

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

วิธีฝึกกรรมฐานด้วยตนเองแบบง่าย ๆ

ตอนที่ ๓

เรื่อง อุปจารสมาธิและฌาน

อะไรคืออุปจารสมาธิ

อุปจารสมาธิ หมายถึง **สมาธิเฉียดฌาน** คือใกล้จะถึงปฐมฌาน มีกำลังใจเป็นสมาธิสูงกว่าขณิกสมาธิเล็กน้อย แต่ต่ำกว่าปฐมฌานนิดหน่อย เป็นสมาธิที่มีอารมณ์ชุ่มชื้นเอิบอิม

ผู้ปฏิบัติพระกรรมฐาน ถ้าอารมณ์เข้าถึงอุปจารสมาธิแล้ว จะมีความเอิบอิมชุ่มชื้นไม่อยากเลิก ท่านที่มีอารมณ์เข้าถึงสมาธิขั้นนี้ จะต้องระมัดระวังตัวให้มาก เคยพักผ่อนเวลาเท่าไร เมื่อถึงเวลานั้นต้องเลิกและพักผ่อน

ถ้าปล่อยอารมณ์ความชุ่มชื้นที่เกิดแก่จิต ไม่คิดจะพักผ่อน ไม่ช้าอาการเพลียจากประสาททางร่างกายจะเกิดขึ้น ในที่สุดอาจจะเป็นโรคประสาทได้ ที่ต้องรักษาประสาทก็เพราะปล่อยใจให้พลัดเพี้ยนเกินไปจนไม่ได้พักผ่อน ต้องเชื่อคำเตือนของพระพุทธเจ้า

จนละส่วนสุด ๒ อย่าง

ที่ท่านทรงแนะนำปญจวัคคีย์ฤๅษีทั้ง ๕ มี **ท่านอัญญาโกณฑัญญะ** เป็นประธาน โดยที่พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่า

"เธอทั้งหลายจนละส่วนสุด ๒ อย่างคือ

(๑) **ปฏิบัติเครียดเกินไปจนถึงขั้นทรมาณ**
ตนคือเกิดความลำบาก

(๒) **ความอยากได้เกินไป จิตใจวุ่นวาย**

เพราะความอยากได้จนอารมณ์ไม่สงบ

ถ้าเธอทั้งหลายติดอยู่ในส่วนสุดสองอย่างนี้ อย่างใดอย่างหนึ่ง ผลในการปฏิบัติคือ มรรคผลจะไม่มีแก่เธอเลย ขอให้ทุกคนตั้งอยู่ใน **มัชฌิมปฏิปทา** คือ อารมณ์ปานกลาง ได้แก่อารมณ์พอสบาย"

เมื่อพระพุทธเจ้าทรงแนะนำไว้อย่างนั้นก็ยังมีบางท่านฝ่าฝืนปฏิบัติพลัดเพี้ยนเกินไป ไม่พักผ่อนตามเวลาที่เคยพักผ่อน จึงเกิดอารมณ์ฟุ้งซ่านวุ่นวายจนเป็นโรคประสาท ทำให้พระพุทธศาสนาต้องถูกกล่าวหาว่า การปฏิบัติพระกรรมฐานทำให้คนเป็นบ้า

ฉะนั้น ขอท่านปฏิบัติทุกท่าน จงอย่าฝืนคำแนะนำของพระพุทธเจ้า จงรู้จักประมาณเวลาที่เคยพักผ่อน ต้องพักผ่อนให้เพียงพอ และปฏิบัติแค่อารมณ์สบาย

ถ้าเกินเวลาพักที่เคยพักก็ดี อารมณ์วุ่นวายฟุ้งซ่านคุมไม่อยู่ก็ดี ขอให้พักการปฏิบัติเพียงแค่นั้น พักให้สบายพอใจผลที่ได้แล้วเพียงนั้น ปล่อยอารมณ์ใจให้รื่นเริงไปตามปกติ

นิมิตทำให้บ้า

มีเรื่องที่จะทำให้บ้าอีกเรื่องหนึ่งคือ **นิมิต**

นิมิต คือ **ภาพที่ปรากฏให้เห็น** เพราะเมื่อกำลังสมาธิเข้าถึงระยะอุปจารสมาธินี้ จิตใจเริ่มสะอาดจากกิเลสเล็กน้อย เมื่อจิตเริ่มสะอาดจากกิเลสพอสมควรตามกำลังของสมาธิที่กดกิเลสไว้ ยังไม่ใช้การตัดกิเลส อารมณ์

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

ใจเริ่มเป็นทิพย์นิดๆ หน่อยๆ ยังไม่มีความเป็นทิพย์ทรงตัวพอที่จะเป็น **ทิพจักขุญาณ** ได้ จิตที่สะอาดเล็กน้อยนั้นจะเริ่มเห็นภาพนิดๆ หน่อยๆ ชั่วแวบเดียวคล้ายแสงฟ้าแลบ คือผ่านไปแวบหนึ่งก็หายไป ถ้าต้องการให้เกิดใหม่ก็ไม่เกิด เรียกร้องอ่อนหวานเท่าไรก็ไม่มาอีก ท่านนักปฏิบัติต้องเข้าใจตามนี้ ว่าภาพอย่างนี้เป็นภาพที่ผ่านมาชั่วขณะ จิตไม่สามารถบังคับภาพนั้นให้กลับมาอีกได้ หรือบังคับให้อยู่นานมากๆ ก็ไม่ได้เหมือนกัน

ภาพที่ปรากฏนี้จะทรงตัวอยู่นาน หรือไม่นานอยู่ที่สมาธิของท่าน เมื่อภาพปรากฏ ถ้ากำลังใจของท่านไม่ตกใจพลัดจากสมาธิ ภาพนั้นก็ทรงตัวอยู่นานเท่าที่สมาธิทรงตัวอยู่

ถ้าเมื่อภาพปรากฏท่านตกใจ สมาธิก็พลัดตกจากอารมณ์ ภาพนั้นก็หายไป ส่วนใหญ่จะลืมความจริงไปว่า เมื่อภาพจะปรากฏนั้นเป็นอารมณ์สังัด ไม่มีความต้องการอะไร จิตสังัดจากกิเลสชนิดน้อยจึงเห็นภาพได้

ครั้งเมื่อภาพปรากฏแล้ว เกิดมีอารมณ์อยากเห็นต่อไปอีก

อาการอยากเห็นนี้แหละ เป็นอาการฟุ้งซ่านของจิต

จิตตกอยู่ภายใต้อำนาจของกิเลส

จิตมีความสกปรกเพราะกิเลส อย่างนี้ต้องการเห็นเท่าไร ก็ไม่เห็น

เมื่อไม่เห็นตามความต้องการก็เกิดความกลุ้ม ยิ่งกลุ้มความฟุ้งซ่านยิ่งเกิด เมื่อความปรารถนาไม่สมหวัง ในที่สุดก็เป็นโรคประสาท

บางรายบ้าไปเลย ที่เป็นอย่างนี้เพราะไม่เชื่อตามคำแนะนำของพระพุทธรเจ้า ที่ทรงแนะนำไว้ว่า จงอย่ามีอารมณ์อยาก หรืออย่าให้ความอยากได้เข้าครอบงำบังคับบัญชาจิต

เมื่อนิมิตเกิดขึ้นควรทำอย่างไร

คำว่า "**นิมิต**" มี ๒ ประเภท คือ

นิมิตที่เราสร้างขึ้น

กับ **นิมิตที่ลอยมาเอง**

(๑) **นิมิตที่เราสร้างขึ้น** จะแนะนำในระยะ

ต่อไป นิมิตประเภทนี้ต้องรักษา หรือควบคุมให้ทรงอยู่ เพราะเป็นนิมิตที่สร้างกำลังใจให้ทรงสมาธิได้นาน หรืออาจสร้างกำลังสมาธิให้ทรงอยู่นานตามที่เราต้องการ

(๒) **นิมิตที่ลอยมาเอง** สำหรับนิมิตประเภท

นี้ ในที่บางแห่งท่านแนะนำว่า ควรปล่อยไปเลย อย่าติดใจจำภาพนั้น หรือไม่สนใจเสียเลย เพราะเป็นนิมิตที่ไม่มีความแน่นอน ถ้าขึ้นจำหรือจ้องต้องการภาพ ภาพนั้นจะหายไปกำลังใจจะเสีย

แต่บางท่านแนะนำว่า เมื่อนิมิตเกิดขึ้นจะปล่อยใจให้เพลิดเพลिनไปในนิมิตนั้นก็ได้ เพราะใจจะได้เป็นสุข จะมีความชุ่มชื่นในนิมิตนั้น เป็นเหตุให้ทรงสมาธิได้ดี แต่จงอย่าหลงในนิมิต ถ้านิมิตหายไปก็ปล่อยใจไปตามสบาย ไม่ติดใจในนิมิตนั้น คงภาวนาไปตามปกติ ทั้งสองประการนี้ ขอให้ท่านนักปฏิบัติเลือกเอาตามแต่อารมณ์ใจจะเป็นสุข

แต่ขอเตือนไว้วันใดหนึ่งว่า เมื่อนิมิตปรากฏ

ฉบับธรรมทาน

— ธรรมวิโมกข์ —

ขึ้น ถ้าปล่อยใจให้เพเลิดเพลินไปกับนิมิต
 ท่านอย่าลืมว่าเมื่อนิมิตหายไปนั้น เพราะ
 ใจเราพลัดจากสมาธิ
 ให้เริ่มตั้งอารมณ์โดยจับลมหายใจ และ
 ภาวนาใหม่ ไม่สนใจกับภาพนิมิตที่หายไป
 จงอย่าลืมว่านิมิตเกิดขึ้นมาเพราะจิตมี
 สมาธิ และเราไม่อยากจะเห็นจึงเห็นได้
 และนิมิตนั้นไม่ใช่ ทิพจักขุญาณ เมื่อ
 หายไปก็เชยหายไปเราไม่สนใจกับนิมิตอีก
 เราจะรักษาอารมณ์ใจให้เป็นสุขจากคำภาวนา
 และรู้ลมหายใจต่อไป ถ้าความกระวนกระวาย
 เกิดขึ้นให้เลิกเสียทันที

วิธีสร้างนิมิตให้เกิดขึ้น

เรื่องสร้างนิมิตนี้ ในที่นี้ไม่มีการบังคับ
 ท่านต้องการสร้างก็สร้าง ท่านไม่ต้องการสร้าง
 ก็ไม่ต้องสร้างสุดแล้วแต่ความต้องการ
 ขอแนะนำผู้ที่ต้องการสร้างไว้ดังนี้
 การสร้างนิมิตมีหลายแบบ แต่ทว่าในหนังสือ
 นี้แนะนำกรรมฐานหลักคือ พุทธานุสสติกรรมฐาน
 จึงขอแนะนำเฉพาะกรรมฐานกองนี้

นึกถึงภาพพระพุทธรูปมีผล ๒ อย่าง

อันดับแรกขอให้ท่านหาพระพุทธรูปที่ท่าน
 ชอบใจสักองค์หนึ่ง ถ้าบังเอิญหาไม่ได้ก็ไม่ต้อ
 หา ให้นึกถึงพระพุทธรูปที่วัดไหนก็ได้ที่ท่าน
 ชอบใจที่สุด ถ้านึกถึงพระพุทธรูปแล้วใจไม่
 จับในพระพุทธรูป จิตจะจดจ่อในรูปพระสงฆ์
 องค์ใดองค์หนึ่งที่ท่านชอบก็ได้

เมื่อนึกถึงภาพพระพุทธรูปก็ดี ภาพพระ
 สงฆ์ก็ดี ให้จำภาพนั้นให้สนิทใจแล้วภาวนา
 ว่า "พุทโธ" พร้อมกับจำภาพพระนั้นๆ ไว้
 ถ้าท่านมีพระพุทธรูปให้ท่านนั่งข้างหน้า
 พระพุทธรูป ลืมตามองดูพระพุทธรูปแล้ว
 จดจำภาพพระพุทธรูปให้ดี รูปพระพุทธรูปนั้น
 เป็นกรรมฐานได้สองอย่างคือ

(๑) เป็น พุทธานุสสติกรรมฐาน นึก
 ถึงพระพุทธรูปก็ได้

(๒) และเป็น กสิณ ก็ได้

เมื่อท่านมีความรู้สึกว่ารูปที่ตั้งอยู่ข้างหน้า
 เราเป็นพระพุทธรูป ความรู้สึกอย่างนั้นของ
 ท่านเป็น พุทธานุสสติกรรมฐาน

ถ้ามีความรู้สึกตามสีของพระพุทธรูปเช่น

ถ้าพระพุทธรูปสีเหลืองเป็น ปิตกกสิณ

ถ้าพระพุทธรูปสีขาวเป็น โอทาทกสิณ

ถ้าพระพุทธรูปสีเขียวเป็น นิลกสิณ

ทั้ง ๓ สีนี้ สีใดสีหนึ่งก็ตามเป็นกสิณ

ระบับโทสะเหมือนกัน

เมื่อท่านจะสร้างนิมิตให้ทำดังนี้

อันดับแรกให้ลืมตามองดูพระพุทธรูป
 จำภาพพระพุทธรูปพร้อมทั้งสีให้ครบถ้วน ใน
 ขณะนั้นเมื่อเราเห็นสีพระพุทธรูปไม่ต้องนึกว่า
 เป็นกสิณอะไร ตั้งใจจำเฉพาะพระพุทธรูปเท่านั้น

เมื่อจำได้แล้วหลับตานึกถึงภาพพระพุท
 รูปนั้น ภาวนาควบกับลมหายใจเข้าออกไปตาม
 ปกติ เมื่อภาวนาไปไม่นานนักภาพพระอาจ
 จะเลื่อนจากใจ เรื่องภาพเลื่อนจากใจนี้เป็นของ
 ธรรมดาของผู้ฝึกใหม่ เมื่อภาพเลื่อนไป ก็ลืม

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

ตาตูปภาพพระใหม่ ทำอย่างนี้สลับกันไป

เมื่อเวลาจะนอนให้จำภาพพระไว้ตั้งใจนึกถึงภาพพระ นอนภาวนาจนหลับไปทั้งๆ ที่จำภาพพระไว้อย่างนั้น แต่ถ้าภาวนาไปเกิดมีอารมณ์วุ่นวายนอนไม่ยอมหลับ ต้องเลิกจับภาพพระและเลิกภาวนา ปล่อยใจคิดไปตามสบายของใจมันจนกว่าจะหลับไป

อานิสงส์สร้างนิมิต

การสร้างนิมิตมีอานิสงส์อย่างนี้คือ

- (๑) ทำให้ใจเกาะนิมิตเป็นสมาธิได้ง่าย
- (๒) และทรงสมาธิได้นานตามสมควร
- (๓) สามารถสร้างจิตให้เข้าถึงระดับฌานได้รวดเร็ว

ขั้นตอนของนิมิต

นิมิตขั้นแรกเรียกว่า **อุคคหนิมิต**

อุคคหนิมิต นี้มีหลายขั้นตอน

ในตอนแรกเมื่อจำภาพพระได้จนติดใจแล้วไม่ใช่ติดตา ต้องเรียกว่า **"ติดใจ"** เพราะใจนึกถึงภาพพระจะนั่ง นอน ยืน เดินไปทางไหน หรืออยู่ที่ใดก็ตาม ต้องการนึกถึงภาพพระ ใจนึกภาพได้ทันทีทันใด มีความรู้ในภาพพระนั้นครบถ้วนไม่เลื่อนกลาง อย่างนี้เรียกว่า **"อุคคหนิมิตขั้นต้น"** เป็นเครื่องพิสูจน์อารมณ์สมาธิได้ดีกว่าการนับ

ถ้าสมาธิยังทรงอยู่

ภาพนั้นจะยังทรงอยู่กับใจ

ถ้าสมาธิสลายตัวไป

ภาพนั้นจะหายไปจากใจ

ถ้าท่านทำได้เพียงเท่านี้ อานิสงส์คือบุญบารมีที่ท่านจะได้จะได้มากกว่า **มัญจุฎฐกถาสี เทพบุตร** มาก

อุคคหนิมิตขั้นที่สอง เมื่อสมาธิทรงตัวมากขึ้น ภาพพระจะชัดเจนมากขึ้น จะใสสะอาด ผุดผ่องกว่าภาพจริง ถ้าท่านนึกขอให้ภาพพระนั้นสูงขึ้น ภาพนั้นจะสูงขึ้นตามที่ท่านต้องการ ต้องการให้อยู่ข้างหน้าหรือข้างหลัง เล็กหรือใหญ่ขึ้น จะเป็นไปตามนั้นทุกประการ อย่างนี้จัดเป็น **อุคคหนิมิตขั้นที่สอง** สมาธิจะทรงตัวได้ดีมาก จะสามารถทรงเวลาได้นานตามที่ต้องการ

อุคคหนิมิตขั้นที่สาม เป็นขั้นสุดท้ายของ **อุคคหนิมิต** เมื่อภาพนิมิตคือภาพพระปรากฏให้ถือเอาสีเหลืองเป็นสำคัญ ความจริงสีอื่นก็มีสภาพเหมือนกัน แต่จะอธิบายเฉพาะสีเหลือง

เมื่อสมาธิทรงตัวเต็มอัตราภาพสีเหลืองหรือสีอื่นก็ตาม จะค่อยๆ คลายตัวเป็นสีขาวออกมาทีละน้อยๆ ในที่สุดจะเป็นสีขาวสะอาดและหนาทึบ อย่างนี้ถือว่าเป็น **อุคคหนิมิตขั้นสุดท้าย** ถ้าประสงค์จะใช้เป็น **ทิพจักขุญาณ** ก็ใช้ในตอนนี้ได้ทันที แต่ต้องมีความฉลาดและอาจหาญพอ ถ้าไม่ฉลาดและอาจหาญไม่พอ ก็จะสร้างความเละเทะให้เกิดมากขึ้น **วิชาทิพจักขุญาณ** เป็นหลักสูตรของวิชาสาม ในที่นี้แนะนำในหลักสูตรของสุกขวิปัสสโก จึงขออธิบายเพราะจะทำให้เผื่อและวุ่นวายว่าไปตามทางของสุกขวิปัสสโกดีกว่า

อุคคหนิมิต นี้เป็นนิมิตของ **อุปจารสมาธิ**

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

จึงยังไม่อธิบายถึง **อัปปนาสมาธิ**

อาการและอารมณ์ของอุปปจารสมาธิ

อาการของอุปปจารสมาธิคือ **ปีติ** ได้แก่ อารมณ์ความอิ่มใจ เมื่อทำมาถึงตอนนี้อารมณ์จะชุ่มชื้นมาก อารมณ์สะอาดเยือกเย็น มีความเป็นสุขอย่างยอดเยี่ยม ไม่เคยพบความสุขอย่างนี้มาก่อนเลยในชีวิต ตอนนี้เวลาภาวนาลมหายใจจะเบากว่าปกติมาก อารมณ์เป็นสุข ร่างกายของนักปฏิบัติที่เข้าถึงระดับนี้ ผิวหนังจะนวลขึ้นเพราะอารมณ์ที่มีความสุข

แต่อาการทางร่างกายนี้ลี ที่ทำให้ นักปฏิบัติตกใจกันมาก นั่นก็คือ

(๑) **อาการขนลุกชู่ซ่า** เมื่อเกิดอาการอย่างนี้ หรืออย่างอื่นที่กล่าวถึงต่อไป จะมีอารมณ์ใจเป็นสุข ขอให้ทุกท่านปล่อยอาการอย่างนั้นไปตามสภาพของร่างกาย จงอย่าสนใจ

เมื่อสมาธิสูงขึ้น หรือลดตัวลงต่ำกว่ำนั้น อาการอย่างนั้นก็จะหมดไปเอง อาการขนลุกพองถ้ามีขึ้นพึงควรภูมิใจว่า เราเข้าถึงอาการของปีติระดับที่หนึ่งแล้ว อย่ากังวลกับอาการของร่างกาย

(๒) อาการของปีติขั้นที่สอง ได้แก่ **อาการน้ำตาไหล**

(๓) อาการของปีติขั้นที่สาม คือ **ร่างกายโยกโคลง** โยกไปข้างหน้าข้างหลังข้างขวางโยกแรงจนศีรษะใกล้ถึงพื้น

(๔) อาการของปีติขั้นที่สี่ ตามตำราท่านว่า **ตัวลอยขึ้นบนอากาศ**

แต่ผลของการปฏิบัติไม่แน่นัก

บางรายก็ตื่นเหมือนปลุกตัว

บางรายก็ตัวลอยขึ้นบนอากาศ

เมื่อลอยไปแล้ว ถ้าสมาธิคลายตัวก็กลับมาที่เดิมเอง อย่าตกใจ

(๕) อาการของปีติขั้นที่ห้า คือ **มีอาการแผ่ซ่านในร่างกายชู่ซ่าเหมือนมีลมไหลออก** ในที่สุดเหมือนตัวใหญ่และสูงขึ้น หน้าใหญ่ แล้วมีอาการเหมือนลมไหลออกจากกาย ในที่สุดก็มีความรู้สึกว่าตัวหายไปเหลือแต่ท่อนหัว

อาการทั้งหมดนี้ เมื่อเกิดขึ้นอารมณ์ใจจะมีความสุข

ฉะนั้น นักปฏิบัติให้ถืออารมณ์ใจเป็นสำคัญ อย่าตกใจในอาการตามที่กล่าวมาแล้วนั้น พอสมาธิสูงถึงระดับฌานก็จะสลายตัวไปเอง ปีตินี้เมื่อเกิดขึ้นแล้วอารมณ์จะเป็นสุข คือถึงระดับที่สี่ ที่จะเข้าถึงปฐมฌาน ต่อไปก็เป็นปฐมฌาน เพราะอยู่ชิดกัน

อัปปนาสมาธิหรือฌาน

ต่อไปนี้จะพูดหรือแนะนำใน **อัปปนาสมาธิ** คำว่า **"อัปปนาสมาธิ"** เป็นสมาธิใหญ่ มีอารมณ์มั่นคง เข้าถึงระดับฌาน ตั้งแต่ฌานที่หนึ่งถึงฌานที่สี่

แต่ก่อนที่จะพูดถึง **อัปปนาสมาธิ** หรือ **ฌาน** ขอຍอนมาอธิบายถึงอุปปจารสมาธิเล็กน้อย ก่อน การที่พูดมาแล้วเป็นการพูดในเรื่องของนิमितโดยตรง ท่านที่ไม่นิยมนิमितจะไม่เข้าใจ

อุปปจารสมาธิระดับสุดท้าย

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

เมื่อจิตเข้าถึง **อุปจารสมาธิขั้นสุดท้าย** ถ้าผู้ปฏิบัติไม่สนใจในนิมิตหรือสร้างนิมิตให้เกิดขึ้นไม่ได้ ให้สังเกตอารมณ์ใจดังนี้

อารมณ์นี้มีเหมือนกันทั้งท่านที่ถือนิมิตหรือไม่ถือนิมิต คือจะมีความรู้สึกว่ามีอารมณ์ตั้งมั่นทรงตัวดี มีความชุ่มชื้น ไม่อึดไม่เบื่อในการปฏิบัติ มีอารมณ์เป็นสุขเยือกเย็นมาก ซึ่งไม่เคยพบมาเลยในชีวิต และมีอารมณ์เป็นหนึ่งกำหนดอารมณ์ไว้อย่างไร อารมณ์ไม่เคลื่อนจากที่ตั้งอยู่ได้นาน ตอนนี้เป็น **ฌาน**

อาการของฌาน

อารมณ์ที่สังเกตได้คือ

ฌานที่ ๑

(๑) รู้ลมหายใจเข้า รู้ลมหายใจออก คำภาวนาทรงตัว ไม่ลืมไม่เผลอ ไม่ฟุ้งไปสู่เรื่องอื่นนอกเหนือจากที่คิดจะภาวนา มีอารมณ์เต็มเปี่ยมด้วยกำลังใจ ไม่อึดไม่เบื่อไม่ยากลุกออกจากที่ มีความสุขหรรษาเป็นพิเศษ ซึ่งไม่เคยมีความสุขใดในชีวิตที่เคยพบมาก่อนเลย มีอารมณ์ตั้งมั่นคงอยู่ในที่เดียวเป็นพิเศษ

หูได้ยินเสียงทุกอย่างชัดเจนมากที่เข้ามากระทบประสาทหู เสียงคน หรือเสียงสัตว์ธรรมดาไม่ใช่เสียงทิพย์ แม้แต่เสียงเครื่องขยายเสียงที่มีเสียงดังมาก **ตอนนี้ได้ยินทุกอย่างชัดเจนตามปกติแต่ไม่รำคาญในเสียงนั้นเลย** คงภาวนาหรือกำหนดรู้ลมหายใจเข้าออกได้เป็นปกติ เหมือนไม่มีเสียงรบกวน ลมหายใจจะเบากว่าเวลาปกติจนสังเกตได้ชัด อาการอย่างนี้

ท่านเรียกว่า **ปฐมฌาน** หรือ **ฌานที่ ๑**

ฌานที่ ๒

(๒) เมื่อจิตเป็นสมาธิใน **ฌานที่ ๒** มีความรู้สึกดังนี้คือ **จะรู้สึกวาคำภาวนาหายไป**

บางท่านหรือหลายท่านควรจะพูดว่ามากท่านก็คงไม่ผิด เมื่ออารมณ์เข้าถึงฌานที่ ๒ ใหม่ๆ อารมณ์ยังไม่ชิน เมื่อขณะที่จิตทรงอยู่ในฌานนี้ จะมีความเอิบอึดสุขสบาย จะเผลอตัวเมื่อจิตมีสมาธิลดลง เพราะกำลังจิตถอยสมาธิจะลดลงอยู่ที่อุปจารสมาธิ ตอนนี้อารมณ์คิด คือความรู้สึกก็เกิดขึ้น

เมื่อจิตตั้งอยู่ในฌานจะไม่สามารถคิดอะไรได้ เพราะ **เอกัคคตารมณ์** คืออารมณ์เป็นหนึ่งไม่มีอารมณ์คิด จะทรงตัวเฉยอยู่และไม่มีความภาวนา

คำภาวนานี้ตั้งแต่ฌานที่ ๒ ถึงฌานที่ ๔ จะไม่มีคำภาวนา

เมื่อรู้สึกตัวว่าไม่ได้ภาวนา ก็จะคิดว่าตนเองหลับไป หรือเผลอไป ความจริงไม่ใช่ซึ่งเป็นอาการของ **ฌานที่ ๒**

ฌานที่ ๓

(๓) เมื่อจิตมีสมาธิเข้าถึง **ฌานที่ ๓** ตอนนี้จะรู้สึกวาลมหายใจเบาลงมา เกือบไม่รู้สึกวาทายใจ แต่ความจริงยังรู้สึกถนัดอยู่แต่เบาเท่านั้นเอง

อาการทางร่างกายจะรู้สึกเหมือนเกร็งไปทั้งร่างกาย

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

แต่ความจริงร่างกายเป็นปกติ
แต่ที่มึความรู้สึกอย่างนั้น เป็นอาการของ
สมาธิ เสียงภายนอกที่เข้ามากระทบหูเกือบไม่
ได้ยินเสียงนั้นเลย ได้ยินแต่เบามาก จิตทรง
อารมณ์เป็นหนึ่งสงบดีมากเป็นพิเศษ อย่าง
นี้เป็นอาการของ **ฌานที่ ๓**

ฌานที่ ๔

(๔) อาการของ **ฌานที่ ๔** เมื่อจิต
เข้าถึง **ฌานที่ ๔**

ฌาน ๔ นี้มี ๒ ขั้น คือ

หยาบ กับ ละเอียดย

สำหรับฌานหนึ่ง สอง สามนั้น แต่ละ
ฌานมี ๓ ขั้น คือ **หยาบ กลาง ละเอียดย**

ที่ไม่อธิบายไว้ก็เพราะกลัวจะเพ้อ เพราะ
เมื่อฝึกได้ใหม่ยังไม่มีความตั้งใจที่แน่นอน ประเดี๋ยว
ได้ประเดี๋ยวสลายตัว ถ้าไปอธิบายละเอียด
เข้าแทนที่จะเป็นผลดี จะกลายเป็นอาหารผสม
ยาพิษ ไปจุจกใจเข้าเลยเลิกลึกกว่า

เป็นอันว่ารู้กันว่าเป็นฌานขั้นที่สี่ก็พอ
ฌานอื่นๆ พอรู้ถึงฌานก็พอ จงอย่าลืมว่า
เมื่อถึงฌานแล้ว เวลาไม่นานก็พลัดจากฌาน
คืออารมณ์ลดลงมาที่อารมณ์ปกติ ให้คิดว่า
เราถึงฌานได้แล้วจะอยู่นานหรือไม่ก็นานก็ช่าง

เป็นอันว่าเราเข้าถึงตรงชัยแล้วก็ดีถมไป
วันนี้ฌานสลายตัววันหน้าเวลาหน้ายังมีอีก
เมื่อเรายังไม่ตายเพียงใดเราก็เล่นเพลิดเพลิน
ในฌานให้อารมณ์เป็นสุข เพื่อเพาะกำลังสมาธิ
ไว้เป็นกำลังช่วยตัดกิเลสในโอกาสหน้าต่อไป

เลอะเทอะมาเสียนาน ตอนนี้เข้าตอน **ฌาน
๔** กันเถอะ

ฌาน ๔ หยาบ

เมื่อจิตเข้าถึง **ฌาน ๔ หยาบ** ตอน
นั้นจะมึความรู้สึกว่า **ลมหายใจหายไป ไม่
รู้สึกว่ามีหายใจ** แต่ที่จริงแล้วลมหายใจยังมีตาม
ปกติ แต่ทว่าจิตไม่รับทราบว่าร่ายกายทำอะไร
หายใจหรือไม่ จิตใจยอมไม่รับรู้ ตามบาลี
ท่านพูดว่า **จิตกับประสาทแยกกันเด็ดขาด**

แต่ตอนฌาน ๔ หยาบนี้ จิตแยกออก
จากประสาทจริงแต่ยังไม่ไปไม่ไกลนัก

ฉะนั้น เมื่อมีเสียงดังขนาดเครื่องขยาย
เสียงที่ดังมากๆ ตั้งอยู่ใกล้หู ยังพอได้ยิน
แว่วเหมือนอยู่ไกลกันมาก

ฌาน ๔ ละเอียดย

เมื่อจิตเข้าถึง **ฌาน ๔ ละเอียดย** ตอน
นี้สบายมาก เพราะไม่รู้อะไรเลย ไม่ใช่หลับ

ภายในกำลังของจิตเข้มแข็งมาก มีความ
สว่างโพลง แต่จิตไม่ยอมรับรู้เรื่องของประสาท
เลย **ไม่ว่าเสียงหรือการกระทบกาย จิตไม่
ยอมรับทราบด้วยประการทั้งปวง**

อาการของ **ฌาน ๔ ละเอียดย** เป็นอย่างนี้
ที่นำอาการของฌานมากล่าวไว้ในที่นี้

ก็เพราะว่า การปฏิบัติในหมวดสุขขวิปัสสโก
ก็ทรงฌานเหมือนหมวดอื่นเหมือนกัน เพื่อนัก
ปฏิบัติจะได้ทราบอาการเอาไว้ เพราะมีผู้มา
ถามเรื่องอาการของฌานนั้นนับรายไม่ถ้วน

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

บางรายถามแล้วถามอีกถามบ่อยๆ ชักสงสัยว่าทำจริงหรือเปล่า เพราะผู้ทำจริงเขาไม่ถามบ่อย เมื่อถามแล้วเอาไปปฏิบัติได้แล้วรู้เรื่อง ก็ไม่มีเรื่องถามต่อไป

อาการพลัดตกจากฉาน

เรื่อง **อาการพลัดตกจากฉาน** นี้ มีผู้ประสบกันมามาก แม้ผู้เขียนเองอาการอย่างนี้ ก็พบมาตั้งแต่อายุ ๗ ปี ตอนนั้นถ้ามีอารมณ์ชอบใจอะไรจิตจะเป็นสุข ลึกครู่ก็มีอาการเสียววบคล้ายพลัดตกจากที่สูง

แม่พาไปหาหลวงพ่อบาน

ตอนนั้นเป็นเด็กไม่ได้ถามใคร เพราะไม่รู้เรื่องของฉาน เป็นอยู่อย่างนี้มานานเกือบหนึ่งปี เมื่อท่านแม่พาไปหา **หลวงพ่อบาน**

หลวงพ่อบาน ท่านเห็นหน้า

ท่านก็ถามท่านแม่ว่า

"เจ้าหนูคนนี้ชอบทำสมาธิหรือ?"

ท่านถามทั้งๆ ที่เพิ่งเห็นหน้า ท่านแม่ยังไม่ได้บอกท่านเลย **หลวงพ่อบาน** ท่านก็พูดของท่านต่อไปว่า

"เอ..เจ้าหนูนี้มันมี **ทิพจักขุญาณ** ใช้ได้แล้วนี่หว่า..."

ท่านหันมาถามผู้เขียนว่า

"เจ้าหนูเคยเห็นผีไหม?"

ก็กราบเรียนท่านว่า

"ผีเคยมาคุยด้วยขอรับ แต่ทว่าเขาไม่ได้มาเป็นผี เขามาเป็นคนธรรมดา ต่อเมื่อเขาจะลากลับ เขาจึงบอกว่า เขาตายไปแล้วก็

ไปแล้ว ก็สั่งให้ช่วยบอกลูกบอกหลานเขาด้วย"

หลวงพ่อบาน ท่านก็พูดต่อไปว่า

"อาการที่เสียวใจคล้ายหวิวเหมือนคนตกจากที่สูงนั้น เป็นอาการที่จิตพลัดตกจากฉาน คือเมื่อจิตเข้าถึงฉานมีอารมณ์สบายแล้วประเดี๋ยวหนึ่ง อาศัยที่ความเข้มแข็งยังน้อย ไม่สามารถทรงตัวได้ ก็พลัดตกลงมา"

วิธีแก้อาการพลัดตกจากฉาน

ท่านบอกว่า "ก่อนภาวนาให้หายใจยาวๆ แรงๆ ลึกสองสามครั้ง หรือหลายครั้งก็ได้ หายใจแรงยาวๆ ก่อนแล้วจึงภาวนา ระบายนมหายาทิ้งไปเหลือแต่ลมละเอียด ต่อไปอาการหวิวหรือเสียวจะไม่มีอีก ถ้าทำครั้งเดียวไม่หายก็ทำเรื่อยๆ ไป"

เมื่อทำตามท่าน ก็หายจากอาการเสียว ใครมีอาการอย่างนี้ลองทำดูก็แล้วกัน หายหรือไม่หายก็สุดแล้วแต่เปอร์เซ็นต์ของคน คนเปอร์เซ็นต์มากบอกครั้งเดียวก็เข้าใจและทำได้

แต่ท่านที่มีเปอร์เซ็นต์พิเศษไม่ทราบผลเหมือนกัน ตามใจเถอะ

เป็นอันว่าเรื่องสมาธิหมดเรื่องกันเสียที่เรื่องปฏิภาคนิมิตก็ของดไม่อธิบาย ไม่รู้จะอธิบายไปทำไมเพราะพูดถึงฉานแล้วก็หมดเรื่องกัน

อัปนาสมาธิ เป็นสมาธิขั้นฉาน ก็คืออารมณ์ฉานนั่นเอง

ปฏิภาคนิมิต เป็นนิมิตของฉานมีรูปสวयเหมือนดาวประกายพรึก รู้เท่านี้ก็แล้วกัน

(โปรดอ่านต่อฉบับหน้า)

ฉบับธรรมทาน

ฉัสมวิโมกข์

หลวงพ่อกำลังให้ฟัง เรื่อง ปัญหาของคนบุรีรัมย์

ท่านผู้ฟัง และท่านผู้อ่านทั้งหลาย
วันนี้ วันที่บันทึกตรงกับ วันที่ ๒๑
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

สำหรับวันนี้ ก็ขอบรรดาท่านพุทธบริษัท
ฟัง หรืออ่านเรื่องของคุณป้ากับคุณหลานต่อไป

ต้นไม้ที่มีแก่นจะมีรุกขเทวดา

เป็นอันว่า หลังจากการเจริญพระกรรมฐาน
แล้ว คุณป้ากับคุณหลานก็นั่งคุยกันตามปกติ
วันนี้เปลี่ยนสถานที่ใหม่ ออกมาจากวิหาร ๑๐๐
เมตร นั่งที่แท่นขอบต้นแจง ต้นแจงมีพุ่มสวย
คุณหลานก็มองไปมองมา มองมามองไป
คุณหลานก็ถามคุณป้าว่า

"คุณป้าเจ้าคะ เวลาที่ ต้นแจงต้นนี้เป็น
ต้นไม้ที่มีแก่น ต้นไม้ที่มีแก่นนี้ตามธรรมดา
ตามพระบาลีท่านบอกว่า ต้นไม้ที่มีแก่น สูง
ตั้งแต่ ๑ คืบขึ้นไป ย่อมมีวิมานของรุกขเทวดา
หนูอยากจะทราบว่า ต้นนี้มีหรือเปล่าเจ้าคะ?"

ป้าน้อย ก็มองไปมองมา ไม่ได้หันกลับตา
คือ มองต่ำ ไม่มองสูง การที่มองต่ำก็คือว่า
ไม่ต้องการให้ตาทอดไปไกล ใช้กำลังใจเป็น
สมาธิ ใช้เวลาประมาณครึ่งนาที

คุณป้าก็ตอบว่า "ต้นนี้มีรุกขเทวดา มี
ทั้งเทวดาผู้ชาย และมีทั้งเทวดาผู้หญิง และ
เป็นเทวดา หรือนางฟ้าที่มีคุณกับเรามาก ใน
วันก่อนโน้นที่เรามานั่งคุยกันตรงนี้ เราเที่ยว
เพลินไป ใช้เวลาในเมืองมนุษย์ตั้ง ๓ วัน
ท่านรุกขเทวดาทั้งสองท่าน ก็จัดการทำรื้อ
รอบขอบชิดกันไม่ให้คนเข้ามาเกี่ยวข้อง ร่วม
กับเทวดาชั้นจาตุมาหาราช"

หนูจู่ไร ก็บอกว่า "นั่งตรงนี้ไปร้องสบาย
พุ่มก็สวย ลานก็เรียบ ความจริงต้นแจงนี้ เป็น
ต้นไม้ที่มีคุณ มีประโยชน์มาก"

คุณป้าน้อย ก็ถามว่า

"มีคุณ มีประโยชน์อย่างไร?"

จู่ไร ก็บอกว่า "ถ้าต้นแจงนี้เป็นต้นยาง
หรือต้นไม้เต็ง ไม้รัง ไม้สัก ปานนี้ต้นแจง
นี้ก็ไม่มีแล้ว บังเอิญต้นแจงเป็นต้นแจง เป็น
ไม้ที่คนไม่นิยมใช้ ในลานที่หลวงปู่ท่านทำไว้
ที่หน้าวิหาร ๑๐๐ เมตร จึงเป็นป่าแจงที่มีความ
สวยงามสดงดงามมาก หนูชอบต้นแจง"

มีโยมมาจากหลายจังหวัด

แล้ว จู่ไร ก็พูดต่อไปว่า

"คุณป้าเจ้าคะ เมื่อตอนบ่าย วันที่ ๑๗
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ วันนั้นตอนบ่าย หนูออก
จากกรรมฐานแล้ว ก็ไปฟังหลวงปู่ท่านคุยกับ
แขก ก็ปรากฏว่า มีแขกมาจากหลายถิ่น มา
จากกรุงเทพฯ บ้าง มาจาก นครสวรรค์ บ้าง
มาจาก บุรีรัมย์ บ้าง และมาจาก จังหวัด
สุพรรณบุรี บ้าง เหมารถบัสกันมา

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

และก็มีรถเล็กๆ เยอะ จาก **นครสวรรค์** ก็มาถึงสองพวก แต่ว่าในจำนวนนั้นทั้งหมดไม่มีใครจะมีใครคุย มีคนคุยที่ต้องติดอยู่คนหนึ่ง คือ คุณลุงคนนั้นมาจาก **จังหวัดบุรีรัมย์** หลวงปู่ท่านก็ไม่ได้ถามชื่อ หนูก็ไม่รู้จักชื่อ อายุของท่านประมาณ ๗๐ ปีเศษๆ เห็นจะได้ ท่านเข้ามาใกล้หลวงปู่ ยกมือไหว้ด้วยความเคารพ ท่านถามว่า

"ทำบุญอย่างไร ได้บุญขอรับ และทำบุญอย่างไร ไม่ได้บุญขอรับ?"

หลวงปู่ท่านก็ตอบว่า

"โยม การทำบุญมันต้องได้บุญ"

อานิสงส์ของท่าน

แล้วคุณลุงคนนั้นพูดต่อไปบอกว่า

"เวลานี้เห็นเหลืองไปหมด นั่นหมายความว่า ถึง พระ ตามถนนหนทางก็เหลือง ตามวัดก็เหลือง ที่ไหนๆ ก็เหลือง

ผมอยากจะถามว่า เหลืองไหน ทำบุญจะได้บุญ เหลืองไหน ทำบุญไม่ได้บุญ?"

หลวงปู่ท่านก็ตอบใหม่ว่า

"คุณโยม การทำบุญทุกจุดไม่ว่ากับพระองค์ไหน ได้บุญทั้งหมด นั่นก็หมายความว่า การทำบุญที่พระพุทธเจ้าตรัส ต้องได้บุญ แต่ว่าอานิสงส์จะไม่เสมอกัน

อย่างทำบุญกับท่านที่ไม่มีศีลเลย ๑๐๐ ครั้ง ก็มีอานิสงส์เหมือนกัน แต่มีอานิสงส์สู้คนที่เคยมีศีล แต่ศีลขาดแล้ว ๑ ครั้งไม่ได้

ทำบุญกับคนที่เคยมีศีล แต่ศีลขาดแล้ว ๑๐๐ ครั้ง ก็สู้ทำบุญกับคนที่มีศีลบริสุทธิ์ ๑ ครั้งไม่ได้

ทำบุญกับคนที่มีศีลบริสุทธิ์ ๑๐๐ ครั้ง ก็มีผลไม่เท่ากับทำบุญกับคนที่ปฏิบัติเพื่อพระโสดาปัตติมรรค ๑ ครั้งไม่ได้"

หลวงปู่ท่านก็อธิบายว่า

"ผู้ปฏิบัติเพื่อพระโสดาปัตติมรรคหมายความว่า คนที่ตั้งใจเจริญกรรมฐานด้วยความจริงใจ ตามแบบฉบับที่พระพุทธเจ้าทรงสอน แต่ว่ายังไม่เป็นพระโสดาปัตติมรรค แล้วท่านก็ไล่เบี้ยไปถึงในที่สุดท่านบอกว่า

การถวายสังฆทาน

มีอานิสงส์มากที่สุดทางด้านวัตถุ

ที่สูงจากสังฆทานคือ **วิหารทาน**

ที่ได้บุญสูงสุดยิ่งกว่าท่านใดๆ ทั้งหมดก็ได้แก่ **ธรรมทาน**

ตามที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า

"สัพพะทานัง ธัมมะทานัง ชินาติ"

การให้ธรรมเป็นทาน ชนะทานทุกอย่าง

หนูนั่งฟัง หนูก็พยายามจำ แล้วหนูก็มีปากกาอยู่ด้ามหนึ่ง หนูก็จดใส่ฝ่ามือ ที่หลวงปู่ท่านพูด คุณลุงคนนั้นฟังแล้ว ท่านจะหายสงสัย หรือไม่หายสงสัยก็ไม่ทราบ

ท่านก็เดินถอยหลังกลับไปเข้าที่เดิม

ทำบุญแบบไหนจึงไม่ได้บุญ

ท่านก็ย้อนถามใหม่ว่า

"หลวงปู่ขอรับ ผมอยากจะถามจริงๆ

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

ว่า ทำบุญอย่างไรจึงไม่ได้บุญ?"

ตอนนี้หลวงปู่ท่านบอกว่า

"ไม่เคยพบตำรา ตามลำดับทานที่กล่าวมาแล้วก็ถือว่า เป็นบุญทุกอย่าง แต่ได้บุญมาก บุญน้อย ไม่เสมอกัน"

ต่อมาหลวงปู่ท่านก็บอกว่า

"อาตมานึกขึ้นมาได้แล้ว คือ ในสมัยครั้งหนึ่ง **เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๘** อาตมาไปช่วยที่ **วัดปากคลองมะขามเฒ่า** ช่วยในการก่อสร้าง แต่สัญญาการช่วยมีแค่ ๒ ปี

ในเวลานั้นท่านก็สอนกรรมฐาน ถึงเวลา ๒ ทุ่มทุกวัน พระเณรทั้งหมดต้องมาเจริญกรรมฐานร่วมกัน แต่ก็มีอยู่วันหนึ่งปรากฏว่ามีบ้านๆ หนึ่ง อยู่ใกล้วัด เขามีคนตาย เขาก็มานิมนต์พระ ทั้งพระ ทั้งเณรทั้งหมด

เป็นอันว่า คืนวันนั้น ในเมื่อมีคนตายกันขึ้น และนิมนต์พระเณรไปหมดทั้งวัด การเจริญพระกรรมฐานก็ต้องหยุด เมื่อถึงเวลาเจริญกรรมฐาน ในเมื่อไม่มีใครมาเจริญด้วย เพราะว่าเขาไปกันหมดวัด อาตมาเองไม่ได้ไป

เมื่อถึงเวลาก็เริ่มสมาทานกรรมฐานแต่ผู้เดียว เมื่อสมาทานกรรมฐานเสร็จ เริ่มจับ **อานาปานุสสติกรรมฐาน** ตามปกติ เมื่อจิตรวมตัวดีแล้ว ก็มีความรู้สึกว่ คืนนี้ไม่มีใครปฏิบัติร่วมด้วย เราจะไปทางไหนดี การไปเที่ยววรกัฏี แดนปรตกัฏี แดนอสุรกายก็ตาม สวรรค์ก็ตาม พรหมโลกก็ตาม นิพพานก็ตาม เป็นของปกติ แต่ที่เราได้อยู่วัดนี้ เป็นเวลาหลายเดือนแล้ว ยังไม่เคยเดินรอบบริเวณวัด

เพราะตอนด้านข้างของวัดก็ดี ตอนหลังวัดก็ดี เวลานั้นเป็นป่าไผ่ทึบ กลางวันก็ไม่เคยไปเดินดู เพราะไม่มีเวลาว่าง มีแขกมาบ้าง ทำงานประจำบ้าง เวลากลางคืนก็ไม่มีเวลาว่าง ต้องสอนกรรมฐานบ้าง อธิบายธรรมะกันบ้าง

วันนี้เราว่าง ไปเดินรอบๆ วัดดูทีไร

เมื่อสมาทานเสร็จ รวบรวมกำลังใจดีแล้ว เห็นว่าจิตมีกำลังดีพอ ก็ออกจากกุฏิ เดินไปเรื่อยๆ ตั้งแต่ทางด้านทิศใต้ของวัด เดินอ้อมบริเวณไปในป่าทึบ พอถึงตอนหลังวัด ทางด้านทิศตะวันตก หรือทิศใต้ ตอนนั้นเป็นป่าทึบ ป่าใหญ่ แล้วก็อยู่ใกล้กองฟอนที่เขาเผาศพ เดินเข้าไปใกล้กองฟอน

พอเลยไปนิดหนึ่ง ก็พอดีเห็นอาคารหลังหนึ่ง เป็นบ้านที่มีความสวยงามสดงดงามมาก มียอดกลาง ดูแล้วคล้ายกับมณฑป แต่ทว่าพื้นไม่สูง พื้นสูงจากแผ่นดินประมาณเมตรเศษๆ แล้วก็มีคนๆ หนึ่งนั่งอยู่บนบ้านนั้น

แล้วก็มียศบรรดาบริวารประมาณ ๒๐ คน นั่งอยู่ข้างล่าง ด้านหน้าของบ้าน

พออาตมาไปยืนตรงนั้น

ก็ได้ยินเสียงคนบนบ้านเขาถามกันว่า

"เฮ้ย! พวกเรา คนบ้านใต้วัดเขาตายกัน แล้ววันนี้เขานิมนต์พระนิมนต์เณรทั้งหมดวัด ดูเหมือนว่าจะไม่ไปกันอยู่ ๒ องค์คือ

พระครูวิชาญชัยคุณ เจ้าอาวาส

กับ **พระมหาวิระ** ที่มาช่วยงาน

ข้าอยากจะทราบว่ามีใครไปบ้านนั้นบ้าง หรือเปล่า?"

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

ก็มีคนยกมือขึ้นประมาณ ๑๐ คนเศษ แล้วกล่าววาจาบอกว่า

"พวกผมไปมาขอรับ"

แล้วคนบนบ้านเขาก็ถามว่า

"แล้วพวกเอ็งได้อะไรมาบ้าง?"

บรรดาคนพวกนั้นก็บอกว่า

"พวกผมไม่ได้อะไรมาเลยขอรับ"

ท่านก็ถามว่า "ทำไม เขาทำบุญ แล้วก็นิมนต์พระ นิมนต์เณรทั้งวัด จัดว่าเป็นคณะสงฆ์ การถวายทานแก่สงฆ์ หรือถวายสังฆทาน มีอานิสงส์มาก ทำไมเอ็งจึงไม่ได้มา"

พวกนั้นก็บอกว่า "มันเป็นอย่างนี้ครับ ผมจะเล่าให้ฟัง คือว่า คนที่บ้านนั้น เมื่อศพตายไปแล้ว คนที่มาช่วยงานศพก็ดี หรือว่าเจ้าของบ้านก็ดี เขาก็ตั้งวงเหล้าวงใหญ่ นั่งกินกันแบบสบายๆ เป็นการคลายความโศก พวกที่มีความโศก ก็กินคลายความโศก คนที่ไม่มีความโศก ก็กินเพื่อความรื่นเริง

เป็นอันว่า คนทุกคนที่มาในงานนั้น เมาเกือบหมด เมื่อเวลาพระมาถึงบ้าน ก็ไม่แสดงความเคารพอะไร เพราะเขาถือว่าพระคล้ายๆ กับลูกจ้าง ที่จะมาในงาน จ้างมาสวด ตามความรู้สึกของเขา เขาก็ทำตัวเป็นกันเองกับพระตลอดเวลา

แล้วเวลานั้น ต่างคนก็ต่างยังเมากันอยู่ ต่อมา เวลาอาราธนาศีล อาราธนาธรรม ก็คนเมาอาราธนาศีล อาราธนาธรรม เวลาพระให้ศีล คนเมาก็รับศีล เวลาพระสวดอภิธรรม

คนเมาก็ฟังอภิธรรม ในที่สุด ในเมื่อความเมามันเป็นบาป มันเข้าไปขังอยู่ในจิตใจแล้ว ความเยือกเย็นคือบุญมันก็เลยเข้าไม่ได้ ก็เป็นอันว่า บรรดาพวกผมทั้งหมดที่ไป ไม่ได้อะไรมาเลยครับ"

จุไร จึงบอกกับ ป้าน้อย บอกว่า

"คุณป้าเจ้าขา พอหลวงปู่ท่านเล่ามาถึงตอนนี้ แล้วท่านก็บอกคุณลุงที่มาจาก จังหวัดบุรีรัมย์ บอกว่า

อาตมาไม่มีตำรา เป็นแต่เพียงได้ยินได้ฟังมาอย่างนี้ว่า

การทำบุญไม่ได้บุญ เพราะว่าคนที่เริ่มจะทำบุญสร้างบาปก่อน คือการกินเหล้า ทำลายศีลข้อที่ ๕ คือ สุราเมรัย

แล้วคุณลุงคนนั้นก็ถามว่า

"ก็ศีลอีก ๔ ข้อ เขายังมีนี่ครับ?"

หลวงปู่ท่านก็บอกว่า

"ในเมื่อเทวดาท่านพูดอย่างนั้น แล้วโยมก็ลองคิดดูว่า คนเมามีศีลข้อไหนเหลือบ้าง

(๑) **ปาณาติบาต** ในงานนั้นมีการฆ่าสัตว์ ตัดชีวิต

(๒) **อทินนาทาน** ที่บ้านนั้นมีการเล่นการพนันกัน ไม่ได้รับอนุญาต

(๓) **กาเมสุมิฉฉาจาร** ก็ทราบไม่ได้เหมือนกันว่า ใครจะทำอะไรกัน

(๔) **มุสาวาท** เมื่อเมามาแล้วก็โกหก เป็นของธรรมดา

ก็รวมความว่า ศีล ๕ แม้แต่ข้อใดข้อหนึ่ง ถ้าพลาด ก็ถือว่าบุคคลนั้นบาป ในเมื่อ

ฉบับธรรมทาน

ฉัสมวิโมกข์

บาปเข้าไปสิงใจแล้ว บุญมันก็เข้าไม่ได้

ก็ตามที่โยมถามมาว่า

"ทำบุญประเภทไหน จึงจะไม่ได้บุญ"

ก็ขอตอบตามนี้

คุณลุงก็ถามว่า "คนที่นั่งอยู่บนบ้านหลัง
นั้น เป็นใครขอรับ?"

ก็ได้ยินเสียงหลวงปู่ท่านตอบว่า

"ตอนกลางวันอาทิตย์ไปดูความจริง บ้าน
ที่นั่นไม่มี ไปดูมันก็เป็นแต่เพียงป่า

ตามการสันนิษฐานก็เห็นว่า ที่เห็นนั้นเป็น
วิมานของภูมเทวดา เพราะว่าวิมานของภูมเทวดา
นั้น ตั้งอยู่กับภาคพื้นดิน และพื้นก็ไม่สูงนัก
มีความสวยงามดงามมาก เท่าที่เห็นในเวลา
กลางคืน

และอีกประการหนึ่ง ท่านเจ้าของบ้านก็ดี
หรือคนที่นั่งอยู่ข้างล่างก็ดี ลักษณะท่าทางสวย
สดงดงาม ลักษณะดีมาก แล้วก็มีแสงสว่าง
ออกจากตัว แสดงว่าทุกท่านที่พูดนั้นเป็นเทวดา
ท่านอาจจะให้อาตมาเข้าใจว่า

การทำบุญที่ไม่ได้บุญนั้น ก็คือ

เอาบาปนำหน้า แล้วก็ทำบุญ

อย่างการจะทำบุญที่บ้าน หรือที่วัดก็ตาม
ฆ่าสัตว์ เช่น ฆ่าปลาบ้าง ฆ่าหมูบ้าง ฆ่า
เป็ดบ้าง ฆ่าไก่บ้าง แล้วก็เอามาทำบุญอย่าง
นี้ ในเมื่อบาปเข้าไปสิงใจแล้ว บุญก็เข้าไป
ไม่ได้ อาตมามีความเข้าใจตามนี้นะ

แล้วก็เทวดาท่านพูดอย่างนี้ จะผิดจะถูก
ก็เป็นเรื่องของเทวดาไป"

จุไร ก็บอกกับ **คุณป้าน้อย** บอกว่า

"ในเมื่อหลวงปู่ท่านพูดอย่างนี้ คุณลุง
คนนั้นก็ยกมือ สาธุๆ บอก เข้าใจแล้วครับ"

นี่ก็เป็นปัญหาข้อที่หนึ่ง

เรามาคุยกันเรื่องเล็กๆ น้อยๆ

ภาวนาว่า "พุทโธ" เห็นพระ

ที่นี้ก็เป็นเรื่องของคนกรุงเทพฯ เป็นผู้หญิง
ต่อมา ในเมื่อคุณลุงนั้นมีความเข้าใจแล้ว
ก็ปรากฏว่ามีผู้หญิงคนหนึ่งมาจากกรุงเทพฯ
เป็นคนผิวขาว ทรวดทรงดี อายุประมาณสัก
๔๐ ปี การพูดการจา มีลักษณะท่าทางดี มีลีลา
ดีมาก เข้ามาใกล้หลวงปู่ แล้วเขาก็ยกมือไหว้
ไหว้แล้วเขาก็กราบ เขาบอกว่า

"ท่านเจ้าคะ ฉันเพิ่งมาวัดนี้เป็นครั้งแรก
แต่ความจริง เมื่อก่อนนี้ วัดอื่นฉันก็ไม่ค่อย
จะไป ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าไม่เข้าใจเรื่อง
ของบุญของกุศล คือพูดกันง่ายๆ ก็เรียกว่า
เรื่องบุญ เรื่องกุศล ไม่ค่อยจะเชื่อ แต่ทว่า
เวลานี้เชื่อแล้ว"

เสียงหลวงปู่ท่านก็ถามว่า

"แล้วหนูอยู่ที่ไหน?"

หญิงคนนั้นก็บอกว่า

"หนูอยู่กรุงเทพฯ เจ้าคะ"

เสียงหลวงปู่ท่านก็ถามว่า

"แล้วหนูทำงานอะไร?"

เธอบอกว่า "เธอเป็นคนทำงานเสริมสวย
ตั้งร้านเสริมสวย"

หลวงปู่ท่านก็บอกว่า "มีเรื่องอะไรก็คุย
ไปเถอะ ดีเป็นเพื่อนกัน จะได้ไม่เหงา เวลา

นี้ฉันเหงา ฉันหาเพื่อนคุยไม่ได้"

เธอบอกว่า "เมื่อก่อนหน้าจะมานี้ประมาณ ลัก ๓ เดือน คือนอนอยู่ที่บ้าน เวลาว่างจากงานแล้ว ขณะที่นอนอยู่ วันนั้นไม่ทราบว่ามีความรู้สึกเป็นอย่างไร มันก็อยากจะสวดมนต์ จึงลุกขึ้นจุดธูปบูชาพระ

แต่ความจริงก็ไม่ค่อยเชื่อบุญ ไม่เชื่อกุศล

แต่ว่าทางบ้านสามีเขาชอบบูชาพระ ก็บูชาตามเขา ทุกวันที่บูชา ไม่ได้มีความเลื่อมใสบูชาเฉยๆ เขาบูชา ก็บูชา

ที่บูชาก็เพราะรักสามี เกรงว่าถ้าไม่บูชาตามเขา เขาจะไม่รัก ก็เลยบูชาพระ

แต่ว่าคืนนั้นเกิดศรัทธาขึ้นมาเอง นอนแล้ว หลังจากนอนไปประเดี๋ยวหนึ่ง จิตใจก็เริ่มสงบสบาย ก็อยากจะบูชาพระ จึงลุกขึ้นจุดธูปเทียนบูชาพระ และที่โต๊ะพระก็มีทั้งเทียนไฟฟ้าแสงสว่างหลายดวง สว่างมาก ก็เปิดทุกดวง สามีเห็นเข้าก็ถามว่า

"เธอบูชาพระหรือ?"

เธอก็ตอบว่า "เมื่อก่อนรู้สึกอยากจะบูชาพระ"

สามีก็ดีใจ โมทนาด้วย แต่ว่าสามีเขาบูชาแล้ว เขาก็ไม่บูชาอีก เขาก็นอนหันหลังให้ ในเมื่อขณะที่บูชาพระอยู่ จิตใจมันอยากจะสงบ พอบูชาพระว่า **นะโมฯ พุทธัง ธรรมัง สังฆัง สวค อติปิ โส จบ** ก็นั่งเฉยๆ เห็นสามีเขาบอกว่า เวลานั้นเฉยๆ ให้ภาวนาว่า **พุทโ** ก็ว่าตามที่นึกได้ว่า เขาภาวนาว่า **พุทโ** เราก็ภาวนาว่า **พุทโ** ได้

ขณะที่ภาวนาอยู่ ๒-๓ คำ ก็เห็นภาพ พระสงฆ์องค์หนึ่ง ลอยมาในอากาศ เป็นภาพ ปูนปลาสเตอร์ ในเมื่อเข้ามาใกล้ ห่างจากตัวออกไปลัก ๒ วา ภาพปูนปลาสเตอร์ค่อยๆ กลายมาเป็นคน เมื่อกลายมาเป็นพระสงฆ์ ธรรมดาแล้ว ปรากฏว่า รูปร่างหน้าตาท่านเข้มขึ้น ยิ้มแย้ม สดชื่นมาก และก็มีแสงสว่างออกจากกาย

ในเมื่อมองดูท่าน ท่านก็ยิ้มเฉยๆ เห็นมีแสงสว่างมาก ภาพสดชื่น ก็นึกในใจว่า ที่สามีเขาเต็มใจบูชาพระ เขาอาจจะเคยเห็นภาพอย่างนี้ ภาพอย่างนี้เป็นภาพที่มีความสดชื่น ชื่นใจมาก และก็ดูไม่อึด ไม่เบื่อ

เวลาดูนั้นไม่ได้หลับตา ดู ลืมตา ดู เธอเห็นในการลืมตา ประมาณลัก ๕ นาที ภาพนั้นก็เริ่มค่อยๆ คลายตัว ค่อยๆ จางไป

เมื่อเริ่มค่อยๆ คลายตัวท่านก็บอกว่า

"ฉันคือ **หลวงพ่อบาน วัดบางนมโค**"

เพียงเท่านั้นท่านก็หายไป

แล้วหลังจากนั้นเธอก็บอกว่า ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาก็เริ่มมีความเลื่อมใสว่า การที่ชาวบ้านเขาบูชาพระ มีคุณมีประโยชน์อย่างนี้ บูชาแล้วก็เห็นพระ ถ้าใจสบายเห็นพระ

ต่อมาคืนวันหลังๆ เธอก็ลองทำใหม่ ลองทำอีก ถ้าใจไม่สบายถึงขนาดนั้น เธอไม่เห็น ถ้าวันไหนสบายไปโดยไม่ตั้งใจ คิดว่าบูชาไปว่า ไปเรื่อยๆ แบบสบายๆ จิตไม่คำนึงถึงอะไรทั้งหมด พอจิตเริ่มสงบ ก็เห็นภาพ **หลวงพ่อบาน** อีก และท่านก็ประกาศตัวว่า

ฉบับธรรมทาน

— ธรรมวิโมกข์ —

"ฉันคือ **หลวงพ่อบาน วัดบางนมโค**"
มาในลักษณะเดิม มีแสงสว่างออกจาก
กายมาก

หลังจากนั้นมาเธอก็เริ่มสนใจในพระพุทธ
ศาสนา ความจริงเวลาไม่นานประมาณ ๓ เดือน
มานี้เอง สนใจแล้วก็หาประวัติความเป็นมาของ
หลวงพ่อบาน ว่า **หลวงพ่อบาน วัดบางนมโค**
นั้นอยู่ที่ไหน ไม่เคยได้ยินชื่อมาเลย

ต่อมาก็มาได้ประวัติของ **หลวงพ่อบาน
วัดบางนมโค** ที่บ้านเจ้ากรมเสริมฯ ที่กรุงเทพฯ
พออ่านแล้วก็ทราบว่า หลวงพ่อเป็นลูก
ศิษย์ของ **หลวงพ่อบาน วัดบางนมโค**

เธอก็บอกว่า "หนูก็มานี้แหละ"

หลวงปู่ท่านก็ถามเธอว่า

"เธอมาด้วยความประสงค์อะไร?"

เธอก็บอกว่า "ความประสงค์ใหญ่นั้นไม่
มี มีอย่างเดียวคือ อยากจะทราบว่า

หลวงพ่อบาน นั้น มีองค์จริงไหม?

แล้วก็ที่หลวงพ่อบานเป็นลูกศิษย์ของ **หลวง
พ่อบาน** นั้น มีองค์จริงหรือเปล่า?

เวลานี้พบแล้วทุกอย่าง ก็มีความมั่นใจ

การทำสมาธิมี ๔ แบบ

หลวงปู่ก็เลยบอกกับเธอว่า

"ถ้าต้องการจะเข้าใจจริงตามพุทธศาสนา
ก็พยายามใช้อารมณ์สมาธิ

การทำสมาธิมี ๔ แบบ

แบบที่หนึ่งเรียกว่า **สุขวิปัสสโก** แบบ
นี้ทำจิตใจเป็นสมาธิได้ เป็นฌานสมาบัติได้ และ

ก็เป็นพระอริยเจ้าได้ เข้านิพพานได้

แต่ไม่มีความเป็นทิพย์ของจิต จิตไม่
สามารถจะเห็นผี เห็นสวรรค์ เห็นนรก เห็น
เทวดา เห็นพรหมได้

วิธีที่สอง ที่เรียกว่า **เตวิชโช** หรือ **วิชา
สาม วิชาสาม** นี้ก่อนที่จะเป็นพระอริยเจ้า
ก็เริ่มฝึก **ทิพจักขุญาณ** ก่อน

เมื่อได้ **ทิพจักขุญาณ** แล้ว

ต่อมาก็ฝึก **ปฐะเพนิวาสานุสสติญาณ** คือ
ระลึกชาติได้ เมื่อจิตเป็นทิพย์ และสามารถ
ระลึกชาติได้ เราก็จะเห็นสวรรค์ เห็นเทวดา
เห็นพรหมโลก เห็นอะไรต่ออะไรได้ตามความ
ต้องการ สามารถระลึกชาติต่างๆ ได้

หลังจากนั้นก็ทำจิตให้หมดกิเลส ไป
นิพพานได้ อย่างนี้จะหมดความสงสัยในคำสอน
ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

อย่างที่สาม เรียกว่า **ฉัพพัญญู** หรือ
อภิญญาหก อย่างนี้มีความเป็นทิพย์ เห็นสวรรค์
เห็นพรหมโลก เห็นนรก เห็นแดนเปรตได้ แล้ว
ก็ไปแดนอื่นๆ ได้ อย่างนี้เรียกว่า **อภิญญา**

ต่อมาก็ **ปฏิสัมภิทาญาณ** มีความสามารถ
ทั้ง **วิชาสาม** และ **อภิญญาหก** และก็มี
ความฉลาดมาก

การที่หนูเห็น **หลวงพ่อบาน** ในวันนั้น
เวลานั้นจิตกำลังเข้าถึง **อุปจารสมาธิ** พอดี
ตามธรรมดาจิตของเราถ้าเข้าถึง **อุปจารสมาธิ**
จะมีอารมณ์เป็นทิพย์ จิตจะเริ่มเป็นทิพย์ เพราะ
สะอาดจากกิเลสพอสมควร

ในเมื่อจิตเริ่มเป็นทิพย์ ก็จะสามารถจะได้

ยินเสียงที่เป็นทิพย์ได้ จะสามารถเห็นภาพที่เป็นทิพย์ได้ แต่ความจริงการเห็นนั้น เห็นจากจิต ไม่ได้เห็นจากลูกตา

แต่ถ้าถ้ากำลังกิเลสบางมากจริงๆ ก็จะมีความรู้สึกว่าคล้ายกับเห็นจากลูกตาจริงๆ แต่ความจริงเห็นจากจิต ไม่ใช่จากลูกตา"

เธอฟังแล้วเธอก็เข้าใจ

จุไร ก็บอกคุณป้าว่า

หลวงปู่ก็ถามว่า

"เธอเคยเจริญกรรมฐานไหม?"

เธอก็ตอบว่า "เพิ่งทำคราวนั้นเป็นครั้งแรก ก็ไม่ทราบว่าเป็นกรรมฐาน"

หลวงปู่ก็บอกว่า "นั่นแหละกรรมฐาน และความเป็นทิพย์ของจิตเธอ คือ **ทิพจักขุญาณ** เธอเคยได้แล้วมาในชาติก่อน และเธอก็คงจะมีความผูกพันกับ **หลวงพ่อปาน** ในฐานะเป็นลูก เป็นหลาน เป็นลูกศิษย์ลูกหาก็มาก่อนก็ได้"

ฉะนั้น ต่อไปขอให้พยายามฝึกกรรมฐานในด้านของ **วิชาสาม** หรือ **อภิญญาหก** จะได้พบพุดจากกับ **หลวงพ่อปาน** ก็ดี เทวดา หรือพรหมทั้งหลายก็ดี สามารถจะคุยกันได้ คนที่ตายไปแล้วก็คุยกันได้"

จุไร ก็บอกกับคุณป้าว่า

"เอละ คุณป้า พอถึงเวลาเท่านี้ ก็เป็นเวลาพอดีที่หลวงปู่กลับจากการรับแขก หนูก็หยุดแค่นี้ละ ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคลสมบุญพรพูนผล จงมีแต่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้ฟัง และผู้อ่านทุกท่าน" **สวัสดิ์***

โอวาทหลวงพ่อดำทำซุง

เรื่อง วิปัสสนาญาณ

วิปัสสนาญาณมี ๓ นัย

วิปัสสนาญาณ ที่พิจารณากันมานั้น ท่านสอนไว้เป็น ๓ นัย คือ

(๑) พิจารณาตามแบบ **วิปัสสนาญาณ**

๙ ตามนัย วิสุทธีมรรค

(๒) พิจารณาตามนัย **อริยสัจ ๔**

(๓) พิจารณา **ขั้น ๕** ตามนัย **พระไตรปิฎก** ที่มีมาใน **ชั้นธรรม**

ทั้ง ๓ นัยนี้ ความจริงก็มีอรรถ คือความหมายเป็นอันเดียวกัน

โดยท่านให้เห็นว่า **ขั้น ๕ ไม่เพียงเป็นทุกข์ เป็นอนัตตา เหมือนกัน**

ท่านแยกไว้เพื่อเหมาะแก่อารมณ์ของแต่ละท่าน เพราะบางท่านชอบค่อยๆ ไปตามลำดับตามแบบ **วิปัสสนาญาณ ๙** เพราะเป็นการค่อยปลดปล่อยเปลื้องตามลำดับที่ละน้อย ไม่หนักอกหนักใจ

บางท่านก็ชอบพิจารณาตามแบบ **อริยสัจ ๔** นี่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบเอง และทรงนำมาสอน **ปัญจวัคคีย์** เป็นครั้งแรก

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

ท่านเหล่านั้นได้มรรคผลเป็นปฐม ก็เพราะ
ได้ฟัง **อริยสัจ ๔**

แต่ทว่าทั้ง ๓ นัยนี้ก็มีความหมายอย่าง
เดียวกันคือ **ให้เห็นอนัตตาในชั้นที่ ๔**
เหมือนกัน ท่านกล่าวไว้ใน **วิสุทธิมรรค** ใน
ชั้นวรรค และใน **พระไตรปิฎก** ว่า

ผู้ใดเห็นชั้นที่ ๔

ผู้นั้นก็เห็นอริยสัจ

ผู้ใดเห็นอริยสัจ

ผู้นั้นก็ชื่อว่าเห็นชั้นที่ ๔

วิธีพิจารณาวิปัสสนาญาณ

ก่อนที่จะคำนึงถึง **วิปัสสนาญาณ**

ก็จงทำให้มีความสุขด้วยอำนาจของ
สมาธิจิตก่อน

เมื่อจิตมีสมาธิดีแล้ว

ก็ใช้ปัญญาพิจารณาให้ปรากฏ

เมื่อพิจารณาไปแล้ว

ถ้าหากยังเห็นไม่พอเพราะจิตมันจะชาน
ก็ดับความรู้สึกในการพิจารณาเสียกลับ
มาภาวนา และทรงจิตให้หยุดในอารมณ์เดิม
ก่อน ให้จิตสลายเป็นสมาธิ ทำสลับกันไปสลับ
กันมา

ถ้าใครสามารถทรงฌานได้ดี เวลาเจริญ
วิปัสสนาญาณนี้มันรู้สึกว่าง่ายบอกไม่ถูก

เมื่อถึงฌาน ๔ เต็มอารมณ์แล้ว เรา
จะใช้วิปัสสนาญาณก็ถอยหลังมาถึงอุปจารสมาธิ
เราจะต้องการตัดตัวไหนละ

ตัด **ราคะ** ความรักสวรั้งงามเราก็ยก

อสุภกรรมฐาน ขึ้นมาเป็นเครื่องเปรียบ

ยก **กายคตานุสสติกรรมฐาน** ขึ้นมาเป็น
เครื่องเปรียบ

เปรียบเทียบกันว่า

ไอ้สิ่งที่เรารักนะ มันสะอาดหรือมันสกปรก
เมื่อร่างกายมันเป็นของสกปรก มันก็เป็น
ของไม่เที่ยง มีอนัตตาคือสลายตัวไปในที่สุด
จิตก็ไม่ยึดมั่นถือมั่น ไม่ผูกพันในรูปกายใดๆ
ทั้งหมด จะเป็นสิ่งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิตก็ตาม
เห็นว่ามันไม่เป็นสาระ หรือว่ามันไม่เป็นแก่นสาร มัน
มีแต่ความสกปรก

เครื่องประดับที่แต่งกายเป็นของหลอกลวง
ไม่มีอะไรดี ผ่าผอนท่อนสไบหามาแล้วอย่าง
ดี สีสดสวยเดี๋ยวก็หลุดโทรม ความจริงนึก
ว่าสวมแล้วก็เก็บ จะใช้ใหม่ก็ต้องซักต้องฟอก
นี่แสดงว่ามันสกปรก

เครื่องอาภรณ์ต่างๆ ก็ต้องคอยปิดคอย
สืดเคลา ทำลายสิ่งสกปรกอยู่เสมอ
ที่นี้อะไรมันเป็นของสะอาด

เป็นอันว่า วัตถุก็ดี สิ่งที่มีชีวิตก็ดี มัน
ก็ของไม่สะอาดทั้งหมด จิตคิดอย่างนี้ให้มัน
เป็นปกติ จิตก็ตัดความรักเสียได้

กำลังของฌาน ๔ นี่เป็นกำลังที่กล้ามาก
ปัญญามันเกิดเอง เกิดชัด มีความหลักแหลมมาก
ประเดี๋ยวเดียวมันเห็นเหตุผลชัด

พอตัดได้แล้วมันไม่โผล่ละ รู้สภาพยอม
รับสภาพความเป็นจริงหมด

เห็นคนบีบไม่ต่างอะไรกับส้วมเดินได้ จะเอา
เครื่องหุ้มท่อส้วมวรรณะขนาดไหนก็ตาม มัน

บังปัญญาของพวกท่านพวกนี้ไม่ได้

ห้วง ไม่พูด ไม่ผิดดีกว่า

ให้ปรับปรุงอารมณ์ ไม่ใช่ปรับปรุงวัตถุ

เรื่องญาณต่างๆ นี่พระพุทธเจ้าทรงยืนยันเป็นของมีจริง แต่ขออย่างเดียวอย่าให้บรรดาท่านพุทธบริษัทเอาแต่ติดกับอ่านตำรา แล้วก็พูดแค่นี้มันใช้ไม่ได้ อย่าลืมนะ คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ต้องใช้อารมณ์เป็นสำคัญ

ให้ปรับปรุงอารมณ์ ไม่ใช่ปรับปรุงวัตถุ

นี่ต้องเข้าใจไว้ด้วย ถ้าปรับปรุงอารมณ์แล้วมันจะได้อะไรขึ้นมาบ้าง

พิจารณา กายคตานุสสติกรรมฐาน ตัวเดียว คือพิจารณา **ขันธ์ ๕** ว่า

“ร่างกายมันไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา เราไม่มีในมัน มันไม่มีในเรา”

ให้เข้าใจ แล้วก็ถอยหลังไปดูร่างกายที่เราทิ้งมาแล้ว มันเป็นอย่างไรมาบ้าง เป็นสัตว์บ้าง เป็นคนบ้างมาแล้วเท่าไร

ดูให้มันเข้าใจจะเกิดความเบื่อในตัวเอง แล้วก็ท่านที่ไม่ต้องเกิดอีกมีบ้างไหม

อันนี้ไม่ยาก ถ้าสร้างอารมณ์เข้าถึง **โคตรภูญาณ** อันนี้เราจะใช้ **ทิพจักขุญาณ** เห็นพระนิพพานได้อย่างแจ่มใส แล้วก็ชัดเจน

ถ้าอารมณ์ของท่านยังไม่ถึงโคตรภูญาณเพียงใด อย่าเพิ่งพูดไปนะเรื่องนิพพาน

แล้วก็ยังไม่ได้ **ทิพจักขุญาณ** ด้วยไม่ได้ **โคตรภูญาณ** ด้วย

ขอเก็บใส่เซฟไว้ก่อนดีกว่าเรื่องนิพพาน ยังไม่ต้องพูดกัน พูดเท่าไรผิดเท่านั้น ไม่ต้อง

ให้เข้าฌานก่อนพิจารณาวิปัสสนาญาณ

จงอย่าลืมนะว่า

ก่อนพิจารณาทุกครั้งต้องเข้าฌานก่อน แล้วถอยจากฌานมาหยุดอยู่เพียงอุปจารฌาน แล้วพิจารณาวิปัสสนาญาณ จึงจะเห็นเหตุเห็นผลง่าย

ถ้าท่านไม่อาศัยฌานแล้ว วิปัสสนาญาณก็มีผลเป็นวิปัสสนิกเท่านั้นเอง ไม่มีอะไรดีไปกว่านั่งนึกนอนนึก แล้วในที่สุดก็เลิกนึก

และหาทางโฆษณาว่า

“ฉันทำมาแล้วหลายปี ไม่เห็นได้อะไรเลย”

จงจำระเบียบไว้ให้ดี และปฏิบัติตามระเบียบให้เคร่งครัด วิปัสสนาญาณไม่ใช่ต้มข้าวต้ม จะได้สุกง่ายๆ ตามใจนึก

ทุกครั้งที่จะเจริญวิปัสสนาญาณ

ท่านให้เข้าฌานตามกำลังสมาธิที่ได้เสีย

ก่อน เข้าฌานให้ถึงที่สุดของสมาธิ

ถ้าเป็นฌานที่ ๔ ได้ยิ่งดี

ถ้าได้สมาธิไม่ถึงฌาน ๔ ก็ให้เข้าฌานจนเต็มกำลังสมาธิที่ได้

เมื่ออยู่ในฌานจนจิตสงบดีแล้ว ค่อยๆ

คลายสมาธิมาหยุดอยู่ที่อุปจารฌาน

แล้วพิจารณาวิปัสสนาญาณทีละขั้น

อย่าละโมภโลภมาก ทำทีละขั้นๆ อย่างนั้นจนเกิดเป็นอารมณ์ประจำใจ ไม่หวั่นไหว เป็นเอกัคคตารมณ์ เป็นอารมณ์ที่ไม่กำเริบ แล้วจึงค่อยเลื่อนไปญาณต่อไปเป็นลำดับ

ฉบับธรรมทาน

ฉัสมวิโมกข์

**ทุกญาณปฏิบัติอย่างเดียวกัน ทำอย่าง
นี้จะได้รับผลแน่นอน** แล้ว

ผลที่จะได้ต้องมีการทดสอบจากอารมณ์
จริงเสมอ อย่างนี้ก็คิดเอาเองว่าได้ เมื่อยังไม่
ผ่านการกระทบจริง ต้องผ่านการกระทบจริง
ก่อน ไม่กำเร็บแล้วเป็นอันใช้ได้

**ทำนิพพิทาญาณและสังขารุเปกขาญาณ
ให้เกิดขึ้นในวิปัสสนาญาณ**

ความเบื่อหน่ายในร่างกาย เบื่อในการ
เกิดเป็น **นิพพิทาญาณ** ในวิปัสสนาญาณ

ถ้าท่านคิดใคร่ครวญในรูปสมณะให้เห็น
ซากศพอยู่เสมอ และใคร่ครวญหากฎธรรมดา
ควบคุมกันไป คือเมื่อเกิดความทุกข์อันเกิดจาก
การป่วยไข้ หรืออารมณ์ที่ไม่พอใจ หรือความ
แก่เฒ่าเข้ารอบกวน ท่านก็วางใจเฉยเสีย ไม่
ตื่นตระหนกเกรงกลัวกระส่น โดยคิดว่า

นี่เป็นเรื่องของธรรมดา

เกิดมามันก็ต้องเจ็บไข้ไม่สบาย

มีลาภแล้วมันก็เสื่อมได้

มียศแล้วยศมันก็เสื่อมได้

มีสุขแล้วทุกข์มันก็มีได้

มีคนสรรเสริญแล้วคนนินทาก็มีได้

เกิดแล้วก็ต้องตายได้

ทุกอย่างมันธรรมดาแท้ๆ จนจิตชินต่อ
อารมณ์ มีอะไรที่เป็นทุกข์เกิดขึ้นก็รู้สึกว่าเป็น
ปกติ ไม่ตื่นตระหนกหวุ่นไหวอย่างนี้ ท่านเรียกได้
ว่าได้ **สังขารุเปกขาญาณ** ในวิปัสสนาญาณ
เป็นคุณธรรมที่ใกล้ความเป็นผู้บรรลุพระอรหันต์

ควรมุ่งตัดกิเลสเป็นข้อ ๆ

การพิจารณาวิปัสสนาญาณควรมุ่งตัดกิเลส
เป็นตอนๆ ไป ถ้าตอนใดคิดว่าจะละให้เด็ด
ขาด ก็ยังละไม่ได้ ก็ไม่ย้ายข้อที่ตั้งใจจะละ
ต่อไปในข้ออื่น ต้องย่ำ ซ้ำซากๆ อยู่ในข้อ
นั้น จนเห็นว่าตัดได้เด็ดขาดไม่กำเร็บแล้ว จึง
เลื่อนไปพิจารณาละข้อต่อไป

อย่าทำแบบสูกเอาเผากิน คราวเดียวมุ่ง
ละหมดทั้ง ๑๐ (**สังโยชน์ ๑๐ ประการ**)
หรือคราวละหลายๆ ข้อ ถ้าทำอย่างนั้น จะกลายเป็นพวก **โมฆกรรม** คือทำไม่ได้ผลไป จงอย่า
ใจร้อน เพื่อผลแน่นอนในการปฏิบัติ

ต้องตั้งใจจริงเจริญเพื่อมรรคผล

การเจริญวิปัสสนาญาณต้องเจริญเพื่อ
มรรคผล อย่าทำแบบคิดว่าพอเป็นอุปนิสัยเท่า
นั้น การปฏิบัติแบบคิดว่าพอเป็นอุปนิสัย ไม่
ควรมีในหมู่พุทธศาสนิกชน เพราะเป็นการ
ดูแคลนพระพุทธานุศาสน์เกินไป

พูดกันตรงๆ ก็คือว่า ไม่มีความเชื่อถือ
จริง และไม่ใช่นักปฏิบัติจริง ปฏิบัติตามเขา
พอได้ชื่อว่า "ฉันก็ปฏิบัติวิปัสสนา"

คนประเภทนี้แหละ ที่ทำให้พระพุทธานุศาสน์
เสื่อมโทรม เพราะทำไปไม่นานก็เลิก

แล้วก็เอาความไม่จริงไม่จังของตนเองนี้
แหละ ไปโฆษณาบอกว่า

"ฉันปฏิบัติวิปัสสนามาแล้วนาน ไม่เห็น

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

มีอะไรปรากฏ"

นี่เป็นการทำลายพระศาสนาโดยตรง
ฉะนั้น นักปฏิบัติแล้วควรตั้งใจจริงเพื่อ
มรรคผล ถ้ารู้ตัวว่าจะไม่เอาจริง ก็อย่าเข้า
มายุ่งทำให้ศาสนาเสื่อมทรามเลย

ใช้ปัญญาพิจารณาให้เห็น ค่อยๆ คิด
นึก ให้เห็นตามความเป็นจริง นี่เราเรียนหา
ความจริงกัน ในหลักพระพุทธศาสนา ไม่ใช่
จะมานั่งโกหกมดเท็จตนเอง

ถ้าเห็นตัวเราแล้วก็เห็นบุคคลอื่น ดูหา
ความเป็นจริงให้พบ จนกระทั่งจิตสลัดคิดว่า

**ร่างกายของคนและสัตว์เต็มไปด้วยความ
สกปรกจริงๆ**

**ร่างกายของคนและสัตว์มีทุกข์จริงๆ
ร่างกายของคนและสัตว์หาความเที่ยงไม่
ได้จริงๆ**

**มันมีการสลายตัวไปในที่สุด
ไม่มีใครจะบังคับบัญชาร่างกายให้มีสภาพ
ทรงตัว**

**ไม่มีใครกล้าจะแสดงว่าเราเป็นเจ้าของ
ร่างกายจริงจึงโดยการบังคับให้ทรงตัวได้ ใน**

**เมื่อร่างกายมันไม่ดีอย่างนี้ เราจะไปเฝ้ามัน
เพื่อประโยชน์ในโลกียวิสัยทำไม**

จงคิดไว้เสมอว่า

**เรามีร่างกายที่ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา
เราไม่มีในร่างกาย ร่างกายไม่มีในเรา**

**ร่างกายเป็นของไม่เที่ยง เป็นทุกข์
มีการสลายตัวไปในที่สุด**

ร่างกายเป็นเรือนเช่าชั่วคราวเท่านั้น เรา
จะไม่ติดใจในร่างกาย จะไม่เฝ้าในร่างกาย เรา
จะไม่หวังในร่างกายต่อไปอีก

ขึ้นชื่อว่าความเกิดจะไม่มีสำหรับเราอีก
และที่ตั้งใจตัดความโลภด้วยการให้ทาน

ตัดความโกรธด้วยการเจริญ **พรหมวิหาร ๔**

ตัดความหลงด้วยการยอมรับนับถือกฎของ
ธรรมดา ไม่หวั่นไหวในเมื่อร่างกายมันจะเป็น
อะไรเกิดขึ้น

และจงมีความเคารพในพระพุทธ พระ
ธรรม พระสงฆ์ เป็นสรณะ คือเป็นที่พึ่งอย่าง
แท้จริงด้วยความจริงใจ เมื่อเคารพแล้วก็ปฏิบัติ
ตามคำแนะนำของท่าน

(โปรดอ่านต่อฉบับหน้า)

**"เรามีร่างกายที่ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา เราไม่มีในร่างกาย
ร่างกายไม่มีในเรา ร่างกายเป็นของไม่เที่ยง เป็นทุกข์ มีการ
สลายตัวไปในที่สุด ร่างกายเป็นเรือนเช่าชั่วคราวเท่านั้น เราจะไม่
ติดใจในร่างกาย จะไม่เฝ้าในร่างกาย เราจะไม่หวังในร่างกายต่อ
ไปอีก ขึ้นชื่อว่าความเกิดจะไม่มีสำหรับเราอีก"**

ฉบับธรรมทาน

— ธรรมวิโมกข์ —

สนทนาที่ชิคาโก

เรื่อง เทียบผู้หญิงโสเภณีผิดศีลไหม

(วันอังคารที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๒๗)

เทียบผู้หญิงโสเภณีผิดศีลไหม

ลูกศิษย์ "แล้วพวกผู้ชายที่แต่งงานแล้ว
เขาจะไปหาพวกผู้หญิงโสเภณี เขาว่าเขาบาป"
จะไปบาปอะไร

ลูกศิษย์ "เพราะเขาแจกสตางค์"
เขาแจกสตางค์ พวกนั้นเขาจับจ้องชั่วคราว

ลูกศิษย์ "ไม่ผิดศีลหรอกคะ?"
ผิดสิ ผิดศีลนี้ไม่บาป ถ้าชนศีลขาดสิ
บาป ก็มันเดินไปไม่ชนศีลนี้ ศีลมันก็ช่วย มัน
เดินชนมันอาจจะล้ม หัวอาจจะแตกได้ มัน
วิ่งข้างๆ มันไม่ชน

อันนี้ยังถือเป็นโทษกาเมไม่ได้ จะปรับ
ผู้หญิงคนนั้นไปแย่งผิวเขาก็ไม่ได้ เพราะเขา
เป็นการค้า

ลูกศิษย์ "แล้วภรรยาเขาที่บ้านก็ไม่ว่า
อะไร"

จะไปว่าอะไร ก็หมดเรื่องกันไป

ลูกศิษย์ "แล้วแบบเอาใจไปรักคนอื่น
ก็บาปทางใจหรือคะ?"

ไม่เป็นไร ถ้าตัวไม่ตายไม่เป็นไร

ลูกศิษย์ "ก็ไม่ผิดศีลคะ"

ก็ยังไม่ผิด ยังไม่ได้ละเมิดนี้

ลูกศิษย์ "แต่ใจไปละเมิด"

ใจเขายังไม่ได้ปรับศีล นี่เขาต้องตัด ถ้า
ตัวละเมิดจริง ลงมือทำนะ

ถ้าอย่างพระนี่อาบัติบางอย่าง แค่คิดยังไม่ถือว่าอาบัติใช้ไหม แต่ถ้าลงมือทำเป็นแน่

พระที่คิดถึงสีกาเป็นอาบัติหรือเปล่า

ลูกศิษย์ "ถ้าอย่างพระที่คิดถึงสีกาละ
คะ?"

ดีมาก (หัวเราะ) ใ้อีสักานี้สีดำใช้ไหม
พระคิดถึงสีกา เป็นความจริง พระปกติยัง
คิดถึงสีกาอยู่เสมอ ถ้าไม่คิดถึงสีกาเดี่ยวอด
ตาย (หัวเราะ) ตอนเช้าเดินบิณฑบาต สีกา
ให้มากกว่าสีกน

ถ้าไปคิดถึงทางด้านความรักนะ คือรัก
ระหว่างเพศนี้ยังไม่ปรับ

ถ้าพาดพิงหรือพูดเกี้ยว หรือทำท่าทาง
แสดงออก อันนี้รับเลย บาปหนักมาก

ลูกศิษย์ "แล้วถ้าคิดถึงแบบเป็นพี่น้อง
ล่ะคะ?"

อ้อ! ไม่เป็นไร อย่างนั้นไม่มีความผิด
หรือ คิดถึงแบบเป็นพี่เป็นน้อง คิดถึงอยาก
จะเป็นสามีเขาก็ยังไม่เป็นไร ยังไม่พูด ยัง
ไม่เป็นไรหรือ แต่ถ้าพูดละปรับ หรือเขียน
เครื่องหมายแสดงท่าทางให้เขาทราบ

"ฉันรักเธอนะ"

อันนี้อัปติเลย หนักมากด้วย หนัก
มากกว่ากินข้าวเวลาป่วย

การจองเวรจองกรรม

ลูกศิษย์ "แล้วถ้าเกิดคนที่ตายไปแล้ว
เกิดมาเป็นผู้หญิงนี้ไม่ต้องใช้กรรมหรือ?"

ก็มันยังไม่ถึงวาระมั้ง เป็น **อุปฆาตกรรม**
ขณะหนึ่ง ถ้าต้องใช้กฎของกรรมเขาก็ไปเลย
ไม่รอ ถ้าบาปก็ต้องดิ่งไปนรกทันที ถ้ามีบุญ
ถึงก็ไปสวรรค์ทันที ไม่ให้รออยู่

ลูกศิษย์ "ผมอ่านหนังสือเขาบอก ถ้า
มีคนหนึ่งฆ่าเขาตาย แล้วเขาก็บอกว่าจะต้อง
จองล้างไป แล้วก็คนที่ถูกฆ่าตายก็มาเกิดเป็น
ลูก ๒ คน"

เออ..ดีมาก ๆ

ลูกศิษย์ "แล้วก็พยายามจะฆ่า เขาบอกว่า
ไม่ใช่พ่อฉันเอง"

บุคคลตัวอย่างคือองค์อุลิตมาล

จองเวรจองกรรม ถ้าแบบนั้นก็ฆ่าแน่ เป็น
เวรที่จองกัน เขาไม่เรียกกรรม ถ้าถูกฆ่าก่อน
จะตายอย่าง **องค์อุลิตมาล**

อย่าง **องค์อุลิตมาล** สมัยนั้นท่านเกิดเป็น
ควายป่า เก่งมาก ปรานสัตว์ทั้งป่าได้หมด
แกก็คิดว่า "สัตว์ทั้งป่าเราปรานได้
ไอ้สัตว์ที่ชาวบ้านเลี้ยงมามันจะแค่นี้?"

ลองดู แกออกมาขวิดวัว ขวิดควาย
ขวิดม้าเขา ออกมาที่ไร่อะลวาดควายเขาตาย
บ้าง บาดเจ็บบ้าง ล้มตายบ้าง

วันหลังชาวบ้านเขาคิดว่า "ควายป่าที่มัน
หนีออกมา ออกมาที่ไร่อะลวาดทุกครั้ง"

เขาก็ทำคอกแน่นหนามาก เอาควายฝูง
หนึ่งไปไว้ และก็ทำช่องเหมือนกับโป๊ะนะ จาก
เล็กมาหาใหญ่ ในคอกนั้นนะ

ไอ้ควายป่าตัวนั้นเข้ามาที่นี้ก็ได้
แกนึกว่า "ไอ้ฝูงนี้ทะนงตัว ต้องจัดการ
ปราน ต้องหาทางเข้าคอกให้ได้"

แกเดินไปเดินมาเห็นช่องก็วิ่งเข้าไป
พอถึงคอกก็ติดตัวคับ ขยับตัวไม่ได้ ชาว
บ้านก็เอาไม้มาสกัด ก็เลยถูกตีตาย ไอ้ที่ลง
มือตีตายมันไม่ก็คน

ก่อนจะตายแกก็ลืมตาขึ้นมาว่า
"ไอ้คนนี่มันฆ่ากู ชาติหน้าถ้ามีจริง กูขอ
ฆ่ามันบ้าง"

พอเกิดมาชาติหลังนี้ ความจริงแกเป็น
คนดีมาก เกิดมาเป็นคนดีมาก ไอ้ที่ต้องเป็น

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

โจรฆ่าคนก็เพราะว่ากรรมนี้เข้าไปสนอง

ก็พอดีเรียนหนังสือที่ **ตักศิลา** หลักสูตร ๔ ปี เขาเรียน ๒ ปีจบนะหมอนะ ภาษาเจ๊กก็เรียกว่า "เก่งทั้งฝ่ายบู๊และฝ่ายบุ๋น"

ฝ่ายบู๊นี่เวลาเขาประลองอาวุธกัน พันดาบ ๔ คน ยังปะทะกันไม่ไหวเลย นี่เก่งมาก

กรรมเก่าเริ่มเข้าสนอง

ต่อมาครูก็ให้สอนวิชาการ ทั้งฝ่ายหนังสือฝ่ายตำรา ฝ่ายอาวุธ ไอ้คนที่ไปด้วยกัน ที่เขาเป็นลูกศิษย์ เป็นเพื่อนเขาก็จ้องจะริษยา นี่กฎของกรรมมันเริ่มแล้วนะ

เพื่อนก็ไปบอกครูว่า

"**เจ้าอหิงสกุมาร** มันคิดจะฆ่าอาจารย์ มันจะตั้งตัวเป็นอาจารย์เสียเอง มันจะยึดสำนัก"

นี่คือคำยุยง ยุบย่อยๆ เข้า จิตใจของครูที่ยังไม่เป็นพระอรหัยะก็หวั่นไหว

ครูก็คิดว่า "ไอ้เนื้ออกตัณญา เราต้องฆ่ามัน ครั้นจะฆ่าด้วยมือตัวเองก็จะเสียชื่อ"

วันหนึ่งครูจึงเรียก **อหิงสกุมาร** เข้าไป แล้วบอกว่า

"เธอเก่งมาก มีการคล่องตัวดีมาก แต่ว่าฉันมีความรู้พิเศษอยู่อย่างหนึ่ง มีมนต์ชื่อว่า **วิชฌมณต์** ถ้าใครได้มนต์นี้แล้ว จะปราบไปทั่วไตรภพ ปราบมนุษย์ เทวดากับพรหม"

ที่นี้คนที่มันเก่งอยู่แล้ว กรรมสนองก็อยากจะได้ อยากจะเรียนมนต์นี้

ครูก็เลยบอกว่า "ไอ้การเรียนมนต์นี้มัน

ลำบาก ต้องยกครูสูงมาก"

แกก็ถามว่า "อะไรครับ?"

ครูก็เลยบอกว่า "ต้องฆ่าคนถึงพันคนถึงจะเรียนได้"

แล้วครูก็คิดว่ากว่าจะฆ่าคนถึงพันคน ต้องเป็นคนที่มีความสามารถ และสามารถจะฆ่าเขาตายได้ ใช่ไหม

ที่นี้ไอ้มนต์นั้นไม่มีหรอก ครูแกล้ง

ที่มาของคำว่า "องคุลิมาล"

หลังจากนั้นเป็นต้นมาแกก็เริ่มฆ่าคน ฆ่าคนที่แรกนะ ฆ่าคนไม่ใช่ نابของ ถ้าวันนีฆ่าได้หนึ่งคนก็ยังพอทำเนา อีกรายนี้พอวันรุ่งขึ้นนี่ฆ่าอีกหนึ่งคน ไม่มีใครเดินแล้วใช่ไหม

ก็ฆ่าเรียงกันไป ฆ่าไปฆ่ามาจำไม่ได้ว่ากี่คน ที่หลังก็ต้องเริ่มต้นใหม่

ฆ่าหนึ่งคนเอานิ้ว ๑ นิ้ว

ไอ้นิ้วนี้ภาษาบาลีเขาเรียก "**องคุลี**"

เขาจึงเรียก "**องคุลิมาล**"

องคุลิมาล คือ โจรที่ฆ่าคนเอานิ้วมือ พอฆ่าตอนหลังนี้ ๔๔๔ นิ้ว ถ้านับกันก่อนโน้นก็เกินพัน ก็เกือบจะครบ

ก็เวลานั้นไปใกล้ **เมืองพาราณสี** บ้านท่านอยู่ **เมืองพาราณสี** ก็ตั้งใจว่าเหลืออีกนิ้วเดียว วันพรุ่งนี้ใครก็ตามเถอะ ไม่ว่าใคร ถ้าเขามาฆ่าหมด ต้องเอา ๑ นิ้วให้ได้ นี่หาไม่ยาก

ความจริงแม่ของท่านก็เป็นหนึ่งในจำนวนที่ร่วมกันฆ่าควายป่าตัวนั้นนะ

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

ที่ฉันเล่าให้ฟังมันตรงกัน
คืนนั้น แม่แกก็ทราบข่าวก็คิดว่า
"พรุ่งนี้เช้าจะไปหาลูก จะไปขอร้อง"
ถ้าแม่ท่านออกไปก็ต้องถูกฆ่า

พระพุทธเจ้าต้องเสด็จไปช่วย

ตอนเช้าเมื่อพระพุทธเจ้าทรงโปรดสัตว์ มี
ภาพ **องคุลิมาล** ตกอยู่ในข่ายพระญาณ
ก็ทรงทราบว่า **องคุลิมาล** จะได้เป็นพระ
อรหันต์ ถ้าพรุ่งนี้ตอนสาย แม่ออกมา ถ้า
ฆ่าแม่ จะมีโทษเป็น **อนันตริยกรรม** บาป
หนัก บุญเก่าจะถูกปิด จะต้องลงอเวจีก่อน
พระพุทธเจ้าทรงตัดหน้าไปก่อน
พอเช้าตรู่ก็เสด็จไป พอท่านเห็นพระ
พุทธเจ้าไปมือเปล่า สบายมาก
พอเห็นพระพุทธเจ้าเข้าบอกว่า
"เจ้าสมณะโหล่น หยุดก่อน"
และก็เดินตามไป พระพุทธเจ้าก็ทรงเดิน
ไปเรื่อยๆ ท่านก็เดินสูงๆ ต่ำๆ ท่านก็วิ่งกวาด
วิ่งเท่าไรก็ไม่ทัน ท่านเลยบอกว่า
"เจ้าสมณะโหล่น หยุดก่อน"

พระพุทธเจ้าทรงบอกว่า

"ฉันหยุดแล้ว"

พระพุทธเจ้าท่านก็เดินไปเรื่อย ท่านก็วิ่ง
ไม่ทัน ก็ถามเป็นครั้งที่ ๓ ว่า

"สมณะทำไมหยุด **มุสาวาท** ?"

อีกตอนนี้อักรรมเก่ามันออกมาพอดี แล้ว

บุญเก่าเข้ามาสนอง เข้ามาแทน

พระพุทธเจ้าทรงหันมาถามว่า

"**อหิงสกุมาร** ฉันนะหยุดทำบาปทำกรรม
มานานแล้ว แต่เธอยังไม่หยุดอีกหรือ?"

เท่านี้ ท่านเกิดความสลดใจ วางดาบ
วางนิ้วมือ เข้าไปกราบพระพุทธเจ้า

นี่ความจริง **กฎของกรรม** อย่างนี้เขา
เรียกเวอร์นะ

เออ..นี่ ถ้าไม่มีพระพุทธเจ้า หรือพระ
อรหันต์เข้ามาระงับ จะต้องจองเวรจองกรรมอย่าง
นี้ ล่องกันถึง ๕๐๐ ชาติ ผลัดกันฆ่ากันตาย
แล้ว ๕๐๐ ชาติ ชาตินี้หน้าแก่ ชาตินี้ฉัน ชาติ
โน้นแก มีอะไรก็ว่ากันไป

(โปรดอ่านต่อฉบับหน้า)

ร่างกายของคนและสัตว์เต็มไปด้วยความสกปรกจริง ๆ

ร่างกายของคนและสัตว์มีทุกข์จริง ๆ

ร่างกายของคนและสัตว์หาความเที่ยงไม่ได้จริง ๆ มันมีการสลายตัวไปในที่สุด ไม่มีใครจะบังคับบัญชาร่างกายให้มีสภาพทรงตัว

ไม่มีใครกล้าจะแสดงว่าเราเป็นเจ้าของร่างกายจริงจัง โดยการบังคับให้ทรงตัวได้

ฉบับธรรมทาน

ฉัหมวิโมกษ์

พระธรรมเทศนา
เรื่อง อานิสงส์การฟังพระอภิธรรม
(วันจันทร์ที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๓)

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต
สัmmasamphutthasas (๓ จบ)

กุสลาธัมมา อกุสลาธัมมา อัพยาตา
ธัมมา ตีติ

ณ โอกาสบัดนี้ อาตมภาพจะแสดงพระ
สัทธรรมเทศนา ในประวัติความเป็นมาของการ
สดับภิธรรมคัมภีร์ เพื่อเป็นเครื่องโสรจสร
องคศรัทธาบารมี ที่บรรดาท่านนริศราทานบดี
ได้พร้อมใจกันมาบำเพ็ญกุศล เนื่องใน **วัน**
สงกรานต์ เป็นวันที่ ๓

โดยความจริง วันนี้ตรงกับวันแรม ๑๔
ค่ำ เดือน ๕ เป็นวันพระ

ในตอนต้นเห็นบรรดาหัวหน้าทายกสมาทาน
อุโบสถศีล ก็คิดว่าจะเทศน์เรื่องราวของอุโบสถ
ศีล แต่ว่าปรากฏมาตอนท้าย

การสวดบทอภิธรรม ๗ คัมภีร์

เมื่อเขาให้ศีลเสร็จ ทายกก็อาราธนาธรรม
เป็นการสวด **บทอภิธรรม ๗ คัมภีร์**

แต่การสวดเมื่อคืนเป็น ๒ จบ ตอน
เย็นที่แล้วมาสวด ๗ จบ เมื่อสักครู่นี้สวด
ไป ๒ จบ บทแรกเขาเรียกว่า **"บทมาติกา"**

คำว่า **"มาติกา"** นี้แปลว่า แม่บท คลุม
ไปได้ ๖ บท (พระอภิธรรมมี ๗ บท)

แล้วบทสุดท้ายนั้น **เหตุปัจจุโย (พระ**
มหาปฏฐาน) หมายถึงว่าเหตุที่จะเกิดที่เป็น
กุศลและอกุศล ทำคน ทำบุคคลให้เป็นคนดีหรือ
คนเลว ก็อยู่ที่เหตุ มีเหตุมีปัจจัยให้เป็นสำคัญ
จากนั้นมาว่ากันถึงผลของพระอภิธรรม

วันนี้ไม่ใช่จะเทศน์อภิธรรมโดยละเอียด
จะพูดกันถึงผลของการฟังพระอภิธรรม ว่า
ทำไมเวลาคนตายก็ดี งานเนื่องในการศพก็ดี
ต้องสวด **บทอภิธรรม ๗ คัมภีร์** หรือ **บทมาติกา**
ทั้งนี้ก็แสดงว่า **อาจารย์หง่า** แก่ใกล้ตายเต็ม
ที่แล้ว (หัวเราะ) ไม่ใช่ขอโทษนะ

แหม..เปลวไป (หัวเราะ) เห็นนั่งซึมๆ
นี้หว่า..

ทั้งนี้ก็เพราะว่า **บทอภิธรรม ๗ คัมภีร์**
และ **บทมาติกา**

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง **บทอภิธรรม ๗ คัมภีร์**
ที่สวดในตอนเย็น ตอนนั้น **พระอนุรุท** ซึ่ง
เป็นสาวกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์
สำคัญท่านหนึ่ง ที่หนักไปด้วย **ทิพจักขุญาณ**
เป็นผู้ประพันธ์ เป็นบทคำฉันท์เข้าใจ เป็นการ
รวบรวมใจความที่องค์สมเด็จพระจอมไตรบรม
ศาสดาทรงเทศน์โดยพิสดาร ใช้เวลาถึง ๓
เดือน เอามาย่นย่อพอได้ความตามเนื้อความ
โดยละเอียด ย่อแล้วขยายความได้ละเอียด
เป็น ๗ บทด้วยกัน

ความหมายของแต่ละศัพท์

สำหรับ **บทมาติกา** นั้นชื่อว่าเป็นบทคลุม
แสดงถึงผลแห่งบุคคลที่จะฟังทำอารมณ์ที่เป็น

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

กุศลและอกุศล ตามศัพท์ว่า **กุสลาธัมมา**
อกุสลาธัมมา อพยากตาธัมมา

กุสลาธัมมา

คำว่า "**กุสลาธัมมา**" หมายถึง **ธรรมที่เป็นกุศล** คือคนฉลาดเขาทำกันในด้านของความดี

อกุสลาธัมมา

คำว่า "**อกุสลาธัมมา**" หมายถึง **ธรรมที่เป็นอกุศล** คือธรรมที่คนโง่เขาทำ

อกุศล ก็แปลว่า โง่ คนโง่ทำก็เป็นเหตุเป็นปัจจัยให้เกิดความทุกข์แก่ตัว

अप्यากตาธัมมา

คำว่า "**अप्यากตาธัมมา**" หมายถึง **ธรรมที่เป็นअพยักกุต** คือจิตที่ไม่คิดต้องการมนุษยโลก เทวโลก และพรหมโลก ในด้านกามาวจรสวรรค์ หรือว่าพรหมไม่ต้องการ และก็ไม่ต้องการอบายภูมิจึงมีอารมณ์เฉยต่ออารมณ์ต่างๆ ที่เรียกกันว่า "**สังขารูปกชาญาณ**" นั่นคืออารมณ์ของพระนิพพาน

ฉะนั้น **บทอภิธรรม ๗ คัมภีร์** นี้ องค์สมเด็จพระชินศรีบรมศาสดาทรงชี้แจงเหตุผล ๓ ประการเท่านั้น คือ

(๑) **ธรรมที่เป็นกุศล** เรียกว่า ธรรมที่ทำให้บุคคลให้เป็นคนดี มีความสุขในปัจจุบัน และมีความสุขที่สุดในสัมปรายภพ หมายความว่า การมีชีวิตอยู่ก็เป็นสุข ตายไปแล้วก็เป็น

สุขที่เรียกกันว่า "**กุสลาธัมมา**" ถ้าปฏิบัติตาม

(๒) สำหรับ **อกุสลาธัมมา** คือ **ธรรมที่เป็นอกุศล** ธรรมเป็นปัจจัยของความทุกข์ บุคคลใดทำกรรมที่เป็นอกุศล มีชีวิตอยู่ก็มี ความทุกข์ ตายไปแล้วก็มี ความทุกข์

(๓) สำหรับ **अพยักกตาธัมมา** หมายถึง **ธรรมที่มีอารมณ์เป็นअพยักกุต** คือตั้งอยู่ใน **สังขารูปกชาญาณ** ได้แก่อารมณ์ของพระอรหันต์ มีชีวิตอยู่ก็มีความสุข อารมณ์ความทุกข์ไม่มีแม้แต่น้อยหนึ่ง ตายไปแล้วก็มี ความสุขที่สุด คือเข้าพระนิพพาน

แต่นี้มาว่ากันอีกทีหนึ่ง สำหรับคนฟัง อภิธรรมทั้งบทชอยที่ **พระอนุรุทธ** กล่าวไว้ ทั้ง **บทอภิธรรม** ทั้ง ๗ บทก็ดี และพระสวด **บทมัตถิกา** ก็ดี นี่ผลเป็นยังงัยบ้างสำหรับคนฟัง คนฟังอภิธรรม ฟังแล้วบางทีก็นั่งหลับไปบ้าง บางบ้านขึ้นไปพระก็สวดอภิธรรม ชาวบ้านก็กินเหล้ากันไป ดีไหม **อาจารย์หง่า**

บางทีก็อาธนาเสร็จ พระเริ่มสวดอภิธรรม ชาวบ้านก็คุยกัน ดี ตกนรกเสียบ้างก็ดี มนุษย์จะได้ว่าง เห็นไหม ถ้าอย่างนี้ไม่มีผล ไม่มีผลในด้านแห่งความดี แต่ผลเขาก็มีเหมือนกัน คือลงอบายภูมิตกนรกกันแน่ ไม่ได้แข่งนะ เขาไปเขาเอง แข่งเขาก็ไม่ไป

อย่าง **อาจารย์หง่า** ทำบุญทุกวันๆ แข่งให้มันลงนรกมันก็ไม่ลง คนระยำแบบนี้

เอ่อ..ขอโทษนะ (หัวเราะ)

แหม..คนดีเรียกคนระยำเข้าแล้ว

เป็นอันว่าการฟัง **บทอภิธรรม ๗ คัมภีร์**

ฉบับธรรมทาน

ฉัหมวิโมกษ์

นี่ ความจริงเรื่องนี้พระนี่เป็นผู้มีความเคราะห์ร้ายมากที่สุด เพราะว่าเวลาที่พระจะสวดอภิธรรม ใครเขาตายกัน เขาจะนิมนต์พระไปคราวละ ๔ องค์ ไปสวดอภิธรรมนี้จะนิมนต์ไปคราวละ ๔ องค์ เพราะว่าตามพระวินัยมีอยู่ว่า

"ถ้าถวายของแก่คณะสงฆ์ตั้งแต่ ๔ องค์ ขึ้นไป ถือว่าเป็นการถวายสังฆทาน"

ฉะนั้น การถวายสังฆทานนี้ ไม่ต้องไปจ้างให้ **อาจารย์หง่า** ขึ้นมาว่า

"อิเมหิ สักกาเรหิ"

บุคคลตัวอย่างผู้ว่าอธิฐานนานไป

แต่ **อาจารย์หง่า** อย่าว่าฉันนะ ต้องว่า ไวๆ พระจะได้ไม่ดำ ถ้าว่าอย่าง **อาจารย์ สุ่ม จัหวัดสุพรรณบุรี** ถูก **หลวงพ่อั่ว** แกด่าเอา เพราะแกว่า **อิเมหิ สักกาเรหิ** ก็ยัง ไม่พอ ดันต่อท้ายคำอธิฐาน **ทิพพวัตถัง ทิพพานัง** แล้วก็ตาม

แกว่ายาวเหยียดไปตั้งครึ่งชั่วโมง

ไอ้พระจะได้ฉันตามบ้านมันก็สลายอยู่แล้ว ไอ้บางบ้านทำบุญก็ตกนรก พระไปก็สลายแสนสลาย สวดแล้วก็สลาย แต่ว่าชาวบ้านทำกับข้าว ยังไม่เสร็จ กลับบอกว่าไม่เป็นไร

ทำไมดีนี่ตกนรกทั้งบ้าน ไม่มีเหลือ

การทำบุญนี้จะต้องรู้เวลา ว่าพระนะ ท่านฉัน ๒ เวลา ไม่ใช่เอาพระไปทรมานแบบนั้น เป็นการสร้างกรรมที่เป็นอกุศลให้แก่ตน

วันนั้น **อาจารย์สุ่ม** แก่ไปต่อท้ายว่า **ทิพพวัตถัง ทิพพานัง** คำอธิฐานต่อท้าย

ไปเกือบครึ่งชั่วโมง **หลวงพ่อั่ว** นะท่าน หิวจัด ท่านบอกว่า

"ไอ้...แม่สุ่ม ทิพย์โคตรพ่อโคตรแม่มึง ไอ้हां! ไอ้...แม่ มึงตกนรกแล้ว ไม่มีทิพย์แล้ว มัวตะบันอยู่นั่นแหละ โคตรแม่มึงไม่ได้ขึ้นหรอก ลงโลกันต์นรก"

แหม..นับแต่วันนั้นเป็นต้นมา **อาจารย์ สุ่ม** ว่าสิ้นลงไปเยอะเลย (หัวเราะ)

เห็นไหม ไม่มันแกว่าทิพย์เสียจนกระทั่ง พระหิวแล้วหิวอีก ทิพย์อยู่นั่นแหละ จะไปทิพย์เทิพอะไรกัน ทรมานพระเปล่าๆ

การถวายสังฆทาน

เป็นอันว่าเวลาที่เขาจะนิมนต์พระ เขาก็นิมนต์ ๔ องค์ ถือว่าเป็นคณะสงฆ์

ตานี้พระก็เคราะห์ร้าย ถ้าเดินไป ๔ องค์ จะเข้าบ้านไหน เขาให้เข้าไม่ครบ ๔ องค์ เขาหาว่าไปแข่งให้เขาตาย เห็นไหม ฉันโดนบ่อย เคยไปแล้ว ๔ องค์ เขาบอกว่า

"นิมนต์บ้านโน้นองค์หนึ่งครับ ขึ้นบ้านนี้ ๓ องค์"

เลยถามว่า "ทำไม?"

เขาบอกว่า "กลัวจะต้องตาย"

นี่เนอะ! หาว่าพวกเราเป็นพระจัญไรไปเลย แต่ความจริงตามวินัยท่านถือว่า ถ้าพระ ๔ องค์ขึ้นมานี้ ถ้าพระนั่งอยู่รวมกัน หรือฉันรวมกัน ๔ องค์ เรามีข้าวถ้วยน้อยๆ แล้วก็แกงนิดๆ หรือกับข้าวหน่อยๆ อะไรก็ได้ ถวายเข้าไปโดยไม่ต้องว่าอะไรเลย นี่มันเป็น **สังฆทาน**

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

ครบถ้วนบริบูรณ์ ไม่ต้องไปตั้งท่าว่า **อิเมหิ**
ลักกาเรหิ อย่างนั้นหรือ

สังฆทาน แปลว่า ให้อภัยหมู่สงฆ์ตั้งแต่
๔ องค์ขึ้นไป

ฉะนั้น **พระ ๔ องค์ เป็นคณะสงฆ์**

เวลาคนตายเขานิมนต์พระไป ๔ องค์
ชาวบ้านเขามีสดางต์น้อย จะได้ถวายไม่มาก
นักแค่ ๔ องค์ใช้ไหม และตั้งแต่ ๔ องค์
ไปถึง ๕ องค์ ๑๐ องค์ ๑๐๐-๒๐๐ องค์
ก็เป็นคณะสงฆ์เหมือนกัน นี่เข้าใจได้ตามนั้น

ว่าไม่เป็นเรื่องหมดไป ๑๕ นาทีแล้ว

หลังจากนี้ไป ก็จะขอพูดถึงอานิสงส์แห่ง
การฟังพระอภิธรรม การฟังพระอภิธรรมของ
บรรดาท่านพุทธบริษัทวันนี้ ก็ยังดี ยังรู้เรื่อง
คือรู้เรื่องว่าเวลานี้บทต้นพระเข้านี้ว่า

**"กุสลาธัมมา อกุสลาธัมมา อัพยาตา
ธัมมา"**

นี่แสดงว่า **อาจารย์หง่า** ไกลจะตาย
แล้วอย่างนี้เป็นต้นเนื้อ

เป็นอันว่า พระสวดอภิธรรมก็ดี ฟังรู้
เรื่องไหม รู้เรื่องว่าพระสวดว่า **"กุสลาธัมมา
อกุสลาธัมมา อัพยาตาธัมมา"** แต่แปลว่า
อะไรก็ไม่รู้ แล้วก็นั่งพนมมือกันเป็นแถว

ผู้ที่ฟังพระสวดอภิธรรมมี ๒ ประเภท

การนั่งพนมมือนี้ ก็ต้องแบ่งเป็น ๒
ประเภท คือ

**ประเภทที่จำใจพนมมือน้อย่างหนึ่ง
แล้วก็เต็มใจพนมมือน้อย่างหนึ่ง**

ประเภทที่จำใจพนมมือ จำใจฟัง ไม่ตั้งใจ
ฟัง ย่อมไม่อยู่ในขอบเขตที่จะเทศน์ต่อไป
แต่สำหรับท่านที่ตั้งใจฟัง และอยู่ในขอบ
เขตที่จะเทศน์ต่อไป

อานิสงส์การฟังพระอภิธรรม

เป็นอันว่าการฟังธรรมะ ที่พระพุทธเจ้า
ทรงสอน ที่พระท่านสวด ท่านจะรู้ว่าแปลว่า
อะไร หรือไม่รู้ก็ตามที่ แต่ว่าจิตของบรรดา
ท่านพุทธบริษัททั้งหมดนี้

อันดับแรกท่านเข้ามาถึง มีความเคารพ
ในพระรัตนตรัยก่อน คือเคารพในพระพุทธเจ้า
เคารพในพระธรรม เคารพในพระอริยสงฆ์

อันนี้เป็นกำลังใหญ่ นี่ถ้าพูดด้านกรรมฐาน
จัดว่าเป็น **พุทธานุสสติกรรมฐาน ธัมมานุสสติ
กรรมฐาน สังฆานุสสติกรรมฐาน** ถ้าอารมณ์
ยึดไว้แค่นี้ก็ตกนรกไม่เป็นแล้ว ได้แต่ไปสวรรค์
ไปเกิดบนสวรรค์ หรือเป็นพรหม หรือไปนิพพาน

ต่อมาบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน ตั้งใจ
สมาทานศีล ถ้าตั้งใจสมาทานศีล ตั้งใจรักษา
ศีลจริง แม้แต่วันหนึ่งกับคืนหนึ่ง ก็ชื่อว่าจัด
อยู่ใน **สีลานุสสติกรรมฐาน**

สีลานุสสติกรรมฐาน นี้ ถ้าหากว่าท่าน
ไม่เลิกรักษาละก็ รับรองว่ากันอบายภูมิได้อย่าง
แน่นอน คำว่าเกิดเป็นสัตว์นรก เป็นเปรต เป็น
อสุรกาย เป็นสัตว์เดรัจฉานนั้นไม่มีแน่ แต่
ต้องรักษาให้จริงนะ

และประการที่ ๓ บรรดาท่านพุทธบริษัท
ตั้งใจถวายทาน การถวายทานนี้ ขอพูดโดย

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

ย่อ เวลามันน้อย ขอยกพุทธภาษิตที่ว่า

"ทานัง สัคคโส ปานัง"

ทานเป็นปัจจัยให้เกิดบนสวรรค์

ในการถวายทานนี้เป็นสังฆทาน การถวายสังฆทานนี้ถวายครั้งเดียวด้วยความเต็มใจ ไม่ลักแต่ว่าทำ ถ้าบังเอิญจะต้องเกิดใหม่อีกก็แสนชาติก็ตามที คำว่าจนจะไม่มีกับท่านผู้ถวายทานแล้ว นี่เป็นเรื่องของท่าน

แล้วต่อมาทุกท่านตั้งใจสวดบริกรรมพุทพจนเทสนา ฟังเทศน์ เทศน์ต้องฟังด้วยปัญญา ตั้งใจฟังด้วย ใช้ปัญญาด้วย เป็นผลให้เข้าถึงนิพพานได้ง่าย เป็นตัวปัญญา

นี่ว่าถึงอานิสงส์ที่ผ่านมาแล้วนะ

อันนี้อานิสงส์ที่ฟัง **บทอภิธรรม ๗ คัมภีร์** โดยเฉพาะทุกคนที่ฟัง บางท่านก็จะรู้เรื่องที่ที่พระท่านสวดไปแปลว่าอย่างไร ดีไม่ดี พระที่สวดแกก็ไม่รู้ว่าแปลว่าอย่างไรเหมือนกัน

แล้วพระที่สวดไม่รู้ แล้วไอ้คนฟังเลือกรู้ ก็เลือกมากเกินไปนะ **อาจารย์หง่า** (หัวเราะ) ไม่แน่นะ คนฟังบางที่ก็มีความรู้มากกว่าพระ เคยไปเทศน์มาหลายหน ปรากฏว่าเจอคนฟังมีความรู้มากกว่าพระเยอะ

รวมความว่า บรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน ฟังด้วยศรัทธา

ที่นี่จะกล่าวโดยผล ผลคนที่ฟัง **บทอภิธรรม ๗ คัมภีร์** ที่ไม่รู้ภาษานี้ พระพุทธเจ้าไม่ได้เทศน์ไว้ ในเมื่อพระพุทธเจ้าไม่ได้เทศน์ไว้ อาตมาก็ไม่เทศน์ ถ้าขึ้นเทศน์จะมีความรู้ดีกว่าพระพุทธเจ้า ก็ต้องไปอยู่กับ **พระ**

เทวทัต ไม่ไปละ จะเอาเฉพาะท่านที่ฟังเทศน์ **บทอภิธรรม ๗ คัมภีร์** พอใจเสียงพระสวด ทั้ง ๗ บท หรือว่า **บทมัทติกา** ทั้งหมด

อย่างทีฟังเมื่อเช้านี้ ก็ฟัง ๗ บทเหมือนกัน เพราะ **บทมัทติกา** นี้คลุม ๖ บท และ **บทเหตุปัจจัย (พระมหาปฏฐาน)** อีกบทหนึ่ง ก็เป็น ๗ บท ฟังเมื่อตอนเย็นก็ครบ ๗ บท เป็นอันว่าฟังจบครบด้วยความเลื่อมใส ทั้งๆ ที่ไม่รู้ภาษา แต่ว่าทุกท่านรู้ว่าพระสวดมนต์

บุคคลตัวอย่างในสมัยพุทธกาล

ในสมัยองค์สมเด็จพระพุทธเจ้ามีพระนามว่า **พระพุททกัสสป** เวลานั้นมีท่านผู้ฟังอภิธรรม อยู่ ๒ พวก คือว่า ๒ พวก

พวกหนึ่งมีหลายคน มี ๕๐๐

อีกพวกหนึ่งมีคนเดียว

แต่ไม่ใช่คนทั้ง ๒ พวก

ในพวกหนึ่งที่มี ๕๐๐ ก็เป็น **คางคาว**

อีกพวกหนึ่งมีท่านเดียว ก็คือ **งูเหลือม**

แก่

เมื่อ **สมเด็จพระพุททกัสสป** ท่านทรงแสดงพระธรรมเทศนาด้วยอภิธรรม บรรดาพระทั้งหลายก็ไปสาธยายสวดซ้อมจำเพื่อจำไว้ปฏิบัติ ไปในถ้ำแห่งหนึ่ง ในถ้ำนั้นก็มียาคาว ๕๐๐ ตัว ห้อยหัวนอนกลางวัน มีงูเหลือม แก่อยู่มากๆ ฟังไป ฟังพระสวด ท่านสวดพร้อมกัน อย่างเมื่อไหร่ แต่ว่าเขาไม่ควรรสเสียงสูง เสียงเย็นกว่านี้อีกสักหน่อย

เมื่อก็รู้สึกว่าคุณพระท่านสวดเสียงหนักไป

ธัมมวิโมกข์

นิตหนึ่ง ฟังแล้วรู้สึกสะดุดหูไปหน่อย

การสวดพระอภิธรรมหรือสวดมนต์ เขาต้องสวดขึ้นกับลงให้มันมีสำนวนเพราะๆ สบายๆ ฟังสบายๆ คนฟังเกิดความเลื่อมใส

คําคาวฟังธรรม

เมื่อคําคาวฟังไปๆ เฟล็น ไม่รู้ว่าพระด้วยนะ คนที่ไปสวดนี่ แกก็นึกว่า

"คําคาวตัวเหลืองๆ หัวโล้น นี่มันว่าอะไรของมันนะ"

ฟังไปๆ ก็เฟล็นไปๆ หลับขาค่อยๆ หล่นจากเพดานถ่วงมาตายหมด ถ้าสมัยนี้เขาก็ต้องด่าว่า ไอ้พระจัญไร ไปสวดให้คําคาวตาย

ก็อาศัยกำลังใจของท่านคําคาวทั้งหมด ต้องเรียกว่าท่านคําคาวแล้วตอนนี้ เป็นกุศลทุกท่าน ตายแล้วไปเกิดเป็นเทวดาบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์เทวโลก นี่ฟังไม่รู้เรื่องนะ

แล้วก็ไม่รู้ว่ามีผู้สวดเป็นพระ แล้วก็ไม่ว่านั่นเป็นเรื่องราวของธรรม แต่ว่าจิตมีความพอใจในเสียงของธรรมที่เป็นอภิธรรม เพราะเป็นธรรมชั้นสูงที่พระพุทธเจ้าทรงสรรเสริญมากว่าเป็นยอดของธรรม

พระสารีบุตรเป็นพระที่มีเสน่ห์

และเมื่อสมัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์นี้เสด็จลงมาแล้ว คําคาวเหล่านั้นก็มาเกิดเป็นลูกชาวประมง เอาเสียอีก ลูกชาวประมงมันต้องหาปลา แต่ว่า **พระสารีบุตร** ท่านเป็นพระที่มีเสน่ห์ ตั้งแต่เด็กขึ้นมาถึงคนแก่ เพราะ

เป็นผู้มีปัญญามาก ไปบ้านไหนถ้ามีเด็กมากๆ ก็เป็นที่รักของเด็ก เด็กก็วิ่งมาหาบอกว่า **หลวงลุงสารีบุตร** มาแล้ว **หลวงปู่สารีบุตร** มาแล้ว จุงแซน จุงซา จุงสบง จุงจีวร บางคนก็ขึ้นบ่าขี่คอ บางทีบางคนก็เอี้ยว **พระสารีบุตร** เป็นกลองยาวเล่นเท็งบอง บางทีท่านก็นั่งเล่นกับเด็กกลางลานบ้าน

สมัยนี้ เวลานี้ ถ้า **พระสารีบุตร** มาที่นี่ไม่มีใครไหว้หรือก ไม่รู้ว่าพระดี พระดีเขาทำอย่างนั้น เขาไม่ถือตัว เขาเข้าถึงใจเด็ก แล้วเด็กพวกนี้มีความรักใน **พระสารีบุตร** ในที่สุด เมื่อโตขึ้นมาเป็นหนุ่ม ก็ขอบวชในสำนักของ **พระสารีบุตร**

วันหนึ่งเมื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไปเทศน์โปรดพุทธมารดา

ตอนเช้ากลับมาจากบิณฑบาต ทรงทราบว่าพระของ **พระสารีบุตร** มาจากคําคาว และเคยฟังอภิธรรมมาก่อน สมเด็จพระชินวรจึงมาดัก **พระสารีบุตร** ที่ปากสระโบกขรณี

ครั้ง กลับมาจากบิณฑบาต องค์สมเด็จพระชินศรีจึงได้ทรงเรียกเข้ามา ว่า

"**สารีบุตร** เธอจงจำ ปกรณ์ ๗ ประการนี้เทศน์ให้เขาฟัง เพราะว่าเขาทั้งหมดนี้เคยเกิดเป็นคําคาว ในสมัย **พระพุทธกัสสป** ฟังอภิธรรมมาแล้ว ฟังแล้วก็ตายจากคําคาว ไปเป็นเทวดา เพราะจิตพอใจในเสียงธรรม เวลาถึงแม้ว่าเขาจะเกิดเป็นลูกชาวประมง นั่นมันก็อีกเรื่องหนึ่ง บุญก็บุญ บาปก็บาป ถ้าเขาฟังจบจะได้เป็นอรหันต์ทั้งหมด"

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

เมื่อสมเด็จพระบรมสุคตทรงแนะนำ **ปรกณ**
๗ ประการ แคหัวข้อ แล้วก็เสด็จกลับไป
ดาวดึงส์ **พระสารีบุตร** ก็ปฏิบัติตามสั่ง

พอฉันข้าวเสร็จ ก็เรียกพระมาเทศน์ให้
ฟัง พระทั้งหมดเป็นพระอรหันต์หมด

นี่การฟังพระอภิธรรมที่ไม่รู้ภาษาว่าเป็น
ธรรมะ แล้วก็ไม่ว่าคนพูดเป็นพระ ยังมี
ผลถึงขนาดนี้ บรรดาท่านพุทธบริษัทที่เข้ามา
นี้ มีความเคารพในพระรัตนตรัย มีทุนใหญ่
มาแล้ว ยังมีการสมาทานศีล มีการให้ทาน
ฟังด้วยความเคารพ หากว่าท่านไม่ฟังความ
ดีอันนี้ ตายจากชาตินี้อย่างเร็วท่านก็ไปสวรรค์

ถ้าไปสวรรค์ก็ไม่ทันมาเกิดเป็นมนุษย์ ไป
เป็นเทวดา แล้วไปเป็นพรหม ไม่ช้า **พระศรี**
อารีย์ ก็ตรัส **พระศรีอารีย์** จะเทศน์ **บทอภิธรรม**
๗ คัมภีร์ สอนโปรดพระพุทธรูปมาเหมือนกัน
ตอนนี้แหละ บรรดาพวกท่านทั้งหมด จะเป็น
อรหันต์หมด ชาติหน้าเป็นก็เป็น ชาตินี้อะ
เพ็งเป็นนะ จะเป็นตอนตายนะ ไม่งั้นพระอด
ตายหมด (หัวเราะ)

อาจารย์หง่า นะ นี่จำไว้ว่า ผลแห่งการ
ฟังอภิธรรมเป็นอย่างนี้

จูเหลื่อมฟังธรรม

และอีกท่านหนึ่งก็คือ **จูเหลื่อมแก่** ที่
นอนอยู่ในถ้ำเหมือนกัน

คางคาว เขาชอบใจใน ๗ บทตาย

แต่ **จูเหลื่อม** ชอบใจในบทเดียว คือ
บทอายุตนะ

เมื่อก็พระไม่ได้สวด เพราะมันเป็น
บทพิสดาร ที่ขึ้นว่า **จักขุนทริยัง โสตินทริ**
ยัง ฆานินทริยัง อย่างนี้เป็นต้น บทนี้จะมา
ลงยังๆ ตาจูเหลื่อมแกชอบตรงนี้ ชอบไ้ตัว
ยังๆ ไ้ตัวไปแกไม่ชอบ

พอฟังไปๆ แกชอบใจอยู่บทเดียว ตาย
จากความเป็นจูเหลื่อม ก็ไปเกิดเป็นเทวดา

ในเมื่อพระพุทธรูปเจ้านิพพานไปแล้วประมาณ
๒๐๐ ปีเศษ ก็ลงมาเกิดเป็นคนทั้งสองฝ่าย
เมื่อลงมาแล้วก็พลาดพระพุทธรูปศาสนาหมด
เหมือนกัน

ฝ่ายแรกลงมาเป็นลูกชาวประมง

ฝ่ายหลังนี่ลงมาเกิดในศาสนาของพวก
อเจล คือนักบวชประเภทไม่มีทรัพย์สินคือ
แก้ผ้าเดิน เขาบอกว่า

"**พระสมณโคดม** บอกว่าเป็นคนไม่มีความ
โลภนะ ไม่จริงหรอก ยังมีผ้าถุงผ้าห่ม เรา
นี่สิ สละจริงนะ ผ้าผ่อนิดเดียวก็ไม่มี"

(หัวเราะ) **อาจารย์หง่า** แกก็ควรสละตาม
นั้นนะ วันนี้เลย ๓๐ นาทีหนอยนะ การ
บันทึกเสียงนะ

เป็นอันว่าลงมาเกิดในศาสนาของพวก
อเจล หรือว่า **เซน** สมัยนี้เขาเรียกว่า "**เซน**"
ถึงแม้ว่าแกจะเลือกเกิดนอกพระพุทธศาสนา
เพราะผลบุญที่ชอบ **จักขุนทริยัง โสตินทริ**
ยัง ฆานินทริยัง จะแปลดีไหมละ

จักขุนทริยัง ตาเป็นใหญ่ในการเห็นรูป
โสตินทริยัง หูเป็นใหญ่ในการฟังเสียง
ฆานินทริยัง จมูกเป็นใหญ่ในการดมกลิ่น

อาจารย์หง่า รู้ไหม แหม..นั่งหัวเราะส่งเดช แกก็ว่าไป เมื่อคืนนี้สวด แอ້ร้องแอ้ นึกว่าหมาร้อง ฮี! ไม่ใช่หรอก นึกว่าคนร้องแต่ไม่รู้แปลว่าอย่างไร

ก็เป็นอันว่า เมื่อเธอฟังแล้วชอบยังๆ แกก็เลยยังลงมาเกิดในศาสนาของพวก **อเจล** ที่ไม่นับถือพระพุทธเจ้า ไม่นับถือพระพุทธศาสนา

แต่ผลบุญ **จักขุนทรียัง โสตินทรียัง ฆานินทรียัง** เห็นไหม จำให้ตึนะ

จักขุนทรียัง ตาเป็นใหญ่ในการเห็นรูป
โสตินทรียัง หูเป็นใหญ่ในการฟังเสียง
ฆานินทรียัง จมูกเป็นใหญ่ในการดมกลิ่น
ไอ้ตัว **อายตนะ** นี้ มันก็เกิดกับท่าน ท่านกลายเป็น **อเจล** ที่ได้ **ทิพจักขุญาณ** เมื่อภิกษุสมาบัติ เห็นไหม นี่นิดเดียวละ จำให้ตึนะ เพราะได้ภิกษุสมาบัติ

พระเจ้าอโศกมหาราชได้รับการพยากรณ์

วันหนึ่ง **พระเจ้าอโศกมหาราช** ตอนนั้นยังเป็นเด็ก เป็นเด็กแต่เห็นว่าจะเดินได้หรือไม่ได้ ก็ยังไม่ทันจะเดินได้ เป็นเด็กเล็กเพราะบิดาว่างจากการออกขุนนาง ด้วยมีความรักในลูก ก็เฝ้าลูกมานั่งบนตัก นั่งไปนั่งมา ท่านก็แสดงความรักพ่อกันเลย ชี้แต่กรดตักพ่อ

ท่านพ่อก็จับเหวี่ยง คำว่าเหวี่ยงนี้ เขาไม่ได้เหวี่ยงด้วยความโกรธ ชี้เป็นของธรรมดา ก็จับออกไปจากตัก ในเมื่อท่านเปื้อน

แม้อีกเฝ้าลูกไปอาบน้ำเรียบร้อยแล้ว ก็เห็นว่าบางทีคิดว่าพ่ออาจจะใจไม่สบาย ก็พาลูก

ชายคนเล็กไปเดินนอกวัง

พอตีไปเจอพระอาจารย์ใหญ่ อาจารย์เซนพอดิ แต่ว่าเวลานั้นเซนปกติเขาเห็นเป็นของไม่แปลก ถึงแม้ว่าจะแก้ผ้า ตาเซนคนนี้แกมองหน้าเด็ก และก็มองหน้าพระบรมราชินีนาถ

พระราชินีก็สงสัยท่านเป็นคนฉลาด

จึงได้กราบเรียนถามว่า

"พระคุณเจ้ามองด้วยเหตุใดพระเจ้าคะ?"

ท่านเซนก็บอกว่า "เด็กคนนี้มีบุญญาธิการมาก เมื่อพระราชบิดาทิวงคตไปแล้ว จะได้เป็นกษัตริย์แทน แต่ทว่าน้องชายต่างมารดา ๘๒ คน จะกบฏ จะยึดอำนาจ แล้วเด็กคนนี้พร้อมด้วยน้องชายอีกคนหนึ่งชื่อว่า ติสสะ จะสามารถปราบปรามกบฏได้ทั้งๆ ที่มีกำลังน้อย มีกำลังทหารเฉพาะทหารรักษาวัง สามารถจับน้องชายได้แล้ว ก็เข้าจับประหารชีวิตน้องชายหมด แล้วครองราชสมบัติ ต่อไปจะมีอำนาจปกครองชมพูทวีป แล้วก็จะเป็นคนบำรุงพระพุทธศาสนา มีความเป็นใหญ่ในการบำรุงพระพุทธศาสนา มีอำนาจมาก"

ความจริงแกล้มมีความรู้เรื่องพระพุทธศาสนา แต่ท่านว่าตามความรู้ของท่าน

ท่านแม่อีกจำไว้ ก็จำไว้แต่ก็ไม่ได้คิดว่ามันจะเป็นอย่างไร ก็จำไว้เฉยๆ

ต่อมาเมื่อท่านโตขึ้น ท่านก็เป็นคนดี **พระเจ้าอโศกมหาราช** ไม่ใช่คนใจร้าย อำมาตย์ข้าราชการมีความรักชอบใจท่านมาก

เวลาที่โตขึ้นท่านพ่อก็ส่งให้ไปอยู่เมืองด่าน

ต่อมาเมื่อท่านพ่อตายแล้ว เขาก็เชิญมา

ฉบับธรรมทาน

ฉัสมวิโมกข์

เป็นพระมหากษัตริย์ และก็มีน้องชายเป็นอุปราช
คือ **ท่านติสสะ** ต่อมาเป็นพระอรหันต์

ภายหลังน้องชาย ๘๒ คน ก็เป็นลูก
ต่างแม่ ก็พากันยกกองทัพเข้ามา เพื่อจะจับ
ทั้งพี่ทั้งน้องนี้ฆ่า เพื่อจะครองราชย์เสียเอง

ท่านก็ถามน้องชายว่า

"เราจะสู้ หรือเราจะยอม ทหารของเรา
มีแค่ทหารรักษาวังไม่กี่คน เรากี่แค่ ๒ คน
เขามีตั้ง ๘๒ คน"

ท่านติสสะ ผู้เป็นน้องชายก็บอกว่า

"ในฐานะที่เราเป็นกษัตริย์ ถ้าจะตายก็ต้อง
ตายอย่างกษัตริย์ ไม่ใช่ตายอย่างคนขี่ตลาด
ต้องสู้ สู้ได้ก็สู้ สู้ไม่ได้ก็สู้"

ผลที่สุดก็สู้ สู้แล้วท่านก็เลยจับฝ่ายข้า
ศึกได้ ข้างนอกทหารเห็นพระราชออกไป ท่าน
ประกาศตามความเป็นจริงว่า ไอ้พวกนี้กบฏ
จะต้องวางอาวุธเสีย เขาก็เลยวางอาวุธ เมื่อ
ทหารวางอาวุธ ไอ้ ๘๒ คนมันก็ไม่ไหว

ผลที่สุดก็ยอมให้ท่านจับ ท่านก็ฆ่าน้อง
ชายต่างแม่ โดยสังหารชีวิต

แล้วต่อมามีคนถามพระมารดาว่า

"เหตุอย่างนี้มีใครเคยพยากรณ์บ้างไหม?"

ท่านมารดานึกไปนึกมา ก็นึกออกมาว่า

"โอ้! อีวันนั้นที่ลูกชี้แต่กรดตักพ่อ
แม่พาลูกไปเดินนอกเขตพระราชฐาน และก็มี
อเจล ท่านหนึ่งพยากรณ์ไว้ ตรงตามความ
เป็นจริง"

พระเจ้าอโศกมหาราช ท่านก็ถามว่า

"**อเจล** คนนั้นเวลานี้อยู่ที่ไหน?"

ท่านแม่ก็บอกว่า "เวลานี้อยู่ไกลออกไป
จากประเทศนี้ จากที่อยู่นี้ประมาณ ๑๐๐ โยชน์"

ท่านก็สั่งให้คนนำคานหามที่ประทับของ
ท่าน พร้อมด้วยกองเกียรติยศ ไปรับ**อเจล**
เข้ามาเพื่อเป็นอาจารย์ จะได้เป็นที่ปรึกษา สมัย
โน้นเขาใช้พระเป็นที่ปรึกษาด้วยทางราชการ

ของเราก็มีที่ปรึกษา สมัย **อยุธยา** ที่
ตั้งพระราชอาคันตุกะ ที่เรียกว่า "พระราช
อาคันตุกะ" นี่เป็นพระที่เป็นที่ปรึกษาของพระราช
และทำงานร่วมกัน แต่เวลานี้พระราช
อาคันตุกะเลื่อนมากเกินไป เลยไม่ได้เรื่อง

พอหลังจากนั้นแล้วคานหามไปถึง แก
เป็นพระแก้ว มีวอช่อฟ้าไปรับ มีกองเกียรติยศ
ไปรับ แกก็นึกครึ้มๆ ลักหน้อย นั่งคานหาม
มากี่กั๊ว พอคานหามหามผ่านมา ก็ปรากฏว่า
ผ่านสำนักของพระอรหันต์ พระองค์นั้นเป็น
พระอรหันต์ปฏิสัมภิทาญาณ

พอแกะเจดีย์ของพระพุทธศาสนาเข้า แก
ไม่รู้ว่าพระอรหันต์หรือกั๊วนี้แกไม่รู้เรื่องรู้
ราว แกก็ถือว่าแกก็เป็นหนึ่งในตองอู

ก็เลยบอกให้ชาวคานหามบอกว่า

"พักก่อนๆ เรามีกิจที่จะต้องสั่งสนทนา
กับสมณะด้วยกัน"

ท่านก็เดินเข้าไปอย่างท่าคนเบ่ง ว่าท่าน
เป็นคนดี คนเก่ง และเป็นคนที่พระราชามีความ
เคารพ จึงเดินเข้าไปแก้ผ้าเดินนวดไปตาม
อรรถาจารย์ ในวัดของพระอรหันต์นั้น บรรดา
สัตว์ทั้งหลายที่มันเป็นศัตรูกัน มันเป็นมิตร
กันหมด ทั้งเสือ ทั้งสิงห์ ทั้งกวาง ละมั่ง

พวกหมู่ สัตว์ทุกอย่างมันนอนเกลื่อน และ
ไม่มีการแสดงว่าจะทำอันตรายกัน ต่างคนต่าง
รักกัน เพราะพระอรหันต์มีจิตเมตตา พอเข้าไป
ไปถึงพระองค์นั้นท่านก็ออกมาจับ

พระองค์นั้นท่านเห็นท่านก็รู้ เพราะพระ
อรหันต์นี้ท่านรู้ทุกอย่างแหละ แต่เว้นไว้ว่า เวลา
มันควรหรือไม่ควร ถ้าเวลาไม่ควรนี้ ถึงแม้
จะรู้เขาก็ทำเป็นไม่รู้ ถ้าเวลามันควรเขาต้อง
แสดงความรู้ออกมา

เมื่อเห็นหน้า **อเจล** คนนี้เข้า ท่านก็รู้
ทันทีว่า คนนี้ควรจะเป็นพระอริยเจ้า

ก็เพราะว่าเขาเคยฟัง **จักขุนทรียัง**
โสตินทรียัง **มานินทรียัง** มา

พระอรหันต์เตือนเรื่องอายตนะ

อเจล ไปถามพระอรหันต์เขาก็บอกว่า
ชี้ไปที่เสือ ถามว่า "นี่ตัวอะไร?"
พระท่านก็บอกว่า "ตัวนี้คืออายตนะ"
เห็นไหม ไม้ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ
นี่เขาก็แปลว่า **อายตนะภายใน**

ชี้ไปที่สิงห์ ถามว่า "นี่ตัวอะไร?"

พระท่านก็บอกว่า "ตัวนี้คืออายตนะ"

ชี้ไปที่ไก่ ถามว่า "นี่ตัวอะไร?"

พระท่านก็บอกว่า "ตัวนี้คืออายตนะ"

ชี้ไปที่หมูป่า ถามว่า "นี่ตัวอะไร?"

พระท่านก็บอกว่า "ตัวนี้คืออายตนะ"

ชี้ไปที่ควาญ ถามว่า "นี่ตัวอะไร?"

พระท่านก็บอกว่า "ตัวนี้คืออายตนะ"

พอชี้ไปที่หมา ชี้จบ พระท่านก็ถามว่า

"เธอน่ะลืมอายตนะเสียแล้วหรือ เธอมา
จากอายตนะ ทำไมถึงลืมอายตนะ"

พอท่านกระตุกเท่านี้ ความดีคือบุญเก่า
เข้าถึงใจท่าน ปรากฏว่าพระแก้วเกิดความ
อาย มี **หิริ** และ **โอตตปปะ** เลยนั่งพับเพียบ
เอาขาทับหน้าไว้ (หัวเราะ) **อาจารย์หง่า**

หน้าอะไรวะ ฮี! เอาขาทับหน้าหายใจ
ออกหรือ นั่งพับเพียบเอาขาทับหน้าไว้

อีตอนนี่เกิดความอายใช่ไหม พระท่าน
ก็ทราบ ท่านก็รู้ ท่านก็ส่งผ่านให้ แล้วก็ส่ง
ผ่านให้ แล้วก็เตือนว่า

"เธอนี้มาจากอายตนะ เธอทำไมถึงได้ลืม
อายตนะเสีย ความเป็นผู้ทรงอภิญาสมบัติ
๕ ประการ ก็อาศัยอายตนะเป็นเหตุ แล้ว
ก็ทำไมละ จึงมาทิ้งพระธรรมคำสั่งสอนของ
องค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์ ควรจะรักษา
ของเก่าไว้ และบำรุงของเก่าให้มั่นคง"

พอท่านพูดจบเท่านี้ ก็ปรากฏว่าท่านผู้
นั้นบรรลุพระโสดาบัน เห็นไหม นี่มาจากการ
ฟัง **จักขุนทรียัง** มาจากงูเหลือมมะ พอได้
พระโสดาบันท่านก็รู้เลยว่าจิตของเรายังไม่จบ

ที่เราคิดว่าดีแล้วนะ มันยังไม่ได้

จึงได้ขออนุญาตบอกว่า

"เดี๋ยวๆ ขออนุญาตไปข้างนอกหน่อย"

ก็ไปสั่งพวกขบวนแห่งกองเกียรติยศ
และพวกคานหามบอกว่า

"เธอจงกลับไปเฝ้าพระราชาก่อน กิจที่
เราจะพึงต้องทำยังมีอยู่ เมื่อกิจที่จะพึงทำมี
อยู่เสร็จเรียบร้อยแล้ว เสร็จภารกิจแล้ว เรา

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

จะไปเอง ไม่ต้องมารับ"

ท่านสั่งให้เขากลับ แล้วท่านก็กลับมาใหม่
ตอนนี้พระอรหันต์องค์นั้นท่านก็เทศน์ใหม่
เทศน์อายตนะ การฟังพระอภิธรรม ที่องค์
สมเด็จพระชินศรี ตอนนั้นจะไปแสดงพระธรรม
เทศนาสนองคุณพระมารดา ที่ทรงเลือกแล้ว
ว่า **พระวินัย** กิติ **พระสูตรตันตปิฎก** กิติ
ก็เป็นของดี ถ้าหากว่าท่านจะไปเทศน์สนอง
คุณพระมารดานี้ยังไม่คู่ควรกัน ยังไม่คุ้มกับ
ข้าวก้อนและน้ำมันของแม่ที่เลี้ยงมา

เมื่อพิจารณาไปองค์สมเด็จพระพิชิตมาร
ก็ทรงทราบว่า จะต้องใช้ **บทอภิธรรม ๗ คัมภีร์**
ถ้าหากว่าใช้ **บทอภิธรรม ๗ คัมภีร์** นี้ สมเด็จพระ
พระชนนีจะได้เป็นพระโสดาบัน แล้วจะเป็น
พระอรหันต์ในวันหน้า

ฉะนั้น องค์สมเด็จพระบรมศาสดาจึงใช้
บทอภิธรรม ๗ คัมภีร์ ไปเทศน์โปรดพุทธ
มารดา แต่ก้อย่ำลิ้นนะ ถ้าเทศน์โปรดคนธรรมดา
ต่างก็หลับหมด เขาเทศน์เป็นตอน

สำหรับเทศน์กับเทวดากับพรหมนี่อีกเรื่อง
หนึ่ง เพราะจิตท่านละเอียด

พอพระพุทธเจ้าเทศน์จบ ก็ปรากฏว่าเทวดา
และพรหมส่วนใหญ่เป็นพระอรหันต์ไปตามๆ
กัน

นี่บรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน วันนี้
หรือเมื่อวานนี้ ท่านฟัง **บทอภิธรรม ๗ คัมภีร์**
แต่วันนี้ถ้าหากจะคิดว่า เอ๊ะ! เราฟังน้อยไป
พระสวด ๒ จบ แต่ความจริงบทแรกนะคลุม
ไป ๖ บท ๗ คัมภีร์ นี่ก็คือ ๗ บท

แต่บทแรกที่เรียกว่า **"บทมัทติก"** ที่
เป็นบทแม่ สวดแล้วคลุมไปได้ ๖ บท

สำหรับบทหลัง **เหตุปัจจุโย (พระมหา
ปฏฐาน)** นั้น ก็เท่ากับบทหลังที่พระสวดเมื่อ
วาน หรือว่าเหตุที่จะทำ ผลที่จะทำตามที่พระ
สวดแล้วในบทต้น ต้องอาศัยเหตุ ถ้าทำเหตุ
แบบนี้ ผลจะเป็นแบบนี้

แต่เหตุในการสวด จะเป็นอย่างไรก็ตาม
ที่ อาตมาก็ไม่สนใจ เพราะสนใจมากฎาติโยม
พุทธบริษัทก็เหนื่อย เพราะจะต้องเทศน์กันอย่าง
ที่พระสวดไม่จบ เทศน์อย่างพระพุทธเจ้าเทศน์
ก็นั่งเทศน์กันอย่างนี้ ไม่มีกลางวัน ไม่มีกลาง
คืน ใช้เวลาถึง ๓ เดือน พระเทศน์จบ โยม
ฟังก็จบ ตายหมด (หัวเราะ) **อาจารย์หง่า**

ถ้านั่งเทศน์กันไม่เลิก ต่างคนก็ต่างจบนะ
สิ ถ้าจบอย่างมีศรัทธาก็ไปสวรรค์ ไปพรหม
ไปนิพพาน ถ้าจบอย่างรำคาญ ก็ไปนรกกัน
เป็นแถวไซ้ไหม ก็เอากันแต่แค่หัวข้อ

เป็นอันว่าการที่ท่านฟัง **บทอภิธรรม ๗
คัมภีร์** ที่นี้กิติ หรือว่าที่ไหนกิติ เวลาฟังก็นึก
ว่านี่คือพุทธพจน์บทพระบาลี เป็นคำสอนของ
องค์สมเด็จพระชินศรีพระบรมศาสดาสัมมา
สัมพุทธเจ้า และก็จำอาณิสสส์ว่า แม้แต่ค้ำ
คาวเขาพอใจฟังครบ ๗ บท เขาตายจากค้ำ
คาวไปเป็นเทวดานะเขาฟังไม่รู้เรื่อง แล้วตาย
จากเทวดามาเป็นลูกชาวประมง ต้องมาหาปลา

แต่มาพบ **พระสารีบุตร** และองค์สมเด็จพระ
พระบรมศาสดาทรงเตือนให้ **พระสารีบุตร** ทราบ
ว่า เขาเคยฟังอภิธรรมมา **พระสารีบุตร** ก็เทศน์

— ธรรมวิโมกข์ —

อภิธรรมจบเดียว เป็นอรหัตต์พร้อมไปด้วย ปฏิสัมภิทาญาณ

นี่เป็นอันว่า จงจำไว้ว่า ธรรมะบทใด บทหนึ่ง ขององค์สมเด็จพระพิชิตมาร แม้แต่ การปฏิบัติในพระกรรมฐานก็เหมือนกัน ถ้าเรา ยึดอะไรเป็นอารมณ์แน่นอนจริงๆ เวลาที่ไป พบพระพุทธเจ้าก็ดี พระอรหัตต์ก็ดี ถ้าเรา ยังไม่ถึงนิพพานในชาตินี้ พระอรหัตต์ก็ตาม พระพุทธเจ้าก็ตาม ท่านจะต้องดูของเก่า ว่า คนนี้ของเก่า ความจริงไอบุญนะ เขาทำมาก แต่ว่าท่านจะดูจุดเด่นของบุญ ว่าบุญที่มีจุด เด่นจริงๆ ของคนนี้ มีอะไรเป็นตัวนำ

ถ้ามีจุดไหนเป็นตัวนำ ท่านจะเคาะจุดนั้น แบบนักรบย ถ้ารู้สึกได้ว่า เจ้านี้เปราะตรงไหน ก็ชกตรงนั้นแหละ (หัวเราะ) **อาจารย์หง่า** ชกพรวดเข้าไป เดี่ยวมันก็ตาย ดีไม่ดีก็ชนะแบบ เทคนิคลั่นอกเอ้าท์ก็ยังมีนะ

ให้นึกถึงเป็นอนุสสติ

นี่เป็นอันว่า พระธรรมคำสั่งสอนขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าหากว่าท่าน พอใจใน **พุทธานุสสติกรรมฐาน** รักพระพุทธเจ้า เป็นอารมณ์ ชอบภาวนาว่า **"พุทโธ"** หรือ **"อรหัง"** หรือ **"สัมมาอรหัง"** ก็ตาม ใน บทพุทธคุณก็ยึดให้มั่นคง พอใจในพระธรรม และพระสงฆ์ และพอใจในศีลและในทาน

หรือว่าถ้าการสวดมนต์ พอใจบทไหนที่ พระท่านสวด ทุกบทตั้งใจฟังด้วยความเคารพ เวลาฟังนะ ฟังด้วยความเคารพจริงๆ อย่า

สนใจกับพระที่มาสวด เพราะพระที่มาสวดนะ บางองค์ก็ถูกใจเรา บางองค์ก็ไม่ถูกใจเรา เรื่อง ของพระที่มาสวด ดีหรือเลวเป็นเรื่องของพระองค์ นั้นนะ แต่ว่าตอนฟังธรรมนี้เราคิดว่า ธรรม นี้เป็นธรรมขององค์สมเด็จพระชินศรีบรมศาสดา สัมมาสัมพุทธเจ้า เราฟังธรรมนี้ เราฟังธรรม ของพระพุทธเจ้า ที่บรรดาพระอรหัตต์ปฏิสัม พิทาญาณทั้งหลาย ร้อยกรองเป็นครั้งแรก ที่ เรียกกันว่า **"ปฐมสังคายนา"**

แล้วการฟังธรรมครั้งหนึ่ง เราก็ได้ทั้ง **พุทธานุสสติกรรมฐาน** **ธัมมานุสสติกรรมฐาน** **สังฆานุสสติกรรมฐาน** คือเรารู้ว่าพระธรรมนี้เป็นธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมา สัมพุทธเจ้า เป็น **พุทธานุสสติกรรมฐาน**

ฟังธรรมหรือฟังสวดเป็น **ธัมมานุสสติ กรรมฐาน**

แล้วก็พระสงฆ์ที่มาสวด ถ้าเราไม่ชอบ ใจพระสงฆ์ที่มีจริยาไม่ดี ที่มาสวด เราก็นึก ถึงพระสงฆ์รุ่นแรก มี **พระมหากัสสป** เป็น ประธาน เป็นพระอรหัตต์ปฏิสัมภิทาญาณทั้ง หด และท่านพวกนั้นท่านร้อยกรองมา

มีฉะนั้นเราจะไม่รู้เรื่องเลย ก็จัดว่าเป็น **สังฆานุสสติกรรมฐาน**

ถ้าหากว่าอารมณ์ใจของท่านจับอย่างนี้ละ ถ้าจับอยู่ใน **พุทธานุสสติกรรมฐาน** **ธัมมา นุสสติกรรมฐาน** **สังฆานุสสติกรรมฐาน** หรือ ว่าจิตรักพระนิพพานเป็นอารมณ์ จะไปเกิดที่ ชาติก็ตาม จะไม่คลาดจากพระพุทธศาสนา และก็ขอยืนยันว่า ถ้าจะเกิดก็จะเกิดอีก

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

ชาติเดียว เกิดมากก็เปลืองข้าวชาวบ้านเขา ก็เลิก
เกิดกัน พวกที่หนึ่งส่วนมากเพราะอะไร เพราะ
ว่าถ้าเกิดอีกชาติเดียว ถ้าชาตินี้ ถ้าไม่เปลือง
ลงนรกกันเสียก่อน

นี่กลับบ้านอย่าไปทำบาปเข้านะ

ตอนนี้ฟังอภิธรรมแล้ว เมื่อคืนเจริญ
กรรมฐาน วันนี้ฟังเทศน์ แล้วกลับไปบ้านรักษาศีล ๕ ให้ครบ **ถ้ารักษาศีล ๕ ครบจนตลอดชีวิต ขอยืนยันว่า ทุกคนไม่ตกนรก**

และก็ประการที่ ๒ ถ้าไม่ได้นิพพานชาติ
นี้ ท่านตายจากความเป็นคนก็ไม่มีโอกาสจะเกิด
เป็นมนุษย์ต่อไป ขอสาปแช่งไว้เลย

(หัวเราะ) **อาจารย์หง่า** เพราะอะไร เพราะ
ว่าอีกไม่นานเท่าไร ประมาณล้านปีเศษ **พระ
ศรีอารีย์** จะตรัสขึ้นในโลก ล้านปีเศษนี้ ถ้า
เราเกิดในดาวดึงส์ นี่มันไม่ครบอายุนะ

ดาวดึงส์มีอายุพันปีทิพย์ แต่ว่าถ้าเราเกิด
ในดาวดึงส์ไม่ถึง ๓๐๐ ปีทิพย์

พระศรีอารีย์ จะตรัสขึ้นในโลก

ตามธรรมดาพระพุทธเจ้าตรัสหรือเทศน์
ที่ไหน มนุษย์นะ บรรลุมรรคผลน้อยกว่าเทวดา
หรือพรหม ที่นี้หากว่าพระพุทธเจ้าทรงเทศน์
จิตใจเราจับอยู่ใน **พุทธานุสสติกรรมฐาน
ธัมมานุสสติกรรมฐาน สังฆานุสสติกรรมฐาน**

ท่านเทศน์จบเราก็เป็นอรหันต์

นี่โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วันนี้ท่านฟังอภิธรรม
เมื่อเย็นนี้ท่านก็ฟังอภิธรรม ถ้าจิตใจท่านรัก
ในอภิธรรมด้วยความเลื่อมใสในขณะฟัง
เวลาที่พระพุทธเจ้าไปเทศน์โปรดพุทธมารดา

ทุกองค์ต้องเทศน์ **บทอภิธรรม ๗ คัมภีร์**
ตอนนี้ทุกท่านที่เป็นเทวดาหรือพรหมอยู่ ก็จะได้บรรลุอรหันต์หมด

เป็นอันว่าธรรมใดที่องค์สมเด็จพระบรม
สुคตทรงมีความประสงค์ ที่บำเพ็ญบารมีมา
ถึง ๔ อสงไขย ก็ตั้งใจจะโปรดบรรดาท่าน
พุทธบริษัทให้พ้นจากวัฏสงสาร ที่เวียนว่าย
ตายเกิด เป็นสัตว์นรกบ้าง เป็นเปรตบ้าง เป็น
อสุรกายบ้าง เป็นสัตว์เดรัจฉานบ้าง เป็นคนบ้าง
เป็นเทวดาบ้าง เป็นพรหมบ้าง ถึงเป็นพรหม
ก็กลับมาตั้งต้นลงนรกใหม่ ก็เวียนว่ายตาย
เกิดกันเรื่อยไป อย่างนี้เขาเรียกว่าวัฏฏะ

พระพุทธเจ้าทรงต้องการให้พ้นจากวัฏฏะ
คือเข้าสู่พระนิพพาน

พรหมวิหาร ๔

ถ้าบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน มีความ
เคารพในพระพุทธศาสนาจริง เข้าถึงพระพุทธคุณ
พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ แล้วก็มีศีล ๕
เป็นทุน หมายความว่า มีศีล ๕ เป็นปกติ
ศีล ๕ หรือศีล ๘ ที่จะทรงอยู่ได้เพราะอาศัย
พรหมวิหาร ๔ คือ

(๑) จิตมีความ **เมตตา** ความรักเป็น
ปกติ ไม่ประทุษร้ายกัน

(๒) จิตมีความ **กรุณา** คือความสงสาร
เป็นปกติ หวังจะเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

(๓) จิตมี **มุทิตา** ในเมื่อจิตอ่อนโยน
ไม่อิจฉาริษยา กัน เห็นบุคคลอื่นได้ดี พลอย
ยินดีด้วย

(๔) จิตมี **อุเบกขา** ถ้ากฎของกรรม มันเกิดกับเราหรือเขา เกินวิสัยที่เราจะช่วยให้ได้ เราจะแก้ไขได้ เราก็วางเฉย

โทษการละเมิดศีล ๕

อย่างเราอยู่ดีๆ มีชาวบ้านเขามาตำเรา ก็ถือว่าเราเคยตำเขามาก่อน เขามาตำเราก็ใช้หนี้มันไป ความป่วยไข้ไม่สบายเกิดขึ้นก็ไม่คืนรน ถือว่าเป็นกฎของกรรมเดิม ได้แก่ **ปาณาติบาต** เราก็ใช้หนี้มันไป

แล้วของมันหาย ก็ถือว่าเราเคยละเมิด **อกินนาทาน** มาก่อน มันมาขโมยก็ใช้หนี้มันไป

ถ้าคนอยู่ใต้บังคับบัญชามันดื้อมันด้น ก็ถือว่าไอ้หนี้มันโทษของ **กาเมสุมิฉฉาจาร** ก็ช่างมันเถอะ ว่าได้ก็ว่า ว่าไม่ได้ก็ตัดหางปล่อยมันไป เป็นอันว่าทำให้สบาย ด้วยกำลังของ **สังขารูปกขาญาณ**

ถ้าวาจาที่จะพูดอะไรออกไป ถึงแม้ว่าจะเป็นความจริง ทั้งชายและหญิงที่เขาจับฟังเขาไม่ยอมเชื่อ ก็ถือว่าหนี้มันเป็นโทษของ **มุสาวาท** ที่เราทำมาก่อน เราก็วางเฉย ช่างมัน ใช้หนี้กฎของกรรม

ถ้าเกิดมาชาตินี้เป็นโรคเส้นประสาท ปวดหัวประสาทไม่ดี เป็นบ้าเป็นคลั่งก็ตาม ก็ถือว่าหนี้มันเป็นโทษของ **การดื่มสุราและเมรัย** เมื่อนึกขึ้นมาได้ วางเฉย ช่างมัน ใช้หนี้มันไป ตามใช้หนี้ชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย ชาติต่อไปไม่มีอีกแล้ว

อย่างนี้บรรดาท่านพุทธบริษัท จะมีผลตามที่องค์สมเด็จพระประทีปแก้ว มีพระพุทธประสงค์คือไปนิพพาน ตามที่ **อาจารย์หง่า** ว่าเมื่อก็นี่ว่า **นิพพานะ ปัจจโย โหตุ** ซึ่งแปลว่า **ผลบุญนี้จึงเป็นเหตุให้เข้าถึงซึ่งพระนิพพาน แก่ข้าพเจ้า**

เอาละ บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย ว่าไปว่ามาก็ว่าเสีย ๕๐ นาทีเศษ ใครกินข้าวแล้วหรือยัง ไม่กินข้าวก็หิวไปตามอหยาศัยพระกินแล้วไม่เป็นไร มีแรงก็เทศน์ไป เดียวกลับไปนอนใหม่ แรงก็ยังมี

ในที่ลุดนี้ อาตมภาพในฐานะพระสงฆ์ ในพระพุทธศาสนา ก็ขอตั้งสัตยาธิษฐาน อังคุณพระศรีรัตนตรัย มีพระพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ และสังฆรัตนะ ทั้ง ๓ ประการ ขอจงอภิบาลบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายโดยทั่วหน้า ให้มีแต่ความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคล สมบูรณ์พูนผล

ธรรมใดที่องค์สมเด็จพระทศพลบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ดี และพระอรหันต์สาวกก็ดี ซึ่งทรงบรรลุลแล้ว ขอบรรดาสาวกขององค์สมเด็จพระประทีปแก้ว ที่สดับธรรมนี้ทั้งหมด จงพากันบรรลุตามที่องค์สมเด็จพระทศพลมีความต้องการ คือเข้าถึงซึ่งพระนิพพานในชาตินี้โดยทั่วหน้า

อาตมารับทานวิไลชานามา ก็ขอยุติพระสังฆกรรมเทศนาลงคงไว้แต่เพียงเท่านี้

เอวัง ก็มีด้วยประการฉะนี้.

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

หลวงพ่อบ 'ตอบปัญหา'

๑. ปิติ

ผู้ถาม : ลูกอยากกราบหลวงพ่อบมา ๔-๕ ปี ลูกได้กราบหลวงพ่อบเป็นครั้งแรก ลูกรู้สึกชุ่มซาที่หน้าที่ศีรษะ โล่งใจมาก ปกติลูกนั่งนึกถึงหลวงพ่อบ ลูกก็ขนลุกทุกๆ ครั้งเจ้าค่ะ อยากทราบว่าเป็นเพราะอะไรคะ?

หลวงพ่อบ : อย่างนั้นเขาเรียก "ปิติ" นะ

ปิติ เป็นความดีด้านกรรมฐาน การเจริญกรรมฐานถึงขั้น **ปิติ** มันทำได้ยาก แสดงว่ากำลังใจดีมาก

ถ้าจิตเราถึง **ปิติ** ก็มีหวัง หวังเทวดา หรือพรหมก็ได้ แล้วก็อย่าวาง **ปิติ** ทั้งนะ

๒. อาการปิติ

ผู้ถาม : เวลาอ่านหนังสือของหลวงพ่อบ่อย ครั้งจิตนิ่ง เกิดความสงบ แล้วต่อจากนั้น ก็มีอาการโยกไปโยกมา เหมือนหลวงพ่อบโยกเก้าอี้อย่างนั้นแหละ เวลาไม่อ่านก็ไม่โยก แต่เวลาอ่านโยกทุกที อย่างนี้มันเป็นเพราะเหตุใดเจ้าค่ะ?

หลวงพ่อบ : อานิสงส์แรง ถ้าไม่แรงจับร่างกายโยกไม่ได้ ถ้าพูดตรงไปตรงมานะ เริ่มอ่านจิตเริ่มมีสมาธิ **ตัวที่จิตสงบคือเกิดสมาธิ**

พอเริ่มอ่านบิ๊ปปิตเกิดมีความเคารพในธรรม

สมาธิ แปลว่า **ตั้งใจมั่น** หมายความว่าตั้งใจให้ทรงตัว นั่งก็ได้ นอนก็ได้ ยืนก็ได้ เดินก็ได้ อ่านหนังสือก็เป็นสมาธิ เพราะตั้งใจอ่านหนังสือ และหนังสือนี้เป็นธรรมะ เขียนหนังสือก็เป็นสมาธิ นั่งพูดก็เป็นสมาธิ กินข้าวก็เป็นสมาธิ เข้าส้วมก็เป็นสมาธิ

เข้าส้วมมีทั้ง **สมณะ** และ **วิปัสสนา** นะ **สมณะ** คือ **ตั้งใจจิตสงบ** เข้าส้วมถ้าสติไม่สมบูรณ์แบบมันออกนอกส้วม

วิปัสสนา คือ **ปัญญา** ต้องรู้ว่าไอ้เนี่ยมันร้องสำหรับถ่ายหรือเปล่า แล้วก็สัมผัสปัญญะว่าชำระแล้วจึงออกไป

คำว่า "**สมาธิ**" แปลว่า **ตั้งใจมั่น** คนที่ถามเมื่อกี้เวลาอ่านหนังสือเขาตั้งใจอ่าน เขามีความเคารพในธรรม ธรรมเกิดขึ้น

ธัมมวิโมกข์

เขาก็เกิดความปีติ ความอิ่มใจ

ไฉ่ตัวโยกคือ ปีติตัวที่ ๓ เรียกว่า
"โศกกันติกาปีติ" โยกไปโยกมา

ผู้ถาม : แล้วบางคนอ่านไป น้ำหูน้ำตา
ไหลละครับ

หลวงพ่ : น้ำตาไหล เป็นปีติตัวที่ ๒ เรียก
ว่า "ขณิกาปีติ"

๓. อุพเพงคาปีติ

ผู้ถาม : กระผมสงสัยเรื่อง **อุพเพงคาปีติ**
ตัวลอยไปในอากาศ มันลอยไปได้
จริงหรือครับ?

หลวงพ่ : พอถึง **อุพเพงคาปีติ** มันสนุก
มาก **อุพเพงคาปีติ** มีหลายท่า
ตามธรรมดานี้ทำไม่ได้เลยนะ นั่งอยู่นิ่งหัวก้ม
ไปที่พื้น หมุนตัวเป็นลูกข่าง บอกซ้ายมั้งขวา
มันก็หมุนซ้าย พอเลิกแล้วลองก้มดู ก้มไม่
ลงเลย ไฉ่ตอนนั้นมันก็ไม่ปวด

บางทีก็นั่งแบบเก้าอี้ลม มันเอนกายเหมือน
กับนั่งเก้าอี้ มันก็ยืนของมันอยู่ได้ ไม่ล้มเดียว
มันก็ยืนอยู่ได้อิ่ทำนั้น ด้วยอำนาจของปีติ มัน
เป็นไปตามเรื่องตามราวของมัน

มีพระอยู่องค์หนึ่งท่านนั่งในป่าช้า พอเกิด
อุพเพงคาปีติ เขามีสงานกัน ดันลอยไปลงที่
งาน พอกลับมาต้องเดินมา เพราะแก่ไปนึก
ถึงภาพที่เขาไหว้พระกัน ภาพวัดนั้นท่านเคย
ไป ท่านนั่งสมาธิปั๊บ ก็เจอภาพโนโบสถ์วัด

นั้น พอถึง **อุพเพงคาปีติ** พอมันเกิดปั๊บ ก็ลอย
ไปลงที่โน่นเลย อีต่อนจะมาปีติมันไม่เข้า ก็ต้อง
เดินมา มาถึงเข้า

ถามว่า "ไปไหนมาวะ?"

แกบอก "กูไม่รู้เป็นยังงี้ ไปลงที่โน่น
พอรู้สึกตัว อ้าว! ที่นี้เขามีสงานกันนี่หว่า"
นี่ไปเจริญกรรมฐานลิเกเสียพักหนึ่ง
อีต่อนี่ปีติหายเลย

ผู้ถาม : ถ้าลอยไปอย่างนั้นเกิดไม่ทราบ
ละครับ?

หลวงพ่ : มันลอยไปไม่ทราบก็ช่างมันเป็น
ไร ลอยไปไม่ทราบก็ฝันนะสิ แต่
ฝันเขายังรู้เลย

ผู้ถาม : ถ้าเขาลอยหลับตาเล่าล่ะ?

หลวงพ่ : หลับตาสีมตา เขารู้ตัว สภาพ
ของจิตมันเป็นทิพย์แล้ว กำลัง
ปีติมันสูงเรารู้ แต่ว่าจิตมันก็อึดแอบ ไปไหน
ก็ไป แต่ว่าถ้าปล่อยมันลอยไปเฉยๆ ไม่ตกใจ
เสียก่อนนะ มันไปแล้วมันก็กลับมาที่เดิม

ผู้ถาม : ถ้าตกลงมาจะเจ็บไหมคะ?

หลวงพ่ : ไม่เจ็บหรอก มันลงเบาๆ อันตราย
ไม่มี เรื่องของความเป็นทิพย์นี้
อันตรายไม่มี จิตมันคลายนิดหนึ่งจะค่อยๆ ลง
แบบก่อนจะล้ม ก็วางของก่อนนะ กลัวของ
แตก ใช่มั้ย

อย่าลืมนะ เวลานั้นสภาพจิตมันเป็นทิพย์
แล้ว **สภาพจิตที่เป็นทิพย์นี้แค่อุปจารสมาธิ**
ปีตินี้มันอยู่ในช่วงอุปจารสมาธิ
คือว่าต้องการจะเห็นอะไร เราเห็นได้หมด

ฉบับธรรมทาน

— ธรรมวิโมกข์ —

ต้องใช้จิตอารมณ์นั้น ไม่ใช่ฉันทนะ จุดที่เราจะเห็นตัวเราไม่ใช่ **มโนมยิทธิ** ช่วย มันไม่ได้ถอดไปเลยนะ อันนี้ถ้าจะเห็นอวัยวะในร่างกาย ต้องเป็นแค่อุปจารสมาธิ จิตวิ่งเข้าไปหาฌานก่อนได้ เพื่อการทรงตัว แต่ถ้าต้องการรู้ ต้องลดอารมณ์จิตลงมา ถ้าตั้งแต่ปฐมฌานขึ้นไปมันก็ไม่เห็น ถ้าต่ำกว่าอุปจารสมาธิชนิดหนึ่งมันก็ไม่เห็น ต้องแค่อุปจารสมาธิพอดี

๔. ออกจากฌาน หน้าตาผ่องใส

ผู้ถาม : ได้ฟังเทพหลวงพ่อบอกว่าถ้าได้ฌานแล้ว หน้าตาจะผ่องใส อยากจะเรียนถามว่า เมื่อออกจากสมาธิแล้ว ยังจะผ่องใสเหมือนเดิมหรือเปล่าเจ้าคะ?

หลวงพ่อบุญ : เออ..หน้าตาก็เหี่ยวตามเดิม ถ้าคนได้ฌาน ๑ ฌาน ๒ ฌาน ๓ ฌาน ๔ มันผ่องใสตามลำดับ หน้าตามันสดชื่นไม่เหี่ยวเหี่ยว รก เหี่ยวนี้เหี่ยวผ่อง คำว่า "เหี่ยวผ่อง" ก็คือ ความแก่มันมีอยู่ใช่ไหม แต่อารมณ์มันสดชื่น ไม่มีอารมณ์เศร้าณะ จิตใจมันเอิบอิ่ม เพราะว่าฌานที่ ๒ นะมันปีติเต็ม เป็นอารมณ์ของปีติ มีแต่ความสดชื่น ผิวพรรณก็เปลี่ยนไป

ผู้ถาม : แล้วอีกข้อหนึ่งเขาบอกว่า มีบางครั้งพอผ่องใสเรียบร้อยแล้วเกิดความรู้สึกหนักหน้าตึงตา และเครียดขึ้นทันที

ครั้งจะปฏิบัติต่อไปก็กลัวจะวิกลจริต ถ้าไม่ทำต่อไปก็กลัวจะไปนิพพานไม่ได้ จึงขอให้หลวงพ่อบุญช่วยแนะนำด้วยเถอะเจ้าคะ

หลวงพ่อบุญ : อันนี้ลักษณะที่มีอารมณ์ชุ่มชื้นใช่ไหม แล้วก็มีการเครียดขึ้นใช่ไหมล่ะ อาการเครียดตึงแบบนั้นเป็นเรื่องของฌาน ๓ นะ แก่ไม่เข้าใจเอง ควรจะทรงตัวต่อไปนะ ถ้าจิตเข้าถึงฌาน ๓ แล้วนั่งเฉยๆ เหมือนกับใครมัดตึงเป้งนี่นะ นั่นแหละลักษณะของฌาน ๓ ก็ให้ทำต่อไปนะ ก็ไม่ต้องสนใจว่าจะเครียดหรือไม่เครียดก็ตาม

แต่ว่าจิตมันสบายใช่ไหม

พอเข้าถึงฌานที่ ๓ นี่มันตัดปีติออกเหลือแต่สุขกับเอกัคคตา ถ้านอนมันเหมือนกับนอนตึงเป้ง แต่ความจริงมันสบายๆ นั่งก็นั่งเหมือนตึงเครียด ลักษณะเป็นอย่างนั้นนะ เป็นลักษณะของฌาน ๓ ทำต่อไปนะ

ผู้ถาม : ครับ

๕. ทำสมาธิมีอาการ ตัวนอกใหญ่ขึ้น

ผู้ถาม : ลูกได้มาทำสมาธิกับหลวงพ่อบุญ ทำสมาธิก็มีอาการเบาสบายดี ลักษณะเดียวหนึ่งก็มีอาการตัวนอกใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ จนมีความรู้สึกหนักตัวมากขึ้น แต่ใจไม่กลัว ใจสบายมาก และแผ่ส่วนกุศลด้วย อยากทราบว่าอาการเช่นนี้เป็นเช่นไร และ

ดีไหมครับ?

หลวงพ่ : เป็นอาการ **ผรณาปีติ** เบื้องต้น
การรู้สึกตัวพองขึ้นๆ แล้วหนัก
เป็น **ผรณาปีติ** และปฐมฌานหายาบ ดี!

(๔) ตัวลอยบนอากาศ

(๕) มีอาการซาบซ่า

ไม่มีอะไรมาก ดีมาก โยกนะดี ไม่มี
ใครเบียด...

๖. ทำบุญแล้ว ตัวโยกไปโยกมา

ผู้ถาม : กราบเท้าหลวงพ่ที่เคารพอย่าง
สูง อยากจะถามหลวงพ่สักนิด
หนึ่ง เกี่ยวกับเรื่องโยกไปโยกมา ประหลาด
มาก ทำบุญที่ไหนไม่ขึ้นใจเท่า **ชอยสายลม**
ถวายเสร็จแล้วไปนั่งตัวก็โยกไปโยกมา
เวลาหลวงพ่สอนก็โยกไปโยกมา
เวลาหลวงพ่เลิกก็โยกไปโยกมา
และแม้แต่เพียงตั้งใจโมทนาโยกไปโยก
มา ในที่สุดพอเต็มกลั้นจริงๆ ก็ร้องไห้โฮออก
มา รู้สึกอับอายเขาจริงๆ

จึงอยากถามหลวงพ่ว่า อาการอย่างนี้
เป็นเช่นไร และจะแก้ไขอย่างไร เพื่อไม่อับ
อายขายหน้าเจ้าคะ?

หลวงพ่ : เป็นอาการของปีติ **ปีติ** แปลว่า
ความอิ่มใจ อิ่มใจปลื้มใจในบุญ
ที่เราทำ กำลังใจเข้าถึงปีตินะ ไกล่ฉานสมบัติ
ตัวโยกเป็นปีติตัวที่ ๓ ที่เรียกว่า "**โอกกัน
ติกาปีติ**" อาการของปีติมี ๕ อย่าง คือ:-

(๑) ขนพองสยองเกล้า ขนลุกชูซ่า

(๒) น้ำตาไหล ที่โฮ...เมื่อก็นี้

(๓) ร่างกายโยกโคลง

๗. อ่านหนังสือแล้วเคลิ้ม

ผู้ถาม : อ่านหนังสือของหลวงพ่แล้วมี
ความรู้สึกเคลิ้มคล้ายจะหลับ เห็น
รูปพระสงฆ์เดินจากองค์ของหลวงพ่มาหลาย
องค์ แต่น่าประหลาด เมื่อท่านเดินเข้ามาหา
ลูกแล้วทำให้ลูกมีแสงสว่างไสวมาก ขอเรียน
ถามหลวงพ่ว่า หนังสือของหลวงพ่มีบรรจ
อะไรเป็นพิเศษหรือเปล่าเจ้าคะ?

หลวงพ่ : จิตเขาอ่านหนังสือแล้วเคลิ้มใช่
ไหม **เคลิ้มนี้จิตเป็นอุปจารสมาธิ**
**ในเมื่อจิตเป็นอุปจารสมาธิ อารมณ์ย่อม
เป็นทิพย์**

ถ้าอารมณ์เป็นทิพย์ได้ การที่เห็นพระเพราะ
การอ่านหนังสือ เขาเข้าใจว่าหนังสือนี้เป็นหนังสือ
ของพระสงฆ์ เวลานั้น **สังฆานุสสติ** กับ
ธัมมานุสสติ จิตมีอารมณ์สูงมาก เวลาเคลิ้ม
ไปจิตก็เห็นภาพพระสงฆ์ อันนี้ดีนะ

๘. ภาวนาไม่รู้สึกลมหายใจ

ผู้ถาม : หนูเจริญภาวนาจนจิตเป็นสุข

ฉบับธรรมทาน

— ธรรมวิโมกข์ —

ไม่รู้สีกว่ากำลังหายใจอยู่ เมื่อ
นั้นลูกก็จะความหาลมจนพบ ลูกจะทำอย่าง
ไรจึงไม่ต้องความหาลมอีกเจ้าคะ?

หลวงพ่ : ก็ไม่ต้องความหา **ลมละเอียด**
จนไม่รู้สีกว่าหายใจ เวลานั้นจิต

เป็นฌาน ๔ เขาไม่ต้องไปความหาหรือกมัน
มาเอง จิตมันแยกออกจนไม่รู้สีกลมหายใจเข้า
ออก ที่หลังไม่ต้องความหานะ

แต่ความจริงลมไม่ได้หายไป เราเข้าใจ
ผิด เพราะการเจริญสมาธินี้เมื่อถึง **ฌานที่**
๑ จิตจะแยกห่างจากประสาทมานิดหนึ่ง เพราะ
ตามธรรมชาติถ้าเราต้องการความสงบ จิตจะไม่
รำคาญในเสียง

พอถึง **ฌานที่ ๑** หูจะไม่รำคาญในเสียง
พอมาถึง **ฌานที่ ๒** ก็ห่างไปอีกหน่อย
พอถึง **ฌานที่ ๓** ก็ห่างไปอีกหน่อย
พอถึง **ฌานที่ ๔** จิตกับประสาทตัด
กันเด็ดขาดไม่รับทราบ คือร่างกายหายใจเป็น
ปกติ แต่ว่าเราไม่รู้ว่ามีจิตกับประสาทตัดกันออก
ไป ที่หลังไม่ต้องความหานะ

๙. ภาวนาตัวเบาหวิว

ผู้ถาม : ดิฉันเป็นลูกศิษย์สำนักอื่น ภาวนา
แล้วปฏิบัติตามแบบฉบับของเขา
ปฏิบัติได้แค่จิตสงบตัวเบาหวิว
บางครั้งหัวใจจะวายขาดไปรอนๆ
ถามอาจารย์ท่านก็บอกว่า

"กูก็หวิวเหมือนกัน"
แล้วก็ถามอาจารย์ว่าจะแก้อย่างไร
อาจารย์ก็บอกว่า
"ก็ยังไม่ตกเหมือนกัน"

ถามว่าอยากจะเป็นลูกศิษย์หลวงพ่
เพื่อจะแก้หวิวๆ นี่หน่อยได้ไหมเจ้าคะ

หลวงพ่ : ก็ถือว่าปฏิบัติได้เต็มขั้นของอาจารย์
อาจารย์นี้น่านับถือ ถ้าจิตสงบ จิต
เยือกเย็น และใจหวิวๆ นั่นเป็น **พรรณาปีติ**
ใหญ่ ความจริงเป็นปีติตัวสุดท้ายแต่หายไปใน
ที่หลังถ้าจะปฏิบัติต้องหายใจยาวๆ และ
แรงๆ ระบายลมหายใจทิ้ง เท่านั้นเอง

๑๐. นั่งสมาธิมีอาการ เหมือนตัวใหญ่

ผู้ถาม : หลวงพ่ครับ เพื่อนของผม
เวลานั่งสมาธิแล้วมีอาการเหมือน
ตัวใหญ่หนาขึ้น และตัวจะเอนลงไปข้างหลัง
อยากจะเรียนถามว่า จะแนะนำให้เขา
ปฏิบัติอย่างไรต่อไปครับ?

หลวงพ่ : ก็ต้องขอแนะนำว่า **เวลาที่**
ปฏิบัติพระกรรมฐานนั้น อาการ
ทางกายมันจะเกิดขึ้นอย่างไร ก็อย่าไปสนใจ
เพราะเป็นอาการของจิตที่จะเข้าถึงอุปจาร
สมาธิ นี่ต้องเข้าถึงปีติก่อน

ปีติ แปลว่า **ความอิ่มใจ**

ปีติ นี่แบ่งเป็น ๕ ชั้น คือ

ขั้นที่ ๑ **ชนลูกชั้น ชนพองสยองเกล้า**
เวลาทำไปบางที่ชนลูกชั่ว
 ขั้นที่ ๒ **น้ำตาไหล**
 ขั้นที่ ๓ **ร่างกายโยกโคลง**
 ขั้นที่ ๔ **มีอาการสั่นเทิ้มเหมือนกับปลุก**
พระ หรือว่าตัวลอยขึ้นบนอากาศ
 ขั้นที่ ๕ **มีอาการชาบชาน ถ้ามีขนาด**
ถึงที่สุด จะมีความรู้สึกตัวไม่มี มีแต่หน้า
 รวมความว่า อาการ ๕ อย่าง อย่างใดอย่างหนึ่ง ถ้าเกิดขึ้นก็ต้องปล่อยมัน เรารักษากำลังใจของเราให้เป็นสุขก็แล้วกัน อาการอย่างนั้นมันเกิดขึ้นก็จริง แต่ใจมันจะทรงสมาธิ นั่งสบายๆ มีอารมณ์เป็นสุข **เป็นอาการของปีติ** ในเมื่อสมาธิมันสูงขึ้นมันก็ผ่าน อาการอย่างนั้นมันก็หายไป

๑๑. นั่งกรรมฐานมีคนดัง

ผู้ถาม : กราบเท้าหลวงพ่อกับคารพอย่างสูง เวลาลูกนั่งพระกรรมฐานที่บ้านก็ตาม ที่ห้องพระก็ตาม ส่วนใหญ่ก็ถนัดเรื่อง "พุทโธ" ที่ประหลาดใจก็คือว่า เวลานั้นภาวนาไปคล้ายๆ จะมีใครก็ไม่ทราบ ดึงไปข้างหน้าหายไปข้างหลัง เอียงไปข้างๆ ตัวโยกเยก เขาเรียกกรรมฐานโยกเยกเป็นเพราะอะไรครับ?

หลวงพ่ : อย่างนี้เขาเรียก "โอกันติกาปีติ" ปีติตัวที่ ๓ จิตเริ่มดีแล้ว

แต่ทว่าเทวดาประจำบ้านท่านบอกว่า "อารมณ์หายไปแล้ว เวลารั้งต้น" อาจารย์อ่านฉันก็ถามเทวดาท่าน ไม่ยาก ท่านบอกเวลาเริ่มต้นอารมณ์หายไปแล้วให้ใช้อย่างนั้นนะ ก่อนเริ่มต้น พอนั่งบิ๊บบายใจยาวๆ แรงๆ ลัก ๕-๖ ครั้ง เป็นการระบายอารมณ์หายาบ ต่อไปอาการอย่างนั้นจะคล้ายตัว พออาจารย์ถาม ฉันก็ถามท่านเหมือนกัน ท่านก็เลยบอก ใช้ได้

ผู้ถาม : อ้อ! ที่หลวงพ่ตอบเก่ง เพราะมีการถามตอบอย่างนั้นหรือครับ?

หลวงพ่ : ใช่ อย่างเมื่อคืนนี้อุทิศเจ้จั้งหลายต่ออยู่เลย

ผู้ถาม : ผมจะขอต่ออีกนิดคือว่า บางครั้งจะเห็นเป็นคล้ายๆ ดวงสีขาวๆ คล้ายๆ แก้ว ลูกไม่ทราบว่าเป็นเพราะอะไรครับ?

หลวงพ่ : นั้นละลูกแล้ว **ปีติ** พออารมณ์ใจเข้าถึง **ปีติ** อารมณ์เริ่มเป็นทิพย์ เมื่ออารมณ์เริ่มเป็นทิพย์ เริ่มเห็นนิมิตที่ไม่มีสภาพจริงๆ นะ มองด้วยตาเปล่าไม่เห็นเป็นของธรรมดา

ผู้ถาม : ครับ ที่เห็นนั้นก็เห็นของดีนะ

หลวงพ่ : ดีแล้ว แต่ว่าใช้อารมณ์ให้ละเอียดกว่านั้นนะ อย่าลืมเอาแบบการเกณฑ์ทหาร เขาทำอย่างไร หายใจเข้าลึกๆ หายใจออกแรงๆ ไซ้ใหม่ ลัก ๕-๖ ครั้ง เพื่อระบายอารมณ์หายาบ

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

๑๒. ทำสมาธิตัวโยก

ผู้ถาม : กราบเท้าหลวงพ่อก่อนที่เคารพอย่างสูง เวลาที่ลูกสวดมนต์ก็ดี ฟังเทศน์ก็ดี ตัวโยกไปโยกมาจับไม่อยู่ แต่ก็แปลกนะครับ สบายใจดีมาก อย่างนี้เป็นเพราะอะไรครับ ถ้าจะแก้ไขให้ดีขึ้นกว่านี้อีก หลวงพ่อจะแก้ไขอย่างไรครับ?

หลวงพ่ : รู้แค่เฉพาะโยกไปนะ แต่โยกมานี้ไม่รู้ละ อย่างนั้นเขาเรียกว่า "โอกันติกปัฏฐิ" ปิตัตถ์ที่ ๓ เร่งรัดมันจะเสีย อยากจะโยกก็เชิญมันโยกไปตามชอบใจ ถ้าปิตัตถ์นี้เต็มอารมณ์เมื่อไร ก็เลิกโยก มีอารมณ์ตั้งเป็นฌาน

๑๓. นั่งสมาธิศีรษะสั่น

ผู้ถาม : กระผมฝึกสมาธิอยู่ที่บ้าน พอถึงระดับหนึ่งเกิดศีรษะสั่นอย่างรุนแรง พอตอนเช้าคอระบมไปหมด ทำอย่างไรต่อไปดีครับ?

หลวงพ่ : ความจริงก็ดีเหมือนกันนะ ก็ต้องสั่นให้มันหายระบม ต้องแก้กันความจริงไม่เป็นไรปล่อยไปเรื่อยๆ ก็แล้วกันนะ เวลานั้นก็ต้องถือว่าขณะนั้นจิตเข้าถึง **อุพเพกขาปีติ** แต่ว่าหายาบไปหน่อยคอกจึงระบม ถ้าจิตละเอียดนี้จะไม่เป็นอย่างนั้น จะไม่

มีอาการอื่น คงจะมีจิตกระสับกระส่ายกังวลนะ พอถึงอาการสั่นหัวละก็ จิตหายาบ

๑๔. ภavana แล้วจิตตกวูบไป

ผู้ถาม : กราบเท้าหลวงพ่อก่อนที่เคารพอย่างสูง ลูกภavana "พุทโธ" ควบกับ **อานาปานุสสติ** ควบกันไป ก็ปรากฏว่าจิตสงบมันก็ไม่ใช่ แต่ว่าเป็นอุปจารสมาธิก็ไม่เชิง มันจะมีจุดๆ หนึ่งอย่างนี้ครับ จิตมันไปตกวูบ พอวูบไปปั๊บ ผมก็เกิดความกลัวก็เลยภavana ใหม่ เริ่มต้นใหม่ก็วูบอีก ลักษณะแบบนี้แก้ไขไม่ได้ ไม่รู้จะแก้ยังไง ขอพึ่งบารมีหลวงพ่อนะหาวิธีลูกหน่อยเถิดครับ?

หลวงพ่ : อาการแบบนี้ละ ขณะที่จิตสบายขณะนั้นจิตตั้งอยู่ในปฐมฌาน แต่ว่าสมาธิไม่ทรงตัว สมาธิตก ฌานเริ่มตก มีวูบเสียวๆ คล้ายตกต้นไม้ใหญ่ นั่นเขาเรียก "**จิตพลัดจากฌาน**"

วิธีแก้ไข เพราะว่าเริ่มต้นที่แรกกลมหายาบเกินไป ให้ใช้หายใจยาวๆ แบบการเกณฑ์ทหารนะ ๕-๖ ครั้ง หายใจแรงๆ ยาวๆ นะ ทำอย่างนี้ทุกวันๆ ไม่ช้าอาการนั้นจะหาย เป็นการขับลมหายาบทิ้งไปก่อน อันนี้ไม่ยาก

เอาละ สำหรับฉบับนี้ก็ขอยุติไว้แต่เพียงเท่านี้ เอาไว้พบกันใหม่ฉบับหน้า... **สวัสดี***

ความมุ่งหมายของการเจริญกรรมฐาน

ญาติโยมพุทธบริษัท ตอนนี้ไปขอบรรดาญาติโยมทั้งหลายฟังคำแนะนำในการเจริญพระกรรมฐานสักครูหนึ่ง

เรื่องการเจริญกรรมฐาน ขอทุกท่านโปรดทราบว่าเป็นการปฏิบัติเพื่อความดับไม่มีเชื้อ

คำว่า "ความดับไม่มีเชื้อ" ก็หมายถึงว่าการตัดกิเลสไม่ให้เหลือเลย

จนละส่วนสุด ๒ อย่าง

การตัดกิเลสนี้ ถ้าหากว่าจะเร่งรัดในการตัดเป็น **อัตรากิลมถานุโยค** เครียดเกินไปไม่มีผล

ถ้ามีความปรารถนาคือ อยากจะชนะกิเลสให้เร็ว ตั้งใจอย่างนั้นเป็น **กามสุขัลลิกานุโยค** ไม่มีทางพ้น อยากได้จนเกินไปไม่มีผล

ต้องใช้ **มัชฌิมาปฏิปทา** คืออารมณ์แบบสบายๆ

วิธีจริงๆ ถ้าพูดมากมันจะเพ้อ

ธรรมปฏิบัติ

เรื่อง การปฏิบัติเพื่อ...

ความดับไม่มีเชื้อ

เป็นการฝึกสติสัมปชัญญะ

วิธีจริงๆ การที่เราภาวนากันก็ดี รู้ลมหายใจเข้าออกก็ตาม เป็นการฝึกสติสัมปชัญญะให้มีการคล่องตัว

สติ คือ ระลึกได้

สัมปชัญญะ คือ การรู้ตัว

ในการฝึกรู้ลมหายใจเข้าหายใจออกก็ดี รู้คำภาวนาก็ดี จิตจะได้ควบคุมว่า

เวลานี้หายใจเข้าเรารู้ว่าหายใจเข้า

หายใจออกเรารู้ว่าหายใจออก

หายใจเข้ายาวหรือสั้นก็รู้

หายใจออกยาวหรือสั้นก็รู้

ถ้าขณะใดรู้อยู่ตามนี้ถือว่าสติก็ดี สัมปชัญญะก็ดี ใช้ได้

หรือว่ารู้คำภาวนาก็ใช้ได้เหมือนกัน

การมีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์

ก็เป็นปัจจัยให้ตัดกิเลสได้โดยง่าย

แต่ว่าทั้งนี้ทุกคนจะต้องค่อยๆ ฝึก อย่า

รุกรานเกินไป

อันดับแรก ขอบรรดาท่านพุทธบริษัท

ฉบับธรรมทาน

ฉัสมวิโมกข์

ก่อนที่จะทำอะไรทั้งหมด ให้มีความเข้าใจว่า

สมาธิจะเกิดขึ้นได้เพราะศีลบริสุทธิ์

ถ้าศีลบริสุทธิ์สมบูรณ์แบบ สมาธิก็เกิด
เอง เพราะศีลจะมีได้เพราะ

(๑) เมตตา ความรัก

(๒) กรุณา ความสงสาร

ถ้าธรรมทั้ง ๒ ประการมีอยู่ประจำใจ

จิตใจก็มีความเยือกเย็น ศีลก็ทรงตัว

เมื่อจิตใจมีความเยือกเย็น สมาธิก็เกิด

คำว่า "สมาธิ" แปลว่า **ความตั้งใจ** ตั้งใจ
จะคิดถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ตั้งใจคิดว่า
เวลานี้เราจะรู้ลมเข้ารู้ลมออก เวลานี้เราจะรู้
คำภาวนา อย่างนี้เรียกว่า "ตั้งใจ"

ตั้งใจที่จะรู้แล้วก็รู้ตามนั้น อย่างนี้ชื่อว่า
มีสติระลึกได้ สัมปชัญญะรู้ตัว

ฝึกให้ชิน

การทรงอารมณ์แบบนี้ก็เป็นธรรมดาของ
การฝึก ในเมื่อเรายังไม่เป็นพระอรหันต์เพียงใด
ความเปลื่อย่อมปรากฏแก่เราเป็นธรรมดาเหมือน
กัน ฉะนั้นหากว่า เวลาที่บรรดาท่านพุทธบริษัท

ทุกท่านรู้ลมหายใจเข้าออกก็ดี รู้คำภาวนาก็ดี

บางครั้งมันผลออกไปไม่เป็นไปตามที่ต้อง
การ ก็พึงเข้าใจว่าเป็นเรื่องธรรมดาของจิตที่คับ
นิรวณ มานาน **ในเมื่อเราผลอไปรู้ตัวที่ตั้งต้นใหม่**
ทำอย่างนี้บ่อยๆ ไม่ช้าอารมณ์ก็ชิน

ผู้ทรงฌาน

ในเมื่ออารมณ์ชินอยากจะรู้ลมหายใจเข้า

ออกเมื่อไรรู้ได้ทันที อยากจะรู้คำภาวนาเมื่อไรก็รู้
ได้ทันที อย่างนี้เรียกว่า **"ผู้ทรงฌาน"**

ผู้ทรงฌานจริงๆ ไม่ใช่ไปรู้ทุกเวลานะ
รู้แต่เพียงว่า

ต้องการเมื่อไร ใช้สมาธิได้เมื่อนั้น

ต้องการเมื่อไร รู้ลมหายใจเข้าหายใจ

ออกได้ทันที

ต้องการเมื่อไร รู้คำภาวนาได้ทันที

โดยที่อารมณ์อื่นไม่กวน อย่างนี้เรียกว่า

"ผู้ทรงฌาน"

เบื้องต้นทำ **ศีลให้บริสุทธิ์**

หลังจากนั้นพยายามระงับ **นิรวณ** จาก
อารมณ์ใจ วิธีระงับนิรวณก็ไม่ยาก คือไม่สนใจ
กับมันเลย นิรวณมีชื่ออย่างไรบ้างไม่ต้องสนใจ

สนใจอย่างเดียวคือรู้ลมหายใจเข้าลม
หายใจออก กับรู้คำภาวนา

ขณะที่รู้ลมหายใจเข้าลมหายใจออก
รู้คำภาวนา โดยไม่คิดถึงอย่างอื่น อย่างนี้ชื่อว่า
นิรวณระงับ เมื่อนิรวณทั้ง ๕ ระงับเมื่อไร เวลา
นั้นจิตเป็น **ปฐมฌาน** ทันที

อาการของปฐมฌาน

อาการของปฐมฌานไม่ใช่มีอาการสูง

อาการของปฐมฌานมีดังนี้

คือว่าขณะที่จิตภาวนาก็ตาม คิด
พิจารณาก็ตาม หรือรู้ลมหายใจเข้าออกก็ตาม หู
ได้ยินเสียงชัดแจ่มใสรู้เรื่องทุกอย่าง คนพูด
มาเราฟังรับทราบทั้งหมด แต่ไม่รำคาญในเสียง

ขณะที่จิตไม่รำคาญในเสียง

ธัมมวิโมกข์

ขณะนั้นจิตเป็นปฐมฌาน คือฌานที่ ๑

เอาแค่นั้นะ หลังจากนั้นไป

**เมื่อจิตเป็นฌาน อารมณ์ก็สงบมีความ
เยือกเย็น ฌานเกิดขึ้น สมาธิเกิดขึ้น ปัญญา
ก็เกิด คือปัญญาจะเกิดเพราะอารมณ์เป็นสมาธิ
ทรงตัว**

รวมความว่า ต่อนี้ไปก็พูดกันถึงปัญญา

ปัญหานี้เราจะเอาใครเป็นเครื่องเปรียบ

วันก่อน **พระโมคคัลลาน์ พระสารีบุตร** ไซ้ไหมเมื่อวาน **พระรัฐบาล** ปัญญาชั้นอรหัตต์
อาจจะสูงไปหน่อย แต่ก็ไม่เกินไปนัก**พระรูปนันทาเถรี**วันนี้ลองใช้ปัญญาของผู้หญิงดูบ้างใคร
จะสู้ได้ไหม ของ **ท่านรูปนันทาเถรี**สำหรับ **รูปนันทา** นี้มี ๒ องค์**พระนางรูปนันทา** องค์หนึ่ง**พระรูปนันทาเถรี** องค์หนึ่ง**พระนางรูปนันทา** นี้เป็นอรหัตต์ต่อหน้า
พระพุทธเจ้าแต่ **ท่านรูปนันทาเถรี** นี้เป็นอรหัตต์หลัง
จากฟังเทศน์มาแล้ว ขณะที่นั่งฟังเทศน์ไม่ได้เป็น
พระอรหัตต์ กลับไปถึงกระท่อมเป็นพระอรหัตต์**เหตุที่ทำให้เป็นพระอรหัตต์**สำหรับ **ท่านรูปนันทาเถรี** นี้ท่านมีจริยา
แบบนี้ คือว่าขณะที่ท่านฟังเทศน์จากพระพุทธเจ้า
ขณะฟังนี้ฟังเทศน์แล้วแต่ไม่ได้เป็นพระอรหัตต์
พอกลับมาถึงกระท่อมท่านตักน้ำมาล้างเท้า ตักน้ำกระบวยแรกมาเพื่อล้างเท้า
ล้างกระบวยแรกรดเท้าลงไป น้ำไหลไปแล้ว
ก็หยุดอยู่ซึ่มลงไปในดิน ช่างๆ ท่านนะ ซึ่มไป
ในดินไถลๆตักกระบวยที่ ๒ มาล้างเท้า น้ำไหลเลย
ไปหน่อย แล้วก็หยุดซึ่มไปในดินตักกระบวยที่ ๓ ตักมาแล้วน้ำไหล
เลยกระบวยที่ ๒ ไปหน่อยแล้วก็ซึ่มไปในดิน

ท่านก็มีความรู้สึกรู้ว่า

ตามที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า

**"ชีวิตเป็นของไม่เที่ยง แต่ความตายเป็น
ของเที่ยง ขอเธอทั้งหลายจงอย่าคิดว่าความตาย
จะเข้ามาถึงเราในวันพรุ่งนี้ ให้คิดว่าความตาย
อาจจะถึงเราวันนี้ได้เสมอ"**

เมื่อคิดตามนี้ท่านก็คิดว่า

น้ำกระบวยที่ ๑ เราตักรดเท้าซึ่มไป
หน่อยเดียวน้ำก็แห้งน้ำกระบวยที่ ๒ ตักรดเท้าแล้วซึ่มเลย
ไปนิดหนึ่งน้ำก็แห้งน้ำกระบวยที่ ๓ ตักรดเท้าแล้วเลยไป
นิดแล้วก็แห้ง**น้ำกระบวยที่ ๑ เหมือนกับคนที่มีอายุอยู่
ในปฐมวัย ยังเป็นเด็กยังต้องตายเมื่ออายุน้อยๆ
น้ำกระบวยที่ ๒ เหมือนกับคนที่ตายเมื่อ****อายุกลางคน****น้ำกระบวยที่ ๓ เหมือนกับคนตายเมื่อ
อายุมากแล้ว**ขณะนั้นท่านก็สรุปว่า ขึ้นชื่อว่าความตาย
ย่อมมีกับคนทุกวัย จะเป็นเด็กก็ดี จะเป็นคนวัย

ฉบับธรรมทาน

ฉัสมวิโมกข์

กลางคนก็ดี คนแก่ก็ดีย่อมตายได้เสมอ

ความตายเป็นอารมณ์

เมื่อคิดอย่างนี้แล้วเกิดความเบื่อหน่ายใน
ร่างกาย เป็นพระอรหันต์ที่นั่น

นี่ยาไปเรียกพระอรหันต์กระบวนนะ
จะลงนรก รวมความว่าบรรดาท่านพุทธบริษัท
หากจะลองใช้ปัญญาง่ายๆ แต่จงอย่าเร่งรัดเกินไปนะ

ค่อยๆ คิดให้มีความรู้สึกตามคำแนะนำ
นำขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ตรัสว่า

**"เธอทั้งหลายจงอย่าคิดว่าความตาย
จะเข้าถึงเราในวันพรุ่งนี้ ความตายอาจจะเข้าถึง
เราวันนี้เสมอ จะได้มีความไม่ประมาท"**

ถ้าคิดว่าเรายังไม่แก่ไม่ตาย นี่มันผิด
เพราะคนเกิดที่หลังเราตายก่อนเราเยอะ รุ่นราว
คราวเดียวกับเราตายก่อนเราก็อะยะ ท่านที่แก่กว่า
เราอาจจะยังไม่ตายเราตายก่อนก็ได้

จงปรารภตัวเองว่า ขึ้นชื่อว่า ร่างกายมัน
ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา เราไม่มีในร่างกาย ร่าง
กายไม่มีในเรา เราไม่สามารถจะห้ามหรือยับยั้ง
มันได้ ในเมื่อความตายเข้ามาถึง

ถ้าบังเอิญความตายจะเข้ามาถึงจริงๆ ถ้า
เรายังหวังความทุกข์อยู่ ก็จงอยากเกิดต่อไป

ถ้าไม่หวังความทุกข์ ก็จงอย่าคิดเกิด

**คิดตัดมนุษยโลก เทวโลก และพรหม
โลก หวังนิพพานเป็นที่ไปเพียงอย่างเดียว**

การหวังนิพพานเพื่อความแน่นอน

ขอทุกคนจงตัดสังโยชน์ ๓ ประการเบื้องต้น
คือหนึ่ง **ลักกายทิฏฐิ** ตัวนี้ถ้าเป็นสมถภาวนา
ท่านเรียกว่า **"มรณานุสสติกรรมฐาน"** คือนึกถึง

อารมณ์พระโสดาบัน

คิดว่าเราอาจจะต้องตาย

ถ้าเป็นวิปัสสนาญาณก็มีความรู้สึกกว่า
"ชีวิตนี้ต้องตายเหมือนกันในเบื้องต้น"

พระโสดาบัน พระสกิทาคามี นึกถึง

มรณานุสสติ คล้ายคลึงกัน มีความรู้สึกคือคิด
ว่าชีวิตหรือร่างกายนี้ต้องตาย

ตามที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า

**"พระโสดาบันก็ดี พระสกิทาคามีก็ดี
มีปัญญาเล็กน้อย และมีสมาธิเล็กน้อย แต่มี
ศีลบริสุทธิ์"**

สมาธิของพระโสดาบันกับพระสกิทาคามี
แค่ปฐมฌาน

ทางด้าน **ลักกายทิฏฐิ** จะมีความรู้สึกว่า
ชีวิตนี้ต้องตาย เมื่อเห็นว่าชีวิตจะตายจริงๆ

**ก็ยึดพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอริย-
สงฆ์ เป็นที่พึ่ง**

ถ้าคิดว่ายึดพระพุทธเจ้าก็ดี พระธรรม
ก็ดี พระอริยสงฆ์ก็ดี ในเมื่อจิตเป็นกุศล เรา
ตายแล้วไม่ไปนรกแน่พระท่านช่วย

หลังจากนั้นก็ **ทรงศีล ๕ ให้บริสุทธิ์**

จิตหวังพระนิพพานเป็นอารมณ์

ถ้าบรรดาท่านพุทธบริษัทสามารถควบคุม
อารมณ์ มันก็เผลอบ้างเป็นของธรรมดา ว่าไม่
ประมาทในชีวิต คิดว่าชีวิตนี้จะต้องตาย ยึดพระ
ไตรสรณคมน์คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์
เป็นที่พึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งพยายามทรงศีล ๕

ให้บริสุทธิ์ มันจะผลอบ้างเป็นของธรรมดา แต่จิตหวังพระนิพพาน ถ้าเป็นอย่างนี้ละ ถ้าทุกคนหวังนิพพานก็ได้แน่ เผอิญถ้าตายจากความเป็นคนยังไปนิพพานไม่ได้ต้องเกิดเป็นเทวดาหรือพรหม หลังจากเกิดเป็นเทวดาหรือพรหมแล้ว

ถ้า **พระศรีอารียะ** ตรัส ฟังเทศน์จบเดียว ก็เป็นพระอรหันต์สมัยนั้นไปนิพพานได้

ฉะนั้น ขอบรรดาท่านทั้งหลาย วันนี้เป็นวันสุดท้ายของงวดนี้ (**วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๐**) และวันนี้ขอบรรดาท่านพุทธบริษัทใช้ปัญญาเล็กน้อยพอสมควร คิดตามความเป็นจริงว่า

(๑) **ชีวิตนี้ต้องตาย**

(๒) **ความตายมี ๒ ประการ คือ สิ้นสุดกับทุกคืน** เราจะไม่ยอมไปสิ้นสุดที่แน่นอน หวังสุดที่เป็นที่ไป การหวังสุดก็มีการยอมรับนับถือ **พระพุทธเจ้า พระธรรม และพระอริยสงฆ์**

(๓) **หลังจากนั้นพยายามรักษาศีลให้ทรงตัว** ใหม่ๆ มันผลอบ้างอะไรบ้างก็เป็นของธรรมดา พยายามควบคุมกำลังใจเข้าไว้ ตั้งใจเฉพาะพระนิพพานจุดเดียว

นี่ขอย้อนต้นนิด สำหรับญาติโยมพุทธบริษัทที่ไม่เคยปฏิบัติมาก่อน

วันนี้ให้ใช้คำภาวนาว่า **"พุทโธ"** เวลาหายใจเข้านึกว่า **"พุท"** หายใจออกนึกว่า **"โธ"**

ญาติโยมทั้งหลาย ถ้าเคยปฏิบัติมาจากสำนักอื่น ใช้คำภาวนาก็ดี พิจารณาก็ตาม อย่างไหนคล่องได้โปรดอย่าเปลี่ยน ใช้อย่างนั้นเป็นปกติ ถ้าขึ้นเปลี่ยนจะเป็นการขึ้นต้นใหม่ จิตจะวุ่นวาย **สวัสดิ์***

ธรรมปณิณกะ

เรื่อง คำว่า "พุทโธ"

คำว่าเทศน์นี้แปลว่าแสดงนะ พุทให้ฟัง "ไม่ได้หมายความว่าขึ้นธรรมาสน์ถือใบลานหรือครับ...?"

ไม่จำเป็นๆ จันนั้นบนธรรมาสน์

ธรรมาสน์ คือพระอาสน์เป็นที่แสดงธรรม ก็คือพระเก้าอี้ ไ้ธรรมาสน์แบบนั้นมันมีดี

ภาวนาคำว่า "พุทโธ"

เรื่องที่ **ยกทรง (ทายก)** พุทเมื่อก็นั้นไปเกี่ยวกับเรื่อง **หลวงพ่อบาน** จะเทศน์เรื่องนี้โดยเฉพาะ **หลวงพ่อบาน** เวลาท่านอบรมกรรมฐาน ไอ้ตอนสอนฉันโดยเฉพาะอีกเรื่องต่างหากนะ มาถึงวันพระกลางเดือนท่านมักจะเรียกพระมาอบรม ใครจะทำก็ทำ ไม่ทำก็แล้วไปไม่ว่าอะไร ไม่ขัดใจใครนะ

แล้วท่านก็ลงท้ายว่า **"นิพพานัสสะ สัจฉิกิริยาเย เอตัง กาสาวัง คเหตวา"**

แปลว่า **เรารับผ้ากาสาวพัสตร์เพื่อทำให้แจ้งซึ่งพระนิพพาน** ถ้าใครไม่ทำก็ลงนรกไป

คือ **หลวงพ่อบาน** ท่านเล่าให้ฟังยังงี้....

เมื่อสมัยท่านเป็นเด็กๆ ยังเล็กอยู่นะ ก็ไปเล่นอยู่ใต้ถุนบ้านย่า บ้านย่ากับบ้านท่านนะติดกัน ที่นี้คุณย่าของท่านกำลังจะตาย

ก็เสียงข้างบนเขาบอก

"พุทโธ พุทโธ พุทโธ ไ้วันนะ"

พุทโธ ๆ ๆ ๆ เดี่ยวคนนั้นมาก็ **พุทโธ** คนนี้มาก็ **พุทโธ** ใช่มั้ย ท่านเป็นเด็ก ก็จำได้

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

ก็วิ่งไปวิ่งมาก็ พุทฺโธ ะ
 อีต่อนั้นไม่เท่าไร
 อีต่อนกินข้าวเย็นชั กำลังกินข้าวเย็นอยู่
 ในวงไช้ใหม่ ท่านกินข้าวก็กินขึ้นมาได้ก็ว่า

"พุทฺโธ ๆ ๆ"

แม่จับโยนโป้งไปกลางนอกชานบอก
 "มึงจะตายโหงตายท่าอย่างมาตายที่นี้เลย"
 (หัวเราะ) แบบเดียวกับเรื่องเมื่อกี้

ท่านบอกว่าคำว่า "พุทฺโธ" นี้ ฝอยท่วม
 หลังช้าง สมัยก่อนคำอธิบายนี้เขาเรียกว่าฝอยไช้
 ใหม่ เขียนๆ คำอธิบายใส่เศษกระดาษวางเลย
 หลังช้างยังไม่พอเลย คุณสมบัติเฉพาะคำว่า
 "พุทฺโธ" คำเดียว

ทั้งนี้เพราะอะไร พุทฺโธ ถ้าเราอยาก
 จะเป็นคนมีเมตตามหานิยม ก็นึกถึงพระพุทฺธเจ้า
 ภาวนา "พุทฺโธ" ไว้ ไปที่ไหนก็มีคนเมตตา

ที่นี้อยากจะเป็นคนแคล้วคลาดหนัง
 เหนียวก็ใช้ศัพท์คำว่า "พุทฺโธ" คำเดียวก็ใช้ได้
 "อันนี้เมตตา อันนี้แคล้วคลาด"

ก็ใช้ได้ทุกอย่าง ฝอยท่วมหลังช้างนะ
 เพราะอะไรรู้ไหม เพราะว่ามีนักแสดงคนหนึ่ง
 บางระมาด และ ตลิ่งชัน

"อยู่ ธนบุรี นี่อีกแล้ว"

ไช้ๆ ๆ บ้านยายอยู่ ธนบุรี

ก็มี อาจารย์เทศน์ อาจารย์เทศน์ ท่านมี
 ชื่อเสียงมาก แล้วก็สอนลูกศิษย์ให้หนังเหนียว
 แคล้วคลาดโดยใช้ศัพท์คำว่า "พุทฺโธ" คำเดียว

หนังเหนียว

คือว่า "พุทฺโธ" หนังเหนียว ไช้ใหม่

มันมีอยู่ครั้งหนึ่ง นักเลงซึ่งเป็นรุ่นน้อง
 ของน้าท่านนะ ชื่อ "ปาน" เหมือนกัน ไม่ใช่
 หลวงพ่อปาน นะ ชื่อ "ปาน" เหมือนกัน เป็น
 นักเลงที่ ตลิ่งชัน นักเลงใหญ่คนกลัวมาก แต่
 ว่าคนนี้ไม่เกรไครนะ เป็นนักเลง

นักเลงสมัยก่อนเขาไม่ใช่อันธพาลนี่ เป็น
 บุคคลที่คนรัก ถ้าใครมีทุกข์ที่ไหนไปช่วยที่นั่น
 ของหายช่วยตามอะไรๆ พวกนี้นะ

ใครถูกข่มเหงก็ไปช่วยแก้ไขให้ นี่เป็น
 บุคคลที่คนรัก แต่ก็เป็นคนหนึ่งเหนียว แต่ว่า
 ถ้าใครมารวนกับคนตำบลนั้น นักเลงก็ออกหน้า
 ดี ต้องออกหน้าเขาทั้งๆ ที่ไม่ใช่เรื่องของตัว แต่
 คนตำบลนั้นไม่ได้ ไครมาโกงไม่ได้

จะนั้น นักเลงตลิ่งชัน กับ นักเลงบาง
 ระมาด ก็เป็นนักเลงประสานกัน

นักเลงบางระมาด เป็นลูกพี่

นักเลงตลิ่งชัน เป็นลูกน้อง

ร่วมกันสองตำบลไช้ใหม่

มีวันหนึ่งนักเลงคือ พี่ปาน นี่ ฉันเรียก

"พี่ปาน" นะ ฉันทันแก ก็มาหาที่ บางระมาด
 มาคุยกัน กลับไปก็ตีไปหน่อย

เมื่อเดินไประหว่างทางก็อยากนำเห็นไร
 อ้อยของเจ๊ก เจ๊กเขาทำไรอ้อยไช้ใหม่ แกก็อยาก
 จะกินน้ำ เอามิดเข้าไปตัดอ้อยลำเดียว เจ๊กกรูมา
 เป็นฝูงเลย จับมัด แกสู้ไม่ได้

เฮ้ ! มัดก็ยอมมัดกัน มันก็มัดแข่งมัด
 ขาพันข้างแทงข้างไม่เข้า จนกระทั่งเอากรรยาเอา
 ผู้หญิงเอาเมียเจ๊กนะ เอานั่งคร่อมหัวแล้วทั้งแทง
 ทั้งพันก็ไม่เข้า

ที่นี้เจ๊กคนหนึ่งบอก "เอาไฟเผา"

ก็จุดได้ขึ้นมา พอจุดได้จะมาจี้หน้า ที่ไหนพอเห็นหน้า **พีปาน** เข้าได้ร่วงเลย (หัวเราะ) ได้หล่น เจอนักเลงใหญ่เข้า เจ็กก็แก่

แล้ว **พีปาน** เลยถามว่า

"นี่ถ้าแก่ ทำไม้ถึงทำแบบนี้ละ ไฉนนะกินอ้อยลำเดียวมันอยากน้ำ นี่ฉันไม่โกรธแกหรอกนะ มันของของแก มันทรัพย์สินของแก ฉันไม่พบแก มันดีแล้ว"

เจ็กบอก "ไม่ใช่ยังงั้น ขโมยมันลักตัดหลายคืนแล้วลักตัดทีหลายๆ ลำเอาไปมากๆ ไซ้ไหม ที่นี้ก็นั่งดักขโมยก็บังเอิญ **พีปาน** ไปพอดี" (หัวเราะ)

ก็เป็นอันว่า **พุทธโธ** นี่ถ้านับถือจริงๆ หนึ่งเหนียว "แม่แต่นุ่งผ้าถุงของอะไรก็...."

โอ้ย ! ไม่มี **พุทธคุณไม่มีคำว่าเสื่อม** ไม่ใช่ไสยศาสตร์ นี่พุทธศาสน์นะ เหลือเวลาอีก ๓ นาที

สมัยเป็นฆราวาส

ตอนนี้ก็จะพูดถึงเรื่อง **พุทธโธ** อีกหน่อยหนึ่งนะ วันนี้ไงๆ แค **พุทธโธ พุทธโธ** สูงสุดไซ้ไหม **ในสมัยกบฏบวรเดช** เวลานั้นนะ เขากำลังยิงกันที่ **บางเขน** ตามๆ ๆ ฉันทก็กลับจากที่ทำงาน ๓ คนในตอนเย็น จะลงเรือที่ **ท่าพระจันทร์** กลับบ้าน ก็มีพระองค์หนึ่งคือ **ท่านอาจารย์เทศน์** ท่านนั่งอยู่ ความจริงไม่รู้จักท่านเลย ไม่เคยไปหาท่านเลยนะ ท่านเห็นเข้าบอก "๓ คนนี่มานี่ซิ"

เลยไปหาท่าน ท่านถามว่า

"พรุ่งนี้จะออกแนวรบไซ้ไหม"

บอก "ใช่ครับ"

ท่านฉีกจีวรขอดผ้าให้ ๓ ขอด ให้คนละอัน บอก "อย่าให้พันตัวนะ พันตัวตาย ต้องติดตัวไว้" ก็เป็นความจริง

เวลานั้นเขายิงกัน น้ำแฉะไอไซ้ไหม หมอบก็หมอบไม่ได้ หมอบมาก็จู่จกจก จะนอนหงายก็ไม่รู้จะยิงใคร ไฉนข้าวกี่สูงส่งเกดกันไม่ได้

ที่นี้เขายิงกันด้านนี้ ไฉนด้านอื่นเงียบ เรา ก็ออกไปอีด้านโน้น เห็นมันเงียบดี คิดว่าไม่มีอะไร ปลอดภัย จะหลบกระสุน ไปเจอเอารังปืนกลหนักเข้าให้ มันยิงซะไม่มี

โอโฮ ! เบรียงๆ ยิงตัดเลือดน้ำเลย เรา ทำไง วิ่งเอาปืนทำทางขึ้นทางรถไฟ ก็อาศัย **พุทธโธ** นี่ แหม..กระสุนมันวิ่งฉุยๆ ไฉนปืนกลมันไม่ยาก ยิ่งกวาดไซ้ไหม กวาดเฉพาะจุด ไฉนจุดแค่คน ๓ คน ถ้าเอาจริงๆ แล้วก็ขาดกลางตัวที่เขาอิงมานะ แต่บังเอิญไม่ถูก

อานิสงส์ของการภาวนาว่า "พุทธโธ"

(หลังจากที่ลูกศิษย์หลวงพ่อดี๋สวดอิติปิโสฯ จบแล้ว หลวงพ่อดี๋สนทนาต่อไปว่า)

ขณะที่เขาสวดอิติปิโสฯ ฉันทก็นึกถึงพระท่าน พระท่านก็มาลอยอยู่ข้างหน้า ท่านบอก

"**พุทธโธ** ของคุณยังไม่จบ แล้วคุณทำไมไม่บอกเขาว่าการภาวนาว่า **พุทธโธ** เป็นปกติ เกิดชาติหน้าจะเป็นคนสวยและมีอำนาจ นี่ข้อหนึ่งนะ

(๒) ภาวนา**พุทธโธ**ไปสวรรค์ก็ได้

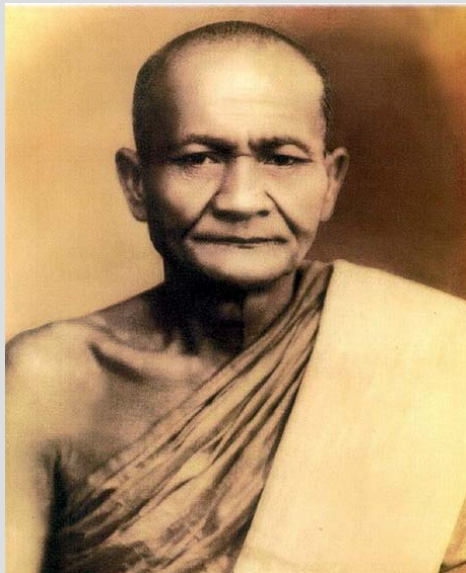
(๓) ภาวนา**พุทธโธ**ไปพรหมโลกก็ได้

(๔) ภาวนา**พุทธโธ**ไปนิพพานก็ได้"

(โปรดอ่านต่อฉบับหน้า)

ฉบับธรรมทาน

— ธรรมวิโมกข์ —

ประวัติหลวงพ่อบาน

ตอนที่ ๑๕

“ไปพระจุฬามณี”

โดย..หลวงพ่อพระราชพรหมยาน

พิสุจน์อักษร : กชกร ไบไม้

ลูกหลานที่รักทั้งหลาย วันนี้ลูกหลานคงจะแปลกใจ เพราะว่ามีทั้งการบวงสรวง มีทั้งการชุมนุมเทวดา แล้วมีการตั้งนะโม แต่ความจริงเรื่องของการบวงสรวง การชุมนุมเทวดา การตั้งนะโมนี้ ของฉันมีเป็นปกติ

แต่บางขณะที่ต้องการจะทำอะไรฉัน

อาจจะตั้งของฉันในใจ เอาจิตน้อมถึงบรรดาเทพเจ้าทั้งหลาย และมีพระพรหมทั้งหลาย พระพุทธเจ้าและพระอริยสาวกเป็นสำคัญ

อันนี้เป็นเรื่องธรรมดาของฉันนะ แล้วลูกหลานทั้งหลายจะมีความแปลกใจ เพราะวันนี้มีการแถมตั้งนะโมให้ได้ยิน

เรื่องที่เกิดขึ้นอย่างนี้ก็ เพราะว่าเมื่อวานนี้เมื่อฉันบันทึกเสียงเสร็จ ฉันก็ไปนอนใคร่ครวญตัวเองว่า ก่อนที่ฉันจะพูดเรื่องของหลวงพ่อบานนี้ละ ฉันก็มักจะเอาอะไรต่ออะไรมาเล่าตอนหน้าเสียก่อนเป็นการเปลืองเวลา มาวันนี้วันที่ ๒๐ ตั้งใจจะไม่มีการรบกวน

หมายความว่าจะไม่มีการพาดหน้าเรื่อง แต่มันก็ต้องมี ต้องมีเพราะอะไร เพราะว่าเมื่อคืนวันที่ ๑๙ ฉันนั่งพระกรรมฐานวันนี้ก็จะซ้อมอารมณ์เดิม คิดว่าจะไม่หะละ จะไม่ทำอะไร

ก็คิดว่ากลืนกองใดกองหนึ่งเข้ามาใช้วันนี้สมาธิใช้ไม่ได้เลย จมไม่ลง ไอ้ที่จมไม่ลงไม่ใช่ว่าอารมณ์ของฉันเสีย เป็นอำนาจพระพุทธานุภาพที่ไม่ทรงอนุญาติ

เรื่องของพระพุทธานุภาพนี้ละไม่มีอะไรจะไปขัดขวางท่านได้ พอทำอยู่ตั้ง ๒-๓ นาที ก็ปรากฏเสียงบอกว่า

ฉันสั่งให้คุณระบิคุณก็จงอย่าลอง ไม่ต้องซ้อม กรรมฐานกองอื่นถ่มเถไป ๓๐ กองทำไมจึงไม่ซ้อม ทำไมจึงต้องมาซ้อม

กลืน ไม่จำเป็นสำหรับคุณ คุณนะไม่มีโอกาสที่จะพ้นคนเข้าไปอยู่ในป่าแล้วไปตายคนเดียวได้หรอก มันจะต้องตายอยู่กับคน

ถ้าหากว่าคุณไปใช้กลืนเข้า ความเบื่อหน่ายของคุณมีอยู่มากแล้ว ดีไม่ดีคุณก็จะหนีเจ้าหนี้เข้าป่า จะเกิดประโยชน์อะไร

ทำไปชำระหนี้เขาไป แล้วเราสร้างความดีชำระหนี้ให้หมด สิ่งใดควรจะเป็นการกระทำคือเป็นดอกเบี้ยย ก็ทำให้เจ้าหนี้เขา จะได้เป็นการชดเชยกับที่เราเอาของเขามาใช้ เราใช้เขามาก่อน เอาของเขามาใช้ก่อน เวลาหนี้เขาจึงใช้เราบ้าง เราก็ปล่อยเขาสี

ถ้าสิ่งใดที่มันไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย เราก็ทำไป ถ้าสิ่งใดที่มันขัดต่อพระธรรมวินัยเราจงอย่าทำ ในเมื่อเราไม่ทำใครจะเป็นเจ้าหัวใจของเรา

ฟังแล้วก็สะดุ้ง พอฟังแล้วก็เลยต้องขอชมที่ท่าน

ก็กราบเรียนท่านแต่เพียงบอกว่าที่ จะทำนะไม่ใช่อะไร คือกลืนเป็นกำลังสมาธิใหญ่ สร้างความสุขใจมาก อยากจะทรงพละในฝ่ายกลืนไว้เพื่อเป็นการรักษากำลังใจ

ท่านก็บอกว่าไม่ได้ เมื่อแกทำกลืนเข้า แกก็ทำจบฉาน ๔ แล้วดีไม่ดีแกก็จะเปิดอีก นี่เมื่อวานนี้ถ้าฉันไม่ท้วงไว้นะ ดีไม่ดีแกก็ไปเซียงตุงเซียงรายแล้ว ไปหาเจ้าเพื่อน ๒ คน นี่ท่านดักคอรู้มา

แต่ความจริงถ้าหากว่าทำได้ก็น่ากลัวเหมือนกัน เวลานี้มันไม่ได้ทำเพราะเกรงใจท่าน เอ้า..เรื่องนี้พับไป เมื่อท่านระงับแล้วฉันก็เลยจับอารมณ์ วิปัสสนาญาณชำระใจพอสบาย เมื่อใจพอสบายแล้วฉันก็ไป **พระจุฬามณีเจดีย์สถาน**

ขณะที่เคลื่อนขึ้นไปปรากฏว่าเห็นหลวงพ่อบานแล้วก็พระหลายท่านสวนลงมา

เมื่อท่านสวนลงมา ท่านก็เลยบอกว่าเธอจะไปไหนก็ไป พวกที่นั่งพระกรรมฐานนี่ฉันคุมเอง

ก็ดีใจกมืออนมัสการท่านแล้วก็ไป แต่พอไปได้ครึ่งทางก็นึกห่วงพวกกรุงเทพฯ ขึ้นมา แล้วก็พวกพิจิตร ว่าเวลานี้นะเขาทำอะไรกันบ้าง เลยถามมาข้างบ้านเจ้ากรมเสริม เห็นในบ้านกำลังวุ่นวายไปหมด

คุณอ้อยเห็นเดินเข้าเดินออก เดินออกเดินเข้า เออ..เลยคิดว่านี่เขากำลังมีงานกันหนัก ชาวบ้านเขามีความลำบากมาก อาศัยความเป็นอยู่เองก็หนัก แล้วเขาก็ต้องมาหนักบำรุงฉันด้วย

แล้วฉันก็บอกบุญเขาหาเงินมาบำรุงพระพุทธศาสนาเป็นการเพิ่มความหนักอีกสองเท่า ในทุกบ้านเขาก็เหมือนกัน

ไปดูบ้านคนอื่นก็เห็นว่าแม้แต่ความวุ่นวาย แลไปทางสุพรรณฯ ไปราชบุรี ไปชัยนาท ไปพิจิตรก็เหมือนกัน

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

ไปดูกุฏิพระสุรินทร์ เห็นมันว่างๆ อยู่
หน้ากุฏิเห็นใครมาคุยอยู่ ๒-๓ คน นึก
ว่า เอ..นี่เขายังคุยกัน แต่เอาเถอะมันเป็น
ภาระที่เขาจะต้องทำแต่ละบุคคล ก็หมดกันไป

ฉันย้อนกลับไป ย้อนขึ้นไปพระจุฬามณี
วันนี้เข้าไปเฝ้าพบพระพุทธกัสสป ท่านประจำ
อยู่ที่นั่น มีพระอรหันต์เต็มไปหมด ฉัน
ยกมือไหว้ตั้งแต่หน้าพระจุฬามณีขึ้นไป

พอเข้าไปกราบๆ ท่าน ท่านก็ท้วง
ว่า คุณ... เมื่อวานนี้คุณบันทึกเสียง บอก
ถึงความดีของบรรดาลูกศิษย์ลูกหาลูกหลาน
ทั้งหลายที่เขาทำกันว่าแต่ละคนมีวิมาน นี่
คุณน่าจะยังพูดไม่ครบถ้วนนะ วันพรุ่งนี้ คือ
วันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕ คุณ
ต้องย้อนพูดใหม่นะ เวลาจะพูดอะไรจะพูด
ให้มันครบชั๊ ทำอะไรก็ทำให้มันพอดีๆ อย่า
ให้มันขาดตกบกพร่อง คุณไม่ต้องไปเกรง
ใคร ในเมื่อเราพูดตามความเป็นจริง

ก็กราบทูลถามว่า ข้าพระพุทธเจ้าพูด
บกพร่องตรงไหนพระพุทธเจ้าข้า ท่านก็บอกว่า

อิตอนที่คุณบอกว่าทุกคนเขามีวิมาน
นะ แต่คุณไม่ได้บอกนี่ว่าวิมานนั้นมันเป็น
วิมานประเภทไหน คุณต้องบอกเขา วิมาน
บนสวรรค์มันมีอยู่หลายชนิด คือ

๑. วิมานเงิน
๒. วิมานทอง
๓. วิมานแก้ว แก้วอย่างเดียวกันนะ

เป็นแก้วๆ

๔. วิมานแก้ว ๓ ประการ

๕. วิมานแก้ว ๕ ประการ

๖. วิมานแก้ว ๗ ประการ

๗. วิมานแก้ว ๙ ประการ

นี่บุญญาธิการของเทวดาแต่ละคน
ย่อมไม่เสมอกัน วิมานไม่เท่ากัน มีวิมาน
เหมือนกันแต่ทว่าความสดสวยของวิมาน
ไม่เหมือนกัน

แล้วคุณทำไมไม่บอกเขาละว่า ทุก
คนนะที่เป็นลูกหลานของคุณ ที่เป็นบริษัท
ของคุณนะเขามีวิมานขนาดไหน ประเภท
ไหน คุณต้องบอกเขาละ

บอกเขาว่าทุกคนที่เป็นบริษัทของคุณ
นะเขามีวิมานชั้นแก้ว ๗ ประการด้วยกัน
ทุกคนแล้วเป็นอย่างต่ำ

ถึงแม้ว่าใครเขาจะทำบุญมากก็ตาม
ใครเขาจะทำบุญน้อยก็ตาม แต่ว่าที่เข้าไป
ด้วยศรัทธาแท้ ไม่ใช่จำใจทำนะ

คำว่า **บริษัทของคุณ** นะหมายความว่า
ที่เขามีความเลื่อมใสในคุณจริงๆ มี
ความเลื่อมใสในการที่คุณนำเอาพระธรรมคำ
สั่งสอนมาบอกเขา

แล้วก็แนะนำเขาให้ทำในสิ่งที่
เป็นประโยชน์ แล้วเขามีความเลื่อมใสจริงๆ
อย่างนี้เราเรียกกันว่าบริษัท

แต่หากว่าประเภทที่จำใจทำเขายังไม่
เรียกกันว่าบริษัท ถือว่าเป็นบุคคลภายนอก

แต่ว่าเขาให้มาเขาก็พอได้ ชนิดวิมานเงิน วิมานทองก็พอมีอยู่

แต่ถ้าบริษัทแท้ๆ ที่มีความมั่นใจใน คุณจริงๆ เขามีวิมานแก้ว ๗ ประการหมด แล้ว เป็นวิมานอันดับ ๒ สำหรับวิมาน อันดับ ๑ นั้นมันเป็นวิมานแก้ว ๙ ประการ

ที่นี้ก็มาว่ากันถึงความผ่องใสของ วิมาน ความผ่องใสของวิมานย่อมแตกต่างกันด้วยอำนาจของบุญบารมีคือกำลังใจ แต่ ก็ควรจะบอกเขาว่าวิมานแต่ละวิมานก็มีความสวยสดงดงามน่ารื่นรมย์ทั้งนั้น

เขตวิมานแต่ละวิมานบริเวณจะกว้าง ขวางไพศาล มีที่อยู่เป็นสุขสบาย มีความ เลื่อมสวยสะอาด วิจิตรตระการตา

นี่ก็เรียกว่าความงามของแต่ละวิมาน นะพรรณนากันไปไม่ถูก นี่ความจริงมันเป็น ยังงั้นนะ ความจริงเป็นยังงั้น

ฉันไปเห็นมาแล้วก็เห็นตามนั้น แต่ ฉันไม่ได้บอก นี่ลูกหลานฟังไว้นะ ที่ใคร คิดว่าฉันดี ใครเขาเคยคิดว่าฉันเป็นผู้วิเศษ สมมติเขาว่าเขาคิดอย่างนั้น ก็ต้องจำไว้ ด้วยว่าฉันเองนะฉันไม่ดีอะไรนะ แล้วฉัน ไม่มีอะไรจะวิเศษอีกด้วย

ไฉ่ความดีที่จะปรากฏขึ้นได้นี่เป็น ความดีของครูบาอาจารย์ มีพระพุทธเจ้าเป็น พระประมุข แล้วก็มีเทวดาหรือพรหมทั้งหลายเขาคอยกระตุ้นเตือนใจอยู่นี่ละ พูด มามันชักจะผิดๆ หลายคำแล้ว ตั้งแต่เริ่ม

ทำงานในปีนี้แหละ ปีก่อนๆ ก็ไม่ค่อยจะมี

ปีนี้รู้สึกว่ามันแถมมาก มันใกล้ตาย มาก จึงได้เอาหีบศพมาตั้งคอยไว้ คิดว่า จะซุ่มกลืนนะ มันมีฤทธิ์ก็จะเก็บฤทธิ์เข้า ไว้ เมื่อเวลาจิตจะตายบันดาลร่างกายให้เข้าไปนอนในหีบศพ คิดไว้แค่นี้เองก็สมเด็จ พระผู้มีพระภาคเจ้าท่านมาทรงยับยั้ง

เมื่อท่านยับยั้งหลายวาระแล้วนี่เรียกว่าหลายคราวแล้ว จะให้ท่านว่าทุกคราวก็ไม่ ถูก

ต่อไปนี่เห็นจะงัดกัน ไม่เอาละ อารมณ์อีลุ่มลุ่มแนกแบบนี้ ไม่เอา เลิก กัน มันจะตายด้วยวิถีทางแบบไหนก็ปล่อย ตามใจมัน

มันอยากตายดีก็ให้มันตาย ตายชั่ว ก็ให้มันตาย ตายแบบไหนก็ตาม ฉันไป นิพพานได้ก็แล้วกัน ช่างมัน ร่างกายจะเป็น ยังไงช่างมัน เอาแบบช่างเถอะตามเดิมกัน นะ แบบวิชาลูกเสือที่เขาถือโบกๆ ปิดจมูก ไล่สัญญาณอันนี้ฉันแปลว่าเหม็นขี้หมา เอา มือโบกๆ ช่างหน้า แต่เขาแปลว่าช่างเถอะ ตามเดิม ที่นี้ฉันจะเอาแบบนั้น

นี่หันมาพูดเรื่องวิมานกันใหม่ แล้ว ท่านก็บอกว่าวิมานชั้น เทวดา นะ บริษัท ของเธอมีวิมานแก้ว ๗ ประการเหมือนกัน หมด

แต่ว่าวิมานใดที่ประกอบไปด้วย กระแสไฟฟ้าพระรัตนตรัยหรือให้ไฟเป็น

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

ประโยชน์สาธารณะ วิมานนั้นก็มีแสงสว่างมากกว่าวิมานอื่น

ลูกเสริมนี้แก้ทำบุญเจียบๆ อีกอีกแกก็คว่ำสตางค์มาหมิ่นทำพันบาทให้ต่อไฟฟ้าเข้าวัด นี่เรียกว่าเป็นเจตนาเจียบๆ ทำหมกๆ ที่เรียกว่าไม่ประกาศ ไม่ประกาศก็ก๊อแง ไม่ชักชวนใคร ทำด้วยกำลังใจแท้ๆ หวังให้ประโยชน์ความสุขแก่พระพุทธศาสนา

หมายความว่าคนที่เดินผ่านวัดผ่านวาก็มีใจชุ่มชื่น เห็นแสงไฟก็มีใจสบาย เวลาตึกๆ ตื่นๆ นะฉันเคยเดิน

สมัยโน้นเมื่อเป็นหนุ่มๆ ตี ๒ ตี ๓ ฉันเดินอยู่กลางทุ่งเจียบสัจด์ มีแต่เสียงจักจั่นเรไรจิ้งหรีดมันร้อง รู้สึกวังเวงใจ เดินอยู่คนเดียว แต่พอมองเห็นแสงไฟบ้านใครไกลประมาณ ๔-๕ กิโลเมตรหรือๆ อยู่กำลังใจมันก็ชุ่มชื่น นี่ขึ้นไฟเล็กๆ นะ

นี่ท่านเจ้ากรมเสริมมาทำไฟใหญ่ไว้ให้แล้วคุณสรเสรีญก็พลอยต่อท้าย แล้วก็มีครุฑนทา อนันตวงษ์ พระครูปลัดผ่อง ตามเป็นแถว วิมานประเภทนี้ มีคนพลอยโมทนาด้วยก็ดี ที่ทำก็ดี ย่อมมีความสุขใส

อันนี้เวลาลูกหลานทั้งหลายฟังแล้วจะหาว่าฉันลำเอียงนะ นี่ฉันพูดตามความเป็นจริง ใครอยากจะทำให้สดใสตามนั้นบ้าง ก็เอาไฟฟ้าเข้าวัด หรือสาธารณประโยชน์ หรือไม่มีที่จะเข้าจะมาช่วยกันเสียค่ากระแสไฟฟ้าก็ได้

เพราะถ้าไม่มีสตางค์เสียค่าไฟฟ้า ถึงแม้จะมีอุปกรณ์มีหลอดอยู่แล้ว แสงไฟมันก็ไม่ปรากฏ นี่เรากียังมีส่วนที่จะพึงได้บุญอยู่นะ ที่วัดฉันก็ได้นะ ที่วัดไหนก็ได้ ฉันไม่ได้จำกัดนะ การทำบุญไม่ใช่ว่าจะได้บุญแต่เฉพาะทำที่ฉันคนเดียว

ลูกหลานทำบุญกับฉันนะมันทำกับขโมยนะ เห็นไหมล่ะ นี่เมื่อวานขึ้นนี่นะวันที่เท่าไร ๑๗ ฉันขโมยเงินค่าอาหารไปพิมพ์หนังสือเสียบ้าง พิมพ์หนังสือรำรวยคาถาพระปัจเจกพุทธเจ้า

ชื่อยานะไม่เป็นไร ไปซื้อรถเข็นทรายเข็นกรวดเสียบ้าง เอาไปช่วยคนแก่คนไข้ ไม่สบายเสียบ้าง นี่ฉันนะมันเป็นต้นขโมยเสียด้วย แล้วก็ขโมยมานาน แถมขโมยเงินของลูกของหลานเอาไปสร้างบ้านเรือน

เออ..อย่าว่าคนแก่เลยนะลูกหลานนะก็ทำมาหากินเองไม่ได้นี่ เมื่อทำกินเองไม่ได้มันก็ต้องขโมยแบบนี้แหละ แต่ขโมยแบบนี้ไม่มีเวรมีภัยนะลูกหลานนะ ไม่เป็นไร เพราะห่วงลูกห่วงหลานเกรงว่าจะเป็นคนจน

นี่ลูกหลานฉันคนไหนที่มีบุญบารมีถึงกามาจรสวรรค์ จัดว่าตกอยู่ในฐานะคหบดีแล้ว ฉันดีใจ ดีใจที่พระใหญ่ท่านบอกว่าครบถ้วนบริบูรณ์

ท่านว่าแล้วท่านก็พาไปชี้วิมานให้ดูว่า คุณเห็นไหม วิมานของเขาสวยสดงดงามขนาดนี้ แล้วก็ชี้วิมานเงิน วิมานทอง วิมาน

แก้วธรรมดา วิมานแก้ว ๓ ประการ วิมานแก้ว ๕ ประการ นั้นมีความสวยงามงดงามไม่เท่ากัน มีความสง่างามไม่เท่ากัน จันปลื้มใจ ปลื้มใจที่ลูกหลาน ของฉันเป็นคนรวย

แล้วต่อไปท่านก็พาไปขึ้น พรหม ไปดูวิมานระดับพรหม นี่จะเป็นเล่นไปนะ ลูกหลานของฉันนะมีคุณสมบัติระดับพรหมก็ไม่ใช่น้อยนะ ไม่น้อยแล้ว ฉันไม่บอกอะไรใครบ้าง บอกเดี๋ยวจะหาว่าลำเอียงหรือรักไม่เท่ากัน เพราะฉันรักเท่ากันหมดทุกคน

คนไหนเป็นคนดีฉันรัก เพราะฉันรักความดี แต่ตัวฉันนะมันมีความดีน้อย ไม่รู้จะเหวี่ยงมันไปไว้ที่ไหน

นี่เวลาจะทำอะไรก็ต้องบวงสรวง ต้องชมนุมเทวดา ต้องตั้งนะโม เพราะอะไร เพราะอาศัยบารมีท่านทั้งหลายสงเคราะห์ไม่อย่างนั้นก็พูดไม่ได้

ดีไม่ดีแรงก็ไม่มี นึกอะไรก็ไม่ออก ขอให้ท่านเข้าดลจิต นี่เวลานี้ท่านมาเย็นกันอยู่พร้อม ท่านท้าวมหาราชทั้ง ๔ หมอ ดูพุมิมา วันนี้ทางตำราแต่เชียว เอาลูกน้องมาด้วย เอาคนคุมบัญชีมาด้วย จะเป็นบัญชีเงินกู้หรือบัญชีอะไรของแกก็ไม่ทราบ มันเป็นสมุดข่อย

ลูกน้องของแกคนนี้แต่งตัวเหลือๆ เหมือนกัน แกยืนยิ้มอยู่ข้างหน้า พอฉันพูดตรงนี้แกก็เอามือชี้มาใกล้ลูกตาฉัน แก

บอกว่าอย่าทำปากเสียนา เดี่ยวจะจดเอาไปเก็บในนรกเสียบ้าง เนอะ ! ไม่ใช่เล่น แล้วก็หัวเราะก๊ากๆๆๆ ชอบใจ พุงใหญ่นี้พ่อคุณ หัวเราะดังๆ เหอะ ให้มันสมกับพุงนะ หัวเราะงอไปเลย

เฮ้อ..แล้วว่าไป แล้วต่อไปก็อันดับสูงสุด ขึ้นพรหมนี้ฉันกล่าวว่าฉันเปรียบเทียบว่าเป็นเศรษฐีแล้วนะ เลยคบดี แล้วอันดับสูงสุดก็มีอยู่หลายวิมานด้วยกัน

ท่านพาไปชมท่านก็ชี้จุด คนนั้นเป็นยังงั้น คนนี้เป็นยังงี้ คนนี้เป็นยังงั้น ชี้แต่วิมาน ชี้ถึงอุปนิสัยใจคอของแต่ละคน ชี้ถึงคุณสมบัติที่ปรากฏในใจ แล้วก็พากลับมาที่จุฬามณี

อีตอนนี้นั้นก็สงสัยว่าบริษัทของฉันนี้ไม่ใช่พระอริยเจ้าหมดทุกคน บางคนอาจจะใช้ได้ใครจะไปรู้ บางคนอาจจะเป็นโสธบัน สกิทาคา อนาคา ก็ได้ ใครจะรู้ สิ่งเหล่านี้เป็น **ปัจจัยจัดตั้ง** แต่ฉันก็ไม่มีหน้าที่จะตั้งให้ใครเป็นอริยเจ้า

ฉันคิดว่า สมมติว่าบริษัทของฉันลูกหลานของฉันยังเป็นปุถุชนคนธรรมดาอยู่ ถ้าหากว่าเขามีวิมานแล้ว ในอันดับกามาวจรสวรรค์ก็ดี อันดับพรหมโลกก็ดี เลยไปก็ดี ที่เลยไปนะเมืองมหาเศรษฐี

สมมติว่าคนทุกคนเกิดมาแล้วการไม่ทำความชั่วไม่มีความผิดนะมันไม่มี ความชั่วที่ท่านเรียกกันว่าบาป การผิดศีลมันย่อม

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

ปรากฏ อย่างนี้ย่อมจะมีกับคนทุกคน ตรง
นี้ฉันห่วงมาก ห่วงมากเพราะเกรงว่าจะพลัด
ที่อยู่

จึงกราบลงไปแล้วทูลถามสมเด็จพระ
ครูว่า ภันเต ภควา ข้าแต่องค์สมเด็จพระ
ผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญพระพุทธานุภาพ ข้า
พระพุทธเจ้ามีความสงสัยที่องค์พระจอม
ไตรทรงชี้แจงให้ข้าพระพุทธเจ้าทราบ

ลูกหลานของข้าพระพุทธเจ้าเป็นคณิ
วิมาน ๗ ประการก็ดี วิมานอยู่พรหมก็ดี
วิมานอยู่นิพพานก็ตาม แต่คนทั้งหลายเหล่า
นี้ยังไม่ได้เป็นพระอริยเจ้าทุกคน แต่ใคร
จะเป็นบ้างนั้นข้าพระพุทธเจ้าไม่ทราบ

สมมติว่าถ้าเขายังไม่เป็นพระอริยเจ้า
กันทุกคน คนทุกคนย่อมมีความผิด ย่อม
ตกอยู่ในความชั่ว เพราะสิ่งแวดล้อมเป็น
เครื่องบีบบังคับ ถ้าบังเอิญว่าเขามีจิตชั่ว
เขามีวาจาชั่วในบางขณะ แล้วตอนกลางวัน
เขาชั่ว ตอนกลางคืนเขาชั่ว แล้วอย่างนี้
เขาไม่ไปตกนรกก่อนหรือพระพุทธเจ้าข้า

เมื่อกราบทูลถามท่าน ท่านก็ทรงยิ้ม
พระโอษฐ์ตรัสว่า สัมพเกสี เวลานี้ท่านอยู่
ด้วยนะ เมื่อก็ตั้ง **นะโม** ท่านมา สวย
เหลือเกิน สวยมาก ทรงยิ้มแย้มแจ่มใส
เป็นปกติ ฉันเห็นแล้วฉันก็ชื่นใจ ฉันมี
กำลังใจพูด

ความจริงเวลานี้ฉันเปลี่ยมาก ฉัน
นอนตื่นโง่งมเข้าพอดี นอนตื่นมาตี ๒ แล้ว

กว่าจะหลับไปก็ตี ๕ มาตื่นเอาโง่งมเข้าพอดี
รู้สึกเปลี่ย

แต่พอบวงสรวงเห็นเทวดามากันครบ
ตั้ง **สัจจะ** เห็นพรหมและเทวดาชั้นสูง
มากันครบ พอตั้งนะโมเห็นองค์สมเด็จพระ
ผู้มีพระภาคเจ้า ฉันเลยมีแรงเลย เวลาพูด
นี้ไม่รู้สึกละอาย ขอให้ท่านช่วย

ตาพุฒิเขาแยกเขี้ยวอีก เขาบอกว่า
ช่วยสิ ไม่ช่วยก็นอนเหงาไปแล้ว ลูก
ไม่ขึ้นละวันนี้ ไม่ต้องนึกละ ยังจะต้องถือ
ว่าท่านช่วย แกเป็นคนใจพุงฉัน

เพราะเทวดาทุกองค์ พรหมทุกท่าน
พระทุกท่าน ท่านเป็นแต่เพียงยิ้มๆ วันนี้
หน้าที่ในการพูดน่ากลัวจะเป็นเรื่องของหมอ
พุฒิเขาละมั้ง เป็นเจ้าก็เจ้าการเหลือเกิน ยืน
ใกล้เขี้ยววันนี้ ยืนไม่ไกลหรอก แค่มือจิ้ม
พุงถึงก็แล้วกัน นี่แกจิ้มให้ดีๆ นะ อย่า
จิ้มซ้ำซ้ำแตกละ โมโหกันเขี้ยวนะ เขาบอกว่า
เขาไม่ทำ เอ้า..ว่ากันต่อไป

ท่านก็ตรัสบอกว่า สัมพเกสี วิธีป้องกัน
นะ การยึดเหนี่ยวสถานที่หรือบุญกุศลที่
ได้แล้วมันเป็นของไม่ยาก พวกเธอจะเรียน
กันมากไปนะ เวลาที่เธอเทศน์เธอก็เทศน์
มากไป สอนชาวบ้านก็สอนมากไป แต่การ
สอนมากก็ให้เป็นไปตามอัธยาศัยของคน ก็
เป็นของธรรมดาณะสัมพเกสีนะ

แม้แต่ตถาคตเองก็เหมือนกัน ต้อง
สอนถึงแปดหมื่นสี่พันพระธรรมขันธ์ ทั้ง

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

นี่ก็เพราะว่าอรรถาจารย์ของคนไม่เหมือนกัน
คนกลุ่มนี้พูดอย่างนี้รู้เรื่อง คนกลุ่มโน้น
พูดอย่างนี้ไม่รู้เรื่อง ต้องพูดกันใหม่

เธอลงไปบันทึกเสียงเข้าไว้นะ
บอกว่าตถาคตบอกอย่างนี้ ให้ลูกหลาน
ของเธอทุกคนหรือบริษัทของเธอทุกคนเขา
ตั้งใจไว้อย่างฉันพูดนะ

การจะไปสวรรค์ก็ดี ไปพรหมโลกก็ดี
ไปนิพพานก็ดี เป็นของง่าย ไม่ใช่ของยาก
ไม่ใช่ยากอย่างที่นักปราชญ์ในโลกเขาพูดกัน
เวลานี้

เวลานี้บรรดานักปราชญ์ทั้งหลายนิยม
ความยาก สิ่งไหนก็ตามที่มันยากเขาถือว่า
มันดี เป็นแบบฉบับที่ถูกต้อง แต่ว่าฉัน
เห็นว่ามันไม่ถูก ถ้าตามคติของฉัน

คำว่าฉันในที่นี้ไม่ใช่ตัวฉันเองนะ พระ
ใหญ่ท่านพูด พระใหญ่ท่านใช้คำแทนตัว
ท่านว่า ฉัน จำให้ต๊ะนะ ฉันว่าไม่ถูก เพราะ
สอนคนหรือพูดให้คนเข้าใจง่ายขึ้นดี

และก็มีวิธีปฏิบัติเพื่อผลที่จะพึงได้ให้
ง่ายที่สุดนั่นแหละดี เรียกว่าทำง่ายที่สุด
 และได้ผลมากที่สุด อันนี้ดีกว่า ดีกว่าหา
วิธีการที่สอนให้มันยากที่สุด แล้วได้น้อย
ที่สุด อย่างนี้ไม่ดี ไม่ใช่ความประสงค์ของ
ฉัน

สัมพเกษิ เตือนบริษัทและลูกหลาน
ของเธออย่างนั้นนะว่า ให้ทุกคนรู้ตัวแล้วว่า
มีวิมานอยู่บนสวรรค์ชั้นกามาวจร เมื่อเวลา

ที่เขาจะทำความชั่วอะไรมาก็ช่างเถิด

เวลาก่อนจะนอนให้นึกถึงความดีที่ทำ
ไว้ ขึ้นชื่อว่าความชั่วทั้งหลายปล่อยมันไป
คิดนึกถึงแต่ความดี

แล้วเอาใจนี้จับไว้ว่าเรามีวิมานแก้ว
๗ ประการไว้บนสวรรค์ชั้นกามาวจรแล้ว
เวลาเราจะตายเราจะไปอยู่วิมานนั้น

ถ้าเวลาป่วยไข้ไม่สบายไม่ต้องเอา
อะไร นึกถึงคุณพระรัตนตรัย คือพระพุทธ
พระธรรม พระสงฆ์ จะนึกถึงพระพุทธก็ได้
พระธรรมก็ได้ พระสงฆ์ก็ได้ สิ่งก่อสร้าง
ก็ได้ อย่างใดอย่างหนึ่งไว้ในใจ

แล้วก็ตั้งใจว่าเราจะไปอยู่วิมานของ
เราที่มีอยู่แล้ว ตั้งใจเพียงเท่านั้นนะ ถ้าตาย
เขาจะถึงสวรรค์ ชั้นกามาวจรทันที

พวกที่จะไปพรหมโลกก็เป็นของไม่
ยากนะ สัมพเกษิ บอกเขาว่าคนที่ต้อง
การไปพรหมโลกนะ คือนั่นให้สร้างความ
ดี ๑๐ นาที ตอนกลางวันมันอาจจะเลว
เอาดีกันตอนกลางคืน

นั่งนับลมหายใจเข้าออกก็ตาม นั่ง
ก็ได้ นอนก็ได้ ยืนก็ได้ เดินก็ได้ นับ
ลมหายใจเข้าออกก็ได้ หรือจะนึกถึงพระ
กรรมฐานกองใดกองหนึ่งก็ได้ เพียง ๑๐
นาที ให้รู้ลมหายใจเข้าหายใจออกเท่านั้นก็พอ
เวลาตายแล้วเป็น **พรหม** แน่

ที่นี้คนไหนต้องการจะไปพระนิพพาน
ก็เป็นของไม่ยาก สัมพเกษิ ให้เขาคิดเห็น

ฉบับธรรมทาน

— ธรรมวิโมกข์ —

ว่าโลกนี้ทั้งโลก ไม่มีอะไรที่เราชอบ ไม่มีอะไรที่เรารัก เราไม่รักอะไร เราไม่ชอบอะไรในโลกนี้

แม้แต่ร่างกายของเราเองเราก็ไม่ชอบไม่รัก เพราะมันเต็มไปด้วยความทุกข์เต็มไปด้วยความทรมาน

แล้วให้ใคร่ครวญหาความจริงในโลกจะเป็นสิ่งมีชีวิตหรือสิ่งไม่มีชีวิตก็ตาม มันมีสภาพคงตัว ได้ตลอดกาลหรือเปล่า ถ้ามันมีการเปลี่ยนแปลง มีการสลายตัว ก็ถือว่าโลกทั้งโลกหาความดีไม่ได้ แล้วก็หันเข้ามาคิดถึงกายของตัวเองว่า

กายของเราเองนี่มันยังจะตายยังจะพัง เรายังจะปรารถนาอะไรภายนอกอีก เราไม่ต้องการ เราจะไปพระนิพพาน เขาคิดเท่านั้นเพียงคืนละ ๑๐ นาทีนะ

สัมพเพชึนนะ ลูกหลานของเธอทุกคนพ้นนรกหมด พ้นอบายภูมิ อย่างน้อยก็ไปกามาวจรสวรรค์ อย่างกลางก็ไปพรหมโลกอย่างดีก็ไปพระนิพพาน

นี่ท่านว่าไว้อย่างนี้นะ ลูกหลานที่รักทุกคนได้ยินหรือยัง ถ้าได้ยินละก็จำไว้นะ ท่านสั่งสอนแบบนี้เป็นการสั่งสอนแบบง่ายๆ นี่เป็นความดีของพระ ของเทวดา ของพรหมท่านนะ

ลูกหลานจงจำไว้ ถ้าใครเขาว่าฉันดี ใครเขาว่าฉันเป็นผู้วิเศษละก็ อย่าไปคล้อยตามเขานะ อย่าไปคล้อยตามเขา ตัวฉัน

ไม่มีอะไรจริงๆ นะ ฉันต้องฟังพระ ฟังเทวดา ฟังพรหมทุกอย่าง

ตอนนี้ลูกพุดแยกเขี้ยวอีก ว่าไงล่ะ แยกเขี้ยวว่าไงพ่อคุณ บอกจริง พุดจริง แล้วไม่จดลงนรกหรือไง ถ้าพุดแบบว่าตัวเองดีจริงๆ ดีเสียคนเดียว เขาจะจดจำไว้ในอเวจีและให้นานเป็นพิเศษ เพราะมีบุญบารมีมาก บุญมากที่ไปแข่งบารมีกับพระพุทเจ้าว่าตัวรู้จริง

ลูกพุดวันนี้ข้าๆ นะ นั่งยิ้มตลอดวันเลย อารมณ์ดี ว่างหรือไงพ่อคุณ อ้อ..ตอนบ่ายมีงานรอะ เขาบอกว่าตอนเช้าเขาว่าง ตอนบ่ายมีงาน เขาเลยมานั่งกุม ดีเหมือนกัน

เออ..ลูกเอ๋ย ใจร่างกายนี้มันไม่ค่อยดีนะลูกนะ ให้ข้าตายสบายๆ หน่อยนะ เวลาจะตายอย่าให้มันอึดมันจุกมันเสียตมมากนักนะ ลูกหลานเขาจะหนักใจ ยังไงๆ ข้าก็ตายแล้ว มันก็ต้องตายกันแล้ว ให้มันตายเรียบๆ ลึกหน่อยนะ ลูกหลานเขาจะได้ไม่ตื่นไม่ร่น

ถ้าเขาเห็นเป็นอะไรมาแล้วใจเขาจะไม่สบาย ว่าไง แกตอบมาว่าไงรู้ไหม บอกเลือกทำกรรมชั่วไว้มากทำไมล่ะ ฮี ! ลองพ่อสิ บอกว่าเลือกทำกรรมชั่วไว้มากทำไมร่างกายมันก็ถูกทรมาน

เอาเป็นอันว่าเจ้ากันนะ ช่วยได้ก็ช่วยนะ ช่วยไม่ได้ก็ตามใจ แต่พยายามช่วย

ก็แล้วกันนะ ไอ้เรามันพวกเดียวกัน เออ..ลูกหลาน นี่เวลามันเสียไปมากอีกแล้วสินี
ฉันจะเล่าเรื่องของหลวงพ่อบานนี่มัน
มากแล้ว เวลามันเข้าไปเยอะแล้ว เอาต่อ
อีกนิดนะ เรื่องนี้จบกันนะ

ลูกหลานเข้าใจแล้วใช่ไหม จำไว้นะ
ทำตามทีพระท่านสั่งนะ ทำแบบสบายๆ อย่า
ลืมนะ เวลาป่วยไข้ไม่สบายไม่ต้องไปนึก
ถึงอะไรนะ นึกถึงวิมานบนสวรรค์ นึกถึง
วิมานบนพรหม นึกถึงพระนิพพาน อย่าง
ใดอย่างหนึ่งก็ตามใจ ไม่ว่าอะไรหรอก

แล้วทุกสิ่งทุกอย่างสิ่งที่เป็นสถานที่
อยู่ก็ดี จะเป็นเหตุมีทรัพย์สินมากหรือทิพย
สมบัติมากก็ดี สิ่งที่เป็นตาทิพย์ หูทิพย์
ก็ดี ฉันเอาเงินของลูกของหลานมาสร้างไว้
ครบแล้วนะ ที่ฉันว่าฉันพอใจ ฉันดีใจฉัน
ครบ เวลานี้ซื้อเครื่องฟังเสียง เครื่องส่ง
เสียงง่ายๆ เข้ามาอีกเครื่องหนึ่ง ก็เป็นหนี้
เขาเหมือนกัน บอกไว้ก่อนนะ

ทีหลังถ้าใครเอาสตางค์มาให้ละก็จะ
ขโมยไปใช้หนี้เขาแบบนี้อีกนะ ตานี้มีครบ
ละ สบายละ แต่อุปกรณ์บางอย่างมันยัง
ไม่ครบนัก ถ้าตึกหลังใหม่ที่จะสร้างหลัง
ใหญ่ ถ้าสร้างขึ้นแล้ว ก็จะซื้ออุปกรณ์มา
เสริมที่นั่น มันก็ต้องเพิ่มเงินไปอีก ไม่
เป็นไร ไม่ต้องเดือดร้อนนะ เจ้าหนี้เขาไม่
เร่ง

ที่ฉันทำแบบนี้เพราะฉันใช้เสียงตะโกน

เรียกลูกน้องฉันไม่ไหว บางวันมันเหนื่อย
เหลือเกิน เรียกเขาขนาดเต็มๆ เสียงนี้
เขาไม่ได้ยินเสียงกันหรอก หันหลังให้แล้ว
ไม่มีใครได้ยิน ก็เลยต้องซื้อเครื่องช่วยเสียง
เมื่อซื้อมาแล้วฉันก็คิดในใจว่าฉัน

ซื้อมอบเป็นสมบัติของพระศาสนา บุญของ
ลูกหลานจะได้เป็นบุญใหญ่ยิ่งไงละ ฉันตาย
แล้วจะแบกไปไหน ฉันแบกไปไม่ได้หรอก
มอบให้เป็นของพระศาสนาไป แต่อุปกรณ์
ต่างๆ นอกจากวิหารแล้วที่อยู่ ถ้าฉันตาย
แล้วนะ พิจารณากันดู

ถ้าพระรุ่นหลังเขาจะปกครองได้ก็ให้
เขาปกครองไป ถ้าเห็นว่าเขาปกครองไม่ได้
ให้ประมุขอายุให้หมด ทุกอย่างที่เป็นอุปกรณ์
ที่ฉันสร้างขึ้นมา เว้นไว้แต่ตัวอาคาร ให้
ประชุมกัน จัดการประชุมให้หมด เอาเงิน
อันนั้นแหละมาจัดการเพื่อประโยชน์แก่สงฆ์
จะจัดการเพื่อประโยชน์แก่ศัพฉันก็ได้ หรือ
ว่าจะสร้างอะไรอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่มันเป็น
ถาวรวัตถุไว้ในพระศาสนาก็ได้ ทำอย่างนี้
นะ อย่าปล่อยตามใจพระสมัยนี้

ถ้าหากว่าเขาถามว่าเอาอะไรมาเป็นเหตุ
เป็นผลเป็นเครื่องยืนยัน ก็เอาเสียงของฉัน
บ้าง หรือว่าใครเขาลอกเสียงแล้วไปพิมพ์
ก็ตาม มายืนยันกับเขา ว่าฉันพูดไว้เมื่อ
๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ว่าอุปกรณ์
ต่างๆ ที่มีอยู่นี้ เมื่อเวลาฉันตายแล้วให้
ประมุขอายุให้หมด

ฉบับธรรมทาน

— ธรรมวิโมกข์ —

ฉันแน่ใจเหลือเกินว่าพระที่จะมาอยู่
ใหม่นี้ใช้ไม่ได้ ค่ากระแสไฟฟ้าก็ไม่ไหวแล้ว
นี่ดีว่าลูกหลานสงเคราะห์ฉันนะ นนทา
อนันตวงษ์ เขาให้ค่ากระแสไฟฟ้าประจำเดือน

เงินของลูกหลาน แล้วก็ส่วนอื่นอีก
อุปกรณ์ต่างๆ ซื้อเพิ่มเข้ามาทุกปีก็เอาเงิน
จำนวนค่ายาอาหารนี้แหละมาใช้ นี่กว่า
พยายามทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มันจะเหลือกิน
เหลือใช้สักชนิดหนึ่งนะ นี่มันไม่ทันจะเหลือ
สิ ยังไม่ทันมีเลย ฉันแอบไปซื้ออีกแล้ว
เครื่องหูสำคัญมาก ตาดีแล้วหูก็ต้องดีด้วย

แล้วอีกประการหนึ่งมันก็ช่วยฉันเบา
แรง ฉันคิดว่าถ้าฉันขึ้นเรียกบริษัทฉันแบบ
นี้ซึ่งเป็นบริวาร ภายในไม่ช้าฉันก็ขาดใจตาย
ไม่ไหวจริงๆ เขาพูดกันฉันได้ยิน แต่ฉัน
ตะโกนเรียกเขา เขาไม่ได้ยิน แปลก เลย

ต้องใช้เครื่องมาช่วยแทน

ลูกหลานฟังแล้วโมทนานะ ทุกจังหวัด
แหละ เงินของใครบ้างฉันไม่รู้ ฉันเอามา
แล้วฉันก็เอารวมๆ กันไปซื้อ แล้วก็ยังเป็น
หนี้เขาอยู่ ช่างเถอะไม่ต้องเดือดร้อนให้กัน
มา ให้ตามกำลังศรัทธา

เมื่อมีศรัทธาก็ให้ ไม่มีศรัทธาก็ก็นั่ง
มีแล้วยังไม่มีศรัทธาก็ไม่ต้องให้ ฉันก็รวบรวม
ของของฉันเอง พอเมื่อไรฉันก็ให้เขาเมื่อ
นั้น เอาสบายๆ กัน

นี่เวลาก็จะหมดไป เรื่องของหลวง
พ่อบานจะเข้าก็ยังไม่เข้า มาเข้าสักหน่อย
ไหม มาเข้ากันสักนิด มาเอาเรื่องของเมื่อ
วานนี้...

(โปรดติดตามอ่านต่อในฉบับหน้า)

**“โลกนี้ทั้งโลก ไม่มีอะไรที่เราชอบ ไม่มีอะไรที่เรารัก
เราไม่รักอะไร เราไม่ชอบอะไรในโลกนี้
แม้แต่ร่างกายของเราเอง เราก็ไม่ชอบไม่รัก
เพราะมันเต็มไปด้วยความทุกข์ เต็มไปด้วยความทรมาน
แล้วให้ใครครวญหาความจริงในโลก จะเป็นสิ่งมีชีวิตหรือสิ่งไม่มีชีวิต
ก็ตาม มันมีสภาพคงตัวได้ตลอดกาลหรือเปล่า ถ้ามันมีการเปลี่ยนแปลง
มีการสลายตัว ก็ถือว่านี่โลกทั้งโลกหาความดีไม่ได้**

**แล้วก็หันเข้ามาคิดถึงกายของตัวเองว่า กายของเราเองนี่มันยังจะตาย
ยังจะพัง เรายังจะปรารถนาอะไรภายนอกอีก เราไม่ต้องการ เราจะไป
พระนิพพาน”**

คำสอนที่สายลม

ปี ๒๕๓๓

ตอนที่ ๑๓

(๑๒ พ.ค. ๓๓)

โดย..หลวงพ่อพระราชพรหมยาน

พิธีจันท์อักษร : กชกร ไบไม้

วันนี้วันที่เท่าไร ที่มალ่าไปก็เพราะเกี่ยวกับวันวิสาขบูชา วันนี้จะคุยเรื่องอะไรกันดี เสียงก็ไม่ค่อยจะออก หน้าใจมาก ถ้าญาติโยมข้างหลังฟังไม่รู้เรื่องก็บอกด้วย

ก็เป็นอันว่าวันวิสาขบูชา พระพุทธเจ้านิพพานวันนั้น ก็ถือว่าเป็นวันสำคัญของ

พระพุทธศาสนา

พระพุทธเจ้าคลอดจากครรภ์มารดาที่วันวิสาขบูชา บรรลุอภิเษกสัมมาสัมโพธิญาณที่วันวิสาขบูชา

คำว่า **วิสาขะ** แปลว่ากลางเดือน ๖ วันนิพพานที่วันวิสาขบูชา

ก็เป็นอันว่าการปฏิบัติของบรรดาท่านพุทธบริษัทก็ขอเริ่มต้น

อันดับแรกการเจริญกรรมฐานจะต้องให้ฉานทรงตัว เพราะต้องอาศัยศีล

คำว่า **ศีล สมาธิ ปัญญา** ทั้งสามอย่างนี้ห่างกันไม่ได้

ที่นี่ก็มีปัญหาว่า ถ้าเรายังเป็นปุถุชนคนธรรมดา ยังไม่เป็นพระโสดาบันนะ ก็ต้องพร่องในศีลบ้างเป็นของธรรมดา

ถ้าจะถามว่า คนที่พร่องด้วยศีลเป็นปกติจะสามารถเป็นพระอริยเจ้าได้ไหม

ฉันถามเอง ฉันก็ตอบเอง เพราะไม่มีใครขัดคอ

ขอตอบว่า คนที่พร่องด้วยศีลเป็นปกติถ้าเวลาใดบุญเก่าเข้าสนอง ก็สามารถเป็นพระอริยเจ้าได้

การที่พร่องจากศีลก็เพราะว่ากรรมที่เป็นอกุศลในกาลก่อน คือบาปเข้าสิงใจ เพราะคนทุกคนต้องการดี

คำว่าดีก็คือบุญ

คำว่าชั่วก็คือบาป

ฉบับธรรมทาน

— ธรรมวิโมกข์ —

เพราะบาปแปลว่าชั่ว
ถ้าขณะใด ถ้าบาปเข้าสิงใจ เวลานั้น
ก็เห็นผิดเป็นชอบ

บรรดาท่านพุทธบริษัทที่นั่งอยู่ที่นี่
ทุกคน ก็แสดงว่ากำลังบุญเหนือกำลังบาป
แต่บางครั้งก็เผลอบ้าง เป็นของธรรมดา
บางครั้งก็เผลอ ทำบาปเพราะการเผลอ
บางครั้งก็ตั้งใจทำบาป

อย่างเช่นการมาทำงานสายนี้ ผู้บังคับ
บัญชาถามว่าทำไมมาสาย

บอกว่า รถติด รถมันติดถนน มีไหม
ถ้าหากถามว่า ถ้าอย่างนี้จะตกรถไหม
ก็ต้องตอบว่า มันยังไม่แน่ เพราะ
กำลังบุญของเรามีมาก

ตอนสำคัญคือเวลาก่อนจะตาย ถ้าก่อน
จะตาย ถ้ากำลังใจเกาะกุศล คนนั้นถึงแม้
ว่าจะทำบาปมากสักเท่าไรก็ตามที่ อย่างน้อย
ต้องไปสวรรค์ก่อน

บางท่านทำบาปอย่างสาหัส พอจะตาย
เป็นพระอรหันต์ อย่างนี้ก็มี ถ้าไม่เชื่อไป
ถามพระพุทธรูปเจ้าดู

ตัมพทาฐิกโจร

อย่าง **ตัมพทาฐิกโจร** ท่านเป็นโจร
มาตั้งแต่เด็ก อย่างพวกเราถ้าจะเทียบคำว่า
บาปกันนี้ เราเทียบกับตัมพทาฐิกโจรไม่ได้
ท่านเกิดมาตั้งแต่เด็ก ไม่เคยพบคำว่า
ทำความดี

แล้วต่อมาเมื่ออายุ ๑๖-๑๗ ปีก็ไป
เข้าอยู่ในคณะของโจร ก็ปล้นเขาบ้าง ฆ่า
เขาบ้าง ตลอดเวลา

ต่อมาเมื่อเลิกจากความเป็นโจร ก็มา
เป็นเพชรฆาต เป็นเพชรฆาตก็ฆ่าพวกกัน
เอง ๕๐๐ คน เพราะเขาให้เป็นเพชรฆาต
ฆ่า

เขาบอกว่า ถ้าใครเป็นเพชรฆาตฆ่าโจร
๕๐๐ ได้ เขาจะปล่อยคนนั้น ไม่เอาโทษ
คนนั้น แล้วให้เป็นเพชรฆาตต่อไป

พอตอนหลังท่านแก่มากแล้ว มีลูกสาว
โตแล้ว ถ้ามีลูกสาวโตก็แสดงว่าพ่อแก่

พอดีฟังเทศน์จากพระสารีบุตรครึ่ง
จบก็เป็นพระโสดาบัน ทำไมจึงฟังครึ่งจบ
คือครึ่งจบหลัง

เพราะครึ่งจบแรก พระสารีบุตรท่าน
เทศน์เรื่องของโทษของปาณาติบาต ท่าน
เหวี่ยงแตกพลั๊ก เพราะว่าพระสารีบุตรเทศน์
ตรงกับความเป็นจริงที่ท่านทำมาแทบทุกอย่าง

แล้วก็ต้องลงนรกบ้าง เป็นเปรตบ้าง
เป็นอสุรกายบ้าง

พระสารีบุตรท่านเป็นพระฉลาด เมื่อ
เห็นว่าไม่สบายใจ ท่านก็หยุดเทศน์

ถามว่า โยมไม่สบายใจหรือ

ก็ตอบว่า ไม่สบายใจ

แล้วต่อมาท่านก็เทศน์ใหม่ ในที่สุด
ท่านตัมพทาฐิกโจรก็เป็นพระโสดาบัน

พอเป็นพระโสดาบันแล้ว เป็นอันว่า

บาปเก่าทั้งหมดที่ทำแล้วในชาตินี้ก็ดี หรือ ชาติก่อนก็ดี ไม่สามารถให้ผลได้

เพราะว่าพระโสดาบัน เขาแปลว่า ผู้เข้าถึงกระแสพระนิพพาน

คนที่เข้าถึงกระแสพระนิพพานแล้ว อบายภูมิลงโทษไม่ได้

ตอนนี้ญาติโยมพุทธบริษัทก็ยังมีบาป ไม่เท่าตัมพทาลูกโจร

ขณิกนิพพาน

พระอรหันต์มีความสำคัญอยู่อย่างเดียว คือสังขารูปกษายาณ

หลวงพ่อดัดพระพุทธรูปบาทตากผ้า ท่านบอกว่า **อรหันต์ชั่วคราว** หรือ **ขณิกอรหันต์** หรือ **ขณิกนิพพาน**

แต่ถ้าเป็นอย่างนั้นบ่อยๆ อารมณ์ มันชิน อย่าลืมนะคุณนะ บางครั้งเราอาจจะเห็นว่าร่างกายของเรานั้นไม่เป็นเรื่อง

ร่างกายมีความเกิดขึ้นในเบื้องต้น มีความแปรปรวนไปในท่ามกลาง มีการสลายตัวไปในที่สุด

การมีชีวิตอยู่ก็ประกอบกิจการงานมีความลำบาก แล้วในที่สุดก็ต้องตาย

ถ้ายังเวียนว่ายตายเกิดอยู่ เราก็ต้องเกิดอย่างนี้ต่อไป จิตใจเกิดวางเฉยในร่างกายขึ้นมา

คิดว่าร่างกายอย่างนี้ ถ้ามันจะตาย เมื่อไหร่ก็เชิญตาย แต่ฉันจะไปนิพพาน

อารมณ์อย่างนี้เคยมีไหม

นี่แหละเวลานี้ ถ้าจิตใจแบบนี้มันเป็น

อรหันต์บางครั้ง หรืออรหันต์ชั่วคราว

แต่ขณะที่เป็นอรหันต์ชั่วคราวนี้ ใครจะมาด่าที่หลังบ้านนี้ไม่ได้นะ เตียวอรหันต์ ลากลับ นักเลงมาแทน (หัวเราะ)

แต่ก็ไม่แน่นอน เพราะจิตมันมีอารมณ์หนักกว่า คำว่าหนักนี้เรียกว่าบุญมากกว่า

ฉะนั้นการเจริญพระกรรมฐาน และการทำบุญของบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท ทุกคนก็อย่าประมาทในชีวิต อย่าคิดว่าเราจะไปนิพพานไม่ได้

บารมี ๓ ชั้น

เพราะว่า **บารมี** นี้พระพุทธเจ้าทรงจัดไว้ ๓ ชั้น

ชั้นที่ ๑ คือ **บารมีต้น** ท่านเรียกบารมีเฉยๆ

ชั้นที่ ๒ คือ**อุปบารมี** บารมีชั้นกลาง

ชั้นที่ ๓ ชั้นสูงสุด คือ **ปรมัตถบารมี** บารมีสูงสุด

คำว่าบารมีนี้หมายความว่ามีความตั้งใจเต็ม ถ้าแปลเป็นภาษาไทยก็เรียกว่า เต็มใจในการสร้างความคิด

แต่ขณะที่เราสร้างความคิด ถ้าเรายังไม่เป็นพระโสดาบัน มันก็มีพลาดบ้างเป็นของธรรมดา

การบรรลุมรรคผลจริงๆ ไม่ได้ใช้ธรรมะ

ฉบับธรรมทาน

— ธรรมวิโมกข์ —

มาก ใช้ธรรมะน้อยๆ

การจะบรรลุมรรคผลขอญาติโยมพุทธบริษัทฝึกลมหายใจเข้าออก ฝึกการทรงตัวของสติสัมปชัญญะ

หายใจเข้ารู้ว่ายหายใจเข้า หายใจออก รู้ว่ายหายใจออก

ถ้ารู้แบบนี้ ใช้เวลาสักสองสามนาที ให้มันรู้จริงๆ นะ ขณะที่รู้ลมหายใจเข้า รู้ลมหายใจออกให้รู้จริงๆ โดยไม่คิดถึงอย่างอื่น สักสองสามนาที อย่างนี้ถือว่าสมาธิดีมาก และเวลานั้นจิตจะว่างจากกิเลส

ขณะที่รู้ลมหายใจเข้า รู้ลมหายใจออกนี้ และก็ไม่นึกถึงความรักในระหว่างเพศ ไม่นึกถึงความโกรธ ไม่นึกถึงความง่วง ไม่ฟังชาน ไม่สงสัย อย่างนี้ถือว่าจิตว่างจากนิวรณ์ เป็นผู้ทรงฌาน กำลังไม่ใช่เล็กน้อย

กำลังของฌานก็เป็นกำลังเพื่อไปนิพพาน

วิปัสสนาญาณ

ที่นี้ถ้าบังเอิญขณะที่จิตรู้ลมหายใจเข้า ออก บางคราวเราก็ภาวนาด้วย บางคราวคำภาวนาหายไป จิตลดกำลังลงนิดหน่อย แล้วก็มาคิดถึงร่างกายว่า

ร่างกายเรามีสภาพไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา

ที่ไม่เที่ยง เพราะการเกิดของเราไม่มีการทรงตัว จากเด็กเล็กเป็นเด็กใหญ่ จากเด็กใหญ่เป็นหนุ่มสาว จากหนุ่มสาวเป็น

วัยกลางคน จากวัยกลางคนเป็นคนแก่ จากคนแก่เป็นคนตาย

จากคนตายเป็นผี จากผีเป็นอะไร เป็นสาธ จากสาธเป็นคางแดง จากคางแดงเป็นแข้งต่าง (หัวเราะ)

ก็รวมความว่า **เกิดแล้วก็ต้องตาย** ถ้าจิตเราคิดอย่างนี้ก็คิดต่อไปอีกว่า ถ้าเรายังเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะอย่างนี้ เกิดก็ชาติก็ทุกข์ทุกชาติ

ก็ตัดสินใจคิดว่า ขึ้นชื่อว่าการเกิดอย่างนี้ ขอมีชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย ต่อไปไม่มีสำหรับเรา **เราต้องการจุดเดียวคือ นิพพาน**

ถ้าอารมณ์มันทรงตัวแบบนี้สัก ๒ นาที ต่อหนึ่งวัน ไม่เอามาก แต่เอาจริงๆ

แต่ว่าจะไปทรงกันเวลาหลับ ไม่เอานะ เอาก่อนหลับ

บางคนบอก เวลาหลับฉันคิดเสมอ ไม่ยุ่งอะไรทั้งหมด หิวก็ไม่ยอมหิว หนาวก็ไม่ยอมหนาว ร้อนก็ไม่ยอมร้อน นี่สังขารุเปกขาญาณ อย่างนี้อยู่ในบัญญัติของพระยายม

เราต้องตัดสินใจ จะเป็นเวลากลางวันก็ตาม เวลากลางคืนก็ตาม คิดถึงความ เป็นจริงว่า

คนทุกคนในโลกเต็มไปด้วยความทุกข์ ไม่มีคนมีฐานะเช่นใดมีความสุข

ความทุกข์ของบุคคลสำคัญ

ดูตัวอย่างง่ายๆ คือท่านนายก ท่าน
ทุกข์มากกว่าเรา กิจการงานท่านก็มากกว่า
เรา ต้องคุมทั้งประเทศ

โดยเฉพาะนักข่าวนี้สัมภาษณ์กันวันละ
ไม่รู้กี่ครั้ง เหนื่อยก็ทุกข์แล้วนะ

ท่านเป็นนายกก็ถือว่าเป็นตำแหน่ง
ข้าราชการชั้นสูงสุดของประเทศไทย คนสูง
สุดก็มีทุกข์

อย่าง **พระเจ้าอยู่หัว** นี่เป็นอันดับ
สูงสุด เป็นที่บูชาสักการะเคารพของบุคคล
ชาวไทยทั้งชาติ ทรงเป็นประมุขของชาติ ท่าน
ก็แก่ แก่นี่มันเป็นทุกข์

ท่านก็ป่วยไข้ไม่สบาย การป่วยไข้ไม่
สบายก็เป็นทุกข์

นอกจากนั้นความกังวลของท่านยังมี
มากกว่าพวกเรา พวกเรามีกังวลแค่ตัวกับ
แค่ครอบครัว

พระเจ้าอยู่หัวกังวลทั่วประเทศ ต้อง
ห่วงใย ต้องอาศัยความเมตตา ก็เป็นทุกข์

จะนั่นขึ้นชื่อว่า การเกิดเป็นคนมันเป็น
ทุกข์ แล้วเกิดที่ไหนจะไม่ทุกข์

เกิดเป็นสัตว์นรกทุกข์ไหม คุณเคย
เกิดแล้วหรือ จันถามว่า เกิดเป็นสัตว์นรก
ทุกข์ไหม เขาบอกว่าทุกข์ แสดงว่าเขาเคย
เกิดแล้ว อันนั้นทุกข์หนัก

ถ้าอยู่ในอบายภูมิแล้วไม่มีสุข มาเป็น
มนุษย์นี่ยังมีเวลาเป็นสุข

ความทุกข์ของพรหมเทวดานางฟ้า

แล้วถ้าเกิดเป็นนางฟ้าเป็นเทวดาเป็น
พรหมมีทุกข์ไหม

ก็ต้องตอบว่า เทวดาก็ดี นางฟ้าก็ดี
พรหมก็ดี ไม่มีทุกข์แน่ ในช่วงที่อยู่ใน
สภาพอย่างนั้นหาความทุกข์ไม่ได้

แต่ว่าความทุกข์มีอยู่ตอนสุดท้ายของ
ชีวิต ตอนที่หมดบุญบารมีจากความเป็น
นางฟ้าเป็นเทวดาหรือพรหมจะต้องลงมาจุติ
ลงมาเกิด เกิดที่ไหนกันแน่

ถ้าบังเอิญเราเป็นคนมีบาป ทำบาปไว้
มากก็ตาม น้อยก็ตาม ผลของบาปต้อง
ให้ผล

ที่นี้เวลาก่อนจะตาย เราไม่นึกถึงบาป
เรานึกถึงบุญก่อน บุญพาเราไปสวรรค์บ้าง
ไปพรหมโลกบ้าง

พอหมดกำลังของบุญขึ้นมา บาปพาพุ่ง
ลงนรกเลย อันนี้มีมาก แล้วก็ต้องเป็นทุกข์

เราก็เลือกว่า แดนสวรรค์ก็ดี พรหม
โลกก็ดี ไม่พ้นทุกข์ เราไม่เอาละ เราต้อง
การนิพพาน

ที่นี้วิธีปฏิบัติเพื่อเข้าพระนิพพานง่ายๆ
ทำอย่างไร เอาแบบง่ายที่สุดของฉันนะ แต่
พวกคุณจะง่ายหรือไม่ง่ายฉันไม่รู้

เอาง่ายตามที่พระพุทธเจ้าท่านว่า

พระพุทธเจ้าท่านบอกว่า **อะจิริง
วะตะยัง กาโย ปะฐะวิง อธิเสสสะติ จุฑโท
อะเปตะวิญญาโณ นิรัตถังวะ กะลิงคะรัง**

ฉบับธรรมทาน

— ธรรมวิโมกข์ —

ซึ่งแปลว่า ร่างกายนี้ในไม่ช้าไม่นาน
นัก ลมปราณก็จะสิ้นแล้ว จะไม่มีลมหายใจ
เข้าออก คือจะต้องตายแล้ว

ร่างกายเมื่อตายแล้วก็เป็นอย่างที่ชาวบ้าน
เขาต้องทิ้ง มีสภาพเหมือนกับท่อนไม้ที่ไร้
ประโยชน์

แต่ความจริงพระอรหันตเจ้าจารย์บอกว่า
ท่อนไม้ที่ไร้ประโยชน์ยังดีกว่าร่างกายเน่า
ร่างกายเราที่เน่าเน่ารังเกียจมากกว่า

คิดถึงความตาย

พระพุทธเจ้าแนะนำว่าคนเราทุกคนให้
เห็นว่าร่างกายของเรามันจะมีชีวิตอยู่ชั่วคราว
ในเมื่อสภาวะการหมดบุญวาสนาบารมีของ
การเป็นคนเข้ามาถึง เราก็ต้องตาย

เรื่องความตายนี้เราจะคิดว่าเราจะตาย
เมื่อไหร่ จะอายุเท่าไรก็ตามที่ ต้องคิดว่า
ความตายอาจจะเข้าถึงเราวันนี้ไว้เสมอ

เพราะคนไม่แน่ว่าต้องอายุ ๖๐ ปี ๗๐
ปี ๘๐ ปีจึงตาย อันนี้ไม่แน่นอนนัก

บางคนจะเห็นว่าไม่ทันจะออกจากกรรม
มารดา ก็ตาย บางรายออกจากกรรมมารดา
ใหม่ๆ ก็ตาย

พอเป็นเด็กขึ้นมาหน่อยแล้วก็ตายก็มี
เป็นเด็กโตตายก็มี เป็นหนุ่มเป็นสาวตาย
ก็มี ก็ต้องนึกถึงคำสอนที่พระพุทธเจ้าทรง
สอนกับท่านเปสกาว่า

ชีวิตเป็นของไม่เที่ยง แต่ความตาย

เป็นของเที่ยง

**ทุกคนจงอย่าประมาทในชีวิต ให้
คิดถึงความตายไว้เสมอ**

คิดว่าความตายอาจจะมีกับเราในวันนี้
ถ้าเรานึกถึงความตายอย่างนี้ ความ
ประมาทในชีวิตมันก็ไม่มี เพราะว่าเรากลัว
ลงนรก

วิธีกันนรก

ที่นี้ถ้าเรากลัวลงนรกจะต้องทำอย่างไร

๑. ตั้งใจที่จะให้ทาน เขาเรียกว่า **จาคา
นุสสติ** การตั้งใจให้ทานนี้ไม่ได้หมายความว่าถ้ามีน้อยก็ให้หมด ไม่ใช่ใช้อย่างนั้นนะ
การให้ทานนี้ต้องให้ให้พอสมควรแก่
ฐานะ

ถ้ามีน้อยเกินไป มีเฉพาะกินเฉพาะใช้
ก็อย่าเพิ่งให้ ถ้าขึ้นให้เราอด อย่างนี้ไม่ควร
แต่ถ้าจิตคิดจะให้มียอยู่ ถ้าเรามีพอเมื่อ
ไหร่ พอจะให้ได้ เราจะให้

อย่างนี้ท่านเรียกว่า **จาคานุสสติ** ท่าน
ไม่เรียก **ทานบารมี**

ตัวจาคานุสสตินี้เป็นตัวตัดโลภะ ความ
โลภ เป็นการตัดรากเหง้าของกิเลสตัวหนึ่ง
แล้วต่อไปเราก็ตั้งใจรักษาศีล ศีลมี
ก็สิกขาบท ศีลมี ๕ สิกขาบท และใน
๕ สิกขาบทที่เราตัดได้จริงๆ มันมีหลาย
สิกขาบทใช้ไหม

อย่างสุราเคยดื่มไหม ฉันรับรองว่าเวลา

นี้ไม่ได้ดื่มสุรา เพราะนั่งอยู่ที่นี้

อ้อ..เลิกแล้วใช่ไหม เลิกนานหรือยัง
ก็ชั่วโม่ง เป็นอันว่าเขาเลิกมาแล้ว

เมื่อเลิกมาแล้วก็ถือว่าพ้นไปแล้ว ดื่ม
สุราถ้าเราเลิกแล้ว ก็แสดงว่าไอ้ข้อนี้เรา
พ้นแน่นอน เรารักษาได้

ข้อต่อไปคือ **ปาณาติบาต** การฆ่าสัตว์
ตัดชีวิต ก็มีหลายๆ คนที่นั่งอยู่ที่นี้ รักษา
ศีลข้อปาณาติบาตได้ดี

เว้นไว้แต่สัตว์ที่เราคิดว่ามันไม่มีค่า นั่น
คือยุง แต่ความจริงดียุงก็บาป บาปจาก
ยุงนะ บางคราวมือมันเคย เราไม่คิดจะฆ่า
มัน มันเกาะปุ๊บเราตบปั๊บ เพราะมันชิน

อันนี้เจตนาจริงๆ ไม่มี อย่างนี้ท่าน
ไม่ปรับเป็นบาป ยังพอไปได้นะ

ข้อต่อไปคือ **อทินนาทาน** การลักการ
ขโมย ฉันเข้าใจว่า คนที่นั่งที่นี้ศีลข้อนี้
รักษาได้มันคงมีเยอะ

ศีลข้อไหนที่รักษายาก

ข้อต่อไปคือข้อที่รักษายากที่สุด คือ
มุสาวาท บางทีมันก็มีความจำเป็นต้อง
พูดมุสาวาท

แต่ว่าคำว่ามุสาวาทจริงๆ นี่นะ ให้
เข้าใจว่าต้องทำลายประโยชน์เขา จึงเป็น
มุสาวาท

เมื่อเราพูดไปเพื่อรักษาประโยชน์ของ
เรา แล้วไม่ได้ทำลายประโยชน์ของเขา อัน

นี้ไม่ใช่มุสาวาทนะ

สมมุติว่ามีคนมาขอยืมสตางค์ ไอ้เจ้า
หมอนี่เราจำหน้าได้ ขอยืมไปที่ไรสุญทุกที่
แต่เมื่อมาขอยืมสตางค์เราใหม่

เราก็บอกว่าที่จะให้กู้นะไม่มีหรอก แต่
เราไม่ได้บอกสตางค์เราไม่มีเลยนี่ ถ้าพูด
ว่าฉันไม่มีเลย อันนี้ก็ผิดแหงๆ

เราบอกว่าสตางค์ที่จะให้กู้นะเราไม่มี
จะให้ ไอ้ที่มีบ้างเราก็มีความจำเป็น ข้อ
นี้ไม่จำเป็นต้องพูด แค่ว่าบอกว่าไม่มี ไม่มี
มีเงินให้กู ไม่มีเงินให้ยืม ไม่มีแล้ว

อย่างนี้ความจริงเรามี แต่ว่าท่านไม่
ปรับเป็นโทษมุสาวาท เพราะว่าเป็นการรักษา
ประโยชน์ของเรา ไม่ใช่ทำลายประโยชน์ของ
เขา

คำว่าทำลายประโยชน์ นั่นก็หมายความว่า
เงินของเราเขามีส่วนจะต้องได้ เขามีหุ้น
ส่วนอยู่ เราโกงเขาในเรื่องหุ้นส่วน เราได้
กำไรบอกว่าขาดทุน อย่างนี้คือการทำลาย
ประโยชน์ อันนี้คือมุสาวาท

แต่ถ้าเงินเรามี แต่เขาไม่ให้คืน
เพราะเขายืมไปที่ไรก็ไม่ให้คืน มาคราวหลัง
ถ้าขึ้นให้ไปอีก เขาก็ไม่ให้อีก เราก็แยะ

เราก็บอกว่าเงินจะให้ไม่มีแล้ว อย่าง
นี้คือการรักษาประโยชน์ของเรา ไม่ใช่ทำลาย
ประโยชน์ของเขา ยังไม่เป็นมุสาวาท

ฉะนั้น คนที่นั่งที่นี้ที่นึกเข้าใจว่าศีล
ขาดเพราะโกหก ความจริงไม่ขาด ฟังแล้ว

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

ใจขึ้นขึ้นมานะ นี่เป็นเรื่องจริงๆ นะ

คำว่ามฺสาวาทต้องทำลายประโยชน์เขา

กาเมสุมิจจาจาร ข้อนี้นิพพุตหรืออก ไม่
มีใครเขาทำกัน

สุราเมรยบางคนที่เลิกแล้ว เมื่อก่อน
นี้ขนาดคอกหนึ่งหรือคอกทองแดง ตอนดื่ม
นี้บางทีกลับบ้านไม่ถูกมีไหม ไม่มีรี กลับ
บ้านถูกทุกวัน ค่อยยังชั่วหน่อย

ก็รวมความว่า ถ้าเราจะหนีรักกัน
เอาแค่หนีรักกันก่อนนะ ก็ใช้เวลาเป็นปกติ
สักเวลาหนึ่ง ให้เป็นเวลาของบุญกุศล
แล้วเวลาไหนล่ะ ก็สุดแล้วแต่จะเหมาะ

คำว่าเวลาไหนก็ตอบไม่ได้ ก็สุดแล้ว
แต่ใครจะเหมาะเวลาไหน

สมมุติว่าเข้าเราไม่มีงาน ก็ใช้เวลาเข้า
ได้ ถ้าบางคนตื่นขึ้นมาแล้วต้องรีบไปทำงาน
รีบแต่งตัว รีบหาอาหารกิน อันนี้ไม่ได้นะ

สมมุติว่าเวลาเข้ามี เราก็ตั้งใจอย่าง
นี้ คิดว่าวันนี้ถ้าเราเจอคนมีทุกข์หรือว่า
สัตว์มีทุกข์ ถ้าไม่เก็นวิสัยที่เราจะสงเคราะห์
ได้เราจะให้

ต้องใช้ศัพท์ว่าไม่เก็นวิสัยนะ ไม่ใช่
เงินมีเท่าไรก็ให้ อย่างนี้จิตเริ่มมีสมาธิใน
จากานุสสติกรรมฐาน เป็นการทำลายโลภะ
ให้สลายตัวไป

แล้วก็ประการที่สอง วันนี้ตั้งแต่ ๖
โมงเช้าถึง ๙ โมงเช้า เราจะไม่ละเมิดศีล
๕ พอไหวไหม เว้นไว้แต่บ่ายสองโมงเศษ

จึงขอลาศีลชั่วคราว เพราะหนีกลับบ้านเร็ว

เอาแค่ ๖ โมงเช้าถึง ๙ โมงเช้า เรา
จะไม่ทำลายศีล ๕ คือศีล ๕ มีกัลลิกขาบท
เราจะกำหนดไว้ให้ตรงตัว

อย่าลืมนะว่าทำได้แค่นี้ทุกวันเป็นการ
ทรงในสี่ลานุสสติกรรมฐานวันละ ๓ ชั่วโมง
การทรงศีลไม่ได้หมายถึงนั่งสมาธิ คือ
เป็นการปฏิบัติ ตั้งแต่เช้าตรู่จากนี้ไปถึง ๙
โมงจะไม่ยอมละเมิดศีล ๕ เด็ดขาด

อะไรก็ตามที่มีความจำเป็นต้องละเมิด
เราเก็บไว้ก่อน เอาไว้ตอน ๙ โมงกว่าๆ

ถ้าเราจะโกงสตางค์ใครเขาเฝ้า เอาไว้ ๙
โมงกว่าๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตอนที่จะโกง
เวลานะ

อนุสสติ

ที่นี้ต่อไปก็อีกจุดหนึ่งคือการใช้อาณา
ปานุสสติ ซึ่งควรจะควบคู่กับอนุสสติ

ให้นึกถึงพระพุทธรูปองค์ใดองค์หนึ่ง
ที่เราชอบ หรือนึกถึงพระสงฆ์องค์ใดองค์
หนึ่งที่เราชอบ หรือนึกถึงธรรมะข้อใดข้อ
หนึ่งสั้นๆ ที่เราชอบ

อย่างที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า "เย ธม
มา เหตุปภวา เตสัง เหตุง ตถาคโต
เตสญจะ โย นิโรธะจะ เอวัง วาที มหา
สมโณ"

แปลว่า **ธรรมใดเกิดแต่เหตุ พระ
พุทธเจ้าตรัสเหตุของธรรมนั้น และความ**

ดับของธรรมนั้น สมเด็จพระมหาสมณ **ว่านะ**
ตรัสอย่างนี้

หรือเราชอบใจว่า **นะโม ตัสสะ ภะ-**
คะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
ซึ่งแปลว่า ข้าพเจ้าขอนอบน้อมนมัสการ
พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เป็นพระอรหันต์พระองค์
นั้น อย่างนี้ก็ได้

หรือเอาแค่นี้ก็เฉยๆ ว่าตอนนี้เราจะ
ออกจากบ้านก็นึกว่า **พุทโธ** ง่ายดี

หายใจเข้า นึกว่า **พุท**

หายใจออก นึกว่า **โธ**

ถ้ามีเพื่อนคุยก็คุยกันไป ถ้าไม่มีใคร
จะคุย เราก็นึกถึงพุทโธบ้าง นึกถึงกิจการ
งานบ้าง ถ้ายามว่างเราก็นึกถึงพุทโธ

แต่ว่าเวลาที่แน่นอนให้มีสักเวลาหนึ่ง
จะเข้าหรือกลางคืนก็ได้ หาเวลาบูชาพระ

เอาให้แน่นอนว่าเวลานี้เราจะบูชาพระ
เราจะบูชาพระด้วยความเคารพ

อันดับแรกตั้งแต่ **อรหัง สัมมาสัม**
พุทโธ ภควา ตอนนี้ตั้งใจด้วยความจริง
ใจว่าเคารพพระพุทธเจ้า

แล้วต่อมา **สวากขาโต** ก็ตั้งใจเคารพ
พระธรรม

สุปฏิปันโน เคารพพระอริยสงฆ์
หลังจากนั้นก็ตั้ง **นะโม** หรือว่า **พุทธัง**
ธัมมัง สังฆัง ด้วยความเคารพ

สวดอย่างมาก ถ้ามีเวลาก็สวด **อิติปิ**
โส บทเดียวก็พอ แต่ถ้ามากกว่านั้นก็ไม

ถ้าสวดอิติปิ โสฯ บทเดียวก็หมาย
ถึงพระรัตนคุณพระพุทธเจ้า พระธรรม พระ
อริยสงฆ์ครบถ้วน

เราตั้งใจบูชาด้วยความเคารพ นี่ยัง
ไม่พูดถึงการเจริญกรรมฐาน แต่ว่าพอถึง
เวลานั้นเมื่อไหร่ เราต้องบูชาพระทุกที

ถ้าถึงเวลาไม่ได้บูชาพระ เราไม่สบาย
ใจ อย่างนี้ก็แสดงว่าทุกท่านที่มีกำลังใจ
อย่างนี้มีมานในพุทธานุสสติ ธัมมานุสสติ
และสังฆานุสสติ อารมณ์จิตเป็นมานด้วย
นะ ไม่ใช่ก้อยนะ

ถ้าหลังจากนั้น ถ้าเราบูชาพระเสร็จ สวด
มนต์น้อยๆ ใช้เวลาน้อยๆ

ถ้าเจริญสมาธินั่งขัดสมาธิก็ได้ นั่ง
พับเพียบก็ได้ นั่งเก้าอี้ก็ได้ตามสบายใจ

ภาวนาบทภาวนาที่เราพอใจ สักสอง
สามนาทีพอจิตสงบ

ถ้าจิตเริ่มฟุ้งซ่านเราก็เลิก อย่างนี้จะมี
กำลังสูงขึ้น

ถ้าทำเพียงแค่นี้ทุกคนนะ ถ้าตาย
จากความเป็นคน ก่อนที่จะตายกุศลจะเข้า
สนองใจท่าน บาปเข้าไม่ทันหรอก

ถ้ายิ่งป่วยมากเท่าไร บุญทุกอย่าง
จะรวมตัวกันเข้ามา

ถ้าตายจากความเป็นคน อย่างต่ำก็ไป
เกิดบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ถ้าอย่างสูงขึ้น
ไป ก็ไปเกิดบนชั้นยามา นี่มีเยอะ

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

ทีนี้ถ้าเราเป็นคนอยากไปนิพพานก็
เป็นของไม่ยาก พอภาวนาจบ หรือว่าสวด
มนต์ หรือว่าไหว้พระจบ เราก็ตัดสินใจว่า
ขึ้นชื่อว่าโลกมนุษย์ที่เต็มไปด้วยความ
ทุกข์อย่างนี้ ร่างกายที่เต็มไปด้วยความทุกข์
อย่างนี้ ก็ขอมีชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย

ถ้าสิ้นลมปราณเมื่อไหร่ ขอไปนิพพาน
จุดเดียว

แล้วก็ทำอย่างนี้ทุกวันจนชิน มันชิน
แล้วเป็นอย่างไร

ถ้าเวลามันใกล้จะตายจริงๆ ถ้าป่วย
หนักนะ คำว่า อาการป่วยหนัก มันอาจ
จะไม่ถึงแบบว่าพูดไม่ได้ก็ได้ แต่อาการ
ปวดมันจะมาก

พออาการปวดพอเริ่มมากขึ้นปั๊บ ตัว
สังขารเปกขาญาณมันจะเกิดขึ้น อารมณ์ต่างๆ
ที่เป็นกุศลของเรามันจะมีการรวมตัว

เวลานั้นมันจะวางเฉยในร่างกายเอง
จะวางเฉยในทรัพย์สินทุกอย่างมันจะไม่ห่วง

มันจะมีความรู้สึกว่าการเกิดแค่นี้ขอ
ถือว่าเป็นที่สุดของการเกิด ต่อไปไม่มีอีก
ไอ้ที่พูดอย่างนี้พอดีฉันก็เคยประสบ
มา และก็คนอื่นเขาก็เคยพบมา บางราย
หรือหลายๆ รายจะมีความรู้สึกเหมือนกัน
ว่าไม่อยากจะหาอะไร

พอหายจากโรคที่โรนักรู้ว่าตายทุกที
พอเป็นโรคขณะนั้นจิตโปร่ง จิตมีอาการ
สบาย มันเฉยจริงๆ นะ

คำว่าวางเฉย ไม่ได้หมายความว่าไม่
พูดกับใคร ยังพูดและคุย

แต่ไม่เห็นว่าจะอะไรเป็นสาระเลยในโลก
จิตเป็นสุข จิตว่างเฉยๆ

ถ้ามีอาการว่างเฉยๆ อย่างนี้ถ้า
ตายเวลานั้นไปนิพพาน

เอาละ บรรดาญาติโยมพุทธบริษัททุก
ท่าน วันนี้เลี้ยงแห่งเต็มที

ต่อไปนี้ขอทุกท่านตั้งใจสมาทานศีล
สมาทานพระกรรมฐาน สวสดี.

อปฺปมตฺตา น มียนฺติ.

ผู้ไม่ประมาท ย่อมไม่ตาย.

อปฺปมาทฺรตา โหถ.

ท่านทั้งหลายจงเป็นผู้ยินดีในความไม่ประมาท.

อปฺปมาทํ ปสฺสณฺติ.

บัณฑิตย่อมสรรเสริญความไม่ประมาท.

อปฺปมตฺโต หิ ฌายนฺโต.

ผู้ไม่ประมาทพึงนิจอยู่ ย่อมถึงสุขอันไพบูรณ์.

อปฺปมาทญฺจ เมธาวิ ธนํ เสฏฺฐํ รกฺขติ.

ปราชญ์ย่อมรักษาความไม่ประมาทไว้ เหมือนทรัพย์ประเสริฐสุด.

ข้อคิดจากธรรมะ

"พอเป็นพระโสดาบันแล้ว เป็นอันว่าบาปเก่าทั้งหมดที่ทำแล้วในชาตินี้ก็ดี หรือชาติก่อนก็ดี ไม่สามารถให้ผลได้ เพราะว่าพระโสดาบัน เขาแปลว่าผู้เข้าถึงกระแสพระนิพพาน คนที่เข้าถึงกระแสพระนิพพานแล้ว อบายภูมิลงโทษไม่ได้"

"ร่างกายมีความเกิดขึ้นในเบื้องต้น มีความแปรปรวนไปในท่ามกลาง มีการสลายตัวไปในที่สุด การมีชีวิตอยู่ก็ประกอบกิจการงานมีความลำบาก แล้วในที่สุดก็ต้องตาย ถ้ายังเวียนว่ายตายเกิดอยู่ เราก็ต้องเกิดอย่างนี้ต่อไป จิตใจเกิดวางเฉยในร่างกายขึ้นมา คิดว่าร่างกายอย่างนี้ ถ้ามันจะตายเมื่อไหร่ก็เชิญตาย แต่ฉันจะไปนิพพาน"

"ขณะที่เราสร้างความดี ถ้าเรายังไม่เป็นพระโสดาบัน มันก็มีพลาดบ้างเป็นของธรรมดา การบรรลุมรรคผลจริงๆ ไม่ได้ใช้ธรรมะมาก ใช้ธรรมะน้อยๆ"

"ร่างกายเรามีสภาพไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา ที่ไม่เที่ยง เพราะการเกิดของเราไม่มีการทรงตัว จากเด็กเล็กเป็นเด็กใหญ่ จากเด็กใหญ่เป็นหนุ่มสาว จากหนุ่มสาวเป็นวัยกลางคน จากวัยกลางคนเป็นคนแก่ จากคนแก่เป็นคนตาย"

"ถ้าเรายังเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะอย่างนี้ เกิดก็ชาติก็ทุกข์ทุกชาติ ก็ตัดสินใจคิดว่า ขึ้นชื่อว่าเกิดอย่างนี้ ขอมิชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย ต่อไปไม่มีสำหรับเรา เราต้องการจุดเดียวคือนิพพาน"

"บางคนจะเห็นว่า ไม่ทันจะออกจากครรภ์มารดาก็ตาย บางรายออกจากครรภ์มารดาใหม่ๆ ก็ตาย พอเป็นเด็กขึ้นมาหน่อยแล้วก็ตายก็มี เป็นเด็กโตตายก็มี เป็นหนุ่มเป็นสาวตายก็มี"

"ชีวิตเป็นของไม่เที่ยง แต่ความตายเป็นของเที่ยง ทุกคนจงอย่าประมาทในชีวิต ให้คิดถึงความตายไว้เสมอ คิดว่าความตายอาจจะมีกับเราในวันนี้ ถ้าเรานึกถึงความตายอย่างนี้ ความประมาทในชีวิตมันก็ไม่มี เพราะว่าเรากลัวลงนรก"

"ขึ้นชื่อว่าโลกมนุษย์ที่เต็มไปด้วยความทุกข์อย่างนี้ ร่างกายที่เต็มไปด้วยความทุกข์อย่างนี้ ก็ขอมิชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย ถ้าสิ้นลมปราณเมื่อไหร่ ขอบนิพพานจุดเดียว"

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

คำสอนที่สายลม

ปี ๒๕๓๒

ตอนที่ ๔

(๕ ก.พ. ๓๒)

โดย..หลวงพ่อพระราชพรหมยาน

พิสูจน์อักษร : กชกร ใบไม้

ญาติโยมทั้งหลายต่อไปนี้ไปก็ขอแนะนำ
ในวิธีการเจริญพระกรรมฐาน วันนี้ก็คงว่า
กันเรื่องวิปัสสนาญาณ เป้าใหม่วิปัสสนา
ไม่เบื่อรี ไม่เบื่อก็ดูต่อไป

คำว่า **วิปัสสนา** แปลว่า รู้แจ้งเห็น
จริง ก็ขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัททราบ

ตามความเป็นจริงว่า ในที่บางแห่งมักจะพูด
ว่าที่นี่เป็นสำนักวิปัสสนา ที่นี่เป็นสำนักสมณะ
ความจริงสมณะกับวิปัสสนานี้มันแยก
กันไม่ออก ถ้าทำเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง
อันนี้ไม่มีผลเลย

การเจริญสมณภาวนาก็ต้องใช้ปัญญา
สมณะคือสมาธิต้องใช้ปัญญาเข้าช่วย
ถ้าไม่ใช้ปัญญาเข้าช่วย การเจริญสมาธิ
ก็ไม่เกิดผล เพราะว่าไม่มีความเข้าใจว่าสมาธิ
คืออะไร

ไอ้ตัวที่เข้าใจว่าสมาธิคืออะไรนั่นคือ
ปัญญา

การเจริญวิปัสสนาญาณ ถ้าไม่มีสมาธิ
คุณ อารมณ์ไม่ทรงตัว วิปัสสนาญาณก็ไม่
เกิดผล

ก็รวมความแล้วสมณะก็ดี วิปัสสนา
ญาณก็ดี ต้องใช้ร่วมกัน แต่การใช้รวม
กัน ใช้เฉพาะ ๒ อย่างไม่ได้ ต้องมีศีล
ด้วย

**การเจริญพระกรรมฐานต้องมีทั้ง
ศีล สมาธิ ปัญญา**

การเจริญวิปัสสนาญาณจะทำรวดเร็ว
ตลอดเวลา มันก็ไม่ได้เหมือนกัน

ถ้าถามว่าใครห้าม

ก็ต้องตอบว่า ไม่มีใครห้าม แต่สมาธิ
ไม่ทรงตัว เพราะการเจริญวิปัสสนาญาณ
ต้องใช้อารมณ์คิด

ถ้าสมาธิคลายตัว อารมณ์คิดก็คิดออก

นอกกลุ่มนอกทาง

เวลาทำจริงๆ อันดับแรกขอให้สมาทาน
ศีลก่อน เพราะว่าการเจริญพระกรรมฐาน
ทั้ง ๒ อย่าง ถ้าไม่มีศีล สมาธิก็ไม่เกิด

ถ้าสมาธิไม่มี ปัญญาก็ไม่เกิด

อันดับแรกต้องมีศีล เพื่อความมั่นใจ
ของตัวเองให้สมาทานศีลเสียก่อน

ถ้าบกพร่องในศีลมาบ้าง เวลานั้นถือว่า
เราเป็นผู้มีศีล ใจก็สลาย

หลังจากนั้นตอนทำสมาธิ คำว่าสมาธิ
นี้เราจะแพ้หรือชนะสมาธิก็อยู่ที่ **นิรโรค**

ถ้าขณะใดนิรโรคกังวลใจ เวลานั้น
สมาธิไม่เกิด

เวลาที่ญาติโยมพุทธบริษัทจะทำสมาธิ
ต้องพยายามกำจัดนิรโรคให้พ้นไปจากใจ
เฉพาะเวลานั้น

ความจริงเรื่องนิรโรคนี้เราข้ามันไม่ตาย
ถ้าเราไม่ใช่พระอริยเจ้าเบื้องสูง

พระอริยเจ้าเบื้องสูงชั้นพระอนาคามีก็
ฆ่าได้แค่ ๒ ตัว (กามฉันทะกับปฏิกะ)

จะฆ่าได้หมดทั้ง ๕ ตัวก็ต่อเมื่อเป็น
พระอรหันต์

ฉะนั้นเมื่อเรายังไม่เป็นพระอนาคามี
หรือพระอรหันต์ ก็แค่ระงับ คือหลบหน้า
มันชั่วคราว

เวลาที่ภาวนาจงอย่าคิดถึง **นิรโรค ๕**
ประการ นั่นคือ

๑. ความรักในระหว่างเพศ

๒. อารมณ์ไม่พอใจ

๓. ความง่วง

๔. จิตฟุ้งซ่าน คิดนอกกริตนอกรอย

๕. สงสัยในผลของการปฏิบัติ

นิรโรค ๕ อย่างนี้ ถ้าอย่างใดอย่าง
หนึ่งมีในกำลังใจของท่าน เวลานั้นสมาธิ
ไม่เกิด

ถ้าเวลาใดนิรโรคระงับ เวลานั้นจิตของ
ท่านเป็นปฐมฌาน จิตเป็นสุข

อันดับแรก เมื่อสมาทานศีลแล้ว ก็
ต้องสู้กับอารมณ์วุ่นวาย คือทรงสมาธิ

ต้องใช้สมาธิเข้าข่มอุทธัจจะกุกกุจจะ
คือความวุ่นวายของใจ

การข่มอาจจะใช้เวลาได้ไม่นาน ใหม่ๆ
อาจใช้เวลา ๑ นาทีบ้าง ๒ นาทีบ้าง จิต
ก็ตกอยู่ภายใต้อำนาจของนิรโรค คิดโน่น
คิดนี่ไปตามเรื่อง

ถ้าเป็นอย่างนี้ก็ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา
ของจิต เราห้ามไม่ได้

ในเมื่อเรารู้สึกตัวก็เริ่มต้นใหม่ จับ
อานาปานุสสติคือลมหายใจเข้าออก

วิธีสังเกตว่าจิตเป็นสมาธิให้สังเกต
ตามนี้ คือเวลานี้เรารู้ลมหายใจเข้าลมหายใจ
ออกหรือเปล่า

ขณะที่จิตรู้ลมหายใจเข้าหายใจออก
ก็ตาม เวลานั้นจิตเป็นสมาธิ

ถ้าเราภาวนาอยู่เวลานี้เรารู้คำภาวนา
หรือเปล่า เราภาวนาว่าอย่างไร คำภาวนา

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

ทรงตัวใหม่ ถ้าทรงตัวเวลานั้นจิตเป็นสมาธิ
ตอนฝึกใหม่ๆ ก็ต้องสู้กันไปสู้กันมา
เอาแน่นนอนไม่ได้

เวลาปฏิบัติวิปัสสนาญาณให้เริ่มต้นด้วย
การสมาทานศีล แล้วก็ทำจิตให้เป็นสมาธิ
โดยการกำหนดรู้ลมหายใจเข้าออก

เมื่อรู้ลมเข้าลมออก ก็ใช้คำภาวนาตาม
พอจิตเริ่มเป็นสุข ต่อไปก็ใช้ปัญญาพิจารณา

การใช้ปัญญาพิจารณานี้จะไม่ทรงตัวนาน
ประเดี๋ยวจิตก็เริ่มฟุ้งซ่าน

ถ้าจิตเริ่มฟุ้งซ่านก็ทิ้งวิปัสสนาญาณมา
จับสมถภาวนาใหม่ คือรู้ลมหายใจเข้าออก
ใหม่

ต้องสลับกันไปสลับกันมาแบบนี้

ถ้าจิตสามารถทรงตัวถึงปฐมฌานเพียง
ใด เวลานั้นการกำจัดกิเลสชั้นพระโสดาบัน
และพระสกิทาคามีก็มีขึ้น

ถ้าจะทำวิปัสสนาญาณให้เริ่มจับลมหายใจ
เข้าออกก่อน พร้อมคำภาวนา

พอจิตเริ่มเป็นสุข ใจเริ่มสบาย ก็ใช้
ปัญญา คือเลิกภาวนาเสีย แล้วใช้ปัญญา
พิจารณา แต่ยังรู้ลมเข้าออกอยู่

ขณะที่ยังรู้ลมหายใจเข้าออก แล้ว
พิจารณาไปด้วย เวลานั้นจิตเป็นสมาธิและ
มีกำลังที่จะต่อสู้กับนิวรณ์ได้

สำหรับวิปัสสนาญาณวันนี้เป็นข้อที่ ๕
ท่านเรียกว่า **นิพพิทาญาณ**

นิพพิทาญาณ แปลว่า **เบื่อ**

คือมีอารมณ์เบื่อในร่างกาย เบื่อในความ
เกิด เบื่อในความเป็นอยู่

การเจริญวิปัสสนาญาณมีถึง ๙ ข้อ
แต่ความจริงแล้วมันก็เหมือนข้อเดียว

**การพิจารณาทั้ง ๙ ข้อก็พิจารณา
ที่ร่างกายอย่างเดียว**

เราเรียกกันว่าร่างกายหรือชั้นที่ ๕ ก็ได้
เหมือนกัน แต่เรียกง่ายๆ ว่าร่างกายดีกว่า

ข้อที่ ๑ พิจารณาเห็นว่าร่างกายมีทั้ง
ความเกิดและความดับ

ข้อที่ ๒ พิจารณาว่าร่างกายมีแต่ความ
ดับอย่างเดียว

ข้อที่ ๓ พิจารณาร่างกายเห็นว่าเป็น
โทษ

ข้อที่ ๔ พิจารณาร่างกายเห็นว่าเป็น
ภัย

ข้อที่ ๕ เบื่อร่างกาย

ก็รวมความว่า การใช้วิปัสสนาญาณ
ถ้ายังไม่ถึงนิพพิทาญาณเพียงใด ก็ชื่อว่า
อารมณ์ของท่านพุทธบริษัท ยังไม่มีผล
ในวิปัสสนาญาณ

นิพพิทาญาณนี้เป็นตัวแรกที่เข้าถึงผล
แต่ผลที่เข้าถึงตอนแรกนี่อย่าคิดว่ามันจะ
ทรงตัว เอากันแค่เบื่อเล็กน้อยเฉพาะเวลา

ใหม่ๆ นี่เบื่อตลอดเวลาไม่ได้นะ คือ
เราจะบังคับให้เบื่อตลอดเวลาแต่มันจะไม่
เบื่อตลอดเวลา

บางครั้งเราจะมีความรู้สึกเบื่อในร่างกาย

ของเราเอง ถือเอาร่างกายเราเป็นสำคัญ

แต่บางครั้งมันก็ไม่เบื่อ อารมณ์เบื่อ มันจะน้อยกว่าอารมณ์ไม่เบื่อ ก็ข้างมัน ถือว่ามีความเบื่อบ้างก็แล้วกัน

เบื่อตรงไหนละบรรดาท่านพุทธบริษัท

เบื่อตรงที่คิดว่า ก่อนจะเกิดมาได้มันเต็มไปด้วยความทุกข์ เราไม่สามารถจะทนทนความทุกข์ที่อยู่ในครรภ์มารดาได้

ถ้าเราสามารถทนทนได้ ก็ารู้สึกว่าเวลานั้นมันทุกข์หนัก จะเป็นเด็กตัวเล็กๆ ซึ่งนั่งนอนอยู่ในห้องแคบๆ

ร่างกายค่อยๆ โตขึ้นทีละน้อยๆ แต่ห้องไม่ได้โตไปด้วย

ที่แรกเมื่อปรากฏตัวขึ้นมา คือปฏิสันธิขึ้นมา จะรู้สึกในห้องในครรภ์มารดานะกว้างขวางมาก เหมือนกับถ้ำใหญ่ๆ

เพราะเวลานั้นร่างกายยังไม่มี มีแต่กำลังจิตเข้าไปสนธิกับก้อนเลือดเล็กน้อย

ต่อมาเมื่อปรากฏร่างกายขึ้น ร่างกายยังเล็กอยู่ ยังไม่มีการคับแคบ ก็ยังสบาย มีความรู้สึกสบาย

ต่อมาเมื่อร่างกายใหญ่ขึ้นเต็มที่ มันจะเริ่มจะโตกว่ามดลูกธรรมดา แขนขาเหยียดไม่ไหว มันจะเลยมดลูกไป

ตอนนั้นก็เริ่มคับแคบ ต้องงอมืองอเท้า ตอนนั้นก็มึนทุกขเวทนาหนัก

ในที่สุดก็ทนไม่ไหวต้องเคลื่อนออกมา ตอนนั้นมันทุกข์หนัก

แต่ทุกข์ตัวนี้เราไม่สามารถจะย้อนกลับไปเห็นได้ ก็มาคิดทุกข์ข้างนอกก็แล้วกัน เมื่อเราออกจากครรภ์มารดาแล้ว ให้สังเกตเด็กเล็กๆ เพราะตัวท่านเองอาจจะจำไม่ได้

พอออกจากครรภ์มารดาแล้ว ความกระทบกระทั่งขึ้นแรก อยู่ในครรภ์มารดามีแต่ความอบอุ่น ออกมากระทบอากาศภายนอกเข้ามีการสั่นตัวจากความหนาวบ้าง ความร้อนบ้าง ก็มีการสั่นตัวมาก เด็กจึงร้อง

ไอ้ที่ร้องนี้ บางคนบอกเด็กร้องเสียงดังนี้แข็งแรง แต่ความจริงไม่ถูก มันร้องก็เพราะไม่ดี ไม่ดีจึงร้อง

มาคิดต่อไปว่า ตอนนั้นเด็กยังช่วยตัวเองไม่ได้ ทุกอย่างขึ้นกับพี่เลี้ยงหรือมารดา

ความหิวเกิดขึ้นก็ยังพูดบอกว่าหิวไม่ได้ หากินเองก็ไม่ได้ กว่าพี่เลี้ยงหรือมารดาจะทราบก็ต้องร้อง

การที่มันหิวจึงร้อง แสดงว่าหิวจัด มันเป็นทุกข์เวทนาจัด ความหิวเป็นความทุกข์ ในเมื่อปวดอุจจาระปัสสาวะจะลุกไปถ่ายไม่ได้ ต้องถ่ายรดตัวเอง ตัวนี้ก็ตัวทุกข์ ทุกข์มาตั้งแต่เด็ก

พอถึงเด็กใหญ่ช่วยตัวเองได้บ้าง ก็มี ความทุกข์ต้องอยู่ภายใต้บังคับบัญชาบ้าง ต้องเรียนหนังสือบ้าง ต้องมีทุกข์เวทนา

ฉบับธรรมทาน

— ธรรมวิโมกข์ —

จากการป่วยไข้ไม่สบายบ้าง ต้องประกอบ
กิจการงานบ้าง

ต้องถูกบังคับบัญชาจากผู้ใหญ่ จะให้
เป็นไปตามใจชอบของตนเองไม่ได้ อารมณ์
ก็เป็นทุกข์

พอถึงความเป็นผู้ใหญ่ พอจะคิดได้
ก็คิดว่าความหิวเป็นทุกข์ อย่างนี้เรียกว่า
นิพัตถทุกข์ ทุกข์เนื่องนิจ มันทุกข์ทุกวัน

ความหิวเราไม่ได้หิววันละหนึ่งเวลา มัน
หิววันละหลายครั้ง วันละหลายเวลา

กินแล้วมันก็อึด อึดแล้วก็หิว หิว
แล้วก็กิน กินแล้วก็อึด อึดแล้วก็หิว

กิจการงานก็ต้องประกอบกิจการงาน
ต่างๆ มีความเหนื่อยยาก

จุดใหญ่ที่สำคัญก็มาจากความหิว
เป็นต้นเหตุ ความหิวเป็นใหญ่

เครื่องแต่งตัว เครื่องประดับ และ
บ้านช่อง เราสร้างไว้มันก็นานพัง

เครื่องแต่งตัวชุดหนึ่งก็หลายวันจึงค่อย
เปลี่ยน แต่ความหิวนี้มันต้องเปลี่ยนจาก
ความหิวเป็นความอึดวันละหลายครั้ง

ก็ชื่อว่าหิวเป็นตัวทุกข์ใหญ่

ต่อมาความปรารถนาไม่ค่อยจะสมหวัง
ก็เป็นอาการของความทุกข์

ความป่วยไข้ไม่สบายก็เป็นอาการของ
ความทุกข์

ความแก่ที่เข้ามาถึงเราก็เป็นอาการของ
ความทุกข์

ความพลัดพรากจากของรักของชอบใจ
เข้ามาถึงก็มีอาการของความทุกข์

ก่อนจะตายมีทุกข์เวทนาอย่างหนัก มัน
หนักที่สุดก็เป็นความทุกข์

เมื่อพิจารณาตามนี้แล้วก็คิดว่าร่างกาย
นี้น่าเบื่อ แล้วสิ่งที่น่าเบื่อต่อไปนั่นก็คือ
ถ้าเรายังไม่สิ้นกิเลสเพียงใด การเวียนว่าย
ตายเกิดในวัฏฏะยังมีอยู่

ถ้าตายจากความเป็นคนแล้วมาเกิด
เป็นคนก็ยังดี แต่ส่วนใหญ่ก็ไปอบายภูมิ
จะไปสวรรค์ไปพรหมก็มีน้อย

ถ้าไปเกิดในอบายภูมิมีนรกเป็นต้น
มันทุกข์หนักกว่านี้

ก็รวมความว่า ถ้าเรายังเวียนว่ายตาย
เกิดอยู่อย่างนี้ เราก็ไม่สิ้นทุกข์

ฉะนั้นการเกิดประเภทนี้เป็นของน่าเบื่อ
อันนี้เป็นนิพพิทาญาณนะ มันจะเบื่อวันละ
นิดวันละหน่อย

บางทีก็เบื่อหนึ่งวัน ไม่เบื่อไปสักสิบ
วัน ก็ช่างปะไร ก็ยังมีความเบื่อ

สมมุติว่าบรรดาท่านพุทธบริษัทเกิดมี
อารมณ์เบื่อขึ้นมา เบื่อจริงๆ ถ้าเบื่อสัก
๒-๓ นาทีเดียวหนึ่งปี

ถ้าปีหนึ่งเบื่อหนึ่งครั้ง หรือสองปีเบื่อ
ครั้ง เบื่อครั้งละสองนาทีเดียวมันเบื่อจริงๆ
ถ้าทำอย่างนี้ได้ผลใหญ่ก็มีแก่ท่านพุทธบริษัท

จะยกตัวอย่างให้ฟังสักท่านหนึ่ง เป็น
พระสูตรเรื่องของ **ท่านจูฬปันถก**

ท่านจุฬปัณณกเป็นน้องชายของท่าน
มหาปันณก ท่านเป็นพระที่มีบุญญาธิการ
มาก

แต่ว่าในตอนต้น กรรมที่เป็นอกุศล
สนอง ก็กลายเป็นคนโง่ไป

เมื่อมาบวชอยู่กับพระพี่ชาย ๔ เดือน
พระพี่ชายให้ท่องคาถาสรรเสริญพระพุทธคุณ
หรืออิติปิ โสฯ บทต้น

๔ เดือนท่านจำไม่ได้เลย

พระพี่ชายเป็นอรหันต์ปฏิสัมภิทาญาณ
พระพี่ชายก็พิจารณาเห็นว่าน้องชาย
ของเรา ถ้าขึ้นอยู่กับเราก็คงเอาดีไม่ได้ เรา
เองก็ไม่สามารถสงเคราะห์น้องชายได้

ความจริงพระอรหันต์ปฏิสัมภิทาญาณ
ท่านทราบว่าผลใหญ่จะมีกับใคร เมื่อไหร่
ที่ไหน ใครจะเป็นผู้ช่วยเหลือ นี่ท่านทราบ

พระปฏิสัมภิทาญาณนี้สำคัญมาก

ท่านก็ทราบว่าคนที่สงเคราะห์น้อง
ชายได้ ก็มีพระพุทธเจ้าองค์เดียว

ในเมื่อพิจารณาอย่างนั้นแล้วท่านก็จับ
น้องชาย

ท่านถือว่าถ้ายังมีความรักมีความเอื้อย
ว่าเป็นพี่เป็นน้องกันอยู่ ความเป็นอรหันต์
จะไม่มี ต้องตัดเอื้อยคือความรักในต้น
ตระกูลเสียก่อน

ท่านก็จับพระจุฬปัณณกให้ออกไปให้พ้น
จากสำนักของท่าน

พระจุฬปัณณกเมื่อพ่อแม่ตายแล้วก็ไม่

มีใคร มีแต่พี่ เมื่อมีพี่ก็เหมือนพี่เป็นพ่อ
ในเมื่อพี่จับก็ไม่ทราบว่าจะไปไหน ก็
ไปลาพระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้าถามว่า เธอจะไปไหน
ท่านบอกว่า พี่ชายจับ อยู่ไม่ได้ ต้อง
ไป

พระพุทธเจ้าก็ถามว่า เธอบวชในสำนัก
ของใคร

พระจุฬปัณณกก็บอกว่า บวชในสำนัก
ของพระองค์พระเจ้าข้า

พระพุทธเจ้าก็ตรัสว่า ถ้าพี่ชายของเธอ
จับ ก็จงมาอยู่กับฉัน

ท่านก็เลยอยู่กับพระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้าจึงให้ฝึกกรรมฐาน โดย
ใช้ผ้าเช็ดหน้าขาวๆ ที่สะอาดมากผืนหนึ่ง
ส่งให้ แล้วบอกว่า

เธอจงเอามือวางเข้า แล้วหงายมือขึ้น
แล้วเอาฝ่านี้ใส่ฝ่ามือ แล้วเอามืออีกมือหนึ่ง
ทับลงไป แล้วคลึงไปคลึงมา แล้วภาวนา
ว่า "ระโฆรณัง ระโฆรณัง"

ให้ภาวนาอย่างนี้เรื่อยๆ ไป

ท่านก็ภาวนาอย่างนี้เรื่อยๆ สักครูเดียว
ก็ลืมตาขึ้นดู ก็เห็นว่าผ้าขาวที่สะอาดมัน
กลายเป็นผ้ามืดดำที่เปื้อนเหลืองโคลนในมือ

ท่านก็พิจารณาว่า ร่างกายของเรา
นี้แค่ขี้มียังสกปรกขนาดนี้ แล้วในร่างกาย
ทั้งหมดไม่สกปรกยิ่งไปกว่านี้หรือ

เพียงเท่านี้บรรดาญาติโยมพุทธบริษัท

ฉบับธรรมทาน

— ธรรมวิโมกข์ —

ท่านตัดกิเลสเป็นสมุทเฉจทปทาน เป็นพระ
อรหันต์ทันที และมีอานุภาพมาก

แล้วพอวันรุ่งขึ้น นางวิสาขาก็นิมนต์
พระพุทธเจ้าพร้อมไปด้วยพระสงฆ์ทั้งหมด
ไปฉันอาหารเพลในบ้าน

พระพุทธเจ้าก็แจ้งพระมหาปณิก ซึ่ง
เป็นพระภิกษุเทศก์ คือเป็นคนนิมนต์พระ

ท่านมหาปณิกก็นิมนต์พระทั้งหมด
เว้นน้องชายคนเดียว ที่นั่งฟังอยู่นี้คิดว่า
พระอรหันต์อดีตใช้ไหม เอาละ..นี่นั่งดำพระ
อรหันต์กันแล้วนี่ ตกนรกนะ ใครนึกดำ

น้องชายไม่นิมนต์ แต่พระอื่นทั้ง ๕๐๐
องค์นิมนต์หมด ทั้งนี้เพราะท่านต้องการ
ประกาศอานุภาพของพระน้องชาย

แต่ความจริงพี่ชายกับน้องชายเมื่อบรรลु
อรหันต์แล้วยังไม่พบกันนะ ท่านอยู่กันคนละ
สำนัก น้องชายอยู่กับพระพุทธเจ้า

ในเมื่อพระไปหมดพร้อมกันถึงบ้านนาง
วิสาขา พระพุทธเจ้าก็บอกว่า วิสาขา พระ
ยังมาไม่หมด

นางวิสาขากลางว่าเพราะอะไร

ท่านบอกว่า มีพระยังหลงที่วิหารองค์
หนึ่ง

นางวิสาขาก็ใช้คนไปนิมนต์ ก็ปรากฏ
ว่าพอไปถึงที่นั่น มีพระอยู่เต็มวิหารเลย รูป
ร่างหน้าตาเหมือนกันหมด

อิตาคนนั้นก็กลับเข้ามาบอกว่า ไม่ใช่
มีพระองค์เดียวแล้ว มีพระเต็มวิหาร ตั้ง

พันองค์

นางวิสาขาก็ทูลถามพระพุทธเจ้าว่า
ทำไมมีพระมาก

พระพุทธเจ้าตรัสว่า มีองค์เดียวชื่อ
จุฬปันถก ให้คนนั้นกลับไปใหม่ ให้กลับ
ไปถามว่า ใครชื่อจุฬปันถก

อิตานั้นก็กลับไป พอไปถึง ก็ถาม
คนต้นก็บอกว่า ฉันจุฬปันถก อีกพันคนก็
จุฬปันถกเหมือนกันหมด

ท่านเห็นถกมากก็อยู่ไม่ได้ ก็เลยกลับ
มาใหม่ เพราะถกเป็นพันถกใช้ไหม ก็กลับ
มาใหม่

พระพุทธเจ้าบอกว่า กลับไปใหม่ ถ้า
คนไหนพูดก่อน จับมือองค์นั้นไว้

ท่านกลับไปใหม่ก็ถามว่า องค์ไหนชื่อ
จุฬปันถกครับ

องค์ต้นบอกฉันชื่อจุฬปันถก อีกพัน
คนก็จุฬปันถกเหมือนกัน

ก็เลยจับมือองค์นั้นไว้ เมื่อจับมือองค์
ต้นไว้ อีกพันองค์ก็หายไป

รวมความเป็นพระที่มีอานุภาพมาก
ตอนนี้ก็พูดถึงว่า ทำไมพระจุฬปันถกตอน
บวชใหม่ๆ จึงเป็นคนโง่

พระพุทธเจ้าก็บอกว่า เพราะกรรมเก่า
ที่เป็นอกุศล คือว่าในชาติก่อนพระจุฬปัน-
ถกเป็นคนฉลาด

เมื่อเวลาบวชพระ ก็มีพระองค์หนึ่ง
ท่านปัญญาทิบ ท่องหนังสือจำไม่ค่อยจะได้

ท่านจุฬปัณณิกก็ไปหัวเราะเยาะท่าน
อานิสสที่หัวเราะเยาะ พระที่จำไม่ค่อย
ได้ ซาติหลังจึงเป็นคนโง่ในตอนต้น
คือว่าในตอนต้นอกุศลให้ผล

แล้วพระก็ถามพระพุทธรเจ้าว่า ทำไม
ท่านจุฬปัณณิกเมื่อเจริญพระกรรมฐานประเดี๋ยว
เดียวจึงเป็นอรหันต์ และมีอานุภาพมาก

พระพุทธรเจ้าก็ตรัสว่า เพราะกรรมเก่า
ที่เขาทำความดี

บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทไ้ความ
ดีความชั่วนี้มันให้ผลกับเราในชาตินี้ทั้ง
สองอย่างนะ ให้ดูตัวอย่างท่านจุฬปัณณิก

พระก็ถามว่าความดีคืออะไร

พระพุทธรเจ้าก็บอกว่า ท่านใช้ศัพท์ว่า
ติกดำบรรพ์ ในสมัยติกดำบรรพ์ที่นานมา
แล้ว ไม่ใช่อดีต กาล

บาลีโดยมาก มักจะขึ้นต้นว่า อดีต
กาล ในอดีตกาล แต่ว่าบทนี้ขึ้นต้นว่าติก
ดำบรรพ์

เมื่อติกดำบรรพ์นานมาแล้ว มีพระราชา
องค์หนึ่งครองประเทศ วันหนึ่งทรงเสด็จ
เลียบพระนคร

เวลานั้นเป็นฤดูร้อน เหนือก็โหล คือ
ขณะที่นั่งแคร่ที่เขาหามไปเลียบพระนคร

เมื่อเหนือโหลก็นำผ้าเช็ดหน้าชาวๆ มา
เช็ดตัว เช็ดไปเช็ดมา เช็ดมาเช็ดไป เอา
ผ้ามาดูปรากฏว่าผ้าเปื้อนเหงื่อมันก็ดำ มี
ความสกปรก

ท่านก็นึกว่าร่างกายของเราสกปรก
ขนาดนี้เชียวหรือ

ความจริงร่างกายไม่ใช่สภาพสะอาด
มันเป็นของสกปรก เป็นของน่าเกลียด ไม่
น่าจะเมตตาร่างกายเลย

แต่ความรู้สึกนี้บรรดาท่านพุทธบริษัท
ท่านจุฬปัณณิกคิดเพียงเท่านั้นนะ

วันหลังต่อมาทั้งชาติก็ไม่ได้คิดอีก แล้ว
ก็ต่อมาอีกหลายสิบชาติก็ไม่ได้คิดอีก

ท่านคิดนิดเดียวเวลานั้นเท่านั้น รวม
เวลาแล้วสักสองนาที่จะได้หรือเปล่าก็ไม่
ทราบ

แต่พอมาในชาติสุดท้ายที่มีบารมีเต็ม
ท่านจุฬปัณณิกก็มาบรรลुพระอรหันต์ด้วย
กรรมฐานกองนี้กองเดียวกัน คือใช้ผ้าเช็ด
หน้ามาคลึงเหมือนกับเช็ดตัว

เมื่อเห็นผ้าสกปรกก็เกิดนิพพิทาญาณ
มีความเบื่อหน่ายเกิดขึ้น ต่อมาก็ได้สังขารุ
เปกขญาณ คือวางเฉยในร่างกาย เป็นพระ
อรหันต์

ก็รวมความว่าวันนี้มาศึกษากันเรื่อง
นิพพิทาญาณ ก็ดูตัวอย่างท่านจุฬปัณณิก

ท่านจุฬปัณณิกท่านรู้สึกร่างกายของ
เรานั้นน่าเกลียดและสกปรกเพียงแต่เวลา
ประเดี๋ยวเดียว

ท่านนั่งคานหามไป แล้วก็เอาผ้าเช็ด
หน้ามาเช็ดตัว นึกตาม เห็นผ้าสกปรก

ท่านก็มองดูผ้า คิดว่าร่างกายสกปรก

ฉบับธรรมทาน

— ธรรมวิโมกข์ —

ขนาดนี้เขียวหรือ มีความรู้สึกรังเกียจร่างกาย

แต่ความเป็นพระราชาก็รังเกียจไม่ได้ นานต่อไปก็ลืมความรังเกียจ ลืมทั้งชาติไม่เคยนึกถึง

แล้วต่อมาอีกหลายสิบชาติก็ไม่ได้นึกถึง แต่ผลของความดีที่มีอานิสงส์นี้มาสนองในชาติสุดท้าย

ถ้าบรรดาญาติโยมพุทธบริษัททั้งหลาย พิจารณาร่างกายให้เกิดเป็นนิพพิทาญาณ

คำว่านิพพิทาญาณคือให้เบื่อร่างกาย นิพพิทา แปลว่า เบื่อ

คือมีความเบื่อในร่างกาย จะเบื่อวันละหนึ่งนาที่ หรือเจ็ดวันเบื่อครั้งก็ได้ ถ้าเจ็ดวันมันเกินไปก็หนึ่งเดือนเบื่อสักหน่อยหนึ่งก็ได้ ไหวไหม

เบื่อหรือไม่เบื่อ ต้องนั่งดูว่าส่วนไหนมันน่าเบื่อ ก็คิดว่าถ้าความทิวเกิดขึ้น ถ้าบังเอิญมันนึกได้คิดว่า

ร่างกายนี้มันน่าเบื่อจริงนะ กินไม่รู้จุกจบ กินเท่าไรก็ไม่อิ่มจริง กินประเดี๋ยวอิ่ม ประเดี๋ยวก็ทิวใหม่ มันก็น่าเบื่อ

ถ้าประกอบกิจการงานมันต้องรีบไปทำงาน เราจะพักผ่อนให้สบายก็ต้องรีบไปพักไม่ได้

ก็คิดว่าถ้าเราไม่มีร่างกาย เราก็ไม่ต้องทำงานเหน็ดเหนื่อย ไม่ต้องรีบไปอย่างนี้ มันน่าเบื่อ ที่เราจะพักผ่อนมันก็ไม่ได้

จำเป็นต้องทำงาน หาจุดเบื่อ

ถ้าอาการป่วยไข้ไม่สบายนิดหน่อยเกิดขึ้น ก็คิดว่าร่างกายนี้ถ้าเราไม่มีร่างกายการป่วยก็ไม่มี

เมื่อมีร่างกายมันป่วยอย่างนี้ ร่างกายมันก็น่าเบื่อ

รวมความว่าหาจุดใดจุดหนึ่งคิดทบทวนก่อนหลับก็ได้ คิดทบทวนดูว่าวันนี้มีอะไรบ้างในส่วนของร่างกายเราน่าเบื่อ

แล้วก็ตัดสินใจว่าเราควรจะมีมัน แล้วตั้งใจต่อไปว่า ร่างกายที่น่าเบื่ออย่างนี้ ต่อไปจะไม่มีสำหรับเราอีก

เราจะไม่มีการเกิดเป็นมนุษย์ เป็นเทวดา หรือพรหม เราต้องการจุดเดียวคือนิพพาน คิดทบทวนแบบนี้ จะฝึกไว้เป็นแบบฉบับก็ได้นะ ถ้าเอาไว้คิดพิจารณาเวลาเจริญพระกรรมฐานก็ต้องสังเกตให้ได้

ถ้าคิดไปคิดมา คิดมาคิดไป ถ้าจิตเริ่มฟุ้งซ่านก็เลิกคิด แล้วเริ่มจับลมหายใจเข้าออกใหม่

หายใจเข้ารู้ หายใจออกรู้ แล้วภาวนาไปด้วย

ขณะที่รู้ลมเข้า รู้ลมออก รู้คำภาวนา เวลานั้นจิตเป็นสมาธิ

พอจิตเป็นสุขเริ่มพิจารณาใหม่ หรือบางท่านบางที่เขากำหนดแบบนี้นะ แต่ละคนทำไม่เหมือนกัน

บางท่านใช้สมถะขึ้นต้น คือทำสมาธิก่อน

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

บางท่านใช้วิปัสสนาญาณขึ้นต้น
พวกที่ใช้วิปัสสนาญาณขึ้นต้น เมื่อ
เขาสมาทานศีลแล้ว นั่งเรียบร้อยหรือนอน
ก็ตาม นั่งนอนยืนเดินเหมือนกัน ไม่ต้อง
เลือก

เขาใคร่ครวญพิจารณาร่างกายก่อน
ตามที่เราจะเห็นชอบ เมื่อพิจารณาไปๆ จิต
จะรวมตัวที่ละน้อย ถ้านอนนะ ถ้านอน
จะได้ผลมาก

เมื่อรวมตัวที่ละน้อย ในที่สุดจิตเริ่ม
เป็นสมาธิมากขึ้นขณะพิจารณา

เมื่อจิตเข้าถึงฌานมันจะตัดหลักทันที
อันนี้มีประโยชน์มาก

ถ้าหลักในขณะนั้นเป็นกำลังฌาน หลับ
ก็ชั่วโม่งเขาถือว่าทรงฌานหรือวิปัสสนาญาณ
ข้อนั้นจนกว่าจะตื่น

มีประโยชน์เยอะนะ หากินทางชี้เกียจ
นี้สะดวกและบรรลุล่วง

นั่งบ้าง นอนบ้าง ตัวฉันเองฉันก็ใช้
นอนเป็นพื้นฐานเหมือนกัน ไม่ใช่ว่านอน

เมื่อแก่นะ หนุ่มก็นอนนะ ทั้งนั่งทั้งนอน
นั่งๆ นอนๆ

เพราะว่ากลางวันเรามีกงานทำ ถ้ากลาง
คืนนั่งเครียดมันก็ฝืนเกินไป อย่าให้ฝืน

ถ้านั่งรู้สึกฝืนจงนอน ถ้านั่งเราอยาก
จะนั่งท่าไหน ท่านั่งแบบนี้ไม่สบาย คือ
นั่งขัดสมาธิไม่สบายก็นั่งพับเพียบ ถ้านั่ง
พับเพียบไม่สบายก็นั่งเก้าอี้ นั่งยืดขาก็ตาม
ใจชอบ คือนั่งให้มันสบายอย่าฝืน

ถ้านั่งไม่สบายก็นอน นอนไม่ชอบก็ยืน
ยืนไม่ชอบก็เดิน ถ้าเดินเขาเรียกจงกรม

รวมความว่าทำได้ทั้ง ๔ อิริยาบถนะ
นิพพิทาญาณนี้เป็นอารมณ์ของพระ
อนาคามีนะ

แต่ว่าอย่าเพ่งเป็นกันนะ เดี่ยวต้อง
ทำหนังสือหย่าร้างกันเป็นแถวๆ เดี่ยวพระ
จะถูกปิ่นนะสิ ไปยุผิวเมียเขาแตกกัน ไม่
ไหว ไม่น่าสอน

ต่อไปนี้ก็ขอให้ทุกคนตั้งใจสมาทานศีล
และสมาทานกรรมฐาน **สวัสดี.**

มา มโท ภรตฺตสภ.

สพฺพํ ปรวสํ ทุกฺขํ.

สงฺเกยฺย สงฺกิตฺตพฺพานิ.

สาธุ ธมฺมรฺุจี ราชา.

ปคฺคณฺเห ปคฺคหารทํ.

ผู้มีภาระปกครองรัฐ จงอย่าได้ประมาทเลย.

การอยู่ในอำนาจของผู้อื่น เป็นทุกข์ทั้งสิ้น.

พึงระแวง สิ่งที่ควรระแวง.

ผู้ปกครองชอบธรรมจึงจะดี.

พึงยกย่องคนที่ควรยกย่อง.

สพฺพํ รมฺหฺจํ สุขํ เสติ ราชา เจ โหติ ธมฺมิโก.

ถ้าผู้ปกครองทรงธรรม ประเทศชาติก็เป็นสุข.

ฉบับธรรมทาน

— ธรรมวิโมกข์ —

ข้อคิดจากธรรมะ

"การเจริญวิปัสสนาญาณ ถ้าไม่มีสมาธิคุณ อารมณ์ไม่ทรงตัว วิปัสสนาญาณก็ไม่เกิดผล ก็รวมความแล้วสมณะที่ดี วิปัสสนาญาณที่ดี ต้องใช้ร่วมกัน แต่การใช้ร่วมกัน ใช้เฉพาะ ๒ อย่างไม่ได้ ต้องมีศีลด้วย การเจริญพระกรรมฐานต้องมีทั้งศีล สมาธิ ปัญญา"

"ความหิวเป็นทุกข์ อย่างนี้เรียกว่า **นิพัตถทุกข์** ทุกข์เนื่องนิจ มันทุกข์ทุกวัน ความหิวเราไม่ได้หิววันละหนึ่งเวลา มันหิววันละหลายครั้ง วันละหลายเวลา กินแล้วมันก็อึด อึดแล้วก็หิว หิวแล้วก็กิน กินแล้วก็อึด อึดแล้วก็หิว กิจการงานก็ต้องประกอบกิจการงานต่างๆ มีความเหนื่อยยาก จุดใหญ่ที่สำคัญก็มาจากความหิวเป็นต้นเหตุ ความหิวเป็นใหญ่"

"ความปรารถนาไม่ค่อยจะสมหวังก็เป็นอาการของความทุกข์ ความป่วยไข้ไม่สบายก็เป็นอาการของความทุกข์ ความแก่ที่เข้ามาถึงเราก็เป็นอาการของความทุกข์ ความพลัดพรากจากของรักของชอบใจเข้ามาถึงก็มีอาการของความทุกข์ ก่อนจะตายมีทุกข์เวทนาอย่างหนัก มันหนักที่สุดก็เป็นความทุกข์ เมื่อพิจารณาตามนี้แล้ว ก็คิดว่าร่างกายนี้น่าเบื่อ แล้วสิ่งที่น่าเบื่อต่อไปนั่นก็คือ ถ้าเรายังไม่สิ้นกิเลสเพียงใด การเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะยังมีอยู่"

"ร่างกายนี้น่าเบื่อจริงนะ กินไม่รู้จุกจบ กินเท่าไรก็ไม่อึดจริง กินประเดี๋ยวอึดประเดี๋ยวก็หิวใหม่ มันก็น่าเบื่อ ถ้าประกอบกิจการงานมันต้องรีบไปทำงาน เราจะทำอะไรให้สบายก็ต้องรีบไป พักไม่ได้ ก็คิดว่าถ้าเราไม่มีร่างกาย เราก็ไม่ต้องทำงานเหน็ดเหนื่อย ไม่ต้องรีบไปอย่างนี้ มันน่าเบื่อ ที่เราจะพักผ่อนมันก็ไม่ได้จำเป็นต้องทำงาน หาจุดเบื่อ ถ้าอาการป่วยไข้ไม่สบายนิดหน่อยเกิดขึ้น ก็คิดว่าร่างกายนี้ถ้าเราไม่มีร่างกาย การป่วยก็ไม่มี เมื่อมีร่างกายมันป่วยอย่างนี้ ร่างกายมันก็น่าเบื่อ"

"คิดทบทวนดูว่า วันนี้มีอะไรบ้างในส่วนของเราที่ร่างกายเราน่าเบื่อ แล้วก็ตัดสินใจว่าเราควรจะทำอะไร แล้วตั้งใจต่อไปว่า ร่างกายที่น่าเบื่ออย่างนี้ ต่อไปจะไม่มีสำหรับเราอีก เราจะไม่มีอาการเกิดเป็นมนุษย์ เป็นเทวดาหรือพรหม เราต้องการจุดเดียวคือนิพพาน"

คำสอนที่สายลม

ปี ๒๕๓๑

ตอนที่ ๔

(๒ เม.ย. ๓๑)

โดย..หลวงพ่อพระราชพรหมยาน

พิธีจันท์อักษร : กชกร ใบไม้

ญาติโยมทั้งหลาย ต่อไปก็เป็นวาระที่จะรับคำแนะนำในการเจริญพระกรรมฐาน การแนะนำในการเจริญพระกรรมฐานวันนี้ก็เป็นมหาสติปัฏฐานสูตร เป็นบรรพที่ ๔ เรียกว่า **ปฏิกูลบรรพ**

ปฏิกูลเขาแปลว่าสกปรก

จะเป็นบรรพที่พูดถึงความสกปรก ท่านจำแนกอาการ ๓๒ ไว้ คือ เกสา โลมา นขา ทันตา ตะโจ เป็นต้น

ซึ่งได้แก่ ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง เนื้อ ตับ ไต ไข้ ปอด ถ้าพรรณากันจริงๆ มันถึง ๓๒ อย่าง ไปๆ มาๆ ญาติโยมที่ฟังก็ลืบลืมหมด

ก็รวมความว่าร่างกายทั้งร่างกายมันเต็มไปด้วยความสกปรกโสโครก เมื่อคิดแบบนั้นนะ คิดตามความเป็นจริง แล้วก็ไม่วุ่นใจในร่างกาย

ตอนนี้ขอพักไว้ก่อน เพราะว่าวันนี้ก็ดี วันที่สองก็ดี วันที่สามก็ดี วันที่สี่ก็ดี ทั้งสามคืนนี้เป็นเรื่องของกายานุปัสสนา มหาสติปัฏฐานสูตร เรื่องของทางกาย

โดยเฉพาะอย่างยิ่งทั้งสามคืนนี้เป็นพื้นฐานขั้นต้นของพระอนาคามีและพระอรหันต์

คนที่จะเป็นพระอนาคามีได้ก็ดี เป็นพระอรหันต์ก็ตาม ต้องคล่องใน ๓ กองนี้ ถ้า ๓ กองนี้ไม่มีการคล่องตัวจะเป็นพระอนาคามีไม่ได้

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเจริญกรรมฐานเฉพาะมหาสติปัฏฐานสูตร พระพุทธเจ้าบอกว่าให้ปฏิบัติหวังผลสองอย่าง คือ

๑. พระอนาคามี
๒. พระอรหันต์

ฉบับธรรมทาน

— ธรรมวิโมกข์ —

ท่านแนะนำตอนท้ายพระบาลีว่า ให้
หวังผลเดือนแรก ปฏิบัติหนึ่งเดือนแรกหวัง
ผลเป็นพระอนาคามีหรือพระอรหันต์

ถ้าเดือนที่หนึ่งไม่ได้ก็หวังเดือนที่สอง
ถ้าเดือนที่สองไม่ได้ก็หวังเดือนที่สาม สรุป
แล้วไม่เกิน ๗ ปี

ถ้าถามว่าปฏิบัติมหาสติปัฏฐานสูตร
ทั้ง ๔ บรรพใช่ไหม คือกายานุปัสสนา
เวทนานุปัสสนา จิตตานุปัสสนา ธรรมา-
นุปัสสนา

ก็ต้องตอบว่าไม่ใช่ คือเฉพาะบรรพ
ใดบรรพหนึ่งเท่านั้น กายานุปัสสนาก็ได้ จิต
ตานุปัสสนาก็ได้ อย่างใดอย่างหนึ่ง เฉพาะ
กายานุปัสสนาก็ตาม เฉพาะบรรพเฉพาะจุด
อย่างวันนี้คือปฏิกุลบรรพ

เฉพาะปฏิกุลบรรพนี้ ก็สามารถทำ
บุคคลให้เป็นพระอนาคามี เป็นพระอรหันต์
ได้ บรรพใดบรรพหนึ่ง

แต่ว่าการปฏิบัติเพื่อความเป็นพระ
อนาคามีหรือพระอรหันต์ ก็หนักใจอยู่นิด
หนึ่ง ก็ขอให้บรรดาท่านพุทธบริษัทถือ
อารมณ์ง่ายๆ ไว้ก่อน

อันดับแรกให้ใคร่ครวญถึงมหาสติ
ปัฏฐานสูตร

แล้วก็ใคร่ครวญสังโยชน์ ๓ เสียก่อน
ตอนนี้ขอให้เป็นทุน

ถ้าสามารถละสังโยชน์ ๓ ได้ ซึ่ง
สังโยชน์ ๓ นี้จะได้ ๔ ขั้น คือ

๑. สัตตักขัตตุง

๒. โกลังโกละ

๓. เอกพิชี

๔. พระสกิทาคามี

คำว่า สัตตักขัตตุงนี้อารมณ์หายามาก
ต้องอยู่อีก ๗ ชาติจึงเป็นพระอรหันต์

โกลังโกละ อารมณ์ละเอียดเข้าไปหน่อย
อยู่อีก ๓ ชาติจะเป็นพระอรหันต์

เอกพิชีกับพระสกิทาคามีอีกชาติเดียว
เป็นพระอรหันต์

ถึงแม้ว่าท่านทั้งหลายจะทรงอารมณ์
หายากก็ตามก็ถือว่ามีประโยชน์

เพราะว่าขึ้นชื่อว่าบาปกรรมทั้งหมดที่
เราทำมาแล้วแต่ชาติก่อนก็ดี ชาตินี้ก็ดี ถ้า
สามารถตัดสังโยชน์ ๓ ได้แม้แต่อย่างหายา
บาปอกุศลทั้งหมดไม่สามารถจะให้ผลได้

เพราะโอกาสที่จะเป็นสัตว์นรก เป็น
เปรต เป็นอสุรกาย เป็นสัตว์เดรัจฉาน ไม่
มีสำหรับเราอีก จะวนไปวนมา อย่างน้อย
ก็เป็นมนุษย์ เป็นเทวดาหรือพรหม ในที่
สุดก็ไปนิพพาน

สังโยชน์ แปลว่ากิเลสเป็นเครื่องร้อย
รัด ๓ อย่างขั้นต้นคือ

๑. สักกายทิฏฐิ

๒. วิจิกิจฉา

๓. สีลัพพตปรามาส

สักกายทิฏฐิ คือ มีความรู้สึกร่าง
กายเป็นเรา เป็นของเรา เรามีในร่างกาย

ร่างกายมีในเรา อันนี้อย่างละเอียด

ถ้าอย่างหยาบไปนิดหนึ่งก็เห็นว่า

ร่างกายสวดสดงดงาม

ถ้าหยาบกว่านั้นอีกหน่อยหนึ่งก็เห็นว่า
ร่างกายไม่รู้จักตาย

ถ้าอย่างหยาบที่สุดก็มีความรู้สึกที่
ร่างกายนี้มันต้องตาย ยิ่งไงๆ เราก็ตาย
แน่ ก่อนจะตายเราก็มองประมาทในการทำ
ความดี

ขอยอมรับนับถือพระพุทธเจ้า พระธรรม
พระอริยสงฆ์ ทรงศีลให้บริสุทธิ์ จิตหวัง
นิพพาน อย่างนี้ชื่อว่าสามารถตัดสังโยชน์
๓ เบื้องต้นได้

เพียงแค่นี้เป็นทุนสำคัญที่บรรดาท่าน
พุทธบริษัทจะไม่ลงอบายภูมิต่อไป

ขออย่าอีกครั้งหนึ่งคือ สังโยชน์ ๓ ขึ้น
แรกคือ

๑. ทำความรู้สึกว่าเราเกิดแล้วต้องตาย
๒. ก่อนจะตายไม่ประมาทในชีวิต ยึด
พระพุทธเจ้า พระธรรม พระอริยสงฆ์ เป็น
ที่พึ่ง มีความเคารพจริง เพื่อกันอบายภูมิ
๓. ยกกำแพงกันอบายภูมิ คือมีศีล
๕ หรือกรรมบถ ๑๐ บริสุทธิ์ จิตตั้งไว้
เฉพาะพระนิพพานจุดเดียว

ทั้งสามข้อนี้ขอบรรดาท่านพุทธบริษัท
ยึดถือเป็นกำลังใจไว้ก่อน เพราะวามหาสติ
ปัญญาจุดนี้หรือทั้งหมดก็ตาม ท่านให้หวัง
พระอนาคามีและพระอรหัตผล

วันนี้ก็จะขอขึ้นต้นปฏิญญาบรรพ เป็น
บรรพที่ ๔

คำว่าปฏิญญาหมายถึงความสกปรก
ท่านให้พิจารณาอาการ ๓๒ ซึ่งมี ผม
ขน เล็บ ฟัน หนัง เนื้อ ดับ ไต ไล่
ปอด เป็นต้น

สรุปง่าย ๆ ในฐานะนักปฏิบัติให้ถือว่า
ร่างกายเต็มไปด้วยความสกปรกโสโครก

ไม่ต้องไล่เบียดตรงไหนว่า ผมสกปรก
ฟันสกปรก หนังสกปรก เนื้อสกปรก
รวมความว่าทั้งร่างกายไม่มีอะไรสะอาด
มันมีแต่ความสกปรกโสโครก ค่อยๆ คิด
กรรมฐานกองนี้บรรลุลยาก

เพราะสามารถทำกรรมฐานเข้าถึงขั้นที่
สุดได้ยากหน่อย แต่ก็ไม่ง่ายมากสำหรับ
คนที่มีบาปมีเต็ม

ยากหน่อยสำหรับคนที่มีบาปมีปานกลาง
ยากหนักที่สุดสำหรับคนที่มีบาปมีต่ำ

แต่ว่าการตัดนี้จะตัดให้เร็วๆ มันก็เป็น
ของแสนยาก ต้องค่อยๆ พิจารณา

ตามที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า ทุกสิ่ง
ทุกอย่างในร่างกายมันสกปรก

ขั้นแรกท่านบอกว่า เกสา คือ ผม
สกปรก โลมา ขนก็สกปรก หนังก็สกปรก
เนื้อก็สกปรก ฟันก็สกปรก

แล้วท่านไล่เบียดไปหมด อาการ ๓๒
สกปรกหมด เราก็คิดตามว่า ร่างกายทั้ง
ร่างกายมีความสกปรกจริงไหม

ฉบับธรรมทาน

— ธรรมวิโมกข์ —

อย่างสิ่งที่มีความเนาไม่มี ที่ไม่เน่า
เน่า ผมนี้ไม่เน่า ขนไม่เน่า เล็บไม่เน่า
แต่ทำไมของไม่เน่า พระพุทธเจ้าจึง
กล่าวว่าสกปรก

ก็ลองคิดว่า ผมที่อยู่บนศีรษะ มัน
อยู่ ๒ แห่ง อยู่บนศีรษะด้วย อยู่บนหัว
ด้วย อันเดียวกันไหม ที่เดียวกันหรือ เห็น
เขียนไม่เหมือนกันนี่

ผมอยู่บนศีรษะเป็นของสูง ปกติก็ไม่
เปื้อนโคลน ไม่เปื้อนอะไรทั้งหมด ทำไม
จึงว่าสกปรก

เราก็ต้องพิสูจน์ตามคำที่พระพุทธเจ้า
ตรัส ผมทั้งหมดของเราลองไม่สระไม่ล้าง
ไม่ชำระล้างสัก ๗ วัน อย่างนี้กลืนเหนียว
น้ำมันจันทร์ กลืนดีกว่าน้ำมันจันทร์

น้ำมันจันทร์ต้องไปสูดใกล้ๆ จึงหอม
อันนี้อยู่ไกลยังเหม็นเลย เก่งกว่าน้ำมันจันทร์
ใช่ไหม

รวมความว่าผมเป็นของที่ไม่เน่า ก็ยัง
สกปรก

ที่นี้ต่อไป ขนกับเล็บ ก็สกปรกเหมือน
กัน

รวมความว่าร่างกายของคนก็ดี ร่าง
กายของสัตว์ก็ดี ไม่มีส่วนไหนที่สะอาดจริง
ของที่สะอาดจริงๆ จะต้องไม่เสียหาย ไม่
มีการสกปรกโสโครก

รวมความว่าเราก็พิจารณาร่างกายตาม
ความเป็นจริงตามที่พระพุทธเจ้าสอนว่า

ร่างกายเต็มไปด้วยความสกปรกโสโครก
ส่วนไหนบ้างที่สกปรก มองดูที่มันไม่สกปรก
ก็หาไม่ได้

อุจจาระที่ถ่ายออกมาแล้วเรารังเกียจ
ความจริงอุจจาระมาจากอาหารที่เราชอบ

อาหารที่จะบริโภคเราเลือกแล้วเลือกอีก
ที่เราชอบจึงกิน

แต่ว่าในเมื่อเป็นกาก ถ่ายมาแล้วเรา
ก็รังเกียจ ก็แสดงว่าในกายนี้เต็มไปด้วย
ความสกปรกโสโครก

สำหรับน้ำลายก็ดี เสมหะก็ตาม น้ำลาย
นี้ปกติเรากลิ่นเข้าไปอยู่ปาก กลืนได้ แต่
ว่าพอขับมาข้างนอกไม่สามารถจะหยิบ
หรือกลืนเข้าไปใหม่ได้ คือไม่อยากหยิบ

ก็รวมความว่า น้ำลายมันมาจากไหน
มาร่างกายภายใน แค่น้ำลายที่ผ่าน
อวัยวะต่างๆ ออกมาเรายังรังเกียจ แล้ว
อวัยวะต่างๆ ก็ต้องสกปรกเช่นเดียวกัน

ในเมื่อพระพุทธเจ้าทรงแนะนำให้ทุก
คนเห็นว่าร่างกายเต็มไปด้วยความสกปรก
โสโครก ค่อยๆ คิดนะ

อันนี้ถ้ากรรมฐาน ๔๐ เขาเรียกว่า
กายคตานุสสติ ในมหาสติปัฏฐานเรียกว่า
ปฏิกลบรรพ แต่เหมือนกัน

ปฏิกลบรรพก็ดี กายคตานุสสติก็ดี
ท่านให้พิจารณาส່วนต่างๆ ของร่างกายทั้ง
หมดว่าเต็มไปด้วยความสกปรกโสโครก
ค่อยๆ คิด

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

ที่พระพุทธเจ้าตรัสเรื่องนี้ แล้วก็มีพระทั้งหลาย ๖๐ องค์กว่า พิจารณาแล้วเกิด การเบื่อหน่ายร่างกาย

เบื่อหน่ายนี้เขาเรียกนิพพิทาญาณ เป็น อารมณ์ของพระอนาคามี

เบื่อหน่ายแล้วก็ไม่พอ ในที่สุดก็ฆ่า ตัวเองตายบ้าง จ้างคนอื่นฆ่าบ้าง เพราะ มีความรังเกียจในร่างกาย

ต่อมาพระพุทธเจ้าออกมาจากถ้ำ จึง ตรัสใหม่ เทศน์อานาปานุสสติกรรมฐาน แล้ว ท่านทรงแนะนำว่า เมื่อกระจายออกแล้วจง รวมเข้า

คำว่ากระจายออก นั้นหมายความว่า ร่างกายทั้งร่างกายมีอาการ ๓๒ อย่าง เป็น ขึ้นเป็นอัน

คำว่ารวมเข้า ก็หมายความว่า ถ้าร่างกายยังไม่ฟังตามสภาพของมันก็ถนอมไว้ก่อน

ถ้ามันหิวก็กิน มันร้อนก็หาเครื่องเย็น ให้ มันหนาวก็หาเครื่องอุ่นให้ อย่าพึ่งทำลาย มัน

การพิจารณาร่างกายต้องค่อยๆ คิด ตามแบบวิสุทธิมรรคท่านบอกให้พิจารณา ครั้งละ ๕ อย่าง อย่าง ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง เป็นต้น

แต่ความจริงการปฏิบัติของบรรดาท่าน พุทธบริษัทไม่ต้องการทั้ง ๕ ว่าทีเดียวหมด เลยดีกว่า

ก็ดูร่างกายทุกส่วนของคน ส่วนไหน

บ้างที่สะอาด น้ำเลือด น้ำเหลือง น้ำหนอง ที่มีภายในร่างกาย สะอาดหรือสกปรก

เราต้องการเลือด ถ้าเลือดดีร่างกาย ก็ผ่องใส ถ้าเลือดไม่ดีร่างกายก็ทรุดโทรม

ต่อมาพอเลือดไหลออกมาเราก็รังเกียจ ไม่อยากจะแตะเลือด ทั้งที่เลือดเป็นของ เราเอง ของในร่างกายเป็นสิ่งที่เราชอบ เรา ก็ไม่ต้องการ แสดงว่ามันสกปรก

น้ำเหลือง น้ำหนองก็เหมือนกัน เป็น ของในร่างกายของเรา ถ้ามันไหลออกมาเรา ก็มีความรังเกียจ

รวมความว่าร่างกายทั้งร่างกายเป็นของ ที่น่ารังเกียจที่สุด ต้องค่อยๆ คิดนะ อัน นี้มันได้ผลจริงๆ ยาก แต่ว่าถ้าค่อยๆ คิด ไปผลก็จะเกิด

ถ้าผลเกิด อันดับแรกเราก็เป็นพระ อนาคามี

ถ้าขั้นสุดท้าย เป็นสังขารุเปกขาญาณ ก็เป็นพระอรหันต์

อันนี้เป็นจุดแรก ถ้าเราพิจารณาว่า ร่างกายเต็มไปด้วยความสกปรกโสโครก คือ เป็นกายคตานุสสติกับอสุภกรรมฐานร่วมกัน เป็นสมถภาวนา ขอแนะนำไว้อย่างนี้ นะ

ต่อไปพระพุทธเจ้าทรงแนะนำกรรมฐาน บทเดียวกัน หลังจากพิจารณาแบบนี้แล้ว ให้พิจารณากายภายในหรือกายภายนอก

กายภายในก็ได้แก่ร่างกายของเราเอง

กายภายนอกก็ได้แก่ร่างกายของคนอื่น

ฉบับธรรมทาน

— ธรรมวิโมกข์ —

ร่างกายของเราเต็มไปด้วยความสกปรก
โสโครกเพียงใด ร่างกายของคนอื่นก็เต็ม
ไปด้วยความสกปรกโสโครกเพียงนั้น

ค่อยๆ คิด ค่อยๆ เห็น จะทำปุบ
ปับแล้วได้ ไม่ได้แน่

เมื่อคิดไป ใคร่ครวญไป ต่อไปเมื่อ
ปัญญาเกิดขึ้น บารมีเพิ่มขึ้น ต่อไป
นิพพิทาญาณก็เกิด

นิพพิทาญาณ แปลว่า ความเบื่อหน่าย
ความเบื่อหน่ายในร่างกายก็เกิด ใน
เมื่อความเบื่อหน่ายเกิดขึ้นมาจริงๆ มันมี
การทรงตัว

ความเบื่อหน่ายตอนนี้เป็นวิปัสสนาญาณ
เห็นว่าสกปรก เราก็เริ่มรังเกียจ รังเกียจ
ในสิ่งที่สกปรก นี่เริ่มเป็นวิปัสสนาญาณ
ต่อไปจนกระทั่งเบื่อจริงๆ

เมื่อเบื่อจริงๆ แล้วจิตก็ทรงตัว

เมื่อจิตทรงตัวในนิพพิทาญาณ ตอน
นั้นอะไรเกิดขึ้น สิ่งที่จะเกิดขึ้นกับเราก็มี
๒ อย่าง คือ

๑. ระวังความโกรธ ความโกรธจะไม่
เกิดในความรู้สึกของเรา โกรธจริงๆ นะ
ไม่ใช่โกรธหลอกๆ นะ

โกรธหลอกๆ ที่แกล้งโกรธนี้ประเภท
หนึ่ง ต้องทำเป็นโกรธนี้ประเภทหนึ่ง มัน
โกรธจริงๆ ไม่มี

๒. ความรู้สึกในเพศจะไม่มีกับเรา มัน
ไม่มีทั้งอารมณ์ที่ประจักษ์หน้ากันและอารมณ์

สังัด จะไม่มีความรู้สึกในเพศตรงกันข้าม
อย่างนี้ก็ถือว่านิพพิทาญาณเต็มอัตรา

พอนิพพิทาญาณเต็มอัตรา ต่อไปพระ
พุทธเจ้าก็ทรงแนะนำในบรรพเดียวกันตอน
ท้ายว่า

เธอทั้งหลายจงเห็นความเกิดขึ้นและ
ความเสื่อมไปของร่างกาย นอกจากมันจะมี
ความสกปรกโสโครกแล้ว มันยังเสื่อมไป
ด้วย

อันดับแรกมีการเกิดขึ้นในเบื้องต้น แล้ว
มีการเสื่อมไปในท่ามกลาง มีการสลายตัว
ในที่สุด

ท่านบอกว่า ร่างกายภายใน คือร่าง
กายของเราที่ดี ร่างกายภายนอกคือร่างกาย
คนอื่นที่ดี มีสภาพเหมือนกัน นอกจาก
สกปรกมันก็เสื่อมทุกวัน

ถ้ามนุษย์เราเรียกว่าแก่ทุกวัน

ในที่สุดก็สลายตัวคือตาย

รวมความว่าร่างกายนี้ นอกจากสกปรก
และเป็นที่น่ารังเกียจแล้ว ต่อไปมันจะเสื่อม

ความเสื่อมนี้เราก็ไม่ชอบ เราไม่ต้อง

การความเสื่อม แต่ร่างกายมันก็เสื่อม

ร่างกายมันทำสิ่งที่เราไม่ชอบใจ

ในที่สุดร่างกายก็ตาย ความตายเรา
ก็ไม่ชอบเหมือนกัน แต่มันก็ตาย

รวมความว่าร่างกายประเภทนี้ไม่ควร
มีสำหรับเราต่อไปอีก แต่ไม่ใช่ฆ่าตัวตาย
นะ ให้ถือว่าถ้าร่างกายนี้พังเมื่อไหร่ เรา

ไม่ต้องการมันอีก

ข้อสุดท้ายที่พระพุทธเจ้าตรัสคือ เธอทั้งหลายจงไม่ยึดถือร่างกายภายใน แล้วก็ไม่ยึดถือร่างกายภายนอก

นั่นก็หมายความว่า กายของเราก็ดี กายคนอื่นก็ดี เราไม่ต้องการมันอีก

เมื่อความเบื่อหน่ายเกิดจาก

๑. ความสกปรกของร่างกาย นี่เป็นสมถภาวนา

๒. เห็นความเสื่อมของร่างกาย ร่างกายเราก็เสื่อม ร่างกายคนอื่นก็เสื่อม ตัวนี้เป็นวิปัสสนาภาวนา ความจริงมันอยู่ด้วยกันนะ

ในเมื่อเบื่อหน่ายในความเสื่อม ในที่สุดมันก็ตาย ร่างกายเลวๆ อย่างนี้เราถือว่าเราไม่ต้องการในมัน

ขั้นสุดท้ายท่านบอก จงไม่มีความต้องการหรือสนใจในร่างกายภายใน คือร่างกายของเราเอง

ไม่สนใจในร่างกายภายนอก

ไม่สนใจในวัตถุต่างๆ ของโลก

คำว่าไม่สนใจ คือไม่ติดใจ

ให้มีความรู้สึกตามความเป็นจริงว่า ร่างกายมันจะต้องตาย ถือว่าความตายเป็นธรรมดาของร่างกาย เกิดมาแล้วต้องตาย

ก่อนที่มันจะเสื่อมถือว่าเป็นธรรมดาของร่างกายเหมือนกัน เมื่อเกิดมาแล้วก็เสื่อม เสื่อมถึงที่สุดมันก็ต้องพังคือตาย

เราก็ตาย ชาวบ้านทั้งหมดในโลกนี้ก็มี ความเสื่อม มีความตายเหมือนกัน หาอะไรเป็นที่พึ่งไม่ได้

แม้แต่วัตถุธาตุต่างๆ ในโลก มีความเกิดขึ้นในเบื้องต้น มีความเสื่อมไปในท่ามกลาง แล้วมีการสลายตัวในที่สุดเหมือนกัน

เราก็คิดในใจว่า ของในโลกนี้ทั้งหมด เราไม่ต้องการอะไรเป็นที่พึ่งเลย เพราะโลกทั้งโลกไม่มีอะไรเป็นที่พึ่งจริง

จะหวังพึ่งร่างกายให้ทรงตัวอยู่ มันก็ไม่ทรงตัว ร่างกายของเรา

จะหวังพึ่งร่างกายคนอื่นให้มันทรงตัวอยู่ มันก็ไม่ทรงตัว

จะหวังพึ่งวัตถุใดๆ หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ใดๆ ในโลกให้ทรงตัวอยู่ เป็นที่พึ่งที่פקของเรา มันก็ไม่ทรงตัว

ฉะนั้นขอทุกคนจงตัดสินใจ ขึ้นชื่อว่าร่างกายของเราก็ดี ร่างกายของบุคคลอื่นก็ดี มันมีความเกิดขึ้นในเบื้องต้น มีความแปรปรวนในท่ามกลาง มีการสลายตัวในที่สุด มันเป็นของไม่ดี

และขณะที่มีการทรงตัวอยู่ก็เต็มไปด้วยความสกปรกโสโครก หาอะไรดีไม่ได้

ในเมื่อร่างกายไม่มีการทรงตัวมันเป็นสุขหรือเป็นทุกข์ เราก็ต้องคิดต่อ อันนี้เข้าริยสัจ เป็นวิปัสสนาญาณเหมือนกัน ตัวสำคัญ

ก็ต้องดูว่าร่างกายของเราก็ดี ร่างกาย

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

ของคนอื่นก็ดี มันเป็นสุขหรือเป็นทุกข์
ถ้าใช้ปัญญาเล็กน้อยจะเห็นว่าร่างกาย
เต็มไปด้วยความทุกข์

และความทุกข์ต่างๆ ที่เกิดกับเรา ก็
เกิดจากร่างกายทั้งสิ้น

ความหนาวเกิดขึ้นเพราะมีร่างกาย

ความร้อนเกินไปเกิดขึ้นเพราะมีร่างกาย

ความหิวเกิดขึ้นเพราะมีร่างกาย

ความแก่เกิดขึ้นเพราะมีร่างกาย

ความป่วยไข้ไม่สบายเกิดขึ้นเพราะมี
ร่างกาย

ความสลายตัวคือตายเกิดขึ้นเพราะมี
ร่างกาย

รวมความว่าร่างกายของคนก็ดี ร่าง
กายของสัตว์ก็ดี ร่างกายของเราก็คือ ร่าง
กายของคนอื่นใดก็ตาม ไม่มีความดี เป็น
ปัจจัยของความทุกข์

ต่อไปเราก็ใช้สังขารูปกษญาณ อัน
นี้เป็นอารมณ์พระอรหันต์

ถ้านิพพิทาญาณเป็นอารมณ์ของพระ
อนาคามี การใช้สังขารูปกษญาณ คือวาง
เฉยในร่างกาย ทำจิตใจยอมรับนับถือกฎ
ของธรรมดา

ให้มีความรู้สึกตามความเป็นจริงว่า
ธรรมดาของโลกย่อมเป็นอย่างนี้

กฎธรรมดาของโลกก็คือว่า

๑. เกิดขึ้นมาแล้วในเบื้องต้น

๒. เป็นอนิจจัง ไม่มีอะไรทรงตัว ไม่

มีอะไรเที่ยง มันหาความทรงตัวจริงๆ ไม่ได้

ร่างกายของคน ร่างกายของสัตว์มีแก่
ทุกวัน วัตถุธาตุต่างๆ มีแก่ลงไปทุกวัน
ทรุดโทรมทุกวัน เหมือนกับคน เหมือน
กับสัตว์

หลังจากนั้นก็พัง คือสลายตัวเหมือน
กันหมด ร่างกายของคนก็พัง ร่างกายของ
สัตว์ก็พัง

อันนี้เป็นกฎธรรมดาของชาวโลก สมบัติ
ของโลกทั้งหมดเป็นอย่างนี้ ร่างกายของเรา
เป็นสมบัติของโลก

ในเมื่อโลกมีสภาวะอย่างนี้เราก็คงยอมรับ
นับถือมันตามความเป็นจริง คือใช้อารมณ์
วางเฉยกับการเคลื่อนไหวของมัน

ในเมื่อของมันเกิดขึ้นใหม่ มันก็ใหม่
ก็ต้องมีความรู้สึกว่า ของใหม่ที่เรามา
มันก็เริ่มแก่ลงไปทุกวันทุกวินาที

ต่อไปก็มีแต่ความคร่ำคร่า ในที่สุด
ก็พังฉับไฉน ร่างกายของคนและสัตว์ก็เช่น
เดียวกัน

มีความเกิดในเบื้องต้น มีความแปร
ปรวนไปในท่ามกลาง มีการสลายตัวไปใน
ที่สุด

เอาจิตเข้าไปยอมรับนับถือว่าความจริง
มันเป็นอย่างนี้ อารมณ์ของเราจะไม่ฝืนความ
เป็นจริง ยอมรับกฎธรรมดาของมัน

เมื่อความเกิดเกิดขึ้น เราทราบว่ามัน

เกิดแล้ว ความเป็นหนุ่มเป็นสาวเกิดขึ้นก็ทราบเวลานี้เราแก่ขึ้น

แก่จากความเป็นเด็กไปถึงความเป็นหนุ่มเป็นสาว ไม่ใช่หนุ่มสาวจริงมันแก่

ในเมื่อถึงแก่ขนาดนี้ ต่อไปมันจะแก่มากกว่านี้ แก่ลงไปทีละน้อย ในที่สุดมันก็ต้องตาย

ในขณะที่มีการทรงตัวอยู่ สิ่งที่รบกวนคือการป่วยไข้ไม่สบาย มันก็รบกวนร่างกายปกติ

ที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า ร่างกายเป็นโรค นิทรัง มันเป็นรังของโรค ร่างกายต้องเป็นโรคเป็นปกติ

ในเมื่อความแก่เกิดขึ้น จิตใจเราก็ไม่หวั่นไหวในความแก่

เอาจิตเข้าไปยอมรับว่าเราทราบอยู่แล้วว่าร่างกายจะต้องแก่ เมื่อมันอยากจะแก่ก็เชิญแก่ไป

เราเชิญมันแก่หรือไม่เชิญมันแก่ มันก็แก่ใช้ไหม เราห้ามไม่ได้

ถ้าร่างกายมันป่วยเราก็ไม่ตกใจเกินไป เราก็ยอมรับตามความเป็นจริงว่าร่างกายอย่างนี้มันต้องป่วย ร่างกายเราก็ป่วย ร่างกายคนอื่นเขาก็ป่วย

ในขณะเดียวกันที่เราั่งคุดนี้ คนที่นอนโรงพยาบาลนับไม่ถ้วน ป่วยตามบ้านก็นับไม่ถ้วน มีการป่วยเป็นปกติธรรมดาของชาวโลก

ในเมื่อความป่วยเกิดขึ้น จิตก็ยอมรับนับถือว่ามันเป็นธรรมดาของร่างกาย

ต่อไปถ้าร่างกายจะพัง มันจะตาย ก็ถือว่ามันเป็นเรื่องธรรมดาของมัน คนและสัตว์ทั้งหมดเกิดมาต้องตายเหมือนกันหมด

วัตถุธาตุต่างๆ เกิดมาต้องพังเหมือนกันหมด จิตยอมรับนับถือว่าเป็นกฎธรรมดา

มีอารมณ์ไม่หวั่นไหวในการเคลื่อนไปของร่างกาย ทั้งร่างกายเราก็ดี ร่างกายคนอื่นก็ดี วัตถุธาตุต่างๆ ก็ตาม มันจะเก่าจะพังถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา จิตวางเฉย

คำว่าจิตวางเฉย ถ้าถามว่าทุกข์เวทนา มีไหม ก็ต้องตอบว่ามี

เมื่อทุกข์เวทนาเกิดขึ้น จิตก็ยอมรับว่าร่างกายต้องมีทุกข์เวทนาอย่างนี้ อาการป่วยอย่างนี้ต้องมีกับเรา

เวทนาต่างๆ ที่ไม่ชอบใจอย่างนี้มันมีขึ้น มันต้องมีกับเรา เราทราบมาแล้ว

มันอยากจะป่วยก็เชิญป่วยไป รักษาหายก็หาย ไม่หายก็ตายแหล่

ตายแล้วไปไหน?

ถ้าหากว่ามันจะพังตาย เราตัดสินใจว่า ขึ้นชื่อว่าร่างกายอย่างนี้จะไม่มีความสำคัญอีก สิ่งที่เราต้องการนั้นคือนิพพาน

ถ้าเราตัดร่างกายตัวเองด้วยความเป็นอรหันต์ก็เข้ามาถึงท่าน

พระพุทธเจ้าทรงเทศน์มา ๘๔,๐๐๐ พระธรรมชั้น ทานเทศน์เรื่องชั้น ๕ อย่าง

ฉบับธรรมทาน

ฉัหมวิโมกษ์

เดี่ยว แต่ว่าใช้จำนวนต่างกัน

เทศน์แบบไหนก็ตามก็ไปลงที่ชั้น ๕
ถ้าเราตัดชั้น ๕ ได้ วางเฉยในชั้น ๕
ได้ เราก็ไปนิพพานได้

ตัวอย่างที่ท่านเทศน์กับพระพาหิยะ
ท่านพาหิยะขอพระพุทธเจ้าทรงเทศน์ระหว่าง
ที่บิณฑบาต

พระพุทธเจ้ายับยั้งถึงสองครั้ง พอครั้ง
ที่สามท่านเทศน์ให้ฟัง แต่เทศน์แบบสั้น
บอกว่า

"พาหิยะ เธอจงอย่าสนใจในรูป"

เพียงคำเดียวเท่านั้น ท่านพาหิยะเป็น
พระอรหันต์

ความจริงการเป็นพระอรหันต์นี้เขาตัด
สังโยชนตัวเดียวคือตัวต้นที่เรียกว่าลักกาย
ทิฎฐิ

ลักกายทิฎฐิที่เห็นว่าร่างกายเป็นเรา
เป็นของเรานี้ มันตัดตัวนี้ออก ให้มีความ
รู้สึกตามความเป็นจริงว่า

**ร่างกายนี้ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา เรา
ไม่มีในร่างกาย ร่างกายไม่มีในเรา**

ถ้าจะถามว่า แล้วเราคือใคร

ต้องตอบว่า **เราคืออหิสमानกายที่
สิงอยู่ในร่างกายนี้**

ร่างกายนี้เป็นที่อาศัยของอหิสमानกาย
ชั่วคราวเท่านั้น ในที่สุดมันก็พัง แต่อหิส
मानกายไม่พังไปด้วย

ถ้ามีอารมณ์ชั่วก็ไปบายนามิ มีอารมณ์

ดีก็สวรรค์

เอาละ บรรดาญาติโยมพุทธบริษัททุก
คน ก็ขอสรุปคำแนะนำขององค์สมเด็จพระ
ทศพลว่า

อันดับแรกให้เห็นว่าร่างกายเต็มไปด้วย
ความสกปรกโสโครก นี่เป็นสมถภาวนานะ

ต่อไปเห็นการเกิดและการเสื่อมของ
ร่างกาย แล้วก็มีเหตุน่าหน่ายว่าร่างกาย

สกปรก เราก็ไม่ชอบใจ ร่างกายมีความเสื่อม
เราก็ไม่ชอบใจ ตัวนี้เป็นวิปัสสนาภาวนา

ต่อไปก็ทำจิตวางเฉยในร่างกาย คือ
ว่าร่างกายของเราก็ดี ร่างกายคนอื่นก็ดี ตัว

นี้เป็นการตัดอวิชชา วิปัสสนาญาณตัวปลาย
จะเป็นพระอรหันต์

ก็ขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัททุกท่าน
มหาสติปัญญานสูตรนี้ยากหน่อย และก็มี
หลายสิบบรรพ

ขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทเลือก
ปฏิบัติเอา พอใจบรรพไหน ปฏิบัติบรรพ
นั้นนะ บรรพก็คือตอน

ถ้าพอใจตอนไหนปฏิบัติตอนนั้น ต้อง
ขึ้นต้นตั้งแต่อานาปานุสสติเป็นต้นมา

ต่อไปนี้ขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท
ทั้งหลายโดยถ้วนหน้า ตั้งใจเพื่อสมาทาน
ศีล สมาทานพระกรรมฐาน **สวัสดี.**

ข้อคิดจากธรรมะ

"โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเจริญกรรมฐาน เฉพาะมหาสติปัฏฐานสูตร พระพุทธเจ้าบอกว่า ให้ปฏิบัติหวังผลสองอย่าง คือ ๑. พระอนาคามี ๒. พระอรหันต์"

"สักกายทิฐิ คือ มีความรู้สึกว่าร่างกายเป็นเรา เป็นของเรา เรามีในร่างกาย ร่างกายมีในเรา อันนี้อย่างละเอียด ถ้าอย่างหยาบไปนิดหนึ่ง ก็เห็นว่าร่างกาย สวดสวดดงาม ถ้าหยาบกว่านั้นอีกหน่อยหนึ่ง ก็เห็นว่าร่างกายไม่รู้จักตาย ถ้าอย่างหยาบที่สุด ก็มีความรู้สึกว่าร่างกายนี้มันต้องตาย"

"อุจจาระที่ถ่ายออกมาแล้วเรารังเกียจ ความจริงอุจจาระมาจากอาหารที่เราชอบ อาหารที่จะบริโภคเราเลือกแล้วเลือกอีก ที่เราชอบจึงกิน แต่ว่าในเมื่อเป็นกาก ถ่ายมาแล้วเราก็รังเกียจ ก็แสดงว่าในกายนี้เต็มไปด้วยความสกปรกโสโครก"

"สำหรับน้ำลายก็ดี เสมหะก็ตาม น้ำลายนี้ปกติเรากลิ่นเข้าไปอยู่ปาก กลืนได้ แต่ว่าพอแว่นมาข้างนอกไม่สามารถจะหยิบ หรือกลืนเข้าไปใหม่ได้ คือไม่อยากจะหยิบ ก็รวมความว่า น้ำลายมันมาจากไหน มาจากร่างกายภายใน แคน้ำลายที่ผ่านอวัยวะต่างๆ ออกมา เรายังรังเกียจ แล้วอวัยวะต่างๆ ก็ต้องสกปรกเช่นเดียวกัน"

"ถ้าเลือดดีร่างกายก็ผ่องใส ถ้าเลือดไม่ดีร่างกายก็ทรุดโทรม ต่อมาพอเลือดไหลออกมาเราก็รังเกียจ ไม่อยากจะแตะเลือด ทั้งที่เลือดเป็นของเราเอง ของในร่างกายเป็นสิ่งที่เราชอบ เราก็ไม่ต้องการ แสดงว่ามันสกปรก น้ำเหลือง น้ำหนองก็เหมือนกัน เป็นของในร่างกายของเรา ถ้ามันไหลออกมาเราก็มีความรังเกียจ รวมความว่า ร่างกายทั้งร่างกายเป็นของที่น่ารังเกียจที่สุด"

"จึงไม่มีความต้องการหรือสนใจในร่างกายภายใน คือร่างกายของเราเอง ไม่สนใจในร่างกายภายนอก ไม่สนใจในวัตถุธาตุต่างๆ ของโลก"

คำว่าไม่สนใจ คือไม่ติดใจ ให้มีความรู้สึกตามความเป็นจริงว่า ร่างกายมันจะต้องตาย ถือว่าความตายเป็นธรรมดาของร่างกาย เกิดมาแล้วต้องตาย ก่อนที่มันจะเสื่อมถือว่า เป็นธรรมดาของร่างกายเหมือนกัน เมื่อเกิดมาแล้วก็เสื่อม เสื่อมถึงที่สุดมันก็ต้องพังคือตาย"

หลวงพ่อสอนไว้

ถ้าร่างกายจะพัง มันจะตาย ก็ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดาของมัน คนและสัตว์ทั้งหมดเกิดมาต้องตายเหมือนกันหมด วัตถุธาตุต่างๆ เกิดมาต้องพังเหมือนกันหมด จิตยอมรับนับถือว่าเป็นกฎธรรมดา

คือมีอารมณ์ไม่หวั่นไหวในการเคลื่อนไปของร่างกาย ทั้งร่างกายเราก็ดี ร่างกายคนอื่นก็ดี วัตถุธาตุต่างๆ ก็ตาม มันจะเก่าจะพังถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา จิตวางเฉย

คำว่าจิตวางเฉย ถ้าถามว่าทุกข์เวทนาอะไรไหม ก็ต้องตอบว่ามีเมื่อทุกข์เวทนาเกิดขึ้น จิตก็ยอมรับว่าร่างกายต้องมีทุกข์เวทนาอย่างนี้ อาการป่วยอย่างนี้ต้องมีกับเรา เวทนาต่างๆ ที่ไม่ชอบใจอย่างนี้มันมีขึ้น มันต้องมีกับเรา เราทราบมาแล้ว มันอยากจะป่วยก็เชิญป่วยไป รักษาหายก็หาย ไม่หายก็ตายตายแล้วไปไหน?

ถ้าหากว่ามันจะพังตาย เราตัดสินใจว่า ขึ้นชื่อว่าร่างกายอย่างนี้จะไม่มีความสำหรับเราอีก สิ่งที่เราต้องการนั้นคือนิพพาน.

สนทนาศายลม

เรื่อง การตั้งศาลพระภูมิ

(เมื่อปลายวันจันทร์ที่ ๖ เมษายน ๒๕๓๐)

โดย..หลวงพ่อพระราชพรหมยาน

ถอดเทปและเรียบเรียงโดย....สุทธิชาติ

ความหมายของคำว่า "มิจฉาทิฐิ"

เทวดาที่เป็นมิจฉาทิฐิ

พรหมก็มีมิจฉาทิฐิเหมือนกัน

คำว่า "มิจฉาทิฐิ" แปลว่า **มีความเห็น**

ผิด เพราะอาศัยยังมีกิเลสใช้ใหม่

และก็มีความคิดว่า การเป็นเทวดาหรือพรหมจะทรงตัวอยู่แค่นั้น ไม่มีการจุติ ไม่มีการเคลื่อน อันนี้มีอยู่ แต่เห็นผิดไม่มากเท่าเราผิด เรามากกว่าราชาถูกกว่า ของเขาแพงคือใช้มากไม่ได้

พรหม แปลว่า **ผู้ประเสริฐ**

เทวะ ก็แปลว่า **ผู้ประเสริฐ**

คำว่า "พาล" นี้ เทวดาที่เป็นพาล

พรหมที่เป็นพาล

ไอ้ พาล ตัวนี้ เขาแปลว่า โง่เฉยๆ

ไม่ใช่เกกมะเหรกเกร

อย่างกับ ท่านพกาพรหม หลงคำบ๊วยของบรรดาพรหมทั้งหลาย ท่านเป็นพรหมชั้นสูงมาแล้วตั้งหลายสิบกับ เคลื่อนออกมาอีกชั้นหนึ่ง จุตติจากชั้นมาเกิดอีกชั้นหนึ่งต่ำลงมาหน่อย หมดบุญวาสนาบารมีเคลื่อนมาอีกหน่อย เป็นชั้นที่สาม เคลื่อนมาสามครั้งยังสูงอยู่นะ

ก็มาเป็นท้าวมหาพรหมชั้นที่สาม

พอครั้งที่สามนี้ ท่านก็ถูกพรหมที่เป็นมิจฉาทิฐิเข้าใจผิดบ๊วยอว่า

"ไม่มีใครสูงกว่าพรหม แล้วท่านก็เป็นท้าวมหาพรหม ก็ไม่มีใครสูงกว่าท่าน ท่านเป็นผู้ประเสริฐสุด"

ก็เลยลืมตัวไปนั่งนึกถึงพระพุทธเจ้าว่า

"พระสมณโคตม หรือ สิทธัตถราชกุมารที่ประกาศตนเป็นพระพุทธเจ้ากับเราใครจะเหนือกว่ากัน เราเป็นพรหม นั้นเป็นมนุษย์"

พระพุทธเจ้าทรงทราบท่านก็ขึ้นไป

พระพุทธเจ้าความจริงเป็นนักรู้ ก็ไปถาม

ว่า

"พกาพรหม เธอมีความรู้ลึกอย่างนั้นรึ?"

ท่านก็บอกว่า "ใช่"

พระพุทธเจ้าท่านก็พูดให้ฟังว่า

ฉบับธรรมทาน

ฉัสมวิโมกข์

"เธอเกิดขึ้นนั้นมาแล้วเท่านั้นกับ เวลา
นี้บุญนั้นหมดไปเคลื่อนต่ำลงมาเกิดขึ้นนั้นเท่า
นั้นกับแล้วมาขั้นนี้อีก การเป็นพรหมไม่มีการ
ทรงตัว ยังมีการจุติ"

เล่นซ่อนหากับพระพุทธเจ้า

แต่ว่า ท่านพกาพรหม ก็ยังไม่เชื่อ ก็ต้อง
ทดลองดูก่อน

ต่อมาก็ทดลองฤทธิ์ไม่ใช่ดีกัน เล่นซ่อน
หากัน ท่านพกาพรหม ซ่อนก่อนซ่อนที่ไหน

ความจริงพรหมนี่จะเป็นชั้นไหนก็ตาม แม้
แต่รูปพรหมก็มีร่างกายหยาบกว่าพระอรหันต์
จะซ่อนที่ไหนพระพุทธเจ้าก็มองเห็นชี้ถูกหมด

ต่อมาถึงวาระให้พระพุทธเจ้าซ่อนมั่ง
ท่านไม่ได้ซ่อน ท่านนั่งอยู่ตรงนั้น ทำให้เสียง
ปรากฏที่นั่นบ้าง ที่นี้บ้าง ท่านพกาพรหม ก็ชี้
ผิด เป็นอันว่าแพ้

ต่อมาฟังเทศน์จากพระพุทธเจ้าจบเดียว
ก็เป็นพระอนาคามี เขาเกะกะแค่นี้ละ เขาไม่
ได้เกะกะเท่าเรา

ช่วยป้องกันคุณไสย

ท่านพกาพรหม นี่สำคัญคอยช่วยเหลือ
อยู่ตลอดเวลา

มีวันหนึ่งปีที่แล้วมากำลังป่วย พวกทำไสย
ศาสตร์มา กำลังนอนอยู่ประมาณลักเกือบทุ่ม
โอดครวญตัวชาวโพลนเข้ามาใกล้

ถามว่า "ใคร?"

ท่านบอก "ผม พกาพรหม ครับ"

ถาม "ทำไม?"

ท่านบอก "วันนี้มันรวมกัน ๓๐
คนบนยอดเขา"

ถามว่า "เป็นยังไง?"

ท่านบอก "ถ้าผมยังคุมอยู่อย่างนี้ อันตราย
เกิดขึ้นไม่ได้"

ถามว่า "แล้วมีอะไรอีก?"

ท่านบอก "ดูสิ!"
ที่ไหนได้เทวดาชั้นจาตุมาหาราชยืนเรียง
แถวเป็นตับเป็นร้อย เตี้ยวงศ์หนึ่งมาลิวๆ

ถามว่า "มายังไง?"

ท่านบอก "ไม่เป็นไรครับ ผมตั้งกำลัง
ล้อมอยู่สี่สิบ"

ถามว่า "มันจะเป็นยังไงต่อไป?"

ท่านบอก "มันทำอะไรเข้าตัวมันหมดครับ"

ท่านพกาพรหม ตัวเบ้อเริ่มเลย

การอารักขา ท่านพกาพรหม กับ ท้าว
มหาชมพู คืออดีตเป็นท้าวมหาหาราชมาด้วยกัน
เวลานี้ก็เป็นประธานท้าวมหาหาราช

ท้าวมหาชมพู เคยเป็น ท้าวเวสสุวัณ

ท่านพกาพรหม เคยเป็น ท้าววิรุฬหก

สองทิศนี้เอียน!

เวลานี้เวลาไปไหนท่านไปด้วยกัน

ก็มีวันหนึ่งป่าไม้ อำเภอมโนรมย์ ตอน
นั้นฉันอยู่ ชัยนาท เขานิมนต์ไปยกศาลพระภูมิ
ที่บ้าน เวลานั้นยังทำอยู่

โอ้เราไปก็แปลก บ้านป่าไม้ไม่มีคนรู้จัก
ก็เลยวันอื่นเขานิมนต์ไปฉันทเพล กว่าตาม
พบเลยเที่ยงไปแล้ว ไปถึงก็ยกศาลพระภูมิ

ธัมมวิโมกข์

บวงสรวงแล้วเทวดาไม่มาสักองค์ เป็นเวลา
เที่ยงกว่าๆ ไปเฝ้าพระอินทร์นะสิ

เวลาเฝ้าพระอินทร์เห็นอยู่สององค์คือ

ท่านพกาพรหม กับ ท้าวมหาชมพู

ถามว่า "ทั้งสององค์มาได้ยังไง?"

ท่านบอก "ผมไม่เฝ้ากับเขา อีกประการ
หนึ่งผมเป็นประธานท้าวมหาราช ในเมื่อเชิญ
ท้าวมหาราชเขามาไม่มา ผมก็ต้องมา"

หลวงพ่อเล่าเรื่องหอย

ก็คุยกันไปคุยกันมา เลยถามว่า

"รู้เรื่องหอยไหม?"

ท้าวมหาชมพู บอก

"ผมรู้เหมือนกันแต่บอกไม่ได้"

แล้วกัน!

ถาม **ท่านพกาพรหม** ท่านบอก

"ผมก็บอกไม่ได้ ให้มันจำเลขท้ายรถมัน
สิ"

นี่บอกไม่ได้ แต่ให้ไปดูเลขท้ายรถมัน

พอเลิกพิธีกรรม ใ้เจ้านั้นถาม

"หอยออกอะไรครับ?"

เรารู้ว่ามันจะถามหอยก็บอกว่า

"เวลาบวงสรวงเสียงบอกว่าให้ดูเลขท้าย
รถ"

รถจอดอยู่ไหนเราก็ไม่รู้ละ วันนั้นไปไม่
เห็นรถ ไม่รู้ว่ามียรถ

เลยถามว่า "รถยนต์ประจำตัวมีไหม?"

แกก็บอกว่า "มีครับ"

เลยบอกว่า "เออ..เอาเลขรถแท่งก็แล้ว"

กัน ผิดเองก็เสียไป ถ้าถูกซ้ำได้ด้วย"

ไฉนนั้นเลยจำเต็มรัก ถ้าจนก็จนไปเลย

ถูกซะะ! ดันถูกได้ เราเลยพลอยมีเอี่ยว

จาทูๆ ไม่ร่วมพิธีไปเฝ้ากลัวพระอินทร์

หาย รับคำสั่ง พระอินทร์ก็เหมือนกับพระนั้น

แหละ อบรมเทวดาตามกาลเวลาของท่าน

ทำบุญอะไรจึงมาเกิดชั้นจาตุมหาราช

เทวดาชั้นจาตุมหาราชเขาถือว่าเป็นทหาร
ของพระอินทร์ แต่ว่าท่านคงไม่สั่งไปรบกับใคร
เพราะว่าเทวดาชั้นนี้ก่อนจะไปเกิดเป็นเทวดา
ชั้นนี้ได้ ต้องเคยได้ฌานตั้งแต่ฌานหนึ่งถึง
ฌานสาม แต่เวลาตายไม่ได้เข้าฌานตาย ต้อง
ไปเป็นเทวดาชั้นจาตุมหาราชตามกำหนดเวลา

พอเป็นเทวดาแล้วฌานก็ทรงตัว

พอพ้นจากเทวดาชั้นนี้ ถ้าไม่มาเกิดเป็น
มนุษย์ ก็ไปเกิดเป็นพรหมตามกำลังของฌาน
จึงถือว่าเป็นเทวดาที่มีกำลังมาก อานุภาพมาก
อย่าคิดว่าเทวดาชั้นที่หนึ่งกระเจ้อร่อย โดย
มากก็คิดอย่างนั้นนะ

เล่าเรื่องการตั้งศาลพระภูมิ

เวลานั้นมีเจ้าคนหนึ่งแก่ขายหมู เวลา
นั้นถ้าที่วัดมีงาน ต้องบวงสรวง แกก็ถวาย
หมูครึ่งละ ๖ หัวตลอดเวลานั้นนะ เพราะ
ว่าบ้านนี้เมื่อก่อน (อยู่ **วัดท่าซุง** เป็นปีแรก
ตอนนั้นยังตั้งศาลอยู่) แกก็นิมนต์ไปตั้งศาล
พระภูมิ หน้าบ้านก็เป็นถนนตั้งไม่ได้ หลังบ้าน
เป็นห้องแถวยันกันหลังคาชนกัน ตั้งไม่ได้อีก

ฉบับธรรมทาน

— ธรรมวิโมกข์ —

ไปนั่งนึกจะเอาที่ไหนกันได้ตามตำราทำไม
ได้ ก็เลยถามภุมเทวดาว่า
"นี้จะเอาอย่างไรกันแน่"

ภุมเทวดาท่านบอกว่า
"หาไม่ได้ก็ห้วนนอนมันก็แล้วกัน"
นี่แกล่อห้วนนอนเข้าให้

แกตั้งศาลที่ห้วนนอนมีชาวบ้านมาตีหาว่า
แกทำผิดระเบียบ ตั้งศาลพระภูมิที่ห้วนนอน
ในที่สุดแกเลยกลายเป็นคนมีโชค ชาว
บ้านเลิกนินทา ตั้งแต่นั้นมาฉันเลยได้หัว
หมูฟรีเรื่อย ถ้าตามตำราไม่ได้แน่

ความจริงต้องถามเจ้าตัวท่าน เพราะว่า
พิธีกรรมจะใช้ได้หรือไม่ได้ ตำราเขาเขียนเป็น
เรื่องของตำรา วิธีที่มีความจำเป็นเจ้าตัวเขา
อนุญาต ที่ไหนก็ที่นี่ เพราะว่าศาลนี้ภุมเทวดา
ไม่ได้อยู่ มันเป็นการแสดงยอมรับนับถือซึ่ง
กันและกันเท่านั้น เหมือนที่บูชา

ภุมเทวดาเขามีวิมานของเขาอยู่ ถ้าท่านอยู่ใน
ในศาลละ โอโฮ! หลังอ ศาลหลังเล็กๆ แต่
เทวดาตัวโตกว่า เราต้องอดข้าวหลายวันลด
ความอ้วน บังเอิญเทวดาไม่มีกระดุก ถ้า
มีกระดุกลดไม่ไหว

พวกเราที่เคยเข้าใจผิดว่าเทวดาต้องอยู่
บนศาล ความจริงไม่ใช่

มีคนถามเรื่องรื้อศาลพระภูมิ

ศาลพระภูมิเป็นสถานที่บูชาเคารพนับถือ
ถ้าไปรื้อแบบนั้น ก็แสดงว่าเลิกนับถือกันนะ
สิ มีอาการป่วยไข้ไหม ต้องป่วย สังเกตจะมี

ความรู้สึกร้อนๆ ตามผิวหนัง
เพราะอะไร เพราะภุมเทวดามือขวาจาก
ข้อมือไปถึงนิ้วจะมีสีแดง

ถ้าองค์ไหนมีอานุภาพมาก สีแดงจัด
ถ้าองค์ไหนมีอานุภาพน้อย สีแดงน้อย

ลงมา

ไอ้ที่มันต้องป่วยเขาไม่ได้ทำอะไร เขามา
จับตัวถามว่าไปรื้อทำไมเท่านั้นแหละ

อาการป่วยจะสังเกตง่ายคือมีความร้อน
ตามผิวหนัง

แต่ความจริง ถ้าคุยกันได้ก็หมดเรื่องกัน
พิธีกรรมก็ไม่หนัก ราคาก็ไม่แพงใช้ไหม

ถ้าคุยกันไม่ได้ ดีไม่ดีท่านไม่ชอบ แต่
คนตั้งชอบ

ภุมเทวดาแสดงตัวให้เห็น

ก็มีคนหนึ่งที่กรุงเทพฯ นี่แหละ ฉันไม่
ชอบบอกตัว ตอนนั้นยังตั้งศาลพระภูมิอยู่

พอตั้งให้แกแล้ว ตอนเช้าแกก็ส่งเด็กไป
ซื้อเหล้าแม่โขงมาแบบหนึ่งถวายพระภูมิ

มาถึงแกหยอดพระภูมิหน่อย นอกนั้น
เป็นเรื่องของแก ทุกวัน

มีวันหนึ่งเจ้าเด็กไปซื้อเหล้า ไม่มีแม่โขง
มันมีกวางทอง ก็เลยซื้อกวางทองมา

แกบอก "ไม่ได้เอาไปคืน พระภูมิไม่ชอบ
กวางทอง ชอบแม่โขง"

แล้วต่อมาก็ไม่เข้าหอรอก แกก็บูชาแบบ
นั้นแหละ มีวันหนึ่งตอนหัวค่ำประมาณสักสอง
ทุ่มเศษๆ แกก็ไปไหว้ที่ศาลพระภูมิ เกิดเห็น

ธัมมวิโมกข์

ภุมเทวดาออกมาแต่งตัวเหมือนลิเก มีชฎามี
ยอดแหลม ก็เลยพูดคุยกัน แสดงตัวให้เห็น
ไม่ตำหนิอะไร

แล้วต่อมาอีกสามวันฉันก็ไปที่นั่น ก็นั่ง
คุยกัน แกก็เล่าให้ฟังถึงภุมเทวดารูปร่างสวย
ก็ถามว่า "ภุมเทวดามีชฎาหรือเปล่า?"
แกบอกว่า "ถ้าเขาแต่งตัวเต็มอัตราก็มี
ชฎาเป็นเครื่องประดับสวยมาก แพรพรรณวระยับ
ระยับ"

ถาม "ทำไม?"

แกก็บอกว่า "เมื่อคืนวานฉันชมคุยกัน
ออกไปที่ศาลเห็นท่านยืนอยู่"

ต่อมาก็คุยเรื่อยเรื่อยไป ไม่รู้คุยอะไร
บ้าง ไปถึงเรื่องด้านสุรา เลยคุยบอกว่า

"ตามธรรมดาบูชาเทวดาเขาไม่ใช่เหล้า"

ก็ไม่ทราบว่าจะเอาเหล้าไปใส่

แกถามว่า "ทำไม?"

ก็บอก "ถ้าเทวดาเมาแล้วยุ่ง เพราะเคย
ไปเจอะที่ **วัดบางช้างใน เจ้าคุณอดุลย์ธรรมวาที**
เวลานั้นเขาเป็นเจ้าอาวาสและเจ้าคณะอำเภอ
เวลาเขาบวสรวงจะยกศาลาจะยกเสาศาลา เขา
แอบมีเหล้าใส่ไปหน่อย"

ถามว่า "ทำไมต้องมีเหล้า?"

เขาว่า "ตามตำรายังงั้น"

ก็บอก "เออ..ดีแล้ว วันนี้มันเมาทุกต้น
แหละเส้า เส้าขึ้นแล้วต้องเมาทุกต้น"

นั่งร้านดีแล้วไม่เป็นไร จริงๆ แหะขึ้น
เมาทุกต้นโย้โย้ๆ ช่างก็กลุ้มเคยทำไม่มีแบบ
นี้ พอสามต้นผ่านไปแล้ว ทายกก็มาบอก

"ท่านไปช่วยดูเม้านเมาจริงๆ"

แล้วก็พอยกเขาบอกก็ไปยืนดู

ต้นที่สี่ก็เมาโย้โย้ๆ เลยยืนมองกับอก

"นี่พ่อคุณ! เหล้าชนิดเดียวทำไมเมานาน

นักละ เลิกเมาเสียทีสิ"

แหม..เลยตรงเลย

พอคุยเรื่องนี้ขึ้นมาแล้วก็กลับ

ตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นมาเจ้าของบ้านเลิกเอา

เหล้าบูชาพระภูมิ ตอนเช้าเด็กก็ถาม

"คุณตาขอสตังค์"

แกถาม "สตังค์เอาไปทำไม?"

เด็กก็ตอบว่า "ซื้อเหล้าแม่โขงครับ"

แกบอก "เฮ้ย! พระภูมิเลิกกินแล้ว ต่อ
ไปนี้พระภูมิไม่ชอบเหล้า"

เขายืนให้เห็น สวย! เขาไม่แสดงให้
กลัว เขายืนเต็มภาคภูมิ ตามธรรมดาเราเห็น
หนุ่มๆ ห่มขาวเฉยๆ มือข้างขวามีสีแดง แดง
มากหรือแดงน้อย สุดแล้วแต่บุญฤทธิ์ ถ้า
เต็มอัตราของเขาเทวดาก็มีชฎามีเครื่องประดับ
สวยมาก ที่มาให้เห็นเป็นเหตุให้มนุษย์อยาก
เป็นเทวดา ต้องเสียสตังค์บ้าง เสียเวลาทำการ
งานบ้าง ไปทำบุญทำกุศล

ก็แสดงว่าที่เขาแสดงให้เห็นเป็นกฎของ
กรรมที่เป็นอกุศลมันบางเต็มที่จะหมดแล้ว
เทวดาจึงแสดงตัวให้เห็น

คุณธรรมของเทวดา

อย่าลืมนะว่าเทวดานี้อยู่ในอนุสสติ ๑๐ ข้อ
ที่ ๖ พระพุทธเจ้าให้ใช้ เทวดาอนุสสติกรรมฐาน

ฉบับธรรมทาน

ธัมมวิโมกข์

ให้นึกถึงความดีที่ทำบุคคลให้เป็นเทวดา คนที่เป็นเทวดาได้ต้องมีคุณธรรม ๒ อย่าง

hiri กับ โอตตปปะ

hiri คือ อายความชั่ว

โอตตปปะ คือ เกรงกลัวผลของความชั่วจะให้ผลเป็นทุกข์

ถ้าจะไปอีกที่คนกินเหล้าเมายาก็สามารถไปเกิดเป็นเทวดาได้ ตอนที่เขาใกล้จะตายเขาเกิดนึกกลัวความชั่วอายความชั่ว ตั้งใจทำดีนึกถึงพระชั่วขณะเดียว เขาก็ไปเป็นเทวดาได้มือแดงแสดงถึงบุญ สิ่งที่เป็นฤทธิ์

บุญของเขากำลังไม่เท่ากัน

คือคนที่เป็ณภุมเทวดาชั้นเดียวกัน บุญไม่เท่ากัน เทวดาที่มีมือสีแดงจัดเขาก็มีอย่างอื่นควมมาก นอกจากว่าเขาจะมี **hiri กับ โอตตปปะ** แล้ว เขาอาจจะใช้เวลามากกว่าคนอื่น คือกลัวบาปอายบาปนานกว่า

ภุมเทวดาตาไม่แดง ตาเขาสวย

รูปร่างลักษณะของเทวดา

ถ้าชั้นจาตุมหาราชทางด้านทิศเหนือนี้ตาแดงที่เราเรียกว่า **"ยักข์"**

คำว่า **"ยักข์"** นี้ไม่ได้มีเขี้ยวเหมือนเรื่อง "รามเกียรติ์"

ยัก-ชะ เขาแปลได้สองอย่าง

แปลว่า **เทวดา** ก็ได้

แปลว่า **ผู้ควรบูชา** ก็ได้

ถ้าเวลาแต่งตัวครบถ้วนบริบูรณ์ตามกำลังบารมี จะมีสภาพคล้ายพรหมแต่ว่าเนื้อไม่เป็น

แก้วเหมือนพรหม เครื่องแบบคล้ายคลึงกันทุกอย่าง แต่ว่าเวลาที่อยู่ประจำสถานที่อารักขาที่ต่างๆ เขามีอีกแบบต่างหาก ทำทางออกดูดีนภาพเป็นนักแสดง เขามีสองสภาพนะ

ถ้าลูกศิษย์ **ท้าวธตรฐ** อันนี้รูปร่างเขาสวยคือ **คณธรรพ์** นะ

ถ้าลูกศิษย์ **ท้าววิรุฬหก** ชื่อ **"กุมภกันท์"**

กุม-กะ แปลว่า **หม้อ**

ทั้งหมดนี้ถ้าหากทรงเทวดาสวยเหมือนกันหมด ถ้ายามปกติรักษาอาณาเขต พวก **กุมภกันท์** อ้วนเตี้ยเหมือนกับหม้อ จึงเรียก **"กุมภกันท์"**

เวลาเขาทรงแบบเทวดาก็เหมือนพรหม แต่ถ้าถ้าใครจะขอหวย ต้องขอชั้นทิศใดชื่อ **"กุมภกันท์"** มีหน้าที่รู้หวยแล้วก็บอกได้ เคยมีครั้งหนึ่งไปที่ **อำเภอสะพานใหญ่ จังหวัด ประจวบฯ** ตอนนั้นเคยเล่าให้ฟังหลายครั้ง

เทวดาที่รู้เรื่องหวย

ก็มีบ้านหนึ่งเขาตั้งศาลพระภูมิ ก็พอดีไปพบเขาพอดี เขานิมนต์ไปฉันเพล

ความจริงฉันไม่ได้ตั้งคนอื่นเขาตั้ง ก็เวลาไปนั่งอยู่นั้น ตามธรรมเนียมดาเทวดาชั้นจาตุมหาราชท่านจะอารักขาอยู่ ๔ องค์ตามปกติ เพราะว่าท่านท้าวมหาราชสั่งไว้

ก็พอดีคนที่นี่เขาถามเรื่องหวย ก็ถามเทวดาทั้ง ๔ องค์ องค์ต้น ๑, ๒, ๓,

ท่านบอกว่า "ผมสามคนบอกไม่ได้ไม่รู้หวย ไอ้อ้วนท้ายแถวมันบอกได้มันรู้"

เลยถามว่า "ลุงอ้วน เลขท้ายสามตัว

รางวัลที่หนึ่งจะออกอะไร?"

ท่านบอกว่า "รางวัลที่หนึ่งมันหกตัวนะครับ ไม่ใช่สามตัว"

เราถามผิด บอกว่า "มันออกอะไรล่ะ?"

ท่านบอกว่า "ผมบอกหมดทั้งหกตัวไม่ได้เขาห้าม ไอ้เลขสี่ตัวหน้าเขาห้ามพูดนะครับ ห้ามบอก"

แกบอกอีกห้าตัว ก็ถามว่า

"คนทั้งหมดประมาณ ๓๐ คนกว่า ใครจะถูกบ้าง"

แกบอกว่า "ถูกคนเดียว แม่บ้าน ถูก ๕๐ สตางค์"

ก็เลยบอกเขาฟัง ท่านก็เลยบอกว่า

"ถ้าเขาถามท่านพูดได้แค่สองตัวท้ายนะ อีกสี่ตัวห้ามพูด"

พอเขาถาม ก็เลยบอก

"เทวดาเขาบอกมายังงี้ ออกหรือไม่ออกไม่รู้"

ทุกคนต่างคนต่างจดแค่สองตัว

วันรุ่งขึ้นคนขายโผยหอยมา ทุกคนลืมหมด ยายแม่บ้านก็ลืม พอซื้อไปซื้อมาหมด สตางค์ เหลือ ๕๐ สตางค์ นึกขึ้นมาได้เขาบอกเทวดาบอกว่ายังงั้น ชื่อ ๕๐ สตางค์ ถูก คนนั้นคนเดียว เห็นไหม เขารู้ขนาดนั้น เลขท้ายที่ให้จำไม่ได้มันหลายปีมาแล้ว

เหลือเวลาอีก ๑๐ นาที ก็อยู่ที่โชคใครจะถูก อย่างลอตเตอรี่ถามว่าใครจะถูกรางวัลที่หนึ่ง เขาบอกได้เลย งั้นถ้าซื้อลอตเตอรี่ไม่ต้องเลือกเลย ฉีกแวบไม่ต้องเสียเวลา หรือ

จะเอาแหวน (จักรพรรดิ) ใส่ไว้

มาเดือนก่อนมีหลายรายเขียนมาหลังจดหมาย ได้เพราะแหวน

เทวดามาฝากให้บอกเลขหอย

สมัยก่อนเขาเคยมีฝากเลข นังๆ ไปก็ไม่อยากให้หอย เขาเดินมาบอก

"ขอฝากเลขตัวนี้ด้วยนะ ถ้าคนนั้นมาให้"

แต่ว่าเขาไม่บอกชื่อเฉยๆ เขาเอาตัวให้ดูด้วย แกแต่งตัวสีอะไร มาลักษณะไหน ถืออะไรมาบ้าง มีหมดครบทุกอย่าง บอกชื่อบอกบ้านหมายเลขบ้าน บอกเสร็จ

ก็ต้องรอไอ้คนนั้น เขาให้ไว้เป็นงวดที่สี่ คนนั้นจึงมา มารูปร่างลักษณะเดียวกัน จูงลูกมาคน แกมาสามคนแต่เดินสี่ขา แกเดินมาคนจูงลูกมาคน อีกคนอยู่ในท้อง นุ่งผ้าก็สีนั้น พอมาถึงนั่งมือหนึ่งก็ถือขวดมาขอน้ำมนต์ เขาทำภาพให้ดูเสร็จ

ไอ้เราเห็นก็นึกว่าไอ้คนนี้แหละ ถามชื่อ จดไว้ก็ตรง ถามนามสกุล ถามหมายเลขบ้าน ก็ตรง เลยบอก

"เออ..หนู มีเทวดาเขาฝากเลขไว้ แต่ว่าผิดหรือถูกเป็นเรื่องของเอ็งนะ หลวงพ่อไม่ยืนยัน"

เขาก็รับเอาไป ทำทางแถมมาก แล้วก็นำมนต์ให้ แกถวาย ๒๐ บาท บอก

"เอา ๒๐ บาทไปเล่นหอยถือเป็นเงินของหลวงพ่อนะ เอ็งด่าหลวงพ่อไม่ได้ถ้าผิด"

ถ้าไม่ได้เงินของเรา แกกลับไปบ้านพอ

ฉบับธรรมทาน

— ธรรมวิโมกข์ —

บอกฟัว ฟัวไปกู้มาอีก ๒๐๐ บาท เอาหนัก งวดที่เจ็ดจึงออก เลียบบอกเจ้าของบ้าน
 เลย ถูก แล้วแกเอาเงินมาถวายพันหนึ่ง บอก "เฮ้ย! นี่เขาบอกงวดที่เจ็ดนะ ไอ้
 ถาม "เงินค่าอะไร?" งวดต้นๆ มึงอย่าทุ่มหนักฟังนะ"
 แกบอก "ถูกหวย"
 บอก "ไม่เอา เอ็งเอากลับไปเถอะ เอา ชิบบอกเจ้าของบ้าน ไอ้เจ้าพวกนั้นมันเห็นเข้า
 ไปเพื่อการคลอดบุตรเพราะจำเป็นต้องใช้สตังค์" พวกที่เห็นเลขก็จวักกันใหญ่ ฟังเป็นแถวๆ
 ไอ้ที่เขาขนาดฝาก ก็มันผ่านมาสางวด ไอ้เจ้าของบ้านก็ตามไปที่ละหน่อยๆ พอถึง
 ก็คิดว่าไม่มีใครมา ไอ้เลขนั้นก็ไม้ออก งวดที่เจ็ดเอาหนักหน่อย ถูกคนเดียว เขาแน่
 พองวดที่สี่ ยายนั้นก็มาคนเดียว นอนตามนั้น เหลือเวลา ๕ นาที
 มีคราวหนึ่งไปที่ **ดำเนินสะดวก** ใช้เจิม ก็เตรียมตัวรับสตังค์ ใครจะใส่ยามต่อ
 เรือ แกก็ให้เขียนเลขสามตัวที่หัวเรือ แกบอก นี่ไป **สวัสดี***

ขโน โว มา อุจฉคา.

อย่าปล่อยกาลเวลาให้ล่วงไปโดยเปล่าประโยชน์

หิโยติ หิยุติ โปโส ปเรติ ปริหายติ.

คนที่ผลัดวันว่าพรุ่งนี้ ย่อมเสื่อม ยิ่งผลัดว่ามะรืนนี้ ก็ยิ่งเสื่อม

กาลคตณฺจ น หาเปติ อตฺถิ.

คนขยันพึงไม่ให้ประโยชน์ที่มาถึงแล้วผ่านไปโดยเปล่า

โกคา สนฺนิตยํ ฆนฺติ วมุมิโกวุปจียติ.

ค่อยๆ เก็บรวบรวมทรัพย์ ดังปลวกก่อจอมปลวก

อโหฺรตตมตฺนุทิตํ ตํ เว ภทฺเตกรตฺโตติ.

คนขยันทั้งคืนทั้งวัน จักไม่ซึมเซา เรียกว่าแต่ละวันมีแต่นำโชค

อสเมกฺขิตกมุมนฺตํ ตูริตานิ ปาตินํ ตานิ กมุmani ตปฺเปนฺติ อุณฺหํ วสุโณหิตํ มุเข

ผู้ที่ทำการงานลวกๆ โดยมิได้พิจารณาใคร่ครวญให้ดี

เอาแต่รีบร้อนพรวดพราดจะให้เสร็จ การงานเหล่านั้น

ก็จะก่อความเดือดร้อนให้ เหมือนตักอาหารที่ยังร้อนใส่ปาก